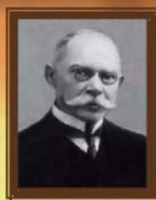

Серія „Дослідники Рівненського краю”

МУЗЕЙНІ ФАХІВЦІ РІВНЕНЩИНИ

**РІВНЕНСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА**

Серія «Дослідники Рівненського краю»

**Музейні фахівці
Рівненщини**

Бібліографічний покажчик

Рівне – 2014

УДК 069(01)
ББК 91.9:79.1 (4Укр – 4Рів)
М 895

Укладачі:

Н. М. Кожан, *завідуюча відділом акумуляції краєзнавчих документів та бібліографії Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки*
Л. М. Малишева, *головний бібліотекар відділу акумуляції краєзнавчих документів та бібліографії Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки*

Відповідальна за випуск:

В. П. Ярошук, *директор Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки, кандидат історичних наук, заслужений працівник культури*

Консультант:

В. М. Мушировський, *провідний науковий співробітник Рівненського обласного краєзнавчого музею*

Редактори:

О. Л. Промська, *заступник директора з наукової роботи та автоматизації Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки, кандидат історичних наук*

З. М. Тирак, *завідуюча відділом редакційно-видавничої роботи Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки*

Л. Г. Сахнюк, *бібліотекар відділу редакційно-видавничої роботи Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки*

М 895 Музейні фахівці Рівненщини : біобібліогр. покажч. / Рівнен. обл. універс. наук. б-ка ; уклад.: Н. М. Кожан, Л. М. Малишева ; консультант: В. М. Мушировський ; ред.: О. Л. Промська, З. М. Тирак, Л. Г. Сахнюк ; відп. за вип.: В. П. Ярошук. – Рівне : В. А. Лапсюк, 2014. – 184 с. – (Серія «Дослідники Рівненського краю»).

ISBN 978-617-7058-29-7

Біобібліографічний покажчик присвячений музейним фахівцям Рівненщини. Містить короткі довідки про кожного музейного фахівця, бібліографічні списки їхніх наукових праць та публікацій, а також матеріалів про них.

Покажчик адресований історикам, краєзнавцям, журналістам, викладачам, студентам гуманітарних вузів, всім, хто цікавиться історією краю, літературним та суспільним життям в історичній ретроспективі.

**УДК 069(01)
ББК 91.9:79.1**

ISBN 978-617-7058-29-7

© КЗ «Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека» РОР, 2014

МИ ПОРЯД, МИ РАЗОМ

Ви тримаєте в руках бібліографічний покажчик «Музейні фахівці Рівненщини» із серії «Дослідники Рівненського краю», що акумулював відомості про людей, які все життя присвятили музейній справі і дослідженню Рівненського Полісся та Волині. Покажчик укладено Рівненською обласною універсальною науковою бібліотекою, яка у 2015 році відзначатиме своє 75-річчя.

Бібліотека має унікальний фонд краєзнавчих документів, що відображають історію і сучасність краю. Цей надзвичайний здобуток формувався бібліотекарями і бібліографами різних поколінь, а поряд з ними завжди були науковці, краєзнавці-музейники. Музейні працівники послуговувались бібліотекою і були консультантами з придбання, пошуку та відбору документів для фондів бібліотеки.

Особливі періоди для розвитку і становлення бібліотеки: період перебудови, національного відродження, деідеологізації закладу. Наповнення фонду, пошук відомостей і дослідження історії рідного краю, заповнення прогалин і відкриття відомостей про події і діяльність осіб – вся ця діяльність пов'язана з працівниками провідних музеїв Рівненщини.

Поряд з формуванням фонду документів варто відзначити роль музейників як просвітителів, популяризаторів маловідомих і невідомих подій і осіб. Пригадується, що на початку 80-х років жодний масовий захід у бібліотеці не проходив без їхньої участі. Вони оприлюднювали цікаві факти і показували документи, розповідали про шлях їх отримання, про значення і роль.

Коли бібліотека розпочала укладати фундаментальні бібліографічні покажчики, співкладачами та консультантами виступали музейні працівники. Так в період горбачовської відлиги бібліографи відмічали значний інтерес користувачів до історичних подій, які відбувалися на Рівненщині, але тенденційно висвітлювалися радянською історіографією. Розпочато було відбір документів з теми «Берестецька битва 1651 року». У 1990 році К. В. Краєвською укладено анотований бібліографічний покажчик «340 років Берестецькій битві». Це була перша спроба зібрати і систематизувати публікації про Берестецьку битву. У покажчик включено ряд літописів, щоденників, записів учасників битви, очевидців подій, дослідження істориків, тексти, що надруковані англійською, італійською, латинською, французькою мовами, твори образотворчого мистецтва, художні твори, краєзнавчі публікації, матеріали періодичних видань, фонди особистих бібліотек. Було опрацьовано фонди 14-ти бібліотек. І. К. Свешников, С. І. Шевчук, І. Г. Пашук особисто надали власні джерела. Науковим керівником з укладання покажчика був Г. В. Бухало – відомий науковець, музейний працівник. Сьогодні видання зберігається у найбільших бібліотеках країн СНД, Польщі, отримала багато схвальних рецензій, є широко використовуваним.

Своїми знаннями і інтелектом Г. В. Бухало дуже підтримував бібліотеку і тим самим дав поштовх до сміливих, раніше не здійснюваних великомасштабних проектів по створенню науково-допоміжних покажчиків. З 1974 року він долучився до складання бібліографічного покажчика «Література до знаменних і пам'ятних дат Рівненщини». Разом з бібліографами П. Демчук, Т. Алексеевою, Г. Бойчук, Р. Стучинською, Л. Бузою, Л. Каленюк, Н. Тимошук він працював над покажчиком і здійснював наукове керівництво, редагування коротких фактографічних довідок та оцінювання джерел аж до 1998 року, тоб-

то 24 роки. З 1978 року він долучився до укладання щорічного видання «Календар знаменних і пам'ятних дат Рівненщини на ... рік». Над цим щорічним виданням він працював до 1997 року. З 1989 року під його керівництвом формується «новий ряд» пам'ятних дат, які відкривають «білі плями» в історичній науці, у краєзнавстві Рівненщини. Він уточнював дати, події, рекомендував історіографію, вводив до наукового обігу документи з діаспори. Щиро шануючи цю людину, його наукові дослідження, його вклад у спільну працю, до 70-річного ювілею Г. В. Бухала бібліотека підготувала та випустила науково-допоміжний бібліографічний покажчик «Історіограф Волинської землі».

Гордістю бібліотеки є науково-допоміжні покажчики «Одвічні джерела. Острогу – 900» та «Пам'ять століть: Магдебурзькому праву Дубна – 500 років». Укладачами покажчиків були бібліографи П. І. Демчук, Н. М. Кожан та Н. П. Тимошук. Вони з вдячністю згадують у передмовях до цих видань музейних працівників – співкладача покажчика, заступника директора державного історико-культурного заповідника м. Острога М. Манька, працівника Державного історико-культурного заповідника м. Дубно Т. Дмитренко, зав. відділом історії Рівненського обласного краєзнавчого музею Т. Радюк. Співпраця вищезгаданих бібліографів, музейників, наукових консультантів І. Мілясевич, М. Ковальського і незмінного редактора Л. Сахнюк мала плідний результат. Користувачі отримали широку можливість легкого і доступного пошуку джерел інформації про міста Остріг і Дубно.

Окремо і багато можна говорити про спільну роботу з музейниками Державного історико-культурного заповідника м. Острога. Працівники бібліотеки були фундаторами збору коштів на облаштування Музею книги у Острозі. І довгі роки спільної роботи з популяризації історії книги, дослідження писемної справи об'єднують нас. Чудові щорічні імпрези – представлення колекції музею книг та друкарства у бібліотеці, незабутні зустрічі, блискучі лекції С. Позіховської і А. Хеленюка – високо поціновані слухачами: бібліотекарями і користувачами бібліотеки.

Через моє професійне життя пройшли і збагатили його своїми знаннями, компетентністю, небайдужістю і наполегливістю, оптимізмом Ю. Нікольченко, В. Мушеровський, А. Українець, С. Соколенко, О. Прищепа, В. Луц, Л. Шлапак, Г. Данильчук, І. Марчук, Р. Тишкевич, І. Манько, Олександр і Світлана Позіховські, М. Пшеничний і ще багато інших, яких я вже згадувала, чи не назвала тут.

Окремо варто сказати про те, що працівники музеїв Рівненщини є авторами наукових досліджень і розвідок, які доповнюють і розширюють давню і сучасну історію і культуру краю. Як бібліотекарі ми бачимо активне використання їхніх робіт, а також посилання на їхні праці. Висока оцінка діяльності провідних музейників Рівненщини привела нас до думки акумулювати відомості про ці особистості та їхні наукові доробки у бібліографічному покажчику.

Подібних довідкових видань не було укладено раніше, то ж ми сподіваємося, що це видання не тільки відобразить потужний потенціал фахівців музейної справи, а й спрямує увагу нових і молодих дослідників до раніше незнаних праць.

*Яроцук Валентина Петрівна,
директор Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки, кандидат історичних наук, заслужений працівник культури України*

ВІД УКЛАДАЧІВ

У 2002 році Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека започаткувала випуск біобібліографічних покажчиків у серії «Дослідники Рівненського краю». Вийшло 5 випусків персональних покажчиків, присвячених Бухалу Г. В. (2002), Пашуку І. Г. (2004), Дем'янчуку Г. С. (2006), Столярчуку Б. Й. (2007), Меремінському А. Й. (2012).

Цьогорічний шостий випуск присвячений фахівцям музейної справи Рівненщини.

Сьогодні подвижницька праця науковців минулого і сучасності отримує все більше визнання суспільства. Необхідність турботи про відродження, збереження і примноження нашої культурної і духовної спадщини усвідомлена громадою. Суспільство хоче знати і пам'ятати імена тих звятижців, що стояли і стоять біля витоків наукового пізнання нашого краю.

Музейна справа на Рівненщині має тривалу історію та вагомий історичний доробок. Як відомо, перший сільський музей на Волині заснований у 1896 році у с. Городок (нині Рівненського району) бароном Федором Штейнгелем та вченим Миколою Біляшівським. Нині на Рівненщині функціонують 13 державних музеїв та 8 їхніх відділів, які є повноправними музеями.

Музеї у всі часи називали джерелами пізнання, скарбницями минувшини, світлом духовності. Музеї сьогодні – це насамперед науково-дослідні заклади, які вивчають, досліджують матеріальну і культурну спадщину минулих поколінь і сьогодення, осередки культурно-освітньої роботи, які сприяють вихованню майбутніх патріотів та свідомих громадян суспільства, яким належить розбудувати Україну. Музеї – це висококваліфіковані фахівці своєї справи, які наполегливою працею пласт за пластом відкривають таємниці минувшини нашого краю, дбають про збереження матеріальної та духовної спадщини Рівненщини.

Цьогорічний випуск серії «Дослідники Рівненського краю» суттєво відрізняється від попередніх, зокрема змістом, адже містить вісімдесят одну персоналію, і його певною мірою можна віднести до довідників.

До покажчика ввійшли імена організаторів музейної справи Рівненщини, корифеїв музейної справи, музейних фахівців – наших сучасників, які зробили вагомий внесок у дослідження історії, культури, літератури, мистецтва, природи Рівненського краю, у розвиток музейної справи Рівненщини в цілому. Виявлення імен фахівців музейної справи (історичних осіб) викликало чи не найбільшу складність, оскільки це потребувало певного дослідження, аналізу та узагальнення. До списку імен музейних фахівців не були включені співробітники громадських музеїв Рівненщини. Ця тема потребує подальшого вивчення.

Під час підготовки видання відомості про фахівців музейної справи – наших сучасників та їх наукові доробки укладачі отримали шляхом анкетування. Відомості про історичних осіб та музейних фахівців, яких уже немає серед нас, надали співробітники, які працювали разом з ними та пам'ятають своїх колег. Матеріали про історичних осіб, організаторів музейної справи на Рівненщині підготували наукові працівники музейних установ та спеціалісти обласної бібліотеки. Ці матеріали і стали основою покажчика.

Видання такого плану – це перша спроба зібрати матеріали про дослідників Рівненщини (фахівців музейної справи) та відобразити все розмаїття тематики їх наукових досліджень і розвідок. Це дозволить майбутнім поколінням

ням науковців зосередити свою увагу на ще недосліджених темах, неопрацьованих документах, незафіксованих фактах.

Показчик має таку структуру : передне слово «Від укладачів», стаття директора Рівненського обласного краєзнавчого музею Булиги О. С. «Музеї Рівненщини : минуле і сучасне». Про кожного музейного фахівця (в алфавіті прізвищ) подано такі відомості :

- «Біографічна довідка» – містить дату і місце народження, місце навчання і роботи, нагородження, дані про членство у товариствах, основні виробничі досягнення, публікації, теми досліджень, якими займався чи займається фахівець. Біографічні довідки історичних осіб мають дещо розширений характер.
- «Публікації» – містять бібліографічні відомості про праці особи, які вийшли окремим виданням, праці, які були опубліковані в збірниках, періодичних виданнях, документи, представлені в Інтернеті. В межах рубрики «Публікації» документи розміщені в алфавіті назв праць.
- «Література про життя та діяльність», де відомості про матеріали розміщені в алфавіті прізвищ та назв документів.

Представлені документи охоплюють хронологічні рамки від середини XIX ст. до сьогодення. Включено відомості про документи українською, російською, польською, англійською мовами. Відбір матеріалу було завершено 31 грудня 2013 року.

Бібліографічні записи впорядковано відповідно до вимог стандарту ДСТУ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис: загальні вимоги та правила складання». В описах застосовуються скорочення слів згідно ДСТУ 3582-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі: загальні вимоги та правила» та ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила».

Документи, які знаходяться у фонді Рівненської обласної наукової універсальної бібліотеки, позначені сиглою 1, видання приватних бібліотек та бібліотек музеїв мають сиглу 2.

Показчик має додаток – список музеїв «Державні музеї Рівненської області станом на 1 січня 2014 року», наданий Рівненським обласним краєзнавчим музеєм.

Видання розраховане на науковців, дослідників, краєзнавців, студентів, школярів, всіх, кого цікавить історичне минуле краю у всіх його аспектах та наше сьогодення.

Ця робота була б неможлива без активної допомоги, тісної співпраці з працівниками музеїв Рівненщини. Особливу подяку укладачі хочуть висловити співробітникам Рівненського обласного краєзнавчого музею, директору Олександрові Степановичу Булизі та провідному науковому співробітнику Володимирі Макаровичу Мушировському, а також заступнику директора з наукової роботи Державного історико-культурного заповідника м. Острога Миколі Павловичу Маньку за підготовку матеріалів та надання консультацій у роботі над виданням.

Пропозиції та зауваження просимо надсилати на електронну адресу Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки: library@libr.rv.ua.

*Неоніла Кожан,
Лідія Малішева*

МУЗЕЇ РІВНЕНЩИНИ : МИНУЛЕ ТА СУЧАСНЕ

*«Пам'ятайте, настане час, багато різних установ
ліквідуються, а музей – ніколи. Музеї існуватимуть
вічно, бо вони показуватимуть майбутнім поколінням,
чим людство в своїй творчості було і чим воно стало.»*

Дмитро Яворницький

Музей – це особливий заклад, що представляє історичне минуле, мистецькі здобутки, різноманітні колекції. Назву сучасним музеям дали античні храми мусейони. Ці святилища в античній Греції, присвячувалися музам мистецтва. Їхня мати – богиня пам'яті Мнемозіна єднала людей з божественним світом. Таким чином музей є своєрідним осередком, який береже досягнення минулого, нагадує людству про його витоки, прилучає до прекрасного та вічного. Сьогодні тут зберігаються святині та раритети різних часів та народів. Вони відтворюють особливий колорит людського життя. У музейному середовищі витає дух епох та велич поколінь. Кожен музей має свою неповторну атмосферу, створену саме для тих, хто переступає поріг справжнього храму старовини та духовності.

У Рівненській області нині функціонує тринадцять державних музейних закладів : Рівненський обласний краєзнавчий музей, Державні історико-культурні заповідники міст Дубно та Острого, Національний історико-меморіальний заповідник «Поле Берестецької битви», Культурно-археологічний центр «Пересопниця» та вісім районних музеїв різного профілю (Березне, Володимирець, Дубровиця, Зарічне, Корець, Костопіль, Млинів, Радивилів).

До складу Рівненського обласного краєзнавчого музею входять літературний музей Уласа Самчука, який знаходиться у Рівному, а також Сарненський історико-етнографічний музей. Складовою частиною Державного історико-культурного заповідника м. Острог є краєзнавчий музей, музей книги та друкарства, літературно-меморіальний музей Миколи Островського в селі Вілія. Один з наймолодших державних музеїв області – Володимирецький історичний має два відділи Музей історії вузькоколіїної залізниці та Поліського краю (с. Антонівка) та Поліський літературний музей (с. Городець). У рівненському та острозькому музейних закладах функціонують постійно діючі виставки. Це відповідно – Музей бурштину та Нумізматично-фалеристична колекція. В області також працює сто дев'яносто чотири громадські музеї, з яких двадцять чотири мають звання «Народний».

Усі вони комплектують, зберігають, вивчають історичні, мистецькі, природничі матеріали, пов'язані з минулим та сучасним рідного краю. Музеї представляють в своїх експозиціях пам'ятки матеріальної і духовної культури, а також проводять освітянську та популяризаторську діяльність.

Загалом історія музейної справи у нашому краї нараховує більше ста років. За цей час було зібрано велику кількість старожитностей, створено різноманітні експозиції, які відвідували не лише місцеві поціновувачі старовини, але й гості нашої землі.

Музейне будівництво на теренах сучасної Рівненщини бере свій початок з кінця XIX ст., коли Федір Штейнгель заснував перший музей. Він був відкри-

тий 25 листопада 1896 року у селі Городок (нині Рівненський район). З 1906 року у Рівному функціонував музей, створений при сільськогосподарському товаристві. 24 серпня 1916 року у споруді XIV ст. Вежі Мурованій на Замковій горі міста розпочав роботу Острозький музей.

У другій половині XX ст. кількість музейних закладів Рівненщини зростає, вони привертають увагу туристів та дослідників, школярів та студентів. Саме молодь сьогодні є головним відвідувачем музеїв Рівненської області.

Значний внесок у розбудову музейної справи зробили ті люди, які присвятили їй своє життя, брали участь у розвідках та експедиціях, збирали та вивчали історико-культурну спадщину, зустрічалися із старожилками та колекціонерами, художниками та дизайнерами, народними майстрами та науковцями. Ті, хто працюючи в архівах та бібліотеках, проводили масові заходи та презентації, наукові конференції та круглі столи, екскурсії та лекції, створювали статті, каталоги, монографії, збірники. Коло обов'язків та зацікавлень музейних працівників є дуже широким. Більшість цих фахівців не тільки пов'язують з музеєм десятки років плідної праці, але й свій вільний час, вихідні дні та навіть відпустки досить часто присвячують музейній справі. Прикладом такої відданості музейному заняттю є Борис Григорович Возницький (1926–2012), уродженець Рівненщини (село Ульбарів, Дубенщина), який більше п'ятдесяти років очолював Львівську галерею мистецтв. За самовіддану працю на музейній ниві він заслужено був удостоєний звання Героя України.

Такі постаті, як Борис Возницький, Федір Штейнгель, Микола Біляшівський, Йосип Новицький, Дмитро Яворницький, Павло Жолтовський, Ігор Свешніков прикладали значних зусиль для збереження нашої минувшини, зацікавлювали та залучали до музеїв громаду. Вони привертали увагу до музейної справи десятків тисяч людей, а також допомагали тим, хто зробив музейництво не лише своїм захопленням, але й професією.

Саме скромні доробки музейників Рівненщини та їх однодумців представленні у цьому виданні, яке чи не вперше фіксує разом імена тих, хто присвятив себе одній з найблагородніших справ у світі – берегти пам'ять про вітчизняну історію, матеріальні та духовні святині. Напевно не усі ті, хто зробив внесок у скарбницю музейної галузі рівненського краю, згадані у цьому виданні. Сподіваємось, що в майбутньому побачать світ нові, доповнені дослідження, які більш розлого характеризуватимуть непересічний музейний дивосвіт, його творців та сприятимуть загальному зацікавленню музеями. Підтримка музейної галузі державою, владою на місцях допоможе й усім громадянам осягати важливість тієї інституції, яка накопичує та презентує історичну пам'ять рідної землі, береже спогади про славі імена та справи наших предків, серед яких заслужено стоять і працівники музеїв та їх побратими, які своєю працею показують «чим людство в своїй творчості було і чим воно стало».

P.S. Особлива подяка директору Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки Валентині Яроцук та працівникам відділу акумуляції краєзнавчих документів та бібліографії бібліотеки Неонлі Кожан та Лідії Малишевій за ініціативу створення цього видання та його підготовку до друку.

*Олександр Булига,
директор Рівненського обласного краєзнавчого музею*

АНДРУХОВ ПЕТРО ЗОТОВИЧ
(*1924 – †1996)

Історик, краєзнавець, освітній і громадський діяч, засновник і перший голова Острозького науково-краєзнавчого товариства «Спадщина» імені князів Острозьких (1989–1996), член і один із засновників Острозького осередку Українського історичного товариства, керівник наукового Центру вивчення спадщини Острозької Академії, Почесний професор Академії; ветеран Другої світової війни, кавалер ордена «Отечественная война II степени» і медалей «За відвагу», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною»; лауреат Рівненської обласної премії «За відродження Волині».

Народився 5 липня 1924 р. в м. Острозі в родині службовців. Його батько, Зот Пантелеймонович Андрухов, був старшиною армії УНР.

21 червня 1939 р. закінчив базову вселюдну «Повшхетну» школу при державному педагогічному ліцеї.

7 березня 1944 р. був мобілізований у Червону Армію. 24 березня 1944 р. був приведений до присяги в м. Харкові у 533 запасному стрілецькому полку. Брав участь у військових операціях до травня 1945 р. Війну закінчив під Кенігсбергом командиром взводу. Демобілізувався у березні 1947 р.

У 1949 р. вступив до Острозького педагогічного училища (заочно), повний курс якого закінчив у серпні 1950 р., отримавши кваліфікацію вчителя початкових класів. По закінченні педучилища працював вихователем дитячого будинку, а згодом учителем Білашівської семирічної школи. У 1952 р. вступив на заочне відділення історико-філологічного факультету Львівського педагогічного інституту, який успішно закінчив у 1957 р., отримавши спеціальність учителя історії середньої школи.

Працював учителем у Острозькій вечірній школі, згодом – в Острозькій СШ № 1. З серпня 1965 р. по квітень 1968 р. працював директором Острозького краєзнавчого музею.

29 грудня 1965 р. був нагороджений знаком «Відмінник народної освіти». Створив науково-краєзнавче товариство «Спадщина» ім. князів Острозьких, яке об'єднало вчителів, лікарів, працівників культури м. Острога.

У вересні 1990 р. за ініціативи Андрухова були започатковані постійні щорічні науково-краєзнавчі конференції «Острог на порозі 900-річчя».

У 1992 р. Український фонд культури нагородив П. З. Андрухова премією «За відродження Волині».

Помер 6 серпня 1996 р., похований в Острозі. Ім'ям Петра Андрухова названа одна з вулиць Острога. В Острозькій академії започаткована стипендія ім. Петра Андрухова кращим студентам-історикам. На стіні будинку, де проживав П. Андрухов, встановлено меморіальну дошку.

Теми наукових досліджень: історія Волині.

Публікації

Волинська земля (Ровенщина) з глибини століть до сьогодення (мала хронологічна таблиця) / П. Андрухов. – Ровно, 1991. – 48 с. – (1)

Волинська земля (хроніка – джерела – постаті) / П. Андрухов. – Сокаль, 1992. – 88 с. – (1)

Волинь в легендах і переказах / П. Андрухов. – Остріг, 1995. – 58 с. – (1)
Волинь : події, імена, джерела / П. Андрухов. – Остріг, 1996. – 264 с. – (2)
600 імен в історії великої Волині / П. Андрухов. – Остріг, 1993. – 98 с. – (2)

- Багрові плями пам'яті / П. Андрухов // Зоря комунізму [Острог]. – 1990. – 14 черв. – (1)
Відступник. Легенди рідного краю / П. Андрухов // Життя і сл. [Острог]. – 1994. – 27 лип. – (1).
Віщий дзвін. Легенди рідного краю / П. Андрухов // Життя і сл. [Острог]. – 1994. – 26 трав. – (1)
Втікачі / П. Андрухов // Життя і сл. [Острог]. – 1994. – 11 трав. – (1)
Вулиці нашого міста / П. Андрухов // Життя і сл. [Острог]. – 1991. – 23 квіт. ; 27 квіт. ; 18 трав. – (1)
Людиною бути / П. Андрухов // Життя і сл. [Острог]. – 1991. – 10 верес. – (1)
Оборона Межиріччя / П. Андрухов // Червон. прапор. – 1991. – 27 берез. – (1)
Острог на порозі 900-річчя / П. Андрухов // Життя і сл. [Острог]. – 1991. – 30 трав. – (1)
Роботи вистачить усім / П. Андрухов // Життя і сл. [Острог]. – 1991. – 1 серп. – (1)
Спокута (із серії «Легенди волинського краю») / П. Андрухов // Зоря комунізму [Острог]. – 1990. – 17 лип. – (1)
Тіні Замкової гори / П. Андрухов // Життя і сл. [Острог]. – 1993. – 27 листоп. – 1 груд. – (1)
Україна і українці / П. Андрухов // Життя і сл. [Острог]. – 1992. – 22 серп. – (1)
Український Кембрідж : до 420-річчя Остроз. акад. / П. Андрухов // Волинь. – 1996. – 9 серп. – (1)
Усім близька «Спадщина» / П. Андрухов // Життя і сл. [Острог]. – 1991. – 20 лип. – (1)
Як не сьогодні – то коли? / П. Андрухов // Життя і сл. [Острог]. – 1991. – 29 жовт. – (1)

Література про П. З. Андрухова

- Бобровницька Т. До краю рідного любов : [про книгу П. Андрухова «600 імен в історії великої Волині»] / Т. Бобровницька // Життя і сл. [Острог]. – 1993. – 17 лип. – (1)
Булига О. Острог на порозі 900-річчя / О. Булига // Сім днів. – 1996. – 8 черв. – (1)
Глушман І. Буде Інтернет-сайт присвячений Петрові Андрухову / І. Глушман // Вільне сл. – 2004. – 23 лип. – (1)
Глушман І. Буде Інтернет-сайт присвячений П. З. Андрухову / І. Глушман // Замкова гора [Острог]. – 2004. – 12 черв. – (1)
Глушман І. Працювали в Острозькій краєзнавчій читанні [, які були присвяч. 80-річчю від дня народж. П. З. Андрухова] / І. Глушман // Замкова гора [Острог]. – 2004. – 12 черв. – (1)

Дем'янчук Г. Скарби Острозької спадщини / Г. Дем'янчук // Червон. прапор. – 1990. – 30 верес. – (1)

Ковальський М. Важливий посібник з історії Волині : [рец. на кн. П. Андрухова «Волинська земля (хроніка – джерела – постаті)»] / М. Ковальський // Вісті Рівненщини. – 1992. – 19 груд. – (1)

Ковальський М. «Спадщина» – Острозьке науково-краєзнавче товариство ім. кн. Острозьких / М. Ковальський, М. Кушнір // Острозька Академія XVI–XVII ст. : енциклопед. вид. – Острог, 1997. – С. 159–163. – (1)

Ковальський М. Цінна праця про Волинь (книги наших земляків) : рец. на кн. П. Андрухова «Волинська земля» / М. Ковальський // Життя і сл. [Острог]. – 1992. – 26 верес. – (1)

Кулаковський П. Книги про минуле нашого краю / П. Кулаковський // Життя і сл. [Острог]. – 1995. – 18 берез. – (1)

Кулаковський П. Пам'ятаймо тую славу : (з приводу виходу матеріалів I–III наук.-краєзн. конф. «Остріг на порозі 900-річчя» / П. Кулаковський // Життя і сл. [Острог]. – 1993. – 28 лип. – (1)

Кучерук В. До краю рідного любов / В. Кучерук // Життя і сл. [Острог]. – 1995. – 24 черв. – (1)

Кушнір М. Відомий просвітитель Волині / М. Кушнір // Життя і сл. [Острог]. – 1999. – 3 лип. – (1)

Кушнір М. Краєзнавство в Острозі / М. Кушнір // Життя і сл. [Острог]. – 1996. – 31 лип. – (1)

Кушнір М. Незабутній Петро Зотович : [про історика, краєзнавця, громад. діяча П. З. Андрухова] / М. Кушнір // Замкова гора [Острог]. – 2004. – 10 лип. – (1)

Кушнір М. Петро Андрухов / М. Кушнір // Острозькі просвітники XVI–XX ст. – Острог, 2000. – С. 222–228. – (1)

Кушнір М. Петро Андрухов – просвітитель Волині // Матеріали VII–IX Острозької конференції «Острог на порозі 900-річчя» 1996–1998 роки. – Острог, 2000. – С. 72–74. – (2)

Кушнірук П. Слово про людину, учителя, краєзнавця, почесного професора П. З. Андрухова // Місто [Острог]. – 1997. – 27 лип. – (2)

Кушнірук П. Слово про Людину, Учителя, Краєзнавця, почесного Професора – новітнього українського ренесансу / П. Кушнірук // Матеріали VII–IX Острозької конференції «Острог на порозі 900-річчя» 1996–1998 роки. – Острог, 2000. – С. 75–76. – (2)

Маєвський І. Вулиці нашого міста : резонанс / І. Маєвський // Життя і сл. [Острог]. – 1991. – 1 черв. – (1)

Мазуренко Л. Зберегти для нащадків / Л. Мазуренко // Замкова гора [Острог]. – 1999. – 15 трав. – (1).

Пашук І. Давня слава Острога : нотатки з III наук.-краєзн. конф. «Остріг на порозі 900-річчя» / І. Пашук // Вільне сл. – 1992. – 5 черв. – (1)

Пашук І. Краєзнавці Рівненщини : бібліогр. довід. : Андрухов П. З. [5.07.1924–6.08.96] / І. Пашук // Вільне сл. – 1998. – 18 квіт. – (1)

Пашук І. Легенди, зібрані краєзнавцем / І. Пашук // Вільне сл. – 1995. – 19 лип. – (1)

Пашук І. Минувшина – його любов / І. Пашук // Вільне сл. – 1993. – 7 серп. – (1)

Пашук І. Оживає старовина / І. Пашук // Вісті Рівненщини. – 1993. – 22 черв. – (1)

Романчук О. Відродження краєзнавчого руху в Острозі (середина 1980-х – 90-і роки) / О. Романчук // Життя і сл. [Острог]. – 1997. – 6 листоп. – (1)

Романчук О. Клуб історичної книги / О. Романчук // Життя і сл. [Острог]. – 1998. – 21 жовт. – (1)

Світоч Петра Андрухова : до 80-річчя від дня народж. // Замкова гора [Острог]. – 2004. – 17 лип. – (1)

Шустерук О. Волинь моя, краса моя / О. Шустерук // Місто [Острог]. – 1996. – лип. – (2)

Янковська Ж. Краєзнавець П. З. Андрухов / Ж. Янковська // Слово молодим дослідникам : зб. матеріалів і тез міжвузів. наук.-теорет. конф. 28–29 лист., 1996 р. – Рівне, 1996. – С. 32–34. – (1)

Підготував М. П. Манько

АНТОНОВА ГАЛИНА МИКОЛАЇВНА

Народилася 3 грудня 1936 р. в м. Житомирі. Навчалася в середній школі № 14 м. Житомира. У 1960 р. закінчила Житомирський сільськогосподарський інститут.

З 1971 по 1992 рр. працювала у Рівненському обласному краєзнавчому музеї завідуючою відділом природи. Автор експозиції відділу.

У 70–80-х рр. організувала пересувні виставки відділу природи. Учасник експедицій по виявленню рідкісної флори Рівненщини. Організатор природоохоронної роботи в області.

Теми наукових досліджень: заказники, заповідні урочища Рівненської області; рослинний світ Рівненської області; природоохоронна робота в краї.

Публікації

Край лісів та імлистих боліт : розповідь про природоохорон. об'єкти Рівнен. обл. / Г. М. Антонова, Т. Л. Андрієнко, А. В. Єршов. – Л. : Каменярь, 1988. – 86 с. – (1)

Природно-заповідний фонд Рівненської області / авт.-упоряд. : Ю. М. Грищенко, Г. М. Антонова [та ін.]. – Рівне : Волин. обереги, 2008. – 216 с. – (1)

Ровенский краеведческий музей : путеводитель / Т. А. Пономарева, Г. Н. Антонова, Ю. М. Никольченко, Г. В. Бухало. – Л. : Каменярь, 1982. – С. 8–21. – (1)

Велич і краса : експозиція природн. від. Ровен. краєзн. музею / Г. М. Антонова // Соц. культура. – 1979. – № 12. – С. 28–29. – (2)

Рідкісні рослини Рівненської області / Г. Антонова // Велика Волинь : мислє і сучасне : тези регіон. наук. конф., 14–16 листоп. 1991 р. – Рівне, 1991. – С. 120–121. – (1)

Флористичні знахідки на Рівненщині / Г. М. Антонова // Укр. ботан. журн. : окр. відб. – 1986. – С. 97–101. – (1)

- Берегти окрасу землі / Г. М. Антонова // Червон. прапор. – 1976. – 4 груд. – (1)
 Берегти природний дивосвіт [– рослинний світ Рівненщини] / Г. М. Антонова // Червон. прапор. – 1977. – 16 лип. – (1)
 Богатирі прадавніх пущ / Г. М. Антонова // Зміна. – 1976. – 29 черв. – (1)
 Вовчі ягоди пахучі : вони з «Червоної книги» / Г. М. Антонова // Червон. прапор. – 1984. – 21 лют. – (1)
 Дарунки щедрої землі : [рідкісні рослини на території Млинів. р-ну] / Г. Антонова, Я. Степанюк // Червон. прапор. – 1988. – 6 верес. – (1)
 Де росте лунарія / Г. М. Антонова // Червон. прапор. – 1983. – 22 лип. – (1)
 Для нинішніх і прийдешніх поколінь / Г. М. Антонова // Червон. прапор. – 1975. – 6 черв. – (1)
 «Дубрівський» [– заказник в Зарічнен. р-ні] / Г. М. Антонова // Червон. прапор. – 1984. – 5 черв. – (1)
 Знати, щоб діяти : [про природоохорон. роботу Ровен. краєзн. музею] / Г. М. Антонова // Червон. прапор. – 1981. – 7 лют. – (1)
 Лише один гербарний аркуш : [виявлення рідкісних рослин у с. Пляшева Радивилів. р-ну] / Г. Антонова, Г. Андрієнко // Червон. прапор. – 1982. – 4 серп. – (1)
 Музей на рельсах : о работе передвиж. выст. природовед. отд. Ровен. краевед. музея / Г. Антонова // Рабочая газ. – 1985. – 24 мая. – (2)
 На озері Соминому / Г. Антонова // Червон. прапор. – 1978. – 29 серп. – (1)
 Небуденність «буденного каменю» : розповідь про цінність базальт. покладів Рівненщини / Г. Антонова, О. Малахов // Червон. прапор. – 1979. – 30 верес. – (1)
 Неоціненний дар : [про роботу від. природи обл. краєзн. музею] / Г. Антонова // Зміна. – 1982. – 29 лип. – (1)
 Переброди [– унікальний болотний масив] / Г. Антонова, Т. Андрієнко // Червон. прапор. – 1985. – 3 берез. – (1)
 Пугач [– птаха занесено до «Червоної книги»] / Г. Антонова // Червон. прапор. – 1982. – 23 трав. – (1)
 Росичка і товстянка : вони з «Червоної книги» / Г. Антонова // Червон. прапор. – 1984. – 28 лип. – (1)
 Садова соя [– занесена до «Червоної книги»] / Г. Антонова // Червон. прапор. – 1982. – 10 берез. – (1)
 Свідок тисячоліть : [пам'ятка природи «Юзефінська дача» в Рокитнів. р-ні] / Г. Антонова // Червон. прапор. – 1989. – 9 квіт. – (1)
 Сира Погоня / Г. Антонова // Червон. прапор. – 1983. – 5 черв. – (1)
 Степовий тхір : [рідкісний вид тварини занесено до «Червоної книги»] / Г. Антонова // Червон. прапор. – 1982. – 28 серп. – (1)
 Туманний світ боліт / Г. Антонова, Т. Андрієнко // Червон. прапор. – 1988. – 15 листоп. – (1)
 У янтарному саркофазі / Г. Антонова // Червон. прапор. – 1981. – 16 лип. – (1)
 Хвороща [– урочище у Млинів. р-ні] / Г. Антонова, Т. Андрієнко // Червон. прапор. – 1987. – 1 верес. – (1)
 Шукаємо меч-траву / Г. Антонова, Т. Андрієнко // Червон. прапор. – 1983. – 18 листоп. – (1)

Підготувала О. М. Сауш

БАБІНЧУК ЛЮДМИЛА АНАТОЛІВНА

Народилася 9 квітня 1962 р. у м. Новоград-Волинську Житомирської області. Навчалася у ЗОШ № 11 м. Рівне. У 1982 р. закінчила Рівненський державний інститут культури.

З 1989 р. працює в Рівненському обласному краєзнавчому музеї науковим співробітником відділу історії, провідним зберігачем фондів. З 2013 р. – завідувача сектором обліку відділу фондів Рівненського обласного краєзнавчого музею. Проводить роботу з обліку та збереження експонатів.

Бере участь в організації постійно діючих експозицій, виставок, підборі матеріалів для проведення лекцій та наукових досліджень.

Теми наукових досліджень: фондова колекція археологічних експонатів : організація збереження, вивчення, експонування.

Публікації

Малюнки красвидів Корця [польських художників Наполеона Орди та Генріха Пейсера] / Л. Бабінчук // Корцю – 850 років : наук. зб. матеріалів і тез наук. краєзн. конф., 13–14 жовт. 2000 р. / ред.-упоряд. І. Пащук. – Рівне : Волин. береги, 2000. – С. 56–57. – (1)

Нові надходження до відділу археології Рівненського обласного краєзнавчого музею у 2011–2012 рр. / Б. А. Прищепа, Л. А. Бабінчук // Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР. – Рівне, 2013. – Вип. 11 : [присвяч. розв. музейн. справи та краєзнавства Волині]. – С. 159–161. – (1)

Поповнення археологічної колекції княжої доби Рівненського обласного краєзнавчого музею в 2002–2005 рр. / Л. Бабінчук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. береги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 167–171. – (1)

БАЧИНСЬКА АЛЛА ПЕТРІВНА

Народилася 15 серпня 1983 р. в с. Малинськ Березнівського району Рівненської області. Навчалася з 1989 по 2000 рр. в Малинській загальноосвітній школі I-III ступенів Березнівського району Рівненської області. З 2000 по 2005 рр. навчалася в Рівненському державному гуманітарному університеті, спеціальність «Культурологія, викладач історії та теорії культури».

З 2005 р. працювала архівістом госпрозрахункового відділу Державного архіву Рівненської області. З 2006 р. – зберігач фондів Рівненського обласного краєзнавчого музею, з 2012 р. – головний зберігач фондів Рівненського обласного краєзнавчого музею.

Організовує роботу відділу фондів Рівненського обласного краєзнавчого музею. Бере участь у підготовці експозицій, нових виставок в музеї та за його межами.

Теми наукових досліджень: етнографічні дослідження Городоцького музею Федора Штейнгеля; історія православної церкви періоду Другої світової війни; фондова робота обласних краєзнавчих музеїв: традиції та інновації.

Публікації

Експедиційні дослідження села Великі Цепцевичі Володимирецького району / А. П. Бачинська // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 46–49. – (1)

Населені пункти Березнівського району в історіографічних джерелах кінця XIX – початку XX ст. / А. П. Бачинська // Літопис Березнівщини : наук. зап. Березнів. краєзн. музею / ред.-упоряд. Н. Трохлюк. – Рівне : О. Зень, 2011. – Вип. 1. – С. 36–44. – (1)

Релігійно-церковне життя періоду Другої світової війни в пам'ятках Рівненського обласного краєзнавчого музею / А. П. Бачинська // Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР. – Рівне, 2013. – Вип. 11 : [присвяч. розв. музейн. справи та краєзнавства Волині]. – С. 16–19. – (1)

Формування морально-етичної культури молоді засобами масової інформації / А. П. Бачинська // Актуальні питання культурології. – Рівне : РДГУ, 2004. – С. 107–113. – (1)

БЕНДЮК МИКОЛА МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 7 березня 1967 р. в с. Оженін Острозького району Рівненської області.

У 1974–1984 рр. навчався в Острозькій середній школі № 3. З 1984 по 1985 рр. – учень Славуцького СПТУ № 23. В 1989 р. навчався у Львівському філіалі Державної науково-дослідної реставраційної майстерні Міністерства культури УРСР, де здобув навички з реставрації темперного малярства. У 1991–1993 рр. навчався в Українській Вищій школі реставраторів.

У 1991 р. проходив навчання в Державній науково-дослідній реставраційній майстерні Міністерства культури УРСР у Києві, де отримав навички з реставрації станкового олійного живопису.

З 1988 по 1994 рр. займав посаду молодшого наукового співробітника Острозького Державного історико-культурного заповідника. З 1994 по 1998 рр. працював художником-реставратором на приватному підприємстві «Орлан» (Київ). З 1998 р. – художник-реставратор Острозького Державного історико-культурного заповідника, викладач мистецтвознавства в Національному університеті «Острозька академія».

Під час служби в армії (1985–1987 рр.) був нагороджений урядовою відзнакою Російської федерації – медаллю «За будівництво Байкало-Амурської магістралі» та нагрудним знаком «50-ліття формування військової частини». У 1992 р. нагороджений медаллю «50-ліття створення УПА». У 2011 р. нагороджений знаком та Почесною грамотою Рівненської ОДА.

Теми наукових досліджень: іконопис; живопис; декоративно-ужиткове мистецтво; книгодрукування; історія роду князів Острозьких; етнографія; дослідження визвольних змагань в Україні XX ст.

Публікації

- Золотарство Острожчини / М. Бендюк. – Острог, 2009. – 89 с. – (1)
- Історія Оженина, Бродова, Стадник та Краєва / М. Бендюк, Т. Гушук, С. Журик. – Острог, 2011. – 98 с. – (1)
- Історія та легенди давнього Острога / М. Бендюк. – Острог, 2012. – 196 с. : 106 іл. (1)
- Історія та легенди сіл Рівненського району / М. Бендюк. – Острог, 2012. – 260 с. – (2)
- Культурна спадщина Рівненського краю = Cultural heritage of Rivne lands / М. Бендюк, О. Харват. – Рівне, 2010. – 248 с. – (1)
- 150 святинь Великої Волині = 150 Sanctities of Voluynia : [фотоальбом] / М. Бендюк, В. Луц, О. Харват. – Рівне, 2011. – 223 с. – (1)
- Томаш-Оскар Сосновський (1812–1886) / М. Бендюк. – Острог, 2012. – 20 с. – (2)

Використання стінних розписів в інтер'єрі пивниць та їх побутування у XVI – початку XVII ст. / М. Бендюк // Стародавній Меджибіж в історико-культурній спадщині України. – Хмельницький, 2012. – С. 77. – (2)

Від приватної збірки до музею / М. Бендюк, С. Муравська // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 75–76. – (1)

Гутне віконне скло / М. Бендюк // Острозький краєзнавчий збірник / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких. – Острог, 2007. – Вип. 2. – С. 68–77. – (2)

Дата народження скульптора Томаша-Оскара Сосновського / М. Бендюк // Острозький краєзнавчий збірник / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких. – Острог, 2012. – Вип. 5. – С. 361–363. – (1)

Де зараз знаходяться мощі князя Костянтина Костянтиновича Острозького? / М. Бендюк // Острозький краєзнавчий збірник / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких. – Острог, 2008. – Вип. 3. – С. 43. – (2)

Зрада в лавах Української Повстанської Армії / М. Бендюк // Острозький краєзнавчий збірник / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких. – Острог, 2010. – Вип. 4. – С. 170. – (2)

Іконографія образу Святого Преподобного князя Федора Острозького / М. Бендюк // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк, 2012. – Вип. 19 : матеріали XVIII Міжнар. наук. конф. – С. 132–138. – (2)

Історія Народного Руху України на Острожчині / М. Бендюк // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині : наук. зб. / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких. – Острог, 2011. – Вип. 3. – С. 416–442. – (2)

Історія села Бродів / М. Бендюк // Острозький краєзнавчий збірник / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких. – Острог, 2010. – Вип. 4. – С. 200. – (2)

Коментарі до острозьких легенд / М. Бендюк // *Острозький краєзнавчий збірник / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких.* – Острог, 2010. – Вип. 4. – С. 253. – (2)

Корона князів Острозьких / М. Бендюк // *Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині : наук. зб. / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких.* – Острог, 2011. – Вип. 3. – С. 252–253. – (2)

Медаль кн. Василя-Костянтина Острозького / М. Бендюк // *Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині : наук. зб. / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких.* – Остріг, 2006. – Вип. 1. – С. 74–77. – (1)

Медаль князя Василя-Костянтина Острозького / М. Бендюк // *Рівненська єпархія.* 2007. – Рівне, 2008. – С. 87–88. – (1)

Нововіднайдені портрети князів Острозьких / М. Бендюк // *Острозький краєзнавчий збірник / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких.* – Острог, 2008. – Вип. 3. – С. 48–52. – (2)

Острозька Богородиця з Воскресенської церкви міста Острог на Новому Місті / М. Бендюк // *Рівненська єпархія.* 2007. – Рівне, 2008. – С. 89–90. – (1)

Острозьке мистецьке середовище кінця XVIII – початку XX ст. / М. Бендюк // *Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк, 2011.* – Вип. 18 : матеріали XVIII Міжнар. наук. конф. – С. 98–104. – (2)

Поборник православ'я і краєзнавець, священник Давид Бичковський / М. Бендюк // *Острозький краєзнавчий збірник / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких.* – Остріг, 2004. – Вип. 1. – С. 38. – (1)

Портрет невідомої в костюмі Клеопатри (Моджеєвська Гелена) / М. Бендюк // *Острозький краєзнавчий збірник / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких.* – Острог, 2012. – Вип. 5. – С. 363–365. – (1)

Портрети князів Острозьких XVI – першої половини XVII ст. / М. Бендюк, Я. Бондарчук // *Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту.* – Рівне : РДГУ, 2009. – Вип. 15 : у 2 т. Т. 1. – С. 21–43. – (1)

Постаті діячів українського визвольного руху першої половини XX ст. / М. Бендюк, Г. Іванущенко, І. Марчук // *Острозький краєзнавчий збірник / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких.* – Острог, 2008. – Вип. 3. – С. 130. – (2)

Предмети декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва, що пов'язані з особою князя К. І. Острозького / М. Бендюк // *Наукові записки Національного університету «Острозька академія» : іст. науки.* – Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2011. – Вип. 18. – С. 125–140. – (2)

Проведення щорічних пленерів в Острозькій академії як один із видів іміджової роботи Острозької академії / М. Бендюк // *Музеї та галереї в міській культурі : історія та сучасність (19–21 квіт. 2011 р.) / Одеський нац. політехн. ун-т.* – Одеса, 2011. – С. 53. – (2)

Рідкісне видання «Місяцеслова» / М. Бендюк // Острозький краєзнавчий збірник / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких. – Острог, 2008. – Вип. 3. – С. 53. – (2)

Родина митців Олешкевичів та Волинь / М. Бендюк // Культурний простір Житомирщини – Волині XIX–XX ст. – Житомир, 2012. – Т. 2. – С. 42–45. – (2).

Розвиток золотарства з XVII ст. на прикладі окладу ікони «Богородиці Одигітрії» з Межирицького монастиря / М. Бендюк // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : [матеріали X міжнар. наук. конф., Луцьк, 17–19 верес. 2003 р.]. – Луцьк, 2003. – С. 81. – (2)

Сакральний хрест (історія, типологія, криптографія і символіка) : на допомогу музейникам і дослідникам церковної старовини / М. Бендюк // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині : наук. зб. / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких. – Острог, 2006. – Вип. 1. – С. 245–259. – (1)

Специфіка використання туристичного потенціалу малих історичних міст України (на прикладі м. Острога Рівненської області) / М. Бендюк, С. Муравська // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині : наук. зб. / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких. – Острог, 2011. – Вип. 3. – С. 327–336. – (2)

Сучасний герб Острозького району як продовження геральдичних традицій княжого роду Острозьких / М. Бендюк // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині : наук. зб. / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких. – Острог, 2006. – Вип. 1. – С. 68–74. – (1)

Тарас Земка – випускник Острозької академії / М. Бендюк // Острозький краєзнавчий збірник / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога ; Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких. – Острог, 2007. – Вип. 2. – С. 34–36. – (2)

Україно-польське протистояння на території Острожчини під час Другої світової війни / М. Бендюк // Острозький краєзнавчий збірник / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких. – Острог, 2012. – Вип. 5. – С. 130–147. – (1)

Література про М. М. Бендюка

Августюк О. Символіко-алегорична палітра творів іконописного мистецтва збірки художника-реставратора М. Бендюка / О. Августюк // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині : наук. зб. / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога ; Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких. – Острог, 2011. – Вип. 3. – С. 31. – (2)

Гушук Т. Нове життя старої ікони. Реставратор Микола Бендюк // Оповідання з історії села Оженин / Т. Гушук. – К., 2009. – 109 с. – (2)

Страна готовится ко второму туру выборов [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://podrobnosti.ua/video/podrobnosti/2010/01/31/662455.html>. – Заглавие с экрана.

Чудодейственная икона на Волини [Межирицька Богородиця]. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://podrobnosti.ua/podrobnosti/2009/01/07/575315.html#comments>. – Заглавие с экрана.

У Рівному відбулася акція «Червона доріжка для вишиванки» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rivne1.tv/Info/?id=3423>. – Заголовок з екрана.

Вперше мистецькі святині Рівненщини за 7 століть зібрані в одному альбомі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rivne1.tv/Info/?id=4602>. – Заголовок з екрана.

Культурна спадщина Рівненщини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.youtube.com/watch?v=l-lmwLxu0a8&feature=player_embedded. – Заголовок з екрана.

Рівне «Культурне» від 19.04.2011 : [інтерв'ю з М. Бендюком]. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfera-tv.com.ua/index.php?m=news&d=view&nid=510>. – Заголовок з екрана.

Інтерв'ю [з М. Бендюком]. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.youtube.com/watch?v=Mil0MPDJUBo&feature=player_embedded. – Заголовок з екрана.

Благодать : [документальний фільм]. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.youtube.com/watch?v=qhvkntB-CZY>. – Заголовок з екрана.

Перший автомобільний ... : [Остріг]. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.autocentre.ua/video/Other/raznoe-3108.html>. – Заголовок з екрана.

«Наши 20» : Год 1991-й : [інтерв'ю з М. Бендюком ; розмовляв Ярмолюк Р.]. [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <http://podrobnosti.ua/projects/independehttp://podnce20/2011/08/04/784387.html>. – Заглавие с экрана.

Так було – Межирицький монастир : [інтерв'ю з М. Бендюком]. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.youtube.com/watch?v=MF905cIoRC8>. – Заголовок з екрана.

БЛЯШВСЬКИЙ МИКОЛА ФЕДОТОВИЧ **(*1867 – †1926)**

Археолог, етнограф, мистецтвознавець, громадський діяч. Академік АН УРСР.

Народився 24 жовтня 1867 р. в Умані. Навчався у другій київській гімназії; в Імператорському Університеті св. Володимира (нині Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка) на юридичному факультеті, в Новоросійському університеті (Одеса), на природничому факультеті Московського університету (вільнослухач).

Працював у Київському суді, в архіві Міністерства юстиції (Москва), в архіві фінансового управління Варшавської казенної палати Царства Польсь-

кого. Був бібліотекарем Київського політехнічного інституту. Один із засновників Городоцького музею барона Ф. Р. Штейнгеля (нині с. Городок Рівненського району Рівненської області). Відомий також як один із засновників та директор Київського музею старовини і мистецтва, інспектор київських художньо-промислових шкіл, голова Центрального Комітету охорони пам'яток старовини й мистецтва на Україні, член комітету Всеросійського союзу міст Південно-Західного фронту, уповноважений Імператорської Академії Наук з охорони пам'яток культури в Галичині та на Буковині, керівник відділу музеїв та охорони пам'яток Генерального секретаріату Центральної Ради, керівник етнографічної секції відділу мистецтв народного комісаріату освіти України.

Дійсний член ВУАН, член Всеукраїнського Археологічного Комітету, дійсний член НТШ, почесний член Української державної академії мистецтв.

Член Московського товариства природознавства, антропології та етнографії при Московському університеті, член-кореспондент нумізматичного товариства, член Московського археологічного товариства, член правління Товариства старожитностей і мистецтв.

Член редакції «Киевской старины», редактор «Археологической летописи Южной России» (1897–1905 рр.).

Автор близько 80 статей, заміток, повідомлень, рецензій, документальних публікацій із питань археології, історії, етнографії, мистецтва, музеєзнавства.

Помер 21 квітня 1926 р.

Теми наукових досліджень: антропологія; археологія; історія; етнографія; народне мистецтво.

Публікації

Монетные клады Киевской губернии / Н. Беляшевский. – К., 1889. – 84 с. – (2)

Наші національні скарби / М. Ф. Біляшівський. – К., 1918. – (2)

Справа українського мистецтва / М. Ф. Біляшівський. – К., 1918. – (2)

Ближайшие задачи археологии юга России / Н. Беляшевский // Археолог. летопись Южной России. – 1903. – № 1. – С. 6–14. – (2)

Ближайшие задачи археологии юга России / Н. Беляшевский // Киев. старина. – 1903. – № 1. – (2)

В. Хвойко. «Розкопки 1901 р. в області Трипільської культури»: рецензія / М. Ф. Біляшівський // Дослідження Трипільської цивілізації у науковій спадщині археолога Вікентія Хвойки / ред. Н. В. Блажевич [та ін.]. – К., 2006. – Ч. 1 : Переклади наук. пр. та коментарі. – С. 107–109. – (2)

Вниманию фотографов-любителей / Н. Беляшевский // Киев. старина. – 1896. – Т. 53. – (2)

Взятие и разорение Запорожской Сечи в мае 1709 г. / Н. Беляшевский // Киев. старина. – 1896. – Т. 53. – (2)

Этнографический музей в Варшаве / Н. Беляшевский // Киев. старина. – 1897. – Т. 58. – (2)

К вопросу о программе Киевского музея древностей и искусств / Н. Беляшевский // Киев. старина. – 1900. – № 3. – (2)

- Княжа гора / Н. Беляшевский // Киев. старина. – 1890. – № 12. – (2)
Могильник в урочище Островня / Н. Беляшевский // Киев. старина, 1888. – (2)
Порівняння з сфери народного мистецтва / М. Біляшевський // Літ.-наук. вісн. – Л., 1909. – Т. 47. – (2)
Про український орнамент / М. Біляшівський // Записки Українського наукового товариства у Києві. – К., 1908. – Кн. 3. – (2)
Раскопки на Княжьей горе в 1891 г. / Н. Беляшевский // Киев. старина. – 1892. – Т. 36. – (2)
Раскопки на Княжьей горе в 1892 г. / Н. Беляшевский // Киев. старина. – 1893. – Т. 41. – (2)
Розповіді селян с. Пекарів про Т. Г. Шевченка / М. Біляшівський // Спогади про Тараса Шевченка. – К., 1982. – С. 308–317. – (2)
Сани в похоронном обряді / Н. Беляшевский // Киев. старина. – 1893. – Т. 41. – (2)
Старе українське скло / М. Ф. Біляшівський // Сяйво. – 1913. – № 3. – (2)

The Peasant Art of Little Russia (The Ukraine) / N. Bilachevsky // Peasant Art in Russia. – London : Studio, 1912. – (2)

Література про М. Ф. Біляшівського

- Багалій Д. Записка про наукові праці М. Т. Біляшівського / Д. Багалій // Записки історико-філологічного відділення Академії наук. – К., 1926. – Кн. 9. – (2)
Бахмат К. 100 років з дня народження археолога та етнографа М. Ф. Біляшівського / К. Бахмат // Укр. іст. журн. – 1967. – № 10. – С. 112–113. – (2)
Бахмат К. П. До століття з дня народження М. Ф. Біляшівського / К. П. Бахмат // Археологія. – 1969. – Т. 22. – С. 241–245. – (2)
Бевзо О. А. Сесія в Державному історичному музеї УРСР, присвячена 100-річчю народження академіка М. Ф. Біляшівського / О. А. Бевзо, А. В. Юрченко // Укр. іст. журн. – 1968. – № 1. – С. 158–160. – (2)
Беляшевский Николай Федотович // Императорское Московское археологическое общество в первое пятидесятилетие его существования (1864–1914). – М., 1915. – Т. 2 : биографический словарь членов Общества. Список трудов членов Общества, помещённых в изданиях Общества. – С. 35, 56. – (2)
Біляшівський Б. «Наш добрий і певний товариш» / Б. Біляшівський // Україна. – 1991. – № 21. – С. 1–4 ; № 22. – С. 13–17 ; № 23. – С. 8–11. – (1)
Біляшівський Б. М. Будівничий української культури (М. Ф. Біляшівський) / Б. М. Біляшівський, М. М. Біляшівський // Репресоване краєзнавство : 20–30-і роки. – К., 1991. – С. 21–24. – (1)
Біляшівський Микола Федотович // Національна академія наук України. Персональний склад (1918–1998). – К., 1998. – С. 12. – (2)
Бухало Г. В. Музей барона Федора Штейнгеля / Г. В. Бухало // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Рівнен. друк., 1996. – Вип. 1 : 100-річчю музейної справи на Рівненщині присвяч. – С. 11–16. – (1)

Винницький А. Микола Теодотович Біляшівський. Його життя та музейна робота / А. Винницький // Записки історико-філологічного відділення Академії наук. – К., 1926. – Кн. 9. – (2)

Гаврилюк С. В. М. Біляшівський про вивчення та збереження історичних пам'яток (на прикладі Волині, Холмщини і Підляшшя) / С. Гаврилюк // Історико-політичні проблеми сучасного світу. – Чернівці, 2001. – Т. 8. – С. 18–29. – (2)

Горбик В. О. Біляшівський Микола Федотович / В. О. Горбик // Енциклопедія історії України. – К., 2003. – Т. 1. – С. 295. – (1)

Грушевський М. Академік Микола Федотович Біляшівський // Україна. – 1926. – Кн. 2–3(17). – (2)

Грушевський М. Пам'яті академіка Миколи Біляшівського / М. Грушевський // Історичний календар. 2001. – К., 2001. – С. 208–211. – (1)

Дідух Л. Гурток кївських нумізматів (кінець XIX ст.) / Л. Дідух // Київ і кияни : матеріали щоріч. наук.-практ. конф., м. Київ, 17 листоп. 2003 р. – К., 2003. – Вип. 3. – С. 144–150. – (2)

Дідух Л. Дослідження М. Ф. Біляшівським історії козацької доби / Л. Дідух // Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні : зб. наук. ст. – К., 2003. – Вип. 12. – С. 318–323. – (2)

Дідух Л. Етнографічні та мистецтвознавчі студії академіка М. Ф. Біляшівського / Л. Дідух // Іст. журн. – 2004. – № 4. – С. 32–38. – (1)

Дідух Л. В. Нумізматичні дослідження М. Ф. Біляшівського / Л. В. Дідух // Наукові записки Національного університету «Кієво-Могилянська академія». Іст. науки. – К., 2002. – Т. 21. – С. 18–24. – (2)

Дідух Л. В. Суспільно-політична діяльність М. Ф. Біляшівського на початку XX ст. / Л. В. Дідух // Наукові записки Національного університету «Кієво-Могилянська академія». Іст. науки. – К., 2002. – Т. 20, ч. 1. – С. 66–70. – (2)

Дідух Л. В. Участь М. Ф. Біляшівського у підготовці I Всеросійського з'їзду музейних діячів / Л. Дідух // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Ковель і ковельчани в історії України та Волині : матеріали XII Всеукр. наук. іст.-краєзн. конф., присвяч. 12-й річниці незалежності України і 485-й річниці надання Ковелю Магдебурз. права : зб. наук. пр. : у 2 ч. Ч. 2. – Луцьк, 2003. – С. 79–80. – (2)

Єфремов С. М. Ф. Біляшівський на громадській роботі / С. Єфремов // Записки історико-філологічного відділення Академії наук. – К., 1926. – Кн. 9. – (2)

Іванова Ю. І. Микола Федотович Біляшівський і Волинь / Ю. І. Іванова // «Роде наш красний...» : Волинь у долях краян і людських док. : у 2 т. Т. 1. – Луцьк, 1996. – С. 317–323. – (2)

Кистанова С. М. Ф. Біляшівський : «Який необмежений простір для праці» / С. Кистанова // Культура і життя. – 1988. – 6 листоп. – (1)

Кілієвич С. Академік М. Ф. Біляшівський – засновник Державного історичного музею УРСР / С. Кілієвич // Архіви України. – 1967. – № 6. – С. 21–28. – (2)

Кілієвич С. Академік М. Ф. Біляшівський – перший директор Національного музею України / С. Кілієвич // Київ. старовина. – 1999. – № 4. – С. 80–86. – (1)

Ковалевська О. О. Діяльність М. Біляшівського на посаді завідувача архівом фінансового управління при Варшавській казенній палаті Царства Польського / О. О. Ковалевська // Укр. іст. журн. – 2004. – № 10–11. – С. 118–121. – (1)

Ковалевська О. О. Діяльність Миколи Біляшівського в роки Першої світової війни / О. О. Ковалевська // Укр. іст. журн. – 2008. – № 2. – С. 119–128. – (1)

Ковалевська О. О. М. Біляшівський та О. Єфименко : до питання наук. співпраці / О. О. Ковалевська // Історіографічні дослідження в Україні. – К., 2004. – Вип. 14. – С. 405–413. – (2)

Ковалевська О. О. Роль М. Біляшівського у справі збереження портретів Михайла та Марії Максимовичів / О. О. Ковалевська // Історіографічні дослідження в Україні. – К., 2005. – Вип. 16 : Михайло Максимович і укр. іст. наука. – С. 126–131. – (2)

Ковтанюк Н. Скарбниця історичної пам'яті України / Н. Ковтанюк, Г. Шовкопляс // Київ. старовина. – 1999. – № 4. – С. 63–80. – (1)

Курінний П. Академік Микола Теодотович Біляшівський як археолог / П. Курінний // Записки історико-філологічного відділення Української Академії наук. – К., 1926. – Кн. 9. – (2)

Курінний П. П. Академік Микола Біляшівський / П. П. Курінний // Трипільська культура на Україні. – К., 1926. – Вип. 1. – С. 5–7. – (2)

Кушпетюк О. Микола Федотович Біляшівський і волинське музейництво / О. Кушпетюк // Науковий вісник Волинського університету ім. Лесі Українки : іст. науки. – Луцьк, 2000. – № 1. – С. 96–100. – (2)

Ляскорівський В. М. Т. Біляшівський як нумізмат / В. Ляскорівський // Записки історико-філологічного відділення Академії наук. – К., 1926. – Кн. 9. – (2)

Микола Федотович Біляшівський (1867–1926) : бібліогр. покажч. / Центр пам'яткознавства НАН України і Укр. т-во охорони пам'яток історії та культури ; авт.-уклад. А. Ф. Примак. – К. : [ХІК], 2009. – 51 с. – (2)

Мощенко К. Академік М. Ф. Біляшівський як музейний робітник / К. Мощенко // Укр. музей. – 1927. – Ч. 1. – С. 3–12. – (2)

Мощенко К. В. З спогадів про М. Ф. Біляшівського / К. В. Мощенко // Репресоване краєзнавство : (20–30-і роки). – К., 1991. – С. 25–31. – (1)

Наумова Н. М. Ф. Біляшівський і спадщина Т. Г. Шевченка / Н. Наумова // Образотв. мистец. – 1991. – № 2. – С. 18–20. – (1)

Наумова Н. Микола Федотович Біляшівський / Н. Наумова // Чумац. шлях. – 2007. – № 5. – С. 12–15. – (1)

Нестуля С. Невідомі сторінки автобіографії М. Ф. Біляшівського / С. Нестуля // Титульний етнос : здобутки, втрати. – Полтава ; Опішне, 2002. – С. 24–28. – (2)

Піскун В. М. Ф. Біляшівський – вчений і державний діяч / В. Піскун // 100 років Державного музею українського народного декоративного мистецтва. – К., 2001. – С. 32–38. – (2)

Попельницька О. О. М. Ф. Біляшівський – перший директор Національного музею історії України / О. О. Попельницька // Укр. іст. журн. – 2008. – № 2. – С. 100–118. – (1)

Примак А. Ф. Становлення М. Ф. Біляшівського як вченого і дослідника минушини / А. Ф. Примак // Історія України : маловідомі імена, події, факти. – К. ; Донецьк, 2001. – Вип. 17. – С. 74–76. – (2)

Сафронів М. С. М. Ф. Біляшівський. (Сторінки з історії Бібліотеки КПІ) / М. С. Сафронів // Вісті Київського політехнічного інституту. – К., 1926. – Кн. 1. – С. 136–137. – (2)

Шудря Є. Біляшівський Микола Федотович // Дослідники народного мистецтва. – К. : Вісн. АНТ, 2008. – (2)

Щербаківський Д. М. Т. Біляшівський і українське мистецтво / Д. Щербаківський // Записки історико-філологічного відділення Академії наук. – К., 1926. – Кн. 9. – (2)

Підготувала А. М. Українець

БОНДАРЧУК ОЛЕКСАНДР АНАНІЙОВИЧ

Народився в 1953 р. в с. Білокриниця Кременецького району на Тернопільщині. У 1970 р. закінчив середню школу. У 1973 р. вступив на історичний факультет Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка, після закінчення якого отримав направлення на роботу в м. Острог Рівненської області. 1 серпня 1978 р. він був призначений на посаду старшого наукового співробітника Острозького краєзнавчого музею.

У 1980 р. брав участь в обстеженні культових споруд Острозького району. В 1987 р. О. Бондарчук у складі експедиції Музею народної архітектури і побуту УРСР обстежував культові споруди на території Рівненської, Тернопільської, Хмельницької областей.

З 1988 р. працює на посаді заступника директора з наукової роботи, з 1990 р. – завідувачем відділу охорони пам'яток Державного історико-культурного заповідника м. Острога.

В кінці 90-х років працював за сумісництвом у громадському музеї м. Нетішина.

З 1991 р. займався дослідженням пам'ятки оборонного зодчества України кінця XVI ст. Круглої вежі на Замковій горі в м. Острозі.

З 1999 по 2012 рр. – працював викладачем археології та давньої культури України в Національному університеті «Острозька академія».

У 2008–2010 рр. брав участь у розкопках на місцях спорудження Свято-Миколаївської церкви в м. Острозі та в 2008–2009 рр. – нового корпусу Острозької академії.

Теми наукових досліджень: археологія Волині; давня культура.

Публікації

Археологічні дослідження міської забудови доби князів Острозьких на проспекті Незалежності, № 3 в Острозі / Б. Прищеп, О. Бондарчук // Історія музейництва і пам'яток-охоронної справи в Острозі та на Волині : наук. зб. – Острог, 2011. – Вип. 3. – С. 104–113. – (1)

Археологічні роботи в Острозі на проспекті Незалежності, 3 / Б. Прищепа, О. Бондарчук, О. Позіховський // Археологічні дослідження в Україні. 2008. – К., 2009. – С. 240–242. – (2)

Дослідження багаточарових пам'яток на Острожчині / О. Позіховський, О. Бондарчук, Д. Вертелецький // Археологічні дослідження в Україні. 2010. – К. ; Полтава, 2011. – С. 268–269. – (2)

Кахлі острозькі / О. Бондарчук, Я. Бондарчук // Острозька академія XVI–XVII ст. : енциклопед. вид. – Острог, 1997. – С. 61–62. – (1)

Оборонні споруди Острога / Я. Бондарчук, О. Бондарчук // Острозька академія XVI–XVII ст. : енциклопедія. – Острог, 2010. – С. 264–268. – (1)

Оборонні споруди Острога // Острозька академія XVI–XVII ст. / Я. Бондарчук, О. Бондарчук : енциклопед. вид. – Острог, 1997. – С. 107–108. – (1)

Поселення лінійно-стрічкової кераміки в с. Могиляни Острозького району / О. Романчук, О. Бондарчук // Охріменко Г. В. Кам'яна доба на території Північно-Західної України (XII–III тис. до н. е.). – Луцьк, 2009. – С. 434–441. – (1)

Пригородок в Острозі / Я. Бондарчук, О. Бондарчук // Острозька академія XVI–XVII ст. : енциклопед. вид. – Острог, 1997. – С. 138. – (1)

Пригородок в Острозі / О. Бондарчук, Я. Бондарчук // Острозька академія XVI–XVII ст. : енциклопедія. – Острог, 2010. – С. 390. – (1)

Работы в Ровенской области / А. Бондарчук // Археологические открытия 1981 года. – М., 1983. – С. 246. – (2)

Работы Острожского музея / А. Бондарчук // Археологические открытия 1980 года. – М., 1981. – С. 235. – (2)

Відгомін сивих віків : археологія про слов'янські племена на території краю / О. Бондарчук // Зоря комунізму [Острог]. – 1982. – 10 серп. – (1)

Друге народження замку : Острозькому музею – 65 років / О. Бондарчук, Я. Халецька // Червон. прапор. – 1982. – 24 квіт. ; Зоря комунізму [Острог]. – 1982. – 12 січ.– (1)

Крізь завісу часу / О. Бондарчук // Місто [Острог]. – 1996. – № 7. – 24 серп. – (1)

Крізь завісу часу : [з історії створення іст. музею в Острозі] / О. Бондарчук // Місто [Острог]. – 1996. – 23 серп. – (1)

Починалося все так / О. Бондарчук // Життя і сл. [Острог]. – 2001. – 15 серп. – (1)

Про що розповіло житло : археологія про давньоруські пам'ятки краю / О. Бондарчук // Зоря комунізму [Острог]. – 1982. – 23 верес. – (1)

Свідки далеких епох : археологія про минуле нашого краю / О. Бондарчук // Зоря комунізму [Острог]. – 1982. – 8 лип. ; 10 лип. – (1)

Підготував М. П. Манько

БРУХЛІЙ НІЛА ОЛЕКСІВНА

Народилася 2 березня 1962 р. в с. Велика Клецька Корецького району Рівненської області. Навчалася у Великомежиріцькій загальноосвітній середній школі Корецького району. Закінчила Рівненський державний інститут культури.

Працювала інспектором відділу культури Корецької районної державної адміністрації, згодом – старшим науковим співробітником Корецького історичного музею. Нині директор Корецького історичного музею.

Теми наукових досліджень: історія Свято-Троїцького монастиря; німецькі колонії на території Корецького району; весільні обряди Кореччини; історія замку князів Корецьких; життєвий шлях отця Серафима Кашуби (1910–1917).

Публікації

Він назавжди залишиться з нами / Н. О. Брухлій // Вісн. Кореччини. – 2011. – 26 листоп. – (1)

Далеко за межами краю... : історична розвідка [про А. Андро-Оленіну, близьку знайому О. С. Пушкіна, могила якої знаходиться біля східної стіни головного храму Корецького Свято-Троїцького монастиря] / Н. Брухлій // Вісн. Кореччини. – 2005. – 11 черв. – (1).

Змагались юні краєзнавці-екскурсоводи / Н. О. Брухлій // Вісн. Кореччини. – 2011. – 9 квіт. – (1)

Історія виникнення німецької колонії в селі Користь Корецького району / Н. О. Брухлій // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 78–81. – (1)

Календарні свята і обряди в духовній культурі Кореччини в ХХ ст. / Н. О. Брухлій // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2007. – Вип. 5 : [присвяч. 190-річчю від дня народж. М. І. Костомарова]. – С. 18–23. – (1)

Корець – одне з історичних міст України / Н. О. Брухлій // Вісн. Кореччини. – 2012. – 17 берез. – (1)

Корець – одне з історичних міст України / Н. О. Брухлій // Рівнен. регіон. – 2012. – 24 берез. – (1)

У кожній його картині – історія чийогось життя / Н. О. Брухлій // Вісн. Кореччини. – 2012. – 17 берез. – (1).

Художники Кореччини презентували свої картини / Н. О. Брухлій // Вісн. Кореччини. – 2013. – 26 січ. – (1)

В музеї побували японці / Н. О. Брухлій ; розмовляв В. Федорів // Вісн. Кореччини. – 2011. – 27 серп. – (1).

БУЛИГА ОЛЕКСАНДР СТЕПАНОВИЧ

Народився 23 січня 1965 р. в м. Рівне. Навчався у Рівненській середній школі № 1. Закінчив історичний факультет Чернівецького державного університету.

З 1987 р. працює у Рівненському обласному краєзнавчому музеї спочатку молодшим науковим співробітником, згодом – старшим науковим співробітником, заступником директора з наукової роботи. З 2005 р. – директор Рівненського обласного краєзнавчого музею.

Брав участь у створенні державних та громадських музеїв області, надаючи методичну допомогу. Координатор новостворених літературного музею Уласа Самчука (2007) та виставкової зали «Музей бурштину» (2010), які стали відділами Рівненського обласного краєзнавчого музею. Під керівництвом О. С. Булиги було побудовано експозицію культурно-археологічного центру «Пересопниця» – відділу краєзнавчого музею (до 1.03.2012 р.).

Організатор щорічних наукових конференцій, що проходять у Рівненському обласному краєзнавчому музеї (з 2005 р. на постійній основі виходять «Наукові записки»). Ініціатор Всеукраїнської творчої лабораторії «Музей – складова частина туристичної індустрії» (2008), яка відбувалась на базі Рівненського обласного краєзнавчого музею.

Один із авторів телевізійної програми «День у музеї» (2008), що отримала перемогу на Другому Всеукраїнському музейному фестивалі в Дніпропетровську, як кращий телевізійний проект.

Учасник всеукраїнських та міжнародних конференцій, зокрема міжнародного симпозіуму «ВІА-РЕГІА» – найважливіший культурний шлях Європи» в м. Ерфурт (Німеччина, 2004).

Почесний працівник туризму України. Відзначений стипендією міжнародного благодійного фонду «Україна – 3000» (2006).

Член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України, член всеукраїнського об'єднання «Просвіта». Викладач кафедри культурології Рівненського державного гуманітарного університету.

Теми наукових досліджень: краєзнавство Волині.

Публікації

Булига О. Поєднані Волиню : іст.-краєзн. нариси. Кіносценарій / О. Булига, В. Булига. – Рівне : Волин. береги, 2010. – 232 с. – (1)

Анна Гойська – засновниця Почаївського монастиря / О. Булига // Гошанське Погориння : давнина і сучасність : наук. зб. матеріалів наук.-краєзн. конф., присвяч. 850-річчю Гощі, 14–15 черв. 2002 р. – Рівне : Перспектива, 2002. – С. 28–31. – (1)

Археологічні матеріали Ігоря Свешнікова у фондах Рівненського обласного музею / О. Булига, Т. Пономарьова // Життєвий і творчий шлях І. К. Свешнікова : зб. тез наук. конф. – Рівне, 2005. – С. 8–18. – (1)

Архітектурний ансамбль Почаївського монастиря у період юрисдикційної належності Греко-католицькій церкві / О. Булига // Українська культова архітектура у світовому аспекті : матеріали міжнар. наук. конф. – К., 2001. – С. 184–187. – (2)

Василь Левицький – дослідник історії Свято-Успенської Почаївської лаври / О. Булига // Історія очима молодих дослідників. – Рівне, 2007. – Вип. 2. – С. 229–233. – (1)

Взаємозв'язки друкарні Почаївського монастиря Чину Святого Василя Великого (ЧСВВ) з друкарськими центрами України (XVIII – початок XIX ст.) / О. Булига // Історія релігій в Україні : наук. щорічник. – Л., 2005. – Кн. I. – С. 156–160. – (2)

Витоки та перспективи української Першокниги / О. Булига // Пересопницьке Євангеліє – видатна пам'ятка української національної культури : матеріали Всеукр. міждисциплінар. наук. конф., присвяч. 450-річчю написання Пересопницького Євангелія. – Ізяслав ; Острогож, 2011. – С. 131–135. – (1)

Волинь і запорізьке козацтво / О. Булига // Берестецька битва в історії України : тези IV республік. наук.-теорет. конф., 19 черв. 1993 р. – Острогож, 1993. – С. 7–9. – (1)

Волинська династія князів Корецьких / О. Булига // Корцю – 850 років : наук. зб. матеріалів і тез наук.-краєзн. конф., 13–14 жовт. 2000 р. – Рівне ; Корець : Волин. обереги, 2000. – С. 12–16. – (1)

Волинські штрихи до портрета Миколи Костомарова (за матеріалами першої костомарівської енциклопедії) / О. Булига // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2007. – Вип. 5 : [присвяч. 190-річчю від дня народж. М. І. Костомарова]. – С. 7–8. – (1)

Городоцький музей Федора Штейнгеля як плід колективної праці / О. Булига // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 9–14. – (1)

Гурій Бухало – визначний дослідник рівненського краю / О. Булига // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. старожитності, 2012. – Вип. 10 : до 80-річчя з дня народж. Г. Бухала. – С. 7–10. – (1)

Дмитро Яворницький – збирач народних скарбів. Зв'язок Волині з історією українського козацтва в науковій спадщині вченого / О. Булига // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2005. – Вип. 3 : До 150-річчя від дня народж. Д. І. Яворницького. – С. 6–10. – (1)

До питання про дату зміни юрисдикції Почаївського монастиря у I-ій третині XVIII ст. / О. Булига // Історія релігій в Україні : пр. XI-ї міжнар. наук. конф. – Л., 2001. – Кн. I. – С. 106–110. – (2)

Друкарня Почаївського Свято-Успенського монастиря. Аналіз видань із збірки Рівненського краєзнавчого музею / О. Булига // Роль християнства в утвердженні освіти, науки та мистецтва : історія, уроки, перспективи : наук. зб. – Рівне, 2000. – С. 50–54. – (1)

Друкарня Почаївського монастиря в період його юрисдикційної належності Уніатській церкві (1730–1831) / О. Булига // Волинська книга : історія, дослідження, колекціонування : наук. зб. – Острогож, 2005. – С. 45–50. – (1)

Друкована продукція Почаївської лаври у фондів колекції Рівненського краєзнавчого музею та її використання в експозиційній роботі / О. Булига // Історія релігій в Україні : пр. XI міжнар. наук. конф. – Л., 2001. – Кн. 1. – С. 110–115. – (2)

Зв'язки та взаємини Волинських Афін та Волинського Афону / О. Булига // Актуальні питання культурології : альм. наук. т-ва «Афіна» каф. культурології. – Рівне, 2010. – Вип. 9. – С. 37–40. – (1)

Зв'язки та взаємини Волинських Афін та Волинського Афону : (іст.-порівняльний аналіз) / О. Булига // Історія релігій в Україні : пр. XIII міжнар. наук. конф. – Л., 2003. – Кн. I. – С. 108–112. – (2)

Знавець та виразник українського духу / О. Булига // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2009. – Вип. 7 : [190-річчю від дня народж. П. О. Куліша присвяч.]. – С. 7–10. – (1)

І. Г. Пашук – журналіст, літературознавець, краєзнавець, педагог / О. Булига // Календар знаменних і пам'ятних дат Волині на 2008 рік. – Луцьк, 2007. – С. 24–26. – (2)

Ікона Почаївської Божої Матері – визначна святиня Волині : сторінки історії, осягнення величі та значення / О. Булига // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк, 2013. – Вип. 20 : матеріали XX міжнар. наук. конф. – С. 112–116. – (1)

«Історія русів» про Берестецьку битву // Берестецька битва в історії України : матеріали тез VII-ої Всеукр. наук.-практ. конф., 14–15 черв. 1996 р. у м. Рівному – с. Пляшеві на меморіалі «Поле Берестецької битви» з нагоди 345-ої річниці Берестецької битви 1651 р. – Рівне ; Пляшева, 1996. – С. 65–67. – (1)

Козакам без писаря – як без гетьмана / О. Булига // Берестецька битва в історії України : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 360-річчю Берестецької битви / Нац. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестецької битви». – Рівне, 2011. – С. 13–16. – (1)

Матеріали друкарні Почаївського монастиря у колекції Рівненського обласного краєзнавчого музею / О. Булига // Матеріали Всеукраїнської науково-краєзнавчої конференції «Краєзнавча музеологія : минуле, сьогодення, перспективи» : до 100-річчя Тернопіл. обл. краєзн. музею. – Тернопіль, 2013. – С. 29–33. – (2)

Музейна справа в Рівному. Погляд у минуле. Сучасні проблеми та перспективи / О. Булига // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 9–10. – (1)

Освітні заходи Чину Святого Василя Великого (XVIII – перша третина XIX ст.) на прикладі школи Почаївського монастиря / О. Булига // Історія релігій в Україні : пр. XII міжнар. наук. конф. – Л., 2002. – Кн. 1. – С. 76–83. – (2)

Особливості змін юрисдикційної приналежності Почаївського монастиря (XVIII – I половина XIX ст.) у роботах дослідників православних церков / О. Булига // Історія релігій в Україні : пр. X міжнар. наук. конф. – Л., 2000. – Кн. 1. – С. 68–73. – (2)

Поборник правди та справедливості / О. Булига // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 9–13. – (1)

Поєднання Волині посередництвом краєзнавства, музею та туризму / О. Булига // Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР. – Рівне, 2013. – Вип. 11 : [присвяч. розв. музейн. справи та краєзнавства Волині]. – С. 8–11. – (1)

Поліські спогади А. Гольденвейзера / О. Булига // Західне Поліся : історія та культура / ред. і упоряд. А. Українець. – Рівне, 2004. – Вип. 1 : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 30-річчю Сарнен. іст.-етногр. музею, м. Сарни, 3–4 груд. 2004 р. – С. 244–246. – (1)

Почаївська Свято-Успенська лавра – організатор увіковічнення пам'яті українського козацтва, полеглого у Берестецькій битві / О. Булига // Берестецька битва в історії, літературі та мистецтві : 350-річчю Берестец. битви та 10-річчю незалежності України присвяч. : наук. зб. / Держ. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестецької битви». – Рівне, 2001. – С. 122–129. – (1)

Почаївський монастир у період входження Волині до складу Речі Посполитої / О. Булига // Історія релігій в Україні : наук. щорічник. – Л., 2004. – Кн. 1. – С. 116–119. – (2)

Пошанування святих Почаївського монастиря у період юрисдикційної належності Уніатській церкві / О. Булига // Сакральне мистецтво Волині : матеріали ІХ міжнар. наук. конф. : наук. зб. – Луцьк, 2002. – Вип. 9. – С. 132–133. – (2)

Роль Дубенської генеральної капітули 1743 року у розвитку Василіанських монастирів Волині / О. Булига // Дубно і світ : міжнар. ювіл. наук.-теорет. конф., присвяч. 900-річчю м. Дубна, 25–26 серп. 2000 р. / ред. В. Шевчук. – Дубно, 2000. – С. 34–36. – (1)

Роль Волині у походженні і становленні українського козацтва / О. Булига // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Рівнен. друк., 1996. – Вип. 1 : 100-річчю музейн. справи на Рівненщині присвяч. – С. 45–52. – (1)

Свято-Успенська Почаївська Лавра в оцінці митрополита Іларіона (професора Івана Огієнка) / О. Булига // Митрополит Іларіон (в миру професор Іван Огієнко) – видатний ієрарх Православної Церкви і будівничий Української держави : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 130-річчю з дня народж. та 40-річчю упокоєння в Бозі митрополита Іларіона (І. Огієнка). – Луцьк : Волин. обл. друк., 2012. – С. 11–14. – (2)

Середньовічний королівський шлях – дорога європейської співпраці / О. Булига // Вісник Нетішинського краєзнавчого музею / Міськ. краєзн. музей м. Нетішина. – Нетішин, 2003–2004. – С. 25–27. – (2)

Суворі зими Богдана Хмельницького / О. Булига // Берестецька битва в історії України : матеріали і тези шостої наук.-теорет. конф., присвяч. 400-річчю з дня народж. Богдана Хмельницького, 24–25 черв. 1995 р. – Рівне, 1995. – С. 81–84. – (1)

Творці музейного дивосвіту / О. Булига // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2005. – Вип. 2 : до 165-річчя заснування Рівнен. гімназії. – С. 39–43. – (1)

Українська святиня та оберіг / О. Булига // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2011. – Вип. 9, ч. 1 : [присвяч. 450-річчю з часу створення Пересопниц. Євангелія]. – С. 9–12. – (1)

- «Від влади чекаємо реальної допомоги» / О. Булига ; розмовляв Ю. Береза // Вісті Рівненщини. – 2005. – 18 трав. – (1)
- Волинські Афіни та Волинський Афон. Зв'язки та взаємини [Острога та Почаєва] / О. Булига // Волин. відом. – 2004. – № 2–3. – С. 8–9. – (1)
- Володар кам'яного персня / О. Булига // Вільне сл. – 2013. – 1 квіт. – (1)
- Генератор ідей і невтомний їх реалізатор / О. Булига // За відродження. – 2010. – 29 жовт. – (1)
- 95 виставка у 95 років : [про укр. майстриню В. Роїк] / О. Булига // Волинь. – 2005. – 15 лип. – (1)
- «Другий Ганнібал руський» : Костянтин Іванович Острозький : життя, перемоги, надбання / О. Булига // День. – 2010. – 2–3 квіт. – (1)
- Духовна спадщина козацтва / О. Булига // Волинь. – 1993. – 12 січ. – (1)
- З минулого Волинського спорту / О. Булига // Рівне. – 1992. – 20 черв. – (1)
- Європейську культуру «транспортуватимемо» через Рівне / О. Булига ; розмовляв С. Доленко // Нова Волинь. – 2004. – 7 жовт. – (1)
- Історична довідка про герб Волині / О. Булига, І. Марчук // Волинь. – 2005. – 10 черв. – (1)
- Князі Острозькі / О. Булига // Сім днів. – 1993. – 1–8 серп. – (1)
- Князівські династії в Україні / О. Булига // Вільне сл. – 1993. – 8 верес. – (1)
- Козакам без писаря – як без гетьмана / О. Булига // Сім днів. – 1995. – 19–26. – (1)
- Козацький гетьман Богдан Ружинський / О. Булига // Сім днів. – 1995. – 7–14 берез. – (1)
- Крізь призму історії / О. Булига // Нова Волинь. – 2003. – 21 серп. – (1)
- Літописці Русі–України / О. Булига // Дзвін. – 1997. – 12, 17, 26 груд. – (1)
- Музей Федора Штейнгеля / О. Булига // Сл. Просвіти. – 2011. – 15 груд. – (1)
- «Музейним гостинам» – 20 років / О. Булига // Льонокомбінат. – 2012. – 24 трав. – (1)
- Музейні гостини запрошують / О. Булига // Сл. Просвіти. – 2013. – 16 трав. – (2)
- Музейні гостини прийшли до нас у першу незалежну весну / О. Булига // Сім днів. – 2011. – 19 трав. – (1)
- Найбільший скарб / О. Булига // Сл. Просвіти. – 2009. – 6–12 серп. – (2)
- Національна Першокнига / О. Булига // Сл. Просвіти. – 2011. – 3 листоп. – (1)
- Наші земляки – лауреати / О. Булига // Рівнен. діалог. – 2005. – 2 груд. – (1)
- Наші предки – дуліби / О. Булига // Сім днів. – 1994. – 28 черв. – 4 лип. – (1)
- Не згорів у вогні... : 21 квіт. минає 355 р. як у Варшаві було страчено С. Наливайка / О. Булига // Вісті Рівненщини. – 1992. – 21 квіт. – (1)
- Олександр Булига : «Від влади чекаємо реальної допомоги» / спілкувався С. Доленко // Рівне Час. – 2005. – 5 трав. – (1)
- Останні дні Сагайдачного / О. Булига // Вісті Рівненщини. – 1993. – 1 черв. – (1)
- Острог на порозі 900-річчя / О. Булига // Сім днів. – 1996. – 8 черв. – (1)
- Пам'ятаймо наших захисників [гетьманів С. Наливайка і П. Конашевича-Сагайдачного] / О. Булига // Вільне сл. – 1993. – 3 квіт. – (1)

- Перший гетьман (Костянтин Іванович Острозький) / О. Булига // Сім днів. – 1995. – 24–30 січ. – (1)
- Першому Рівненському музею – 100 років! / О. Булига // Рівне Час. – 2006. – 26 жовт. – (1)
- Портрети Волинських полководців : Ізяславичі / О. Булига // Волинь. – 1992. – 2 жовт. – (1)
- Портрети волинських полководців : Роман Мстиславович (1173–1205) / О. Булига // Волинь. – 1992. – 22 груд. – (1)
- Портрети Волинських полководців : Данило Галицький / О. Булига // Волинь. – 1993. – 5 лют. – (1)
- Працюю за покликанням / О. Булига // Рівне Ракурс. – 2008. – 4 верес. – (1)
- Рим : Гоголь і Сосновський / О. Булига // День. – 2013. – 9 серп. – (1)
- Рівному потрібен палац Любомирських / О. Булига // Панорама. – 2004. – 6 серп. – (1)
- Рік був плідним / О. Булига // Нова Волинь. – 2003. – 31 груд. – (1)
- Рік за роком. 1939–1941 : до 70-річчя Рівнен. обл. / О. Булига // Вісті Рівненщини. – 2009. – 26 берез. ; 2, 9 квіт. – (1)
- Русь, козацтво, Україна : походження назви Україна / О. Булига // Вісті Рівненщини. – 1992. – 18 січ. – (1)
- Свято зроблене з любов'ю / О. Булига // День. – 2010. – 15 жовт. – (1)
- Середньовічні засоби катувань нагадують : будьмо людьми! / О. Булига // Вільне сл. – 2004. – 26 берез. – (1)
- Син землі острозької [Т.-О. Сосновський] / О. Булига // Жінка. – 2013. – верес. – С.14–15. – (1)
- Таємниці Волинської землі кличуть до пошуку / О. Булига // Волинь. – 2006. – 14 квіт. – (1)
- Тут дух епох і слава поколінь / О. Булига // Вільне сл. – 2003. – 16 трав. – (1)
- Як перетворити традиційні музейні заходи на туристичний продукт / О. Булига // День. – 2013. – 14 берез. – (1)
- Яким чорнилом писали козаки, а яким лікувалися / О. Булига // Сім днів. – 1996. – 10 серп. – (1)

Микола Гоголь – історик України / О. Булига // День. – 2010. – 25 черв. – Режим доступу : [http : //www.day.kiev.ua/uk/article/ukrayina-incognita/spraviv-davnini-nashoyi](http://www.day.kiev.ua/uk/article/ukrayina-incognita/spraviv-davnini-nashoyi). – Заголовок з екрана.

Література про О. С. Булигу

- Круглик К. Олександр Булига : працює за покликанням / К. Круглик // Рівне Ракурс. – 2008. – 4 верес. – (1)
- Ляшенко Т. Ці дивовижні близнюки / Т. Ляшенко // Вісті Рівненщини. – 2009. – 2 січ. – (1)

БУРЧАК-АБРАМОВИЧ МИКОЛА МИХАЙЛОВИЧ
(*1858 – †1938)

Православний священник, церковно-громадський, освітній і земський діяч на Волині кінця XIX – початку XX ст.

Народився 1858 р. в с. Городня Володимир-Волинського повіту Волинської губернії (нині Любомильського району Волинської області). Закінчив Волинську духовну семінарію у 1879 р. Обіймав священницькі і законничельські посади в ряді сільських парафій Волині, вивчав церковні архіви, народні звичаї волинських українців. У 1894 р. отримав призначення на посаду другого священника при Михайлівській церкві у Житомирі (пізніше – її настоятеля) за умови особистої наукової і літературної праці у Волинському церковно-археологічному товаристві і Волинському єпархіальному давньосховищі.

Як найближчий помічник О. Фотинського здійснював інвентаризацію, атрибуцію і опис старожитностей, що надходили в давньосховище. Зокрема опрацьовував матеріали з архіву і бібліотеки Дерманського монастиря, датовані XVI–XVIII ст., які є цінними джерелами до вивчення діяльності місцевого просвітницького осередку і острозької книжності. Співавтор (разом з О. Фотинським) третього випуску короткого опису цих пам'яток. Здійснив кілька публікацій у «Волинских епархиальных ведомостях» і «Волинском историко-археологическом сборнике» з питань церковних старожитностей.

Був репресований і розстріляний. Реабілітований 29 квітня 1958 року. Справу припинено за відсутністю складу злочину.

Публікації

К истории древневолынской письменности / М. М. Бурчак-Абрамович // Волинский историко-археологический сборник. – Житомир ; Почаев, 1896. – Вып. 1. – С. 19–23. – (2)

Краткое описание памятников древности, поступивших в Волынское епархиальное древлехранилище с 1 августа 1894 года по 1 ноября 1898 года / О. О. Фотинский, М. М. Бурчак-Абрамович // Волин. епархиал. ведом. – 1899. – прилож. к № 11–21. – (2)

Література про М. Бурчака-Абрамовича

Церковні краєзнавці Волині кінця 19 – початку 20 ст. – дослідники і популяризатори історії книги та друкарства / М. Манько // Острозький краєзнавчий збірник / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких ; за ред. М. Манька, М. Данилюк, С. Позіховської [та ін.]. – Острого : Нац. ун-т «Остроз. акад.», 2012. – Вип. 5. – С. 463–474. – (1)

Церковні краєзнавці Волині кінця XIX – початку XX ст. – дослідники, популяризатори і зберігачі спадщини Острозької Слов'яно-Греко-Латинської академії / М. Манько // Рівненська єпархія, 2008. – Рівне : Рівнен. єпархія УПЦ, 2009. – С. 91–98. – (1)

Підготував М. П. Манько

БУХАЛО ГУРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ
(*1932 – †2008)

Історик, краєзнавець, громадський діяч, почесний громадянин м. Рівне. Гурій Васильович Бухало народився 31 березня 1932 р. в с. Дермань Здолбунівського району Рівненської області. Його батьки – Василь Трифонович і Глафіра Федорівна – вихідці з селян, дерманці. У 1933 р. разом з родиною переїхав на Холмщину (нині Республіка Польща), де батько після закінчення відділення євангельської теології і курсів православного богослов'я Варшавського університету отримав парафію. З 1941 по 1944 рр. навчався у Холмській українській гімназії, патроном якої був архієпископ (згодом митрополит) Іларіон.

У грудні 1944 р. у числі сотень тисяч українців родина була депортована в УРСР. У 1949 р. Гурій Бухало закінчив середню школу № 1 у м. Здолбунів. З 1949 по 1951 рр. навчався у Рівненському державному учительському інституті. Після його закінчення поїхав учителювати в Зарічненський район Рівненської області, був директором Річицької та Великотелковицької семирічних шкіл. Працював секретарем районної газети «Червона зоря», завідувачем відділу Рівненської районної газети «Радянське село», вчителем Рівненської заочної школи, начальником піонерського табору. Як син священника зазнавав переслідувань – з 15 серпня 1961 по квітень 1963 року Гурій Васильович був позбавлений постійної роботи.

З квітня 1963 р. Гурій Бухало працює в Рівненському обласному краєзнавчому музеї: спочатку старшим науковим співробітником, потім – завідувачем відділу історії (беззмінно більше 20 років).

У 1975 р. музей переїхав з вул. С. Петлюри (колишня вул. Червоноармійська) в будинок на вул. Драгоманова, 19 (колишня вул. Калініна). Постало питання побудови нової експозиції на значно більших площах. Гурій Васильович бере активну участь у розробці наукової концепції експозиції відділу історії спільно з художниками В. Гвоздинським і Ф. Бобриком, авторами проекту художнього оформлення. За активної участі Гурія Бухала і завдяки його практичній допомозі було побудовано експозиції музею-заповідника «Козацькі могили», літературно-меморіального музею М. Островського в с. Вілія Острозького району, музею-квартири Героя Радянського Союзу М. Кузнецова, Сарненського історико-етнографічного, Березнівського, Володимирецького, Млинівського, Костопільського краєзнавчих музеїв, а також багатьох музеїв на громадських засадах.

Як науковець Гурій Бухало протягом трьох років (1970–1972) успішно і плідно працював у складі науково-редакційної групи обласної редколегії над написанням тому «Рівненська область» (серія «Історія міст і сіл УРСР»). Протягом майже десяти років Гурій Бухало збирав і вивчав матеріали про поле Берестецької битви (1651), підготував рукопис книги «Поле народної слави». Пізніше вийдуть буклети, путівники і ще одна книга «Круг містечка Берестечка» (Рівне, 1993) тощо.

Гурій Бухало – не тільки один із авторів першої експозиції музею «Козацькі могили». Він популяризував пам'ятки, що були віднайдені на полі Берестецької битви експедицією Рівненського обласного краєзнавчого музею, якою

беззмінно керував протягом 24 років (1970–1994) відомий в Україні й далеко за її межами вчений-археолог І. К. Свешніков.

У 1991 р. Гурій Васильович на запрошення німецького історичного товариства «Волинь» виступив із доповіддю «Теодор Штейнгель – слашний син Волинської землі» на щорічній конференції товариства у м. Візенхайт (Баварія, Німеччина). Був почесним членом товариства «Волинь».

У 1992 р. брав участь у роботі виставки «Козацькі скарби України» на Тихоокеанській виставці у м. Ванкувері (Канада).

Учасник десяти засідань міжнародного українсько-польського семінару істориків «Українсько-польські відносини в роки Другої світової війни 1941 – 1945 рр.» (Варшава (Польща) – Луцьк) (1995 – 2001).

Гурій Бухало є автором понад 700 наукових публікацій та окремих наукових видань. Його публікації вміщені в багатьох виданнях США, Канади, Великобританії, Німеччини, Польщі, Росії. Багато статей Гурія Васильовича опубліковано в обласній періодиці, газетах «Червоний прапор», «Зміна», «Вільне слово», «Вісті Рівненщини», «Волинь», «Сім днів» та інших.

У 1980 р. захистив кандидатську дисертацію «Визвольна війна українського народу 1648–1654 рр. у сучасній польській історіографії» в Інституті історії Академії Наук України.

З 1995 р. – викладач Рівненської духовної семінарії УПЦ КП (від 2008 року – Рівненський богословський інститут). З 2002 р. – в. о. професора кафедри українознавства Рівненського інституту слов'янознавства Київського славістичного університету.

Лауреат регіональної краєзнавчої премії «За відродження Волині» (1998). Лауреат обласної премії імені І. Свешнікова (2007). Нагороджений медаллю «Будівничий України» Всеукраїнського товариства «Просвіта» (2002). Нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня (2007). Почесний громадянин м. Рівного (2009).

Член обласної організації «Просвіта», член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Протягом 1996–2006 рр. – депутат Рівненської міської ради, заступник голови депутатської комісії із соціального захисту населення (1994–2002).

Багато років Гурій Васильович співпрацював з Рівненською обласною бібліотекою. Через міжбібліотечний абонемент книгозбірні для роботи над дисертацією ним було отримано понад 400 праць польських істориків.

За допомогою Г. В. Бухала працівниками бібліотеки підготовлено низку бібліографічних покажчиків літератури. Протягом 25 років Г. В. Бухало брав безпосередню участь у доборі матеріалів до щорічних рекомендаційних покажчиків «Література до знаменних і пам'ятних дат Рівненщини».

Помер Гурій Васильович Бухало 5 травня 2008 р., похований у м. Рівне.

Публікації Г. В. Бухала та література про нього містяться в бібліографічних покажчиках

Бухало Гурій Васильович : (до 80-річчя з дня народж.) : бібліогр. список / Рівнен. держ. обл. б-ка ; уклад. : П. І. Демчук. – Рівне, 2012. – 8 с. – (1)

Містить 89 бібліографічних записів публікацій Г. Бухала та літератури про нього.

Історіограф Волинської землі : до 70-річчя від дня народж. Г. В. Бухала : біобібліогр. покажч. / Рівнен. держ. обл. б-ка ; уклад. : Н. М. Кожан ; наук. ред. : В. П. Ярошук ; ред. : Л. Г. Сахнюк. – Рівне : Волин. береги, 2002. – 88 с. – (Дослідники Рівненського краю). – (1)

Містить 734 бібліографічних записів публікацій Г. Бухала та літератури про нього.

Почесні громадяни міста Рівного : реком. покажч. л-ри / уклад. : Л. О. Гришук, І. В. Вольф. – Рівне, 2013. – С. 5–6. – (1)

«Гурусі ви не пізнали б...» : до 80-річчя Г. Бухала / підгот. Л. Рибенко // Погорина : літ.-краєзн. журн. Рівнеччини. – Рівне, 2012. – № 20–21. – С. 339–341. – (1)

Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Луцьк : Волин. старожитності, 2012. – Вип. 10 : [до 80-річчя з дня народж. Г. Бухала]. – 255 с. : іл. – (1)

Підготувала Н. М. Кожан

ВАКУЛКА АНАТОЛІЙ ФЕОДОСІЙВИЧ

Народився 1 листопада 1957 р. у с. Ставок Костопільського району Рівненської області.

Навчався в Ставецькій восьмирічній школі. Закінчив Дубенське педагогічне училище, Луцький державний педагогічний інститут ім. Лесі Українки.

Працював вчителем географії і хімії Новопавлівської середньої школи Каланчакського району Херсонської області, завідуючим Перетоцької початкової школи Костопільського району Рівненської області, учителем історії і суспільствознавства Злазненської середньої школи Костопільського району, учителем історії і суспільствознавства Костопільської середньої школи № 1 ім. Т. Г. Шевченка. З 1992 р. – директор Костопільського районного краєзнавчого музею, де працює і нині.

Має Почесну відзнаку Міністерства культури і туризму за вклад у розвиток музейної справи на Костопільщині, лауреат премії ім. І. К. Свешнікова. Член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Теми наукових досліджень: життя і творчість художника-графіка Н. А. Хасевича, діяльність УПА на Костопільщині, окупаційний режим на Костопільщині в роки Другої Світової війни, зниклі села з карти району.

Публікації

Ніл Хасевич – художник-борець / А. Ф. Вакулка. – Рівне : Волин. береги, 2005. – 67 с. – (1)

1919 р. Бої за визволення Костополя / А. Вакулка // Віче Костопільщини. – 2013. – 2 лют. – (1)

Завітайте до музею : [про Костоп. район. краєзн. музей] / А. Вакулка, А. Карп'юк, А. Нікітчук // Віче сл. [Костопіль]. – 2003. – 17 трав. – (1)

Так зароджувалась «Просвіта» у Костополі / А. Вакулка // Віче Костопільщини. – 2008. – 20 груд. – (1)

Література про А. Ф. Вакулку

- Анатолій Вакулка – лауреат премії імені Ігоря Свешнікова // Віче Костопільщини. – 2011. – 23 квіт. – (1)
- Стельмащук С. Анатолій Вакулка – лауреат премії імені Ігоря Свешнікова [за 2010 рік] / С. Стельмащук // Вісті Рівненщини. – 2011. – 15 квіт. – (1)
- Цецик П. Штрих у відтворення історичної правди / П. Цецик // Сл. і час [Рівне]. – 2006. – 4 серп. – (1)
- Янишен К. Спогади збагачують історію нашого краю / К. Янишен // Віче-ве сл. [Костопіль]. – 2005. – 15 жовт. – (1)

ВЛАСКІН АНАТОЛІЙ ПЕТРОВИЧ

- Народився 16 листопада 1952 р. у м. Рівне. У 1976 р. закінчив Курський державний педагогічний інститут (спеціальність вчитель біології і географії).
З 1979 по 1997 рр. працював у Рівненському обласному краєзнавчому музеї у відділі природи.
З 1997 по 2001 рр. – директор музею бурштину на підприємстві «Укрбурштин» (м. Рівне).
З 2001 р. працює виконуючим обов'язки наукового співробітника Інституту зоології ім. Ш. Шмальгаузена НАН України (Київ).

Публікації

- К познанию структуры сообществ янтарного леса по данным сининклюзов членистоногих в ровенском янтаре (поздний эоцен Украины) / Е. Э. Перковский, А. П. Расницын, А. П. Власкин, С. П. Расницын // Палеонтол. журн. – 2012. – № 3. – С. 70–78. – (2)

- A comparative analysis of the Baltik and Rovno amber arthropod faunas : representative samplas / E. E. Perkovsky, A. P. Rasnitsyn, A. P. Vlaskin, M. V. Taraschuk // African luwertbrates. – 2007. – Vol. 48 (1). – P. 229–245. – (2)

- A Rovno amber fauna : a premilitary report / E. Perkovsky, V. Zosimovich, A. Vlaskin // Acta Zoologica cracoviencia. – Cracow, 2003. – Т. 46. – P. 423–430. – (2)

- Biodiversity of fossils in amber from the major world deposits. / E. E. Perkovsky, E. E. Zosimovich, V. Yu, A. Vlaskin ; ed. D. Penney. – Manchester, 2010. – P. 116–136. – Siri Scientific Press. – (2)

- Community structure in the amber forest as revealed by the study of the arthropod syninclusion in the Rovno amber (Late Eocene of Ukraine) / E. E. Perkovsky, A. P. Rasnitsyn, A. P. Vlaskin, S. P. Rasnitsyn // Acta Geologica Sinica : journal of the Geological Society of China. – 2010. – P. 954–958. – (2)

- Preliminary report about first finding of insect and plant inclusions in the Late Eocene non-succinite resin from north Ukraine / A. Vlaskin, E. Perkovsky // Problems and stratigraphy of Phanerozoic of Ukraine / Institute of geological sciences. – K., 2004. – P. 250–257. – (2)

Підготувала О. М. Сауш

ВОЙТЮК ОЛЕКСІЙ ПЕТРОВИЧ

Народився 18 березня 1985 р. в с. Іващуки Радивилівського району Рівненської області.

З 1991 по 2000 рр. навчався в Іващуківській загальноосвітній школі Радивилівського району, з 2000 по 2002 рр. в Козинській НВК «Школа-колегіум». 2002 року вступив до Рівненського інституту слов'янознавства Київського славістичного університету, який закінчив у 2007 р.

З 2003 по 2007 рр. працював лаборантом у Волинській рятівній археологічній експедиції (на території Хрінницького водосховища). З 2007 по 2009 рр. – інспектор ДП НДЦ «Охоронна археологічна служба України».

Починаючи з 2009 р. працює в Рівненському обласному краєзнавчому музеї: молодшим науковим співробітником, науковим співробітником, старшим науковим співробітником (2012).

Теми наукових досліджень: замки Волині XV – першої половини XVII ст.: військовий, економічний та суспільний аспекти.

Публікації

Городні в оборонній системі Волині у литовсько-польську добу / О. Войтюк // *Одне надійне життя... : (до 100-річчя від дня народж. Л. Маслова)*. – Луцьк, 2009. – С. 483–486. – (2)

Дорогобузький замок литовсько-польської доби (за матеріалами розкопок Нікольченка Ю. М. у 70-х роках ХХ ст.) / О. Войтюк // *Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей*. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 121–126. – (1)

Дослідження О. М. Годованок архітектурно-розпланувальних особливостей оборонної системи дитинця в Острозі / О. Войтюк // *Волинський музей : історія і сучасність : наук. зб.* – Луцьк, 2009. – Вип. 4. – С. 418–420. – (2)

Достовірність робіт Наполеона Орди на прикладі малюнків замків у Острозі, Тайкурах і Корці Рівненської області / О. Войтюк // *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту : матеріали 11 Міжнар. наук.-практ. конф. «Актуал. пробл. вітчизн. та всесвіт. історії»*. – Рівне, 2010. – Вип. 20. – С. 282–284. – (1)

Замок в с. Муравиця Млинівського району Рівненської області в XV – першій половині XVI ст. за археологічними матеріалами / О. Войтюк // *Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні : зб. наук. пр.* – К., 2011. – Вип. 20, ч. 1. – С. 100–104. – (2)

Місце дерево-земляних укріплень у литовсько-польську добу на території Волині / О. Войтюк // *Актуальні проблеми історії, археології та етнології*. – Одеса, 2010. – С. 87–90. – (2)

Порівняльна характеристика архітектурно-розпланувальних особливостей Луцького та Острозького замків XIV–XVII ст. / О. Войтюк // *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. молодих дослідників, аспірантів, здобувачів, магістрантів / Ін-т історії України НАН України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т*. – Рівне, 2008. – С. 283–286. – (1)

Фортеці над Горинню XV–XVII ст. / О. Войтюк // *Минуле і сучасне Волині і Полісся : рух опору тоталітар. і окупац. режимам на теренах Волин. обл. Горохівщина в історії України та Волині.* – Луцьк, 2009. – С. 444–447. – (2)

Характеристика замку в с. Тайкури на Рівненщині / О. Войтюк // *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту : зб. наук. пр.* – Рівне, 2009. – Вип. 16. – С. 236–237. – (1)

Характеристика замку в Олиці на Волині / О. Войтюк // *Актуальні проблеми історії, археології та етнології.* – Одеса, 2009. – С. 33–35. – (2)

Характеристика розвитку оборонних систем Волині на прикладі замків в Острозі і Олиці / О. Войтюк // *Минуле і сучасне Волині і Полісся : сторінки военної історії краю.* – Луцьк, 2009. – С. 111–112. – (2)

Характеристика фортець литовсько-польської доби на території Березнівського району / О. Войтюк // *Літопис Березнівщини : наук. зап. Березнів. краєзн. музею.* – Рівне : О. Зень, 2011. – Вип. 1. – С. 17–20. – (1)

ГАВРИЛЕНКО ОЛЬГА МЕФОДІВНА

Народилася 21 січня 1955 р. в с. Здовбиця Дубенського району Рівненської області. Навчалася у Здовбицькій восьмирічній школі Дубенського району Рівненської області (1970), Семидубській СШ (1972). У 1980 р. закінчила філологічний факультет Рівненського державного педагогічного інституту ім. Д. З. Мануїльського за спеціальністю «Українська мова та література».

Працювала у Клишівській восьмирічній школі Дубенського району вчителем історії та фізкультури (1980–1982), у СПТУ-27 м. Дубно з 1982 по 1988 рр. – викладачем російської мови та літератури, української мови та літератури, у СШ № 8 м. Дубно – вчителем української мови та літератури (1988–1990).

З 1990 р. працює у Дубенському краєзнавчому музеї: науковим, старшим науковим співробітником. З 1993 р. – завідувача відділом науково-освітньої роботи Державного історико-культурного заповідника міста Дубна. Постійно бере участь в організації експозицій та виставок.

У 1991 р. брала участь в експедиції на чолі із завідуючою відділом природи Рівненського обласного краєзнавчого музею Галиною Антоною у Радивилівському районі. У 1999 р. досліджувала парки Діонісія Міклера на Рівненщині.

Нагороджена Почесними грамотами Міністерства культури і туризму України, Центрального комітету профспілки працівників культури України (2008), Рівненської обласної ради (2012), грамотами обласного управління культури і туризму Рівненської обласної державної адміністрації (2010), Дубенської міської ради (2006, 2008), Дубенської районної організації профспілки працівників культури (2009).

Теми наукових досліджень: історія міста Дубно та Дубенщини.

Публікації

Скарби наші духовні : з колекції Держ. іст.-культ. заповідника м. Дубно / О. Гавриленко, С. Шевчук ; фото : В. Луць. – Рівне, 2000. – 6 с. – (1)

Державний історико-культурний заповідник у місті Дубні / О. Гавриленко, Т. Дмитренко, І. Кузнєцов, М. Пшеничний, С. Шевчук. – Рівне, 2000. – 12 с. – (1)

Дубно, княжий мій граде! : краєзн. нарис / Н. Любецька, Т. Дмитренко, О. Гавриленко, М. Пшеничний. – Дубно, 2001. – 52 с. – (1)

Дубно, княжий мій граде! : краєзн. нарис / Н. Любецька, Т. Дмитренко, О. Гавриленко, М. Пшеничний. – Вид. 2-ге, допов. – Луцьк, 2005. – 52 с. – (1)

Благодатна ікона Божої Матері / О. Гавриленко // Сакральна спадщина Дубенщини : матеріали міжнар. наук. іст.-краєзн. конф., присвяч. 1025-річчю хрещення Київської Русі та 521-й річниці Дубен. замку / Держ. іст.-культ. заповідник м. Дубна. – Дубно, 2013. – С. 183–185. – (1)

Видатні єврейські діячі в історії Дубна / О. Гавриленко // Єврейському народові : матеріали Міжнар. наук. іст.-краєзн. конф., присвяч. укр.-євр. взаєминам на Дубенщині. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2006. – С. 56–61. – (1)

Дубенське самоврядування в роки німецько-фашистської окупації / О. Гавриленко // Магдебурзькому праву у місті Дубні – 500 років : матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. / Держ. іст.-культ. заповідник м. Дубна. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2007. – С. 64–68. – (1)

Ентузіаст музейної справи / О. Гавриленко // Історико-культурна спадщина Дубна : правові, іст., мистец. та музейні аспекти : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 15-річчю створення Держ. іст.-культ. заповідника м. Дубна / Держ. іст.-культ. заповідник м. Дубна. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. – С. 52–53. – (1)

З досвіду роботи науково-освітнього відділу Державного історико-культурного заповідника м. Дубна / О. Гавриленко // Твердиня над Іквою : матеріали міжнар. наук. іст.-краєзн. конф., присвяч. 520-річчю Дубен. замку / Держ. іст.-культ. заповідник м. Дубна. – Дубно, 2012. – С. 107–110. – (1).

Знаний і незнаний Діонісій Міклер / О. Гавриленко // Над Іквою-рікою... : літ.-мистец. альм. – Дубно, 2007. – С. 145–147. – (1).

Його корені на Дубенщині / О. Гавриленко // Чехи і Дубенщина : матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф., присвяч. 60-річчю репатріації чехів на етнічну Батьківщину, 18 трав. 2008 р. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. – С. 23–24. – (1)

Кілька Волинських сторінок Івана Мазепи / О. Гавриленко // Минувле і сучасне Волині та Полісся. Сторінки воєнної історії краю : наук. зб. : матеріали XXX Всеукр. наук.-практ. іст.-краєзн. конф., м. Луцьк, 24–25 берез. 2009 р. – Луцьк, 2009. – Вип. 30. – С. 109–111. – (2)

Князь Януш Сангушко та Дубенська ординація / О. Гавриленко // «Там, де Ікви срібні хвилі плінуть...» : матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф., присвяч. укр.-пол. взаєминам на Дубенщині, м. Дубно, 17–18 верес. 2005 р. – Дубно, 2005. – С. 6–7. – (1)

Кохання і зрада у повісті «Тарас Бульба» / О. Гавриленко // Дубно – Гоголю : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 200-річчю від дня народж. М. В. Гоголя, м. Дубно, 18 трав. 2009 р. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2009. – С. 93–95. – (1)

Лідіце і Малин : дві трагічні долі / О. Гавриленко // Чехи і Дубенщина : матеріали міжнар. наук.-теорет. конф., 9 груд. 2011 р. / Держ. іст.-культ. заповідник м. Дубна ; Дубен. чес. т-во «Стромовки». – Луцьк : Волин. обл. друк., 2011. – С. 63–64. – (1)

Мистецтво в епоху князів Острозьких / О. Гавриленко // Дубно і світ : міжнар. ювіл. наук.-теорет. конф., присвяч. 900-річчю м. Дубна, 25–26 серп. 2000 р. – Дубно, 2000. – С. 75–76. – (1)

Наші постійно діючі виставки / О. Гавриленко // Історико-культурна спадщина Дубна : правові, іст., мистец. та музейні аспекти : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 15-річчю створення Держ. іст.-культ. заповідника м. Дубна / Держ. іст.-культ. заповідник м. Дубна. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. – С. 26–27. – (1)

Остання із роду Острозьких / О. Гавриленко // Млинів : іст.-краєзн. дослідж. : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 500-літтю першої датованої згадки про Млинів / Млинів. краєзн. музей. – Млинів, 2008. – С. 62. – (2)

Пейзажні парки Діонісія Міклера на Рівненщині / О. Гавриленко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Перспектива, 2007. – Вип. 5 : [присвяч. 190-річчю від дня народж. М. Костомарова]. – С. 26–29. – (1)

Синагога XVI ст. / О. Гавриленко // Ювіляри України. Події та особистості ХХІ ст. – К., 2009. – Вип. 3. – С. 100. – (2)

Становлення музейництва на Дубенщині / О. Гавриленко // Історико-культурна спадщина Дубна : правові, іст., мистец. та музейні аспекти : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 15-річчю створення Держ. іст.-культ. заповідника м. Дубна / Держ. іст.-культ. заповідник м. Дубна. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. – С. 53–55. – (1)

Талановиті журналісти, допитливі краєзнавці / О. Гавриленко // Історико-культурна спадщина Дубна : правові, іст., мистец. та музейні аспекти : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 15-річчю створення Держ. іст.-культ. заповідника м. Дубна / Держ. іст.-культ. заповідник м. Дубна. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. – С. 65–68. – (1)

Ярослав Гашек і Дубенщина / О. Гавриленко // Чехи і Дубенщина : матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф., присвяч. 140-річчю переселення чехів на Волинь, 12–13 лип. 2003 р. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2003. – С. 37–40. – (1)

Благодатна ікона Божої Матері – у Дубенському замку / О. Гавриленко // Дзеркало плюс [Дубно]. – 2013. – 1 серп. – (1)

Чим живе Дубенський замок... / О. Гавриленко // Скриня [Дубно]. – 2012. – 17 трав. – (1)

Діонісій Міклер і Дубно / О. Гавриленко // Замок [Дубно]. – 2012. – 16 серп. – (1)

Свято-Юріївському храму 310 років / О. Гавриленко // Скриня [Дубно]. – 2010. – 15 квіт. – (1)

Пересопницьке Євангеліє – духовна святиня українського народу / О. Гавриленко // Замок [Дубно]. – 2011. – 18 серп. – (1)

Щедрівки в Дубенському замку / О. Гавриленко // Скриня [Дубно]. – 2012. – 12 січ. – (1)

ГАЛАБУЗ ЛЕОНІД СЕРГІЙОВИЧ

Народився 25 грудня 1963 р. в с. Волиця-Лобачівська Горохівського району Волинської області. Навчався в Лобачівській середній школі. Закінчив Волинський педагогічний інститут імені Лесі Українки.

Працював вчителем історії Довгалівської середньої школи Радивилівського району Рівненської області (1985–1994), згодом – директором школи (1992–1994). З 1994 р. – генеральний директор Національного історико-меморіального заповідника «Поле Берестецької битви».

Нагороджений Дипломом Загальноукраїнського проекту «Україна туристична». Отримав Подяки обласного управління культури Рівненської облдержадміністрації, Київського міського голови, Грамоту обласного управління освіти Рівненської облдержадміністрації.

Член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Теми наукових досліджень: Берестецька битва 1651 року.

Публікації

Берестецька битва в історії України : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 360-річчю Берестец. битви / упоряд. : Л. Галабуз, О. Борисюк. – Рівне : С. Б. Нестеров, 2011. – 176 с. – (1)

Козацькі могили // Життєвий та творчий шлях І. К. Свешнікова : зб. тез наук. конф. : до 90-річчя від дня народж. видатного іст.-археолога / Упр. культури Рівнен. ОДА, Держ. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестецької битви». – Рівне, 2005. – С. 3. – (1)

Матеріали конференції, присвячені 360-й річниці початку Визвольної війни 1648–1654 років / М-во культури і туризму України, Упр. культури Рівнен. ОДА, Держ. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестецької битви»; авт.-упоряд. : Л. Галабуз, Г. Лотоцький; фотогр. А. Мізерного. – Рівне : С. Б. Нестеров, 2008. – 108 с. – (1)

Мізерний А. Козацькі могили : путівник / А. Мізерний; авт.-упоряд. : Л. С. Галабуз. – Рівне : С. Б. Нестеров, 2006. – 16 с. – (1)

Мізерний А. Козацькі могили : фотоальбом = Mizernyi A. Cossacks' tombs : photoalbum / ред. : Л. С. Галабуз. – Рівне : Укрпол, 2011. – 142 с. – (1)

Національний пантеон «Козацькі могили» : зб. тез іст.-краєзн. конф., присвяч. 40-річчю музею «Козац. могили» / М-во культури і туризму України, Упр. культури Рівнен. ОДА, Держ. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестецької битви»; авт.-упоряд. : Л. Галабуз, Г. Лотоцький. – Рівне : С. Б. Нестеров, 2007. – 72 с. – (1)

Пам'яті Павла Лотоцького / Л. С. Галабуз // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2012. – 16 листоп. – (1)

Свешніков І. «Поле Берестецької битви» : Нац. іст.-мемор. заповідник : путівник / І. Свешніков, А. Мізерний; ред. Л. С. Галабуз. – Рівне : А. Мізерний, 2010. – 107 с. – (1)

ГАЛУХА ЛЮБОВ ЮРІВНА

Народилася 12 квітня 1961 р. в с. Пилипець Міжгірського району Закарпатської області. Навчалася у Пилипецькій середній школі. Закінчила Хустське культурно-освітнє училище (Закарпаття), Рівненський державний інститут культури (1985).

З 1986 р. працювала в Рівненському обласному краєзнавчому музеї : молодшим науковим, старшим науковим, провідним науковим співробітником. Кандидатську дисертацію «Особливості автокефалії та інституалізації Православної церкви в Польщі» виконала під керівництвом доктора філософських наук, професора Яроцького Петра Лаврентійовича і захистила у 1997 р. в Інституті філософії імені Г. С. Сковороди НАН України. З 1998 р. – старший викладач Рівненського державного педагогічного інституту. З 2002 р. – старший викладач, доцент Рівненського державного гуманітарного університету (РДГУ).

Заступник з наукової роботи декана історико-соціологічного факультету та завідувача кафедри історії України РДГУ. Організатор та учасник численних міжнародних, всеукраїнських, регіональних, міжвузівських наукових конференцій і семінарів.

З 1998 р. – член Вченої ради і Науково-методичної ради історико-соціологічного факультету РДГУ. Член редколегії фахового видання РДГУ з історії «Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії» (2002–2008). Заступник голови редколегії видання «Історія очима молодих дослідників» (2006–2008). Член редколегії збірника «Наука, освіта, суспільство очима молодих» (з 2007).

Член Української асоціації релігієзнавців, Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України, Закарпатського земляцтва.

Теми наукових досліджень: духовно-культурний розвиток на українських землях у новий і новітній період історії; історія України і Польщі першої половини ХХ ст.

Публікації

Історія релігії в Україні : церкви, конфесії, деномінації : навч.-метод. посіб. / Л. Ю. Галуха. – Рівне, 2000. – 35 с. – (1)

Історія України : метод. забезп. вивч. курсу студ. неіст. спец. та контролю за їхніми знаннями : навч.-метод. посіб. / Р. П. Давидюк, Л. Ю. Галуха. – Рівне, 2000. – 48 с. – (2)

Музеєзнавство : навч.-метод. матеріали / Л. Ю. Галуха. – Рівне, 2000. – 28 с. – (1)

Особливості автокефалії та інституалізації Православної церкви в Польщі (1918–1939) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук. / Л. Ю. Галуха. – К., 1997. – 24 с. – (1)

Історичні магістралі Руслани Давидюк : біобібліогр. покажч. до 50-річчя з дня народж. / упоряд. : Л. Галуха, А. Жив'юк. – Рівне : М. Дятлик, 2013. – 108 с. – (1)

Автокефалія. Минуле рефлексує в сучасне / Л. Ю. Галуха // Віче. – 1998. – № 5. – С. 129–142. – (1)

Автокефалія Православної церкви в Польщі : оцінки, визнання / Л. Ю. Галуха // Науковий каталог виставки «Я ж весь вік свій, весь труд тобі віддав...» : до 100-річчя від дня народж. світлої пам'яті Патріарха Київського і всієї України Метислава / редкол. : Г. Бухало, Л. Галуха, Р. Постолювський. – Рівне : Волин. береги, 1998. – С. 20–30. – (2)

Власність православної церкви в Другій Речі Посполитій / Л. Ю. Галуха // Актуальні проблеми українського державотворення : наук. зб. : матеріали регіон. наук. конф., присвяч. 90-й річниці укр. нац.-визвол. змагань 1917–1921 рр. та 65-річчю утворення Укр. повстан. армії. – Луцьк, 2008. – С. 68–77. – (2)

Вплив УПЦ КП на освітній процес сучасної України / О. В. Нижня, Л. Ю. Галуха // Наука, освіта, суспільство очима молодих : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. студ. та молодих науковців. Ч. 2 : Природн.-мат., суспіл.-гуманіт. та екон. напрями. – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 65–66. – (2)

Діяльність Євангельських християн святих сіоністів (мурашківців) у 30–40-х рр. ХХ ст. / Л. Ю. Галуха // Актуальні питання вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту / редкол. : А. І. Черній (голов. ред.) [та ін.]. – Рівне : РДГУ, 2006. – Вип. 10. – С. 301–304. – (1)

Діяльність молоді євангельських християн у Другій Речі Посполитій / Л. Бородинська, Л. Галуха // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту / редкол. : А. І. Черній (голов. ред.) [та ін.]. – Рівне : РДГУ, 2000. – Вип. 1. – С. 102–107. – (1)

Діяльність протестантських місій на українських землях у Другій Речі Посполитій / Л. Бородинська, Л. Галуха // Роль християнства в утвердженні освіти, науки і мистецтва : історія, уроки, перспективи : наук. зб. / редкол. : Г. С. Дем'янчук (голов. ред.) [та ін.]. – Рівне : Волин. береги, 2000. – С. 28–36. – (1)

Євангельські християни святі сіоністи «мурашківці» – жертви радянізації / Любов Галуха // Реабілітовані історією : у 27 т. Кн. 1 : Рівнен. обл. / редкол. т. : В. М. Королюк, Ю. М. Торкунов (співголови), А. А. Жив'юк (відп. секр.) [та ін.]. – Рівне : Рівнен. друк., 2006. – С. 388–392. – (1)

Загальні риси і тенденції розвитку протестантизму на Рівненщині (друга половина 40 – перша половина 50 років ХХ ст.) / Т. С. Ісічук, Л. Ю. Галуха // Наука, освіта, суспільство очима молодих : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. студ. та молодих науковців. Ч. 2 : Природн.-мат., суспіл.-гуманіт. та екон. напрями. – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 49–51. – (2)

Збереження православної культури в умовах міжконфесійних впливів на укр. землях у період Князівства Литовського та Королівства Польського / М. І. Полюхович, Л. Ю. Галуха // Наука, освіта, суспільство очима молодих : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. студ. та молодих науковців. Ч. 2 : Природн.-мат., суспіл.-гуманіт. та екон. напрями. – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 80–81. – (2)

Ліончук О. П. «Майдан» як неінституційований вияв прямої демократії / О. П. Ліончук, Л. Ю. Галуха // Наука, освіта, суспільство очима молодих : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. студ. та молодих науковців, м. Рівне, 17–18 трав. 2007 р. – Рівне : РДГУ, 2007. – С. 170–171. – (2)

Наукові студії кафедри історії України / Л. Ю. Галуха // Форпост історичної науки і освіти західноукраїнського регіону : до 10-ти річчя іст.-соціолог. ф-ту РДГУ. – Рівне, 2005. – С. 17–33. – (2)

Нерухома власність православної церкви у Другій Речі Посполитій / Л. Ю. Галуха // Економіка та менеджмент : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту : зб. наук. пр. / редкол. : Є. Крикавський [та ін.]. – Рівне : РДГУ, 2006. – Вип. 1. – С. 27–32. – (2)

Організаційні питання життєдіяльності православ'я у Другій Речі Посполитій / Л. Галуха // Актуальні питання вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту / редкол.: Р. М. Постолювський (голов. ред.) [та ін.]. – Рівне : РДГУ, 2008. – Вип. 13. – С. 188–193. – (1)

Освітньо-виховна діяльність євангельських християн в умовах Другої Речі Посполитої / Л. І. Бородинська, Л. Ю. Галуха // Наука, освіта, суспільство очима молодих : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф. студ. та молодих науковців. – Рівне, 2008. – С. 170–171. – (2)

«Острозька Біблія» – особлива духовно-літературна пам'ятка українців / О. Столярчук, Л. Галуха // Наука, освіта, суспільство очима молодих : матеріали третьої Міжнар. наук.-практ. конф. студ., педагогів, психологів та молодих науковців. Ч. 2 : Природн.-мат. та суспіл.-гуманіт. напрями. – Рівне : РДГУ, 2010. – С. 76–77. – (2)

Патріарший Синодально-канонічний Томос (1924) / Л. Ю. Галуха // Християнство в контексті історії і культури України : матеріали Першої міжнар. наук. конф. – К., 1997. – С. 45–46. – (2)

«Польська автокефалія» : погляд крізь десятиліття / Л. Ю. Галуха // Людина і світ. – 1997. – № 2. – С. 32–36. – (1)

Польська православна церква / Л. Галуха // Релігієзнавчий словник / за ред. проф. А. Колодного і Б. Лобовика. – К. : Четверта хвиля, 1996. – С. 246. – (1)

Польське питання в умовах революційних змін 1917 року в Росії / Р. П. Давидюк, Л. Ю. Галуха // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту / [редкол. : Р. М. Постолювський (голов. ред.) [та ін.]. – Рівне : РДГУ, 2009. – Вип. 17. – С. 237–239. – (1)

Правове забезпечення діяльності Православної церкви в Польщі (1921–1939 рр.) / Л. Ю. Галуха // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту / редкол. : Р. М. Постолювський (голов. ред.) [та ін.]. – Рівне : РДГУ, 2009. – Вип. 17. – С. 135–141. – (1)

Православ'я на західноукраїнських землях між двома світовими війнами / Л. Ю. Галуха // Релігія в Україні. Дослідження. Матеріали. – Л., 1994. – С. 39–44. – (2)

Проблеми здобуття автокефалії Православної церкви в Польщі та її визнання / Л. Ю. Галуха // Наукові записки Національного університету «Острозька академія» : іст. науки. – Острог : Нац. ун-т «Остроз. акад.», 2003. – Вип. 3. – С. 198–203. – (1)

Розвиток православ'я на Холмщині і Підляшші у 20–30-х роках ХХ ст. / Л. Галуха // Українці Холмщини і Підляшшя : іст. доля, духовн. і матер. культура впродовж віків : зб. наук. пр. – Луцьк : Волин. обл. друк. ; РВВ «Вежа» ВНУ ім. Лесі Українки, 2008. – С. 288–298. – (2)

Товариство взаємної допомоги євангельських християн у Другій Речі Посполитій / Л. Бородинська, Л. Галуха // Наука, освіта, суспільство очима молодих : матеріали II всеукр. наук.-практ. конф. студ. та молодих науковців, м. Рівне, 17–18 трав. 2007 р. – Рівне : РДГУ, 2007. – С. 152–153. – (2)

Томос про визнання автокефалії / Л. Ю. Галуха // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Рівнен. друк., 1996. – Вип. 1 : 100-річчю музейн. справи на Рівненщині присвяч. – С. 135–139. – (1)

«Томос» про визнання Православної церкви в Польщі автокефальною / Л. Ю. Галуха // Слов'янський світ і Україна : зб. наук. пр. на пошанування ректора Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту проф. Р. Постоловського. – Рівне : О. Зень, 2011. – С. 127–134. – (1)

Українізація православної церкви в Польщі в контексті державно-церковних відносин (1921–1939 рр.) / Л. Ю. Галуха // Ідея національної церкви в Україні : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Тернопіль, 1997. – С. 16–20. – (2)

Українська православна спільнота у II Речі Посполитій / Л. Ю. Галуха // Українська історична наука на порозі XXI ст. Т. 2. – Чернівці, 2001. – С. 41–44. – (2)

Український рух в духовних школах Автокефальної православної церкви в Польщі / Л. Ю. Галуха // Діячі науки і культури рідного краю. – Рівне, 1994. – С. 24–26. – (1)

Утвердження євангельських християн на українських землях Другої Речі Посполитої / Л. Бородинська, Л. Галуха // Україна і Польща в ХХ ст. : пробл. і перспективи взаємовідносин : зб. наук. пр. / [за ред. П. М. Чернеги]. – К. ; Краків : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2002. – С. 118–120. – (2)

Християни «мурашківці» / Л. Ю. Галуха // Природно-ресурсний комплекс Західного Полісся : історія, стан, перспективи розвитку. – Березне : НСІ, 2007. – С. 147–148. – (2)

Юридично-правові основи діяльності Православної церкви в II Речі Посполитій / Л. Ю. Галуха // Науковий вісник Волинського державного університету ім. Лесі Українки : іст. науки. – Луцьк, 2000. – Вип. 3. – С. 134–138. – (2)

В ім'я Воскресіння. До історії будівництва, освячення та діяльності Свято-Воскресенського соборного храму м. Рівного / Л. Галуха, Н. Стоколос // Сім днів. – 1995. – 10–17 жовт. – (1)

Доля церков України – це доля її народу. Повернення православ'я / Л. Ю. Галуха // Сім днів. – 1996. – 16 листоп. – (1)

Низький уклін і щира подяка / Л. Галуха // Сім днів. – 1996. – 25 листоп. – (1)
50 років тому (з історії православ'я в краї) / Н. Стоколос, Л. Галуха // Сім днів. – 1995. – 12–19 верес. – (1)

Ренесанс протестантизму / Л. Ю. Галуха // Сім днів. – 1996. – 25 листоп. – (1)

Література про Л. Ю. Галуху

Любов ніколи не перестає... : до п'ятдесятиріччя Любові Галухи / уклад. : Р. П. Давидюк, Л. І. Бородинська. – Рівне : РДГУ, 2011. – 240 с. : 67 іл. – (2)

Наукові студії кафедри історії України / Л. Ю. Галуха // Форпост історичної науки і освіти західноукраїнського регіону : до 10-річчя іст.-соціол. ф-ту РДГУ. – Рівне, 2005. – С. 17–33. – (2)

ГАРБАРУК ОЛЬГА ПЕТРІВНА

Народилася 1 січня 1949 р. в с. Плоска Острозького району Рівненської області. З 1956 по 1966 рр. навчалася у Плосківській середній школі. У 1972 р. закінчила факультет романської філології Київського державного педагогічного інституту іноземних мов за спеціальністю «Французька мова».

Працювала у середній школі № 1 м. Боровськ (Калужська область РРСФР) вчителем французької мови (1972 р.). З 1988 р. працює в Рівненському обласному краєзнавчому музеї спочатку молодшим науковим, з 1991 р. – старшим науковим співробітником.

Теми наукових досліджень: життя та творчість видатних особистостей Рівненщини; історична минувшина Рівненщини.

Публікації

Життєвий і творчий шлях Арсена Левковича / О. Гарбарук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 184–186. – (1)

Із історії села Плоске Острозького району Рівненської області / О. Гарбарук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 34–36. – (1)

Авдєєв Валерій Дмитрович / О. Гарбарук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 135–138. – (1)

Загартований у підпільній боротьбі [Олександр Миколайович Лебедев] / О. Гарбарук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Луцьк : Волин. старожитності, 2012. – Вип. 10 : [до 80-річчя з дня народж. Г. Бухала]. – С. 58–60. – (1)

ГОРДІЄНКО МИКОЛА МАКСИМОВИЧ

(*1923 – †?)

Народився 14 березня 1923 р. в с. Саї Липово-Долинського району Сумської області. Навчався в сільській школі (вересень 1938 – липень 1941 рр.), Полтавському музичному училищі (відділ народних інструментів, спеціальність «Керівник ансамблю народних інструментів»).

Учасник Великої Вітчизняної війни з січня 1943 по 11 травня 1945 рр. Служив у складі 416 стрілецького полку 112 стрілецької дивізії (командир відділення полкової розвідки). У складі 13-ї армії 1-го Українського фронту визволяв м. Рівне. За участь у бойових діях був нагороджений двома орденами Червоної Зірки, двома орденами Слави III-го і II-го ступеня та трьома медалями, а також мав вісім ювілейних нагород повоєнного часу. Посади в армії: начальник клубу, заступник командира по політчастині. У 1949–1952 рр. служив в Центральній групі Радянської армії в Угорщині. У 1954 р. склав екстерном екзамен за повний курс у Львівському політичному училищі ім. М. Щорса за спеціальністю «Загальновійськовий командир».

З січня 1967 р. до березня 1984 р. працював у Рівненському обласному краєзнавчому музеї у відділі радянської історії. Брав участь у комплектуванні колекції музею та створенні експозиції військової тематики, в організації вагонмузевів та автомузевів, проводив екскурсії та виступав з лекціями.

Література про М. М. Гордієнка

Мушировський В. Ветерани війни – ветерани музею / В. Мушировський // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 217–223. – (1)
Про М. Гордієнка. – С. 218.

Підготувала В. Ф. Данілічева

ГРОЦЬКА ОКСАНА ОЛЕКСАНДРІВНА

Народилася 7 липня 1946 р. в смт Млинів Рівненської області.

З 1952 по 1963 рр. навчалася у Вишнівецькій середній школі Збараського району Тернопільської області. Закінчила фізико-математичний факультет Кременецького педагогічного інституту (1963–1967).

З 1967 по 1968 рр. працювала у восьмирічній школі с. Залав'є Млинівського району, з 1968 по 1973 рр. – у восьмирічній школі с. Радянське Млинівського району, з 1973 по 1977 рр. – у середній школі с. Сморгва Млинівського району вчителем фізики.

З 1977 по 2004 рр. працювала у Млинівському краєзнавчому музеї старшим науковим працівником, директором.

Нагороджена Почесними грамотами Рівненської обласної державної адміністрації, обласного управління культури і туризму Рівненської обласної адміністрації, Рівненського обласного краєзнавчого музею, Млинівської райдержадміністрації та районної ради, відділу культури і туризму районної державної адміністрації.

Член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України, почесний член Об'єднання чехів з Волині та їх друзів.

Теми наукових досліджень: історія Млинова та сіл району; поселення чехів на Млинівщині; родовід графської сім'ї Ходкевичів; видатні постаті Млинівщини (В. Поліщук, Діонісій Міклер, Ю.-І. Крашевський та ін.).

Публікації

Книга сповідних записів 1806–1885 рр. / О. Гроцька // Млинів : іст.-краєзн. дослідж. : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 500-літтю першої датованої згадки про Млинів. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. – С. 31–32. – (1)

Подаруй музею експонат / О. Гроцька // Гомін [Млинів]. – 2008. – 22 трав. – (1)

Полковник медичної служби Ірена Малінська-Шмідт / О. Гроцька // Млинів : іст.-краєзн. дослідж. : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 500-літтю першої датованої згадки про Млинів. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. – С. 80–81. – (1)

Спогади Рахель Квасгалтнер (про зустріч майже через 60 років) / О. Гроцька // Млинів : іст.-краєзн. дослідж. : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 500-літтю першої датов. згадки про Млинів. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. – С. 81–83. – (1)

ДАНИЛЮК МАРІЯ МИКОЛАЇВНА

Народилася 11 червня 1967 р. в с. Бродівське Острозького району Рівненської області.

У 1984 р. закінчила Хорівську середню школу. Після навчання на історичному факультеті Львівського державного університету ім. Івана Франка (1987–1992) працювала в Рівненській середній школі № 13 на посаді вчительки історії.

З жовтня 1994 р. працює в Державному історико-культурному заповіднику м. Острога: молодшим науковим працівником відділу історії краєзнавчого музею, завідуючою відділом Музею книги та друкарства Державного історико-культурного заповідника м. Острога. З листопада 1999 р. очолює відділ історії краєзнавчого музею.

Учасник історико-етнографічних експедицій по обстеженню населених пунктів та традиційних народних промислів Острозького району Рівненської області та прилеглих волинських районів.

Автор постійно діючої експозиції «Давньої історії Острога» у замку князів Острозьких та експозиції літературно-меморіального музею М. Островського у с. Вілія.

Тема наукових досліджень: історичне краєзнавство Острожчини.

Публікації

Село Карпилівка на Білогірщині – осередок гончарства в краї / О. Романчук, М. Данилюк // Матеріали VII–IX науково-краєзнавчої конференції «Остріг на порозі 900-річчя». 1996–1998 рр. – Остріг, 2000. – С. 121–127. – (2)

«Праведник народів світу» Федір Кондратюк із села Оженин / М. Данилюк // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2004. – Вип. 1. – С. 34. – (1)

Неопублікована спадщина літератора, історика і краєзнавця з Острога Пантелеймона Юр'єва / А. Хеленюк, М. Данилюк // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2004. – Вип. 1. – С. 61–62. – (1)

Незабутні [постаті острозького музейництва і краєзнавства] / М. Манько, М. Данилюк // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в м. Острозі і на Волині : наук. зб. – Острог, 2006. – Вип. 1. – С. 8–18. – (1)

Основоположник острозького музейництва Михайло Тучемський і родина Острозьких із Вілії / М. Манько, М. Данилюк // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в м. Острозі і на Волині : наук. зб. – Острог, 2006. – Вип. 1. – С. 19–25. – (1)

Сенс життя не зміряти літами (Василь Червоний і Острожчина) / М. Данилюк // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2010. – Вип. 4. – С. 188–191. – (1)

Михайло Тучемський – засновник і перший керівник історичного музею в Острозі / М. Манько, М. Данилюк // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2012. – Вип. 5. – С. 3–8. – (1)

Початок педагогічної праці Надії Островської [народної вчительки, старшої сестри М. Островського] : док. з фондів Держ. іст.-культ. заповідника

м. Острога) / М. П. Манько, М. М. Данилюк // Микола Островський на сторінках історії і в нашому житті : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. до 100-річчя з дня народж., 25 верес. 2004 р. – Хмельницький ; Шепетівка, 2004. – С. 27–28. – (2)

Михайло Тучемський [1872–1945] – засновник і перший керівник історичного музею в Острозі / М. Манько, М. Данилюк // Острозький краєзнавчий збірник / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких ; за ред. М. Манько, М. Данилюк, С. Позіховської [та ін.]. – Острог : Нац. ун-т «Остроз. акад». – 2012. – Вип. 5. – С. 3–8. – (1)

Про боротьбу за незалежність розповідають експонати [Держ. іст.-культ. заповідника м. Острога] / М. Данилюк ; розмову записав І. Глушман // Замкова гора [Острог]. – 2013. – 23 серп. – (1)

Про що розповідають острозькі легенди / М. Данилюк // Замкова гора [Острог]. – 2007. – 7 черв. – (1)

Сенс життя не зміряти літами : пам'яті Василя Червонія присвячується... [фотовиставка у Нар. домі м. Острога] / М. Данилюк // Життя і сл. [Острог]. – 2009. – 7 листоп. – (1)

Стають відомими нові сторінки історії українського визвольного руху / М. Данилюк // Замкова гора [Острог]. – 2008. – 11 жовт. – (1)

ДАНИЛЬЧУК ГАЛИНА ФЕДОРІВНА

Народилася 3 червня 1953 р. в м. Рівне. У 1970 р. закінчила Рівненську середню школу № 10. Навчалася у Рівненському державному інституті культури, який закінчила у 1981 р.

У 1970–1974 рр. працювала на Рівненському заводі газорозрядних приладів монтажницею-вакуумницею. З 1974 р. працює в Рівненському обласному краєзнавчому музеї : молодшим науковим, науковим, старшим науковим співробітником меморіального музею-квартири партизана-розвідника Героя Радянського Союзу М. І. Кузнецова. З 2006 р. завідувача сектором, завідувача відділом виставок Рівненського обласного краєзнавчого музею. Автор проекту «Золоте сузір'я» (2003).

Нагороджена медаллю «За трудову відзнаку» (1974), «За заслуги перед містом» II ступеня (2012).

Член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України, член міжнародної організації «Рівненське земляцтво».

Переможець обласного конкурсу «Краща книга Рівненщини 2013» у номінації «Краща книга про місто Рівне» з нагоди 730-річчя заснування міста Рівного за книгу «Рівне у долях його мешканців».

Теми наукових досліджень: історія Рівного в долях його мешканців; історії старовинних вулиць Рівного; Рівне в роки німецької окупації 1941–1944 рр.; видатні особистості краю; історія народного цілительства на Рівненщині.

Публікації

Дорога до храму : до 725-річчя м. Рівне / Рівнен. обл. краєзн. музей ; авт. тексту Г. Данильчук. – Рівне, 2008. – 8 с. – (Екскурс. маршрути по м. Рівне). – (1)

Історичний центр Рівного : до 725-річчя м. Рівне / Рівнен. обл. краєзн. музей ; авт. тексту Г. Данильчук ; фото О. Харвата. – Рівне, 2008. – 8 с. – (Екскурс. маршрути по м. Рівне). – (1)

Михайло Носаль : [буклет] / Г. Ф. Данильчук. – Рівне : О. Зень, 2010. – (2)

Рівне у долях його мешканців / Г. Ф. Данильчук. – Рівне : М. Дятлик, 2012. – 192 с. : іл. – (1)

Свято-Успенська церква : путівник / Г. Ф. Данильчук. – Рівне, 2003. – (2)

Виставкова ретроспектива. 1993–2003 рр. / Г. Ф. Данильчук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2005. – Вип. 2 : до 165-річчя заснування Рівнен. гімназії. – С. 50–52. – (1)

Городоцький Дідух / Г. Ф. Данильчук // Погорина : літ.-краєзн. журн. Рівненщини. – Рівне, 2009. – № 10–11. – С. 360–362. – (1)

Історія вулиці у спогадах її мешканців / Г. Ф. Данильчук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 40–45. – (1)

«Кожне ж дерево з плоду свого пізнається...» / Г. Ф. Данильчук // Носаль М. Волинські скарби – лікарські рослини / упоряд. І. Нагорна. – Рівне, 2009. – С. 48–56. – (1)

Крізь терни – до України / Г. Ф. Данильчук // Погорина : літ.-краєзн. журн. Рівненщини. – Рівне, 2008. – № 6–7. – С. 284–286. – (1)

Михайло Носаль – фундатор народного цілительства Волині / Г. Ф. Данильчук // Волинський музей : історія і сучасність : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 75-річчю Волин. краєзн. музею та 55-річчю Колодяжнен. літ.-мемор. музею Лесі Українки, Луцьк–Колодяжне, 18–19 трав. 2004 р. : наук. зб. – Луцьк, 2004. – Вип. 3. – С. 312–313. – (2)

Рівне періоду німецької окупації : 1941–1944 рр. : (за матеріалами архівів) / Г. Ф. Данильчук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 141–144. – (1)

У людських долях історія міста / Г. Ф. Данильчук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2005. – Вип. 3 : до 150-річчя від дня народж. Д. І. Яворницького. – С. 27–30. – (1)

Харват О. Рівне. На межі тисячоліть : [фотоальбом] / ідея, авт. проекту та фотогр. О. Харвата ; авт. тексту Г. Данильчук. – Рівне, 2008. – 136 с. – (1)

Два крила Віриної долі / Г. Ф. Данильчук // Погорина : літ.-краєзн. журн. Рівненщини. – Рівне, 2011. – № 18–19. – С. 376–378. – (1).

- «А вже третій празник святе Водохреще...» / Г. Ф. Данильчук // Льонокомбінат. – 2012. – 9 січ. – (1)
- Вулиця Кавказька / Г. Ф. Данильчук // Вісті Рівненщини. – 2010. – 26 серп. – (1)
- Городоцький Дідух / Г. Ф. Данильчук // Сім днів. – 2006. – 13 січ. – (1)
- Грабник і долі його мешканців. Андрееві : згадаймо разом історію рідного міста / Г. Ф. Данильчук // Сім днів. – 2005. – 5 серп. – (1)
- Гурій Бухало. Пам'ятаймо / Г. Ф. Данильчук // Сім днів. – 2009. – 21 серп. – (1)
- Добрий слід на землі / Г. Ф. Данильчук // Сім днів. – 2006. – 7 квіт. – (1)
- Доля поліщука // Рівне час. – 2007. – 10 трав. ; 17 трав. – (1)
- Добрий слід на землі : до річниці від дня смерті Г. В. Бухала / Г. Ф. Данильчук // Волинь [Рівне]. – 2009. – 30 квіт. – (1)
- Друга Видумка : Рівне і рівняни / Г. Ф. Данильчук // Сім днів. – 2007. – 16 берез. – (1)
- «Золоте сузір'я – 2003» / Г. Ф. Данильчук // Волин. відом. : культуролог. часопис. – 2004. – № 1–2 (січ.). – С. 4. – (1)
- Лікар від Бога. Борис Кващенко / Г. Ф. Данильчук // Сім днів. – 2011. – 6 жовт. – (1)
- Медаль знайшла батька через 15 років після війни / Г. Ф. Данильчук // Уряд. кур'єр. – 2010. – 13 трав. – (1)
- Михайло Носаль. Пам'ятаймо / Г. Ф. Данильчук // Вісті Рівненщини. – 2003. – 7 черв. – (1)
- Михайло Носаль : протоієрей і цілитель / Г. Ф. Данильчук // Православне Полісся. – 2011. – листоп. – (1)
- Музей в роки воєнного лихоліття / Г. Ф. Данильчук // Сім днів. – 2009. – 17 лип. – (1)
- Ностальгія за Бармаками / Г. Ф. Данильчук // Сім днів. – 2012. – 1 листоп. – (1)
- Оголений нерв історії / Г. Ф. Данильчук // Рівне час. – 2007. – 8 берез. ; 15 берез. – (1)
- Оголений нерв історії / Г. Ф. Данильчук // Льонокомбінат. – 2012. – 15 берез. – (1)
- Палац виринає із пам'яті / Г. Ф. Данильчук // Льонокомбінат. – 2012. – 1 берез. – (1)
- Пензель, театр і місто ... : згадаймо разом історію рідного краю / Г. Ф. Данильчук // Сім днів. – 2005. – 1 лип. – (1)
- Пенсіонер мріє повернути цілюшого прашура лісів до Рівного / Г. Ф. Данильчук // Сім днів. – 2010. – 16 груд. – (1)
- Погоріловка : (наші села) / Г. Ф. Данильчук // Волинь [Рівне]. – 2004. – 1 жовт. – (1)
- Репресована молодість Віри Дзівак / Г. Ф. Данильчук // Сім днів. – 2011. – 27 жовт. – (1)
- Родинний скарб вірності і любові / Г. Ф. Данильчук // Сім днів. – 2006. – 2 черв. – (1)
- Скресла пам'ять / Г. Ф. Данильчук // Сім днів. – 2006. – 8 верес. – (1)

- Слуга церкви / Г. Ф. Данильчук // Сім днів. – 2013. – 1 лют. – (1)
Хата, яка стрибала : (згадаймо разом історію рідного міста) / Г. Ф. Данильчук // Сім днів. – 2005. – 18 берез. – (1)
Шлях до України / Г. Ф. Данильчук // Рівне час. – 2006. – 24 серп. – (1)
Щекічин : (наші села) / Г. Ф. Данильчук // Волинь [Рівне]. – 2005. – 4 берез. – (1)
Юні екскурсоводи стали дорослими : спогади / Г. Ф. Данильчук // Сім днів. – 2008. – 6 черв. – (1)

Література про Г. Ф. Данильчук

- Цимбалюк Є. До звіробою – на поклін : люди-легенди / Є. Цимбалюк // Погорина : літ.-краєзн. журн. Рівненщини. – Рівне, 2007. – № 2–3. – С. 193–200. – (1)

- Артюшок М. Рівне у долях його мешканців / М. Артюшок // Льонокомбінат. – 2012. – 23 серп. – (1)
Басараба В. У Божому світі немає нічого випадкового / В. Басараба // Вільне сл. – 2006. – 20 квіт. – (1)
Бузина Л. Любимый город может спать спокойно? / Л. Бузина // VIP. – 2008. – № 24 (6 черв.). – (1)
Ведун Л. Гороскоп. Близнюки. Жінка / Л. Ведун // VIP. – 2008. – № 6. – С. 59. – (1)
Дем'янчук О. Історія Рівного через доли рівнян / О. Дем'янчук // Вісті Рівненщини. – 2012. – 7 верес. – (1)
Заболотна Н. Старе Рівне – зустріч з минулим / Н. Заболотна // ОГО. – 2008. – 5 черв. – (1)
Заболотна Н. Старе Рівне потроху зникає : фотовиставка / Н. Заболотна // Рівнен. газ. – 2008. – 11 черв. – (1)
Кушнірук Т. Рівне, яке зникає / Т. Кушнірук // Експрес. – 2008. – 26 черв. – (1)
Ляшенко Т. Дорогами любові : (одна із нас) / Т. Ляшенко // Вісті Рівненщини. – 2004. – 10 листоп. – (1)
Марчук Л. «Кожне ж дерево з плоду свого пізнається...» / Л. Марчук // Рівне час. – 2006. – 20 квіт. – (1)
Тет Ю. Галина Данильчук : «Я – людина, яка пережила злам суспільства. Але сутність моя й досі залишилась радянською...» / Ю. Тет // Рівне ракурс. – 2008. – 26 черв. – (1)
Тищенко О. Бувають такі ж дні... : (ювілеї) / О. Тищенко // Сім днів. – 2008. – 6 черв. – (1)
Хитрий Ч. Минуле Рівного у спогадах та світлинах / Ч. Хитрий // Вільне сл. – 2012. – 11 верес. – (1)
Цимбалюк Є. До звіробою – на поклін / Є. Цимбалюк // Вільне сл. – 2007. – 1 лют. – (1)
Цимбалюк Є. До звіробою – на поклін / Є. Цимбалюк // Сл. Просвіти. – 2007. – 5–11 квіт. – (1)

ДАНІЛІЧЕВА ВАЛЕНТИНА ФЕДОРІВНА

Народилася 11 серпня 1951 р. в м. Курськ (Російська Федерація).

У 1968 р. закінчила Рівненську загальноосвітню школу № 5. Навчалася у Київському державному університеті імені Т. Г. Шевченка (1970–1975), спеціальність : історик, викладач історії та суспільствознавства.

З 1971 р. працює в Рівненському обласному краєзнавчому музеї : науковий співробітник, старший науковий співробітник, завідувач відділу, завідувач сектору.

Автор та співавтор експозицій: Рівненщина в роки Другої світової війни, Рівненщина в I половині ХХ ст.; 20-ти тематичних виставок.

Створювала експозицію літературно-меморіального музею письменника Миколи Островського в с. Вілія Острозького району Рівненської області (1974). Брала участь у створенні районних музеїв м. Сарни та м. Корця, громадських музеїв: 33-го гвардійського «Рівненського» полку, Музею Миру у ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», меморіального кабінету В. Поліщука в Рівненському обласному клінічному лікувально-діагностичному центрі. Брала участь в експедиціях, в т ч. Рівненського обласного краєзнавчого музею.

З 1998 р. (за сумісництвом) – завідувач музею Миру ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» (МЕГУ), старший викладач кафедри історії України МЕГУ. Займалася туристично-екскурсійною діяльністю.

Нагороджена Почесною грамотою Міністерства культури УРСР (1984).

Член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Теми наукових досліджень: Рівненщина в новітню добу, в міжвоєнний період (ХХ ст.), в роки Другої світової війни; національні меншини Волині (Рівненщини): історія та сучасність.

Публікації

Пам'ятники єврейської культури з колекції Рівненського обласного краєзнавчого музею : каталог / В. Данілічева. – Рівне, 2013. – (2)

Товарищ Озоль / В. Данилічева, В. Кобысь // Со щитом и мечем : очерки и ст. – Л. : Каменяр, 1988. – С. 24–31. – (1)

Голландці в історії Рівненщини / В. Данілічева // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2012. – Вип. 10 : [до 80-річчя з дня народж. Г. Бухала]. – С. 69–72. – (1)

Депортації населення з Рівненщини у 30–50-х рр. / В. Данілічева // Волинь незабутня : тези ІV регіон. наук.-практ. конф. «Краєзн. дослідж. з історії Волині. Нові підходи, форми і методи». – Рівне, 1993. – С. 67–71. – (1)

До історії Рівного 20–30-х рр. ХХ ст. / В. Данілічева // Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР. – Рівне, 2013. – Вип. 11 : [присвяч. розв. музейн. справи та краєзнавства Волині]. – С. 39–42. – (1)

До історії шкільництва Рівного у міжвоєнний період (20–30-і рр. XX ст.) / В. Данілічева // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 204–208. – (1)

До питання про народонаселення міста Рівного у XX столітті / В. Данілічева // Національні меншини Правобережної України. Історія та сучасність : наук. зб. – Житомир : Волинь, 1998. – Т. 18. – С. 38–40. – (2)

З історії католицизму на Волині / В. Данілічева // Християнство в історії України : зб. наук. пр. – Рівне, 2001. – С. 36–41. – (2)

З історії національних меншин Корця / В. Данілічева // Корцю – 850 років : наук. зб. матеріалів і тез наук.-краєзн. конф., 13–14 жовт. 2000 р. – Рівне ; Корець : Волин. обереги, 2000. – С. 46–47. – (1)

З історії польської людності на Рівненщині у XIX – першій половині XX ст. / В. Данілічева // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Рівнен. друк., 1996. – Вип. 1 : 100-річчю музейн. справи на Рівненщині присвяч. – С. 52–57. – (1)

Історія волинських чехів : фондова колекція Рівнен. обл. краєзн. музею / В. Данілічева // Чехи і Дубенщина : матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. – Дубно, 2011. – С. 59–61. – (2)

Кураторіум Волинського шкільного округу / В. Данілічева // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2005. – Вип. 2 : до 165-річчя заснування Рівнен. гімназії. – С. 32–33. – (1)

Музей Миру / В. Данілічева // Університетські музеї : європейський досвід та українська практика : зб. пр. Міжнар. наук.-практ. конф. (6–7 жовт. 2011 р., м. Київ) / Укр. ком. Міжнар. ради музеїв, М-во освіти і науки, молоді та спорту України. – К. ; Ніжин, 2012. – С. 90–96. – (2)

Німці на Волині / В. Данілічева // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 145–148. – (1)

Поповнення фондів Рівненського краєзнавчого музею матеріалами з історії національних меншостей краю / В. Данілічева // Волинь незабутня : тези VI регіон. наук.-практ. конф. «Нові краєзн. дослідж. у контексті нац. відродж. України». – Рівне, 1995. – С. 63–64. – (2)

Рівненщина туристична : історія та сучасність / В. Данілічева // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2011. – Вип. 9, ч. 2. – С. 50–56. – (1)

Синагоги Рівненщини – пам'ятки історії та культури єврейського населення краю / В. Данілічева // Доля єврейської духовної та матеріальної спадщини в XX столітті : матеріали IX міжнар. наук. конф., Київ, 28–30 серп. 2001 р. / Ін-т юдаїки ; Нац. б-ка України ім. В. Вернадського : зб. наук. пр. – К., 2002. – С. 335–338. – (2)

Якуб Гофман – вчитель, дослідник, громадський діяч / В. Данілічева // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ. – Рівне, 2003. – Вип. 4, ч. 11. – С. 20–22. – (2)

Брати Бичківські : життя розвело по різних стежках / В. Данілічева // Вечірнє Рівне. – 1997. – 5 трав. – (1)

За сто років населення Рівного збільшилось у 10 разів / В. Данілічева // Вечірнє Рівне. – 1997. – 17 трав. – (1)

Німецькі поселення на Волині / В. Данілічева, Л. Леонова // Сім днів. – 1996. – 17 серп. – (1)

Польські осадники на Волині / В. Данілічева // Сім днів. – 1998. – 12 жовт. – (1)

У спогадах історії міста / В. Данілічева // Рівне вечірнє. – 1997. – 15 листоп. – (1)

Чехи на Волині / В. Данілічева, Л. Леонова // Сім днів. – 1997. – 21 лип. – (1)

ДІДУХ ЯКІВ ПЕТРОВИЧ

Народився 7 травня 1948 р. у с. Городок на Рівненщині. Свою наукову діяльність розпочав у Рівненському обласному краєзнавчому музеї, де працював науковим співробітником, навчаючись одночасно в Київському національному університеті ім. Т. Шевченка на біологічному факультеті.

Після здобуття вищої освіти Яків Петрович вступає до аспірантури Інституту ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України і після захисту дисертації в 1977 р. залишається там працювати. В інституті він пройшов шлях від молодшого наукового співробітника до директора установи.

Я. П. Дідух працює у галузі ботаніки (екології рослин, геоботаніки, флористики, фітосозології), член-кореспондент Національної академії наук України (2003). Із його ім'ям пов'язані вагомі результати досліджень центральних проблем теорії геоботаніки і класифікації, районування, картографування, а також еволюції рослинного покриву.

Яків Петрович є засновником наукової школи синфітоіндикації – оцінювання екологічних факторів на основі аналізу рослинних угруповань. Він створив екологічні шкали видів вітчизняної флори і започаткував багатотомне видання «Екофлора України».

У природоохоронній діяльності Я. П. Дідух є одним з провідних виконавців багатьох державних документів, які стосуються охорони довкілля, сталого розвитку України, а також є членом багатьох комісій і робочих груп з питань формування та реалізації екологічної політики в нашій країні. Як член комісії Національного комітету з програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», міжнародних асоціацій JAVS та JAPT Я. П. Дідух є науковим куратором міжнародної програми «Створення ТБР «Західне Полісся» і екологічної мережі в Поліссі», яку виконують у межах білорусько-польсько-української співпраці. Він брав участь у підготовці Карти рослинності Європи (2000) та карт для Національного атласу України (2008). Учений є головним редактором «Українського ботанічного журналу» та «Українського фітоценологічного збірника», членом редколегії часописів «Екологія і ноосферологія», «Ґрунтознавство»,

«Dendrobiology», «Biodiversity» та ін. Входить до складу спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій, експертної ради ВАК України, секції екології Комітету з державних премій України в галузі науки і техніки.

Я. П. Дідух – автор понад 350 наукових праць, у тому числі 17 монографій. Багато сил і енергії вчений віддає підготовці наукових кадрів. Серед його учнів 12 кандидатів і докторів наук. Яків Петрович – викладач Національного університету «Киево-Могилянська академія» від початку його заснування.

З 2003 р. Я. П. Дідух очолює Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України.

Теми наукових досліджень: екологія; геоботаніка; флористика.

Публікації

Етюди фітоєкології / Ін-т ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України ; Я. П. Дідух. – К. : Арістей, 2008. – 268 с. – (2).

Растительный покров горного Крыма / Я. П. Дидух. – К. : Наук. думка, 1992. – 253 с. – (2)

Геоботанічне районування України та суміжних територій / Я. П. Дідух, Ю. Р. Шеляг-Сосонко // Укр. ботан. журн. – 2003. – № 1 (60). – С. 6–17. – (2)

Еколого-енергетичні аспекти у співвідношенні лісових і степових екосистем / Я. П. Дідух // Укр. ботан. журн. – 2003. – № 1 (60). – С. 6–17. – (2)

Екологічні аспекти глобальних змін клімату : причини, наслідки, дії / Я. Дідух // Вісн. НАН України. – 2009. – № 2. – С. 34–44. – (2).

Енергетичні проблеми екосистем і забезпечення сталого розвитку України / Я. Дідух // Вісн. НАН України. – 2007. – № 4. – С. 3–12. – (2).

Методичні підходи до проблем фітоіндикації екологічних факторів / Я. П. Дідух // Укр. ботан. журн. – 1990. – № 6 (47). – С. 5–12. – (2)

Сучасні підходи до класифікації біотичних об'єктів / Я. Дідух // Вісн. НАН України. – 2005. – № 1. – С. 32–45. – (2).

Література про Я. П. Дідуха

Данильчук Г. Ф. Городоцький Дідух / Г. Ф. Данильчук // Данильчук Г. Ф. Рівне в долях його мешканців / Г. Ф. Данильчук. – Рівне : М. Дятлик, 2012. – С. 186–190 (1).

Данильчук Г. Ф. Городоцький Дідух / Г. Ф. Данильчук // Погорина : літ.-краєзн. журн. Рівненщини. – 2009. – № 10–11. – С. 360–362. – (1).

Дідух Яків Петрович // Енциклопедія сучасної України / Нац. акад. наук України, Наук. т-во ім. Т. Шевченка, Ін-т енцикл. дослідж. НАН України. – К., 2007. – Т. 7 : Г–Ді. – С. 682–683. – (1)

Шеляг-Сосонко Ю. Р. Яків Петрович Дідух. Творчий шлях у ботанічній науці : (до 60-річчя вченого) / Ю. Р. Шеляг-Сосонко, Є. Л. Кордюм, Д. В. Дубина [та ін.] // Укр. ботан. журн. – 2008. – Т. 65, № 2. – С. 306–309. – (2)

Підготувала О. М. Сауш

ДМИТРЕНКО ТАМАРА БОРИСІВНА

Народилася 8 травня 1955 р. в с. Оженин Острозького району Рівненської області. Навчалася в Оженинській восьмирічній школі, Острозькій середній школі № 3. У 1979 р. закінчила філологічний факультет (українська мова та література) Рівненського педагогічного інституту ім. Д. З. Мануїльського.

Викладала в Новокраївській восьмирічній школі Острозького району, Дубенських середніх школах № 1 та № 8. З 1980 по 1993 рр. працювала науковим співробітником, старшим науковим співробітником Дубенського краєзнавчого музею. З 1993 р. завідує відділом історії Державного історико-культурного заповідника м. Дубна.

У 2009 р. відзначена дипломом Українського видавничого консорціуму. Є лауреатом «Кришталевого жолудя» (відзнака Дубенської міської громади). У 2011 р. нагороджена ювілейною медаллю до 20-річчя незалежності України.

Теми наукових досліджень: історія міста Дубна та Дубенщини.

Публікації

Дубно : погляд крізь віки : фотолітопис / Т. Б. Дмитренко. – Луцьк, 2010. – 176 с. – (1)

500 років Дубенському замку / Т. Б. Дмитренко. – Дубно, 1994. – 4 с. – (2)

Історія Дубенського замку / Т. Б. Дмитренко. – Дубно, 1994. – 4 с. – (2)

Віч-на-віч з І. Д. Лозов'юком / Т. Б. Дмитренко // Волинь незабутня : тези Міжнар. регіон. наук.-практ. конф. «Волин. міста. Історія, культура, традиції». – Рівне, 1994. – С. 63–66. – (2)

Дослідники Дубенщини передвоєнного часу / Т. Б. Дмитренко // Культура Волині та Волинського Полісся княжої доби / М. Кучинко, Г. Охріменко, В. Савицький. – Луцьк, 2008. – С. 245–251. – (1)

Друковані джерела і краєзнавчі нотатки про боротьбу ОУН-УПА на Дубенщині 1942–1950 рр. / Т. Б. Дмитренко // Сторінки воєнної історії. Минуле і сучасне Волині та Полісся : наук. зб. : матеріали XXX Всеукр. наук.-практ. іст.-краєзн. конф., 24–25 берез. 2009 р. – Луцьк, 2009. – Вип. 4. – С. 252–257. – (2)

Дубенський Спасо-Преображенський монастир / Т. Дмитренко // Ювіляри України : події та особистості XXI століття. – К., 2009. – Вип. 3. – С. 34–35. – (2)

Дубенський Чеснохрестський (Чесного Хреста, Хрестовоздвиженський) чоловічий монастир / Т. Дмитренко // Ювіляри України : події та особистості XXI століття. – К., 2009. – Вип. 3. – С. 28–29. – (2)

Дубенщина у визвольній боротьбі українського народу XVI–XVII ст. / Т. Б. Дмитренко // Волинь незабутня : тези VI регіон. наук.-практ. конф. «Нові краєзн. дослідж. у контексті нац. відродж. України». – Рівне, 1995. – С. 22–24. – (2)

Жива історія з людської пам'яті, або слово про Дубенських старожилів / Т. Б. Дмитренко // Історико-культурна спадщина Дубна : правові, іст., мистец. та музейні аспекти : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 15-річчю створення Держ. іст.-культ. заповідника м. Дубна. – Дубно, 2008. – С. 77–89. – (1)

Замок князів Острозьких / Т. Дмитренко // Ювіляри України. Події та особистості ХХІ століття. – К., 2009. – Вип. 3. – С. 22–26. – (2)

Заняття дубенських євреїв у 1920–30-х роках / Т. Б. Дмитренко // Єврейському народові : матеріали Міжнар. наук. іст.-краєзн. конф., присвяч. укр.-євр. взаєминам на Дубенщині. – Дубно, 2006. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2006. – С. 80–86. – (1)

З історії Дубенського краєзнавчого музею / Т. Б. Дмитренко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Рівнен. друк., 1996. – Вип. 1 : 100-річчю музейн. справи на Рівненщині присвяч. – С. 73–76. – (1)

З історії розвитку освіти в Дубні і краї [1604–2004] / Т. Б. Дмитренко // «Там, де Ікви срібні хвилі плинуть...» : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. укр.-пол. взаєминам на Дубенщині, м. Дубно, 17–18 верес. 2005 р. – Дубно, 2005. – С. 42–46. – (1)

Історія підтверджує і спростовує : (кілька штрихів до характеристики м. Дубна в повісті М. В. Гоголя «Тарас Бульба») / Т. Б. Дмитренко // Дубно – Гоголю : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 200-річчю від дня народж. М. В. Гоголя, 18 трав. 2009 р. – Дубно, 2009. – С. 88–95. – (1)

Кооператор Юрій Чубатий в історії міст Броди і Дубна 1920–1930-х років / Т. Б. Дмитренко // Бродівщина на межі Галичини й Волині : матеріали третьої краєзн. конф., присвяч. 925-й річниці першої писем. згадки про Броди та 425-й річниці надання Бродам магдебурз. права, 3 квіт. 2009 р. – Броди, 2009. – С. 133–137. – (2)

Культурне життя міста Дубна XVII–XIX ст. / Т. Б. Дмитренко // Твердиня над Іквою : матеріали Міжнар. наук. іст.-краєзн. конф., присвяч. 520-річчю Дубен. замку. – Дубно, 2012. – С. 89–94. – (2)

Легендарний Балей / Т. Б. Дмитренко // Над Іквою-рікою : літ.-мистец. альм. – Дубно, 2007. – С. 91. – (1)

Міська дума як орган самоврядування в Дубні ХІХ століття / Т. Б. Дмитренко // Магдебурзькому праву у місті Дубні – 500 років : матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. – Дубно, 2007. – С. 30–33. – (1)

Монастир кармеліток / Т. Дмитренко // Ювіляри України. Події та особистості ХХІ століття. – К., 2009. – Вип. 3. – С. 47. – (2)

Островський Михайло Іванович – дослідник ранніх поселень на Дубенщині / Т. Б. Дмитренко // Історико-культурна спадщина Дубна : правові, іст., мистец. та музейні аспекти : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 15-річчю створення Держ. іст.-культ. заповідника м. Дубна. – Дубно, 2008. – С. 47–49. – (1)

Островський Михайло Іванович – дослідник ранніх поселень на Дубенщині / Т. Б. Дмитренко // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в м. Острозі і на Волині : наук. зб. – Острог, 2006. – Вип. 1. – С. 125–130. – (2)

Реєстр скарбів замку князів Острозьких у Дубні, складений 1616 року – важливе джерело для вивчення історії міст Дубна та Острога / Т. Б. Дмитренко // Історія музейництва і пам'яткоохоронної справи в Острозі та на Волині : наук. зб. : до 100-річчя з дня заснування братства ім. кн. Острозьких / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога. – Острог, 2009. – С. 235–244. – (2)

Родина Вишневських в історії Дубна та Волині / Т. Б. Дмитренко // Історія міст і сіл Великої Волині. Т. 2, ч. 2 : наук. зб. «Велика Волинь» : пр. Житомир. наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині / голов. ред. М. Костриця. – Житомир, 2002. – С. 16–18. – (2)

Сергій Вишнівський – громадський діяч, журналіст, кооператор / Т. Б. Дмитренко // Діячі науки і мистецтва рідного краю у розвитку української національної культури : зб. матеріалів і тез наук. конф., 29–30 верес. 1998 р. – Рівне, 1998. – С. 36–39. – (2)

Тернистий шлях Олекси Сацюка / Т. Б. Дмитренко // Сацюк О. Смертоснощі : оповідання (на тлі пережитого) / О. Сацюк. – Рівне, 2011. – С. 133–154. – (1)

Фарний костел Яна Непомуки / Т. Дмитренко // Ювіляри України. Події та особистості ХХІ століття. – К., 2009. – Вип. 3. – С. 40–41. – (2)

Фольклорист і краєзнавець Якубчук Микола Йосипович / Т. Б. Дмитренко // Історико-культурна спадщина Дубна : правові, іст., мистец. та музейні аспекти : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 15-річчю створення Держ. іст.-культ. заповідника м. Дубна. – Дубно, 2008. – С. 55–58. – (1)

Фотолітопис стародавнього Дубна : (із фондів Держ. іст.-культ. заповідника м. Дубна) / Т. Дмитренко // Магдебурзькому праву у місті Дубні – 500 років : матеріали міжнар. наук.-теорет. конф. – Дубно, 2007. – С. 201–254. – (1)

Ходкевичі – меценати науки, мистецтва, релігії та культури ХV–ХІХ століть / Т. Б. Дмитренко // Млинів : іст.-краєзн. дослідж. : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 500-літтю першої датованої згадки про Млинів / Млинів. краєзн. музей. – Млинів, 2008. – С. 48–50. – (2)

Хроніст ХVІ–ХVІІ ст. Олександр Гваньїні / Т. Б. Дмитренко // Історико-культурна спадщина Дубна : правові, іст., мистец. та музейні аспекти : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 15-річчю створення Держ. іст.-культ. заповідника м. Дубна. – Дубно, 2008. – С. 28–32. – (1)

Чехи в Дубні у 1920–1930-ті роки : (за споминами старожилів) / Т. Б. Дмитренко // Матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції, присвяченої 60-річчю репатріації чехів на етнічну Батьківщину, 18 травня 2008 року / ред. П. Смолін ; літ. ред. М. Пшеничний. – Дубно ; Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. – С. 15–16. – (2)

Благодійність світської левиці / Т. Б. Дмитренко // Скриня [Дубно]. – 2012. – 1 берез. – (1)

Вулиця Гірницька / Т. Б. Дмитренко // Дзеркало плюс [Дубно]. – 2003. – 20 берез. – (1)

Вулиця Городня на Забрамі в Дубні / Т. Б. Дмитренко // Дзеркало плюс [Дубно]. – 2003. – 20 лют., 27 лют., 29 трав., 5 черв. – (1)

Вулиця Залізнична / Т. Б. Дмитренко // Дзеркало плюс [Дубно]. – 2003. – 8 трав. – (1)

Вулиця Замкова / Т. Б. Дмитренко // Дзеркало плюс [Дубно]. – 2001. – 13 верес. – (1)

- Вулиця Запорізька на Сурмичах / Т. Б. Дмитренко // Дзеркало плюс [Дубно]. – 2003. – 18 квіт. – (1)
- Вулиця Зерова / Т. Б. Дмитренко // Дзеркало плюс [Дубно]. – 2003. – 21 берез. – (1)
- Вулиця Короленка / Т. Б. Дмитренко // Дзеркало плюс [Дубно]. – 2003. – 6 берез. – (1)
- Вулиця Морозенка / Т. Б. Дмитренко // Дзеркало плюс [Дубно]. – 2003. – 3 квіт. – (1)
- Вулиця Пекарська / Т. Б. Дмитренко // Дзеркало плюс [Дубно]. – 2003. – 10 лип. – (1)
- Вулиця Семидубська / Т. Б. Дмитренко // Дзеркало плюс [Дубно]. – 2003. – 15 берез. – (1)
- Вулиця Ситарська / Т. Б. Дмитренко // Дзеркало плюс [Дубно]. – 2001. – 5 листоп. – (1)
- Вулиця Сурмичі / Т. Б. Дмитренко // Дзеркало плюс [Дубно]. – 2001. – 20 груд. ; 2002. – 3 січ., 21 лют., 11 квіт. – (1)
- Вулиця Фабрична / Т. Б. Дмитренко // Дзеркало плюс [Дубно]. – 2003. – 17 квіт. – (1)
- Вулиця Цегельна / Т. Б. Дмитренко // Дзеркало плюс [Дубно]. – 2001. – 6 груд. – (1)
- Культурне життя міста Дубна XVII–XIX ст. / Т. Б. Дмитренко // Скриня [Дубно]. – 2013. – 17 січ. – (1)
- Любов герцога де Беррі і волинської скарбничанки / Т. Б. Дмитренко // Скриня [Дубно]. – 2001. – 11 січ. – (1)
- Людгарда в спогадах Антона Кліми / Т. Б. Дмитренко // Скриня [Дубно]. – 2013. – 17 січ. – (1)
- Невільники Другої світової / Т. Б. Дмитренко // Наше дзеркало [Дубно]. – 2020. – 12 груд. – (1)
- Подарунок з царської руки / Т. Б. Дмитренко // Скриня [Дубно]. – 2010. – 18 берез. – (1)
- Хто у Дубні найбільшим п'яницею був / Т. Б. Дмитренко // Скриня [Дубно]. – 2008. – 24 лип. – (1)
- Як створювалися колгоспи / Т. Б. Дмитренко // Вісн. Дубенщини. – 1994. – 10 верес. – (1)

Література про Т. Б. Дмитренко

- Про пам'ятки Дубенщини знагимуть і в столиці : Укр. видавн. консорціум // Наше дзеркало [Дубно]. – 2009. – 4 черв. – (1)
- Лауреати «Кришталевого жолудя» : Дмитренко Тамара Борисівна, завідувача відділом історії Державного історико-культурного заповідника м. Дубна // Замок [Дубно]. – 2009. – 20 серп. – (1)
- Кожна сім'я, до якої приходиш, має свій «скелет у шафі» // Наше дзеркало [Дубно]. – 2009. – 23 верес. – (1)
- Дубенський заповідник видав книги, ілюстровані фотографіями 19 ст. // Скриня [Дубно]. – 2010. – 22 квіт. – (1)

ЖОЛТОВСЬКИЙ ПАВЛО МИКОЛАЙОВИЧ

(*1904 – †1986)

Народився 25 листопада (8 грудня) 1904 р. в с. Мислятин Хмельницької області. Навчався в Острозькій гімназії. Закінчив у 1932 р. Київський художній інститут.

У 1926 р. зарахований на посаду наукового співробітника відділу стародавнього мистецтва Харківського музею українського мистецтва. В 1932 р. отримав документ про здобуття кваліфікації музейного екскурсовода-мистецтвознавця. З 1946 р. працює у Львівському міському музеї художніх промислів (з 1951 р. – Музей етнографії та художнього промислу Академії наук УРСР).

З 1970-х рр. постійно брав участь у пошукових експедиціях Рівненського та Волинського краєзнавчих музеїв. Сприяв формуванню колекції сакрального мистецтва Рівненського обласного краєзнавчого музею.

1971 р. П. М. Жолтовському присуджено Державну премію УРСР за створення розділів до шеститомної «Історії українського мистецтва», у 1984 – премію Академії наук ім. І. Франка за цикл робіт «Проблеми розвитку української культури». З 1981 р. – доктор мистецтвознавства.

Помер 30 серпня 1986 р. (Москва), похований у Львові.

Теми наукових досліджень: давнє мистецтво України.

Публікації

Вибрані праці : у 3 т. / П. Жолтовський ; редкол. : О. О. Савчук (голова) [та ін.]. – Х. : Савчук О. О., 2013. – Т. 1 : Umbra vitae : Спогади. Листування. Додатки. – 608 с. – (2)

Визвольна боротьба українського народу в пам'ятках мистецтва XVI–XVIII ст. / П. М. Жолтовський. – К., 1958. – 146 с. : іл. – (2)

Монументальний живопис на Україні XVI–XVIII ст. / П. М. Жолтовський. – К. : Наук. думка, 1988. – 160 с. – (1)

Український живопис XVII–XVIII ст. / П. М. Жолтовський. – К. : Наук. думка, 1978. – 328 с. – (1)

Художній метал : іст. нарис / П. М. Жолтовський. – К. : Мистецтво, 1972. – 114 с. – (1)

Художнє лиття на Україні XIV–XVIII ст. / П. М. Жолтовський. – К., 1973. – 132 с. : іл. – (1)

Художнє життя на Україні в XVI–XVIII ст. / П. М. Жолтовський. – К. : Наук. думка, 1983. – 180 с. – (1)

До історії художнього лиття металу на Західних землях України в XVI–XVII ст. / П. Жолтовський // Матеріали з етнографії та художнього промислу. – К. : АН УРСР, 1957. – Вип. 3. – С. 120–144. – (2)

Из прожитого / П. Жолтовский // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк : Надстир'я. – 2004. – Вип. 11 : матеріали 11 міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 3–4 листоп. 2004 р. – С. 17–24. – (2)

Музейна робота (дещо з минулого) / П. Жолтовський // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть : питання дослідж., збереження та реставр. : наук. зб. : матеріали VI міжнар. наук. конф. по волин. іконопису, м. Луцьк, 1–3 груд. 1999 р. / Волин. обл. упр. культури, Волин. краєзн. музей, Музей волин. ікони. – Луцьк : Надстир'я. – 1999. – С. 5–8. – (2)

Сторінки спогадів / П. Жолтовський // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк : Надстир'я, 2004. – Вип. 11 : матеріали 11 міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 3–4 листоп. 2004 р. – С. 11–17. – (2)

Література про П. М. Жолтовського

Авсієвич А. Уродженець Ізяславщини Павло Жолтовський – всесвітньо відомий мистецтвознавець і музеєзнавець / А. Авсієвич, А. Трембіцький // Вісник Нетішинського краєзнавчого музею. – Нетішин, 2011. – Вип. 4 : матеріали II іст.-краєзн. конф. «Півд.-Сх. Волинь в контексті історії України» : (до 10-річчя відкр. експозиції міськ. краєзн. музею м. Нетішина), м. Нетішин, 27 верес. 2011 р. – С. 176–183. – (1)

Бондарчук Я. Збірка іконопису Острозького історико-культурного заповідника (історія формування, реставрація та дослідження) / Я. Бондарчук // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. / Музей волин. ікони. – Луцьк : Волин. краєзн. музей, 2008. – Вип. 15 : матеріали XV міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 25–26 верес. 2008 р. – С. 37–43. – (2)

Гладуненко О. І світові, і місту / О. Гладуненко // Замкова гора [Острог]. – 2013. – 8 черв. – (1)

Данилюк А. Коли в душі – небуденність... : до 90-річчя від дня народж. П. М. Жолтовського / А. Данилюк // Дзвін. – 1995. – № 1. – (2)

Данилюк А. На ниві рідної культури / А. Данилюк // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк : Надстир'я, 2004. – Вип. 11 : матеріали XI міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 3–4 листоп. 2004 р. – С. 30–34. – (2)

Данилюк А. Павло Жолтовський як знавець, дослідник і організатор збереження пам'яток народної архітектури / А. Данилюк // Волинська ікона : питання історії вивч., дослідж. та реставр. : наук. зб. : [тези і матеріали наук. конф., присвяч. 90-річчю П. М. Жолтовського, 23–24 листоп. 1994 р.] / Волин. краєзн. музей. – Луцьк, 1994. – С. 4–8. – (2)

Жолтовський Павло Миколайович // Енциклопедія історії України. – К. : Наук. думка, 2005. – Т. 3. – С. 169. – (1)

Жолтовський Павло Миколайович // Енциклопедія сучасної України. – К., 2009. – Т. 9. – С. 639. – (1)

Жолтовський Павло Миколайович // Митці України : енциклопед. довід. / упоряд. : М. Г. Лобатинський, В. С. Мурза ; за ред. А. В. Кудрицького. – К., 1992. – С. 848. – (1)

Захарчук-Чугай Р. Вишиване мистецтво Волині у віночок пам'яті Павлу Миколайовичу Жолтовському / Р. Захарчук-Чугай // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк : Надстир'я, 2004. – Вип. 11 : матеріали XI міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 3–4 листоп. 2004 р. – С. 43–45. – (2)

Кирилук Є. П. Жолтовський Павло Миколайович / Є. П. Кирилук, Ю. Г. Гошко // Вісник АН УРСР. – 1984. – № 7. – (2)

Кіндратюк Б. Павло Жолтовський – один із фундаторів української кампанології / Б. Кіндратюк // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк : Надстир'я, 2004. – Вип. 11 : матеріали XI міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 3–4 листоп. 2004 р. – С. 40–43. – (2)

Ковальчук В. Павло Жолтовський і експедиції Волинського краєзнавчого музею / В. Ковальчук // Волинська ікона : питання історії вивч., дослідж. та реставр. : [тези і матеріали наук. конф., присвяч. 90-річчю П. М. Жолтовського, 23–24 листоп. 1994 р.] / Волин. краєзн. музей. – Луцьк, 1994. – С. 11–13. – (2)

Ковальчук Є. Волинь у пошануванні Павла Жолтовського : до 105-ї річниці від дня народж. / Є. Ковальчук // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. / Музей волин. ікони. – Луцьк : Волин. краєзн. музей. – 2009. – Вип. 16 : матеріали XVI міжнар. наук. конф., присвяч. 105-й річниці від дня народж. Павла Жолтовського, 70-й річниці утворення Волин. обл. та 810-й річниці Галицько-Волин. князівства, м. Луцьк, 4–5 листоп. 2009 р. – С. 6–11. – (2)

Ковальчук Є. Музейні експедиції Павла Жолтовського по Волині / Є. Ковальчук // Замосцько-Волинські музейні зошити : матеріали наук. конф. – Замосць : GAUDIUM, 2006–2007. – Т. 4. – С. 253–260. – (2)

Ковальчук Є. Павло Жолтовський і Волинь / Є. Ковальчук // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк : Надстир'я, 2004. – Вип. 11 : матеріали XI міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 3–4 листоп. 2004 р. – С. 5–11. – (2)

Ковальчук Є. Перше дослідження рухомих пам'яток у церквах Любомльського району. 80-ті роки XX ст. / Є. Ковальчук // Минуле і сучасне Волині та Полісся. Любомль в історії України та Волині : наук. зб. – Луцьк, 2007. – Вип. 25. – С. 319–320. – (2)

Кондратюк А. П. М. Жолтовський як дослідник барокових розписів київської школи / А. Кондратюк // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк : Надстир'я, 2004. – Вип. 11 : матеріали XI міжнар. наук. конф. м. Луцьк, 3–4 листоп. 2004 р. – С. 38–40. – (2)

Котляр Є. Павло Миколайович Жолтовський як дослідник юдаїки та єврейського сакрального мистецтва / Є. Котляр // Волинська ікона : дослідж. та реставр. / Музей волин. ікони. – Луцьк : Волин. краєзн. музей, 2010. – Вип. 17 : матеріали XVII міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 21–22 жовт. 2010 р. – С. 160–169. – (2)

Лавренюк В. Школа народознавства Павла Жолтовського / В. Лавренюк // Нар. творчість та етногр. – 1997. – № 2–3. – С. 9–13. – (1)

Луц В. Волинські ікони знайдено під час експедиції / В. Луц // Волинські дзвони : краєзн. альм. – Рівне : Ліста, 1995. – Вип. 1. – С. 42–44. – (2)

Моздир М. Дослідник мистецької спадщини народу : (до 100-річчя від дня народж. П. Жолтовського) / М. Моздир // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк : Надстир'я, 2004. – Вип. 11 : матеріали XI міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 3–4 листоп. 2004 р. – С. 27–30. – (2)

Муляр Г. В. Діяльність Волинського та Рівненського краєзнавчих музеїв зі збереження сакральних пам'яток (1970–1980-ті рр.) / Г. В. Муляр // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки : (Іст. науки). – Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2012. – № 11 (236). – С. 107–113. – (2)

Назаренко Є. Павло Жолтовський / Є. Назаренко // Матеріали VII–IX науково-краєзнавчої конференції «Остріг на порозі 900-річчя». 1996–1998 рр. – Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2000. – С. 204–206. – (2)

Петрякова Ф. Сторінки з біографії П. М. Жолтовського (1904–1986) / Ф. Петрякова // Волинська ікона : питання історії вивч., дослідж. та реставр. : [тези і матеріали наук. конф., присвяч. 90-річчю П. М. Жолтовського, 23–24 листоп. 1994 р.] / Волин. краєзн. музей. – Луцьк, 1994. – С. 1–4. – (2)

Пуцко В. Павло Жолтовський і порайоване вивчення українського живопису / В. Пуцко // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк : Надстир'я, 2004. – Вип. 11 : матеріали XI міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 3–4 листоп. 2004 р. – С. 34–37. – (2)

Рябчикова Ф. Участь П. Жолтовського у роботі етнографічного відділу Волинського науково-дослідного музею (1925–1929 рр.) / Ф. Рябчикова // Волинська ікона : дослідж. та реставр. / Музей волин. ікони. – Луцьк : Волин. краєзн. музей. – 2009. – Вип. 16 : матеріали XVI міжнар. наук. конф., присвяч. 105-й річниці від дня народж. Павла Жолтовського, 70-й річниці утворення Волин. обл. та 810-й річниці Галицько-Волин. князівства, м. Луцьк, 4–5 листоп. 2009 р. – С. 14–16. – (2)

Сидор О. Волинське малярство та скульптура в працях П. М. Жолтовського / О. Сидор // Волинська ікона : питання історії вивч., дослідж. та реставр. : [тези і матеріали наук. конф., присвяч. 90-річчю П. М. Жолтовського, 23–24 листоп. 1994 р.] / Волин. краєзн. музей. – Луцьк, 1994. – С. 8–11. – (2)

Симферовская Ж. Жолтовский Павел Николаевич / Ж. Симферовская // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк : Надстир'я, 2004. – Вип. 11 : матеріали XI міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 3–4 листоп. 2004 р. – С. 24–25. – (2)

Тарасенко І. Ю. Листування П. М. Жолтовського з В. Г. Кравченком / І. Ю. Тарасенко // Культурний простір Житомирщини – Волині XIX–XX ст. : матеріали Всеукр. наук.-краєзн. конф., м. Житомир, 24 квіт. 2012 р. : у 2 т. Т. 1. – Житомир : М. Косенко, 2012. – С. 56–59. – (2)

Трембіцький А. Жолтовський Павло Миколайович : хроніка життєвого і творчого шляхів (08.12.1904 – 30.08.1986) / А. Трембіцький // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. / Музей волин. ікони. – Луцьк : Волин. краєзн. музей, 2009. – Вип. 16 : матеріали XVI міжнар. наук. конф., присвяч. 105-й річниці від дня народж. Павла Жолтовського, 70-й річниці утворення Волин. обл. та 810-й річниці Галицько-Волин. князівства, м. Луцьк, 4–5 листоп. 2009 р. – С. 11–14. – (2)

Трембіцький А. Мистецтвознавець і музеєзнавець Павло Жолтовський : (до 105-річчя від дня народж.) / А. Трембіцький // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Володимир-Волинський в історії України і Волині : наук. зб. : матеріали XXXII Міжнар. наук.-практ. іст.-краєзн. конф., присвяч. 70-річчю Волин. обл., 810-й річниці заснування Волин.-Галиц. князівства, 685-й річниці надання м. Володимир-Волинському магдебурз. права, м. Володимир-Волинський, 12 черв. 2009 р. – Луцьк : Пульс, 2009. – Вип. 32. – С. 276–283. – (2)

Ходак І. Звіт П. Жолтовського про поїздку до Городищенського монастиря та Старокостянтинова в жовтні 1927 р. [до Київської інспектури охорони пам'яток культури] / І. Ходак // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк : Надстир'я, 2004. – Вип. 11 : матеріали XI міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 3–4 листоп. 2004 р. – С. 25–27. – (2)

Ходак І. Експедиція Павла Жолтовського 1936 року / І. Ходак // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. – Луцьк, 2001. – Вип. 8. – С. 145–149. – (1)

Янківська Ж. Павло Жолтовський (1904–1986) / Ж. Янківська // Острозькі просвітники 16–20 ст. – Острог, 2000. – С. 304–315. – (1)

Muzealne ekspedycje Pawła Żółtowskiego na Wołyńiu / J. Kowalczyk ; tł. z ukr. Jerzy Kusnierz. // Zamojsko-Wołyńskie Zeszyty Muzealne. – 2006–2007. – Т. 4. – С. 253–260. – (2)

Підготувала Л. М. Малишева

КАУК ТЕТЯНА ЛЕОНІДІВНА

Народилася 5 серпня 1960 р. у с. Бондурівка Чечельницького району Вінницької області. Навчалася в Одеському технічному коледжі (технікум харчової промисловості) (1975–1979), Одеській національній академії харчових технологій (1979–1981), Київському Національному університеті харчових технологій (1981–1987).

З 1990 р. працює в Рівненському обласному краєзнавчому музеї молодшим науковим, науковим, старшим науковим співробітником, завідуючою відділом науково-освітньої роботи.

Приймала участь у розробці та проведенні циклу театральних ігрових екскурсій для дітей дошкільного віку «Любій малечі про музейні речі», у розробці програми театральних ігрових занять для молодших школярів «Твій друг – музей!».

Займається рекламною діяльністю в галузі організації і проведення масових заходів в Рівненському обласному краєзнавчому музеї.

Теми наукових досліджень: нетрадиційні форми роботи з дітьми молодшого шкільного віку; музей і відвідувач.

Публікації

Відвідування виставки «Наша духовна спадщина» від часу її створення / Т. Л. Каук // Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР. – Рівне, 2013. – Вип. 11 : [присвяч. розв. музейн. справи та краєзнавства Волині]. – С. 66–70. – (1)

Зв'язки з громадськістю як шлях удосконалення науково-освітньої роботи музею / Т. Л. Каук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2009. – Вип. 7 : [190-річчю від дня народж. П. О. Куліша присвяч.]. – С. 44–47. – (1)

Нетрадиційні форми та методи науково-освітньої роботи в Рівненському обласному краєзнавчому музеї / Т. Л. Каук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. береги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 51–54. – (1)

Патріотичне виховання молоді в РОКМ / Т. Л. Каук // Теорія і практика виховання сучасної молоді : цінності, зміст, технології : матеріали Міжнародн. науч.-практ. конф., 26–29 сент. 2012 г. – Луганск ; Краснодон, 2012. – С. 16–19. – (2)

Сценарій екологічного свята «З думкою про майбутнє» / Т. Л. Каук // Географія та основи економіки в шк. – 2005. – № 3. – С. 34–38. – (2)

КИЯН ЕДУАРД ФЕДОРОВИЧ

Народився 11 січня 1938 р. в м. Любар Любарського району Житомирської області.

З 1947 по 1957 рр. навчався у Любарській середній школі. Закінчив Київський державний університет ім. Тараса Шевченка (1962–1967). За фахом – історик.

Працював коректором районної газети у Старокостянтиніві Хмельницької області (1961). З 1967 р. працював у Рівненському обласному краєзнавчому музеї старшим науковим співробітником (1967–1973). У 1973 р. був старшим науковим співробітником Хмельницького краєзнавчого музею. З 1976 по 1984 рр. – інженер з науково-технічної інформації на заводах м. Хмельницького. Створював заводські музеї. З 1984 по 1986 рр. – науковий співробітник Рівненського обласного музею комсомольської слави. З 1986 по 1989 рр. – старший науковий співробітник методичного відділу музеїв та музейних кімнат на громадських засадах. З 1988 р. працює у відділі охорони пам'яток історії та культури (сектор археології). Брав участь у археологічних розкопках, зокрема на полі Берестецької битви під керівництвом І. К. Свешнікова.

Нагороджений медаллю «Ветеран праці» (1989).

Член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Теми наукових досліджень: пам'яткоохоронна робота; археологія та середньовічна історія Рівненщини.

Публікації

Устенське Друге [з 1946 року – с. Дермань Здолбунівського району] / Е. Ф. Киян // Історія міст і сіл Української РСР : [Т.] : Ровенська обл. / редкол. тому : Мясловицький А. В., Мандрик В. Я., Молчанов О. П. [та ін.] – К. : Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1973. – С. 329–337. – (1)

Література про Е. Ф. Кияна

Перші серед небагатьох // Берестецька битва в історії України : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 360-річчю Берестецької битви / Нац. іст.-меморіал. заповідник «Поле Берестецької битви». – Рівне, 2011. – С. 162–166. – (1)

КОЖУШКО НАТАЛІЯ ІЛЛІВНА

Народилася 11 червня 1954 р. в м. Краматорську Донецької області.

У 1961–1962 рр. навчалася в загальноосвітній школі № 22 м. Краматорська, з 1962 по 1970 рр. – в загальноосвітній школі № 89 м. Києва, з 1970 по 1971 рр. – в загальноосвітній школі № 15 м. Рівного. З 1971 по 1976 рр. навчалася на історичному факультеті Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка.

З 1976 р. працює в Рівненському обласному краєзнавчому музеї – старшим науковим співробітником, завідуючою сектором давньої історії, завідуючою відділом історії.

Учасник археологічних та історико-культурологічних експедицій по обстеженню Рівненської області (с. Муравиця, с. Пересопниця, поле Берестецької битви).

Створила постійно діючі експозиції відділу історії (сектор давньої історії) Рівненського обласного краєзнавчого музею: «Старе Рівне», «Життя та творчість В. Г. Короленка», «Волинські шляхи Т. Шевченка» (1978–2012). Організувала близько п'ятидесяти тимчасових виставкових експозицій.

У Радивилівському районному краєзнавчому музеї створила експозицію відділу давньої історії. У 2011 р. брала участь в оформленні експозиції Культурно-археологічного центру «Пересопниця» в с. Пересопниця Рівненського району.

Нагороджувалася почесними грамотами Міністерства культури України, обласної Ради Рівненської області, Рівненської обласної державної адміністрації, Рівненської міської Ради, Рівненського обласного управління культури і туризму.

Член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Теми наукових досліджень: давня історія; Берестецька битва (1651); видатні постаті Рівненщини; історія освіти Рівненщини.

Публікації

Берестецька битва 1651 р. : пристенд. проспект до експозиції [Рівнен. обл. краєзн. музею] / Н. І. Кожушко. – Рівне, 2003. – (2)

Давня Русь : (з фондової колекції музею) : пристенд. проспект до експозиції [Рівнен. обл. краєзн. музею] / авт. тексту : Н. І. Кожушко, В. Д. Луц, О. В. Морозова, Т. О. Пономарьова. – Рівне, 2004. – 6 с. – (1)

Декабристи на Рівненщині / Н. І. Кожушко // Декабристи на Україні : енцикл. довід. – К., 1991. – (2)

Короленко і Рівненщина : пристенд. проспект до експозиції [Рівнен. обл. краєзн. музею] / авт. тексту : Н. І. Кожушко, Т. О. Пономарьова. – Рівне, 2003. – 6 с. – (2)

Край у XIV–XVI ст. : пристенд. проспект до експозиції / Рівнен. обл. краєзн. музей ; авт. тексту : Н. І. Кожушко, Т. О. Пономарьова, О. Семенович ; фотогр. В. Д. Луца. – Рівне, 2006. – 6 с. – (1)

Марія Несвицька – володарка Рівного : [буклет] / Н. І. Кожушко. – Рівне, 2003. – (2)

Рівне – 720 років : іст.-культ. огляд : пристенд. проспект до експозиції [Рівнен. обл. краєзн. музею]. – Рівне, 2003. – (2)

Видатні діячі науки, освіти та культури – уродженці краю / Н. І. Кожушко // Хто є хто? : [збірник]. – К., 2005. – (2)

Георгій Косміади та рівненські навчальні заклади. 1917–1940 рр. / Н. І. Кожушко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2007. – Вип. 5 : [присвяч. 190-річчю від дня народж. М. І. Костомарова]. – С. 53–55. – (1)

Діячі революційно-визвольного руху першої чверті XIX ст. на території

краю / Н. І. Кожушко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Рівнен. друк., 1996. – Вип. 1 : 100-річчю музейн. справи на Рівненщині присвяч. – С. 57–66. – (1)

[Документи з фондів Рівненського обласного краєзнавчого музею] / [уклад. : Н. Кожушко, Т. Радюк] // Пам'ять століть : Магдебурзькому праву Дубна – 500 років : наук.-допом. покажч. / Рівнен. держ. обл. б-ка ; уклад. : П. І. Демчук, Н. М. Кожан ; наук. ред. : Мілясевич І. В. ; ред. : Сахнюк Л. Г. – Рівне, 2008. – 141 с. – (1)

З історії Рівненської чоловічої гімназії (училища). Директори гімназії (училища) / Н. І. Кожушко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 208–212. – (1)

З історії Рівненської чоловічої гімназії (училища). Вчителі Закону Божого / Н. І. Кожушко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2011. – Вип. 9, ч. 2. – С. 96–99. – (1)

Звіти про роботу археологічних експедицій в Пересопниці [– селі Рівнен. р-ну Рівнен. обл.] (1974–2009 рр.) / уклад. : Н. І. Кожушко // Пересопницьке Євангеліє : покажч. документ. джерел : до 450-річчя створення Пересопницького Євангелія / Рівнен. держ. обл. б-ка ; уклад. : Н. М. Кожан., Л. М. Малишева ; наук. ред. : І. В. Мілясевич ; ред. : Л. Г. Сахнюк. – Рівне : Волин. обереги, 2011. – С. 26–30. – (1)

Історія будинку по вул. Драгоманова, 19 мовою архівних матеріалів : (опис архівних фондів) / Н. Кожушко, Л. Леонова // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2005. – Вип. 2 : до 165-річчя заснування Рівнен. гімназії. – С. 63–66. – (1)

Особливий представник від уряду Російської імперії (Петро Антонович Косач та Рівненщина) / Н. І. Кожушко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 46–48. – (1)

Рівненські гімназійні колеги П. О. Куліша / Н. І. Кожушко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2009. – Вип. 7 : [190-річчю від дня народж. П. О. Куліша присвяч.]. – С. 14–21. – (1)

Рівненські знайомі М. В. Лисенка / Н. Кожушко // Микола Лисенко і Рівненщина / ред.-упоряд. Б. Столярчук. – Рівне, 2012. – С. 17–19. – (1)

Сторінки історії Рівненської чоловічої гімназії (училища). Викладачі історії реального училища / Н. І. Кожушко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2012. – Вип. 10 : [до 80-річчя з дня народж. Г. Бухала]. – С. 86–89. – (1)

Сторінки історії Рівненської чоловічої гімназії (училища). Почесні попечителі / Н. І. Кожушко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 169–171. – (1)

Царські накази кінця XVIII – першої половини XIX ст. як історичне джерело : (за матеріалами фонд. зб. Рівнен. обл. краєзн. музею) / Н. І. Кожушко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2005. – Вип. 3 : до 150-річчя від дня народж. Д. І. Яворницького. – С. 41–48. – (1)

КУРЕНЬОВА (ДЗИВАК) ВІРА ФЕДОРІВНА

Народилася 14 грудня 1943 р. в м. Рівне. Навчалася у Рівненській середній школі № 1 (1951–1961). Закінчила Рівненський загальнонауковий факультет Київського державного університету у 1965 р. та Тернопільський державний педагогічний інститут у 1970 р.

Працювала старшим лаборантом Рівненського культурно-освітнього факультету Київського інституту культури (1961–1973), вчителем хімії та біології середньої школи № 3 м. Рівне. З 1973 по 1980 рр. – інженер обласного управління комунального господарства. У 1981–1997 рр. обіймала посаду завідувачою методичним відділом музеїв та музейних кімнат на громадських засадах. Працювала над створенням та удосконаленням мережі музеїв та музейних кімнат (музеї історії сіл, кімнати бойової та трудової слави та ін.).

Нагороджена медаллю «Ветеран праці» (1986).

Член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Теми наукових досліджень: природа та екологія Рівненщини.

ЛОТОЦЬКИЙ ГЕОРГІЙ ПАВЛОВИЧ

Народився 18 квітня 1955 р. в с. Пляшева Радивилівського району Рівненської області. Навчався у Пляшевській середній школі. Закінчив Бродівське педагогічне училище (Львівська область).

Працював вчителем Рудківської школи Демидівського району Рівненської області, вчителем Млинівської середньої школи № 2.

З 1981 р. працює у музеї-заповіднику «Козацькі могили»: старший науковий співробітник, директор Державного історико-меморіального заповідника «Поле Берестецької битви», завідувач відділу, заступник директора з наукової роботи, старший науковий співробітник.

Нагороджений Почесними грамотами Рівненського обласного краєзнавчого музею (1985), Рівненської облдержадміністрації (1995), Міністерства культури України (1997), Міністерства культури і мистецтв України (2006), Грамотами партії «Демократичний Союз» (2000), Управління культури Рівненської облдержадміністрації. Отримав Подяки обласного управління культури Рівненської облдержадміністрації (1996), Міністерства культури і мистецтв України (2000), Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України (2005).

Член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Теми наукових досліджень: національно-визвольна війна українського народу XVI–XVII ст.; Берестецька битва 1651 р.

Публікації

Козацькі могили : музейний літопис / Г. Лотоцький. – Рівне : Волин. обереги, 2003. – 84 с. : іл. – (1)

Національний пантеон «Козацькі могили» : зб. тез іст.-краєзн. конф., присвяч. 40-річчю створення музею «Козацькі могили» / Упр. культури Рівнен. облдержадмін., Держ. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестец. битви» ; авт.-упоряд. : Г. Лотоцький, Л. Галабуз. – Рівне : [Нестеров С. Б.], 2007. – 72 с. – (1)

Військова тактика Б. Хмельницького / Г. Лотоцький // Берестецька битва в історії України : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 360-річчю Берестец. битви / Нац. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестец. битви». – Рівне, 2011. – С. 55–56. – (1)

З уст краєзнавця / Г. П. Лотоцький, А. Д. Паничевний // Берестецька битва в історії України : зб. тез наук. конф. / Держ. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестец. битви» ; упоряд. Л. С. Галабуз, Г. П. Лотоцький. – Рівне, 2006. – С. 69–70. – (1)

Ігор Кирилович Свешніков – дослідник поля Берестецької битви / Г. П. Лотоцький // Волинський музей : історія та сучасність : наук. зб. – Луцьк, 2004. – Вип. 3. – С. 202. – (2)

Ігор Кирилович Свешніков – дослідник поля Берестецької битви / Г. П. Лотоцький // Життєвий і творчий шлях І. К. Свешнікова : зб. тез наук. конф. – Рівне, 2005. – С. 29–31. – (1)

Місце скорботи в дослідженнях І. К. Свешнікова / Г. П. Лотоцький // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. береги, 2005. – Вип. 3 : до 150-річчя від дня народж. Д. І. Яворницького. – С. 68–71. – (1)

Наступальна тактика Б. Хмельницького / Г. П. Лотоцький // Берестецька битва в історії, літературі та мистецтві : 350-річчю Берестец. битви та 10-річчю незалежності України присвяч. : (наук. зб.) / Держ. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестец. битви». – Рівне, 2001. – С. 79–82. – (1)

Пам'ять про Берестечко / Г. П. Лотоцький // Український народний союз : альманах. – Парсипані ; Нью-Йорк : Свобода, 2001. – Річник 9. – С. 94–97. – (2)

Переяслав 1654 року / Г. П. Лотоцький // Матеріали конференції, присвяченої 360-ій річниці початку Визвольної війни 1548–1654 років / Держ. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестец. битви» ; авт.-упоряд. Л. Галабуз, Г. Лотоцький. – Рівне, 2008. – С. 38–39. – (1)

Поле козацької звитяги під Берестечком / Г. Лотоцький, О. Данилишин // Національний пантеон «Козацькі могили» : зб. тез іст.-краєзн. конф., присвяч. 40-річчю створення музею «Козац. могили» / Упр. культури Рівнен. облдержадмін., Держ. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестецької битви» ; авт.-упоряд. Л. Галабуз, Г. Лотоцький. – Рівне, 2007. – С. 36–39. – (1)

Урочище «Попів Горб» у дослідженнях І. К. Свешнікова / Г. П. Лотоцький // Берестецька битва в історії України : зб. тез наук. конф. / Держ. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестец. битви». – Рівне, 2006. – С. 70–72. – (1).

Дзвін з-під груші везли велосипедом / Г. П. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2012. – 13 квіт. – (1)

Дівча революції / Г. П. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 1987. – 19 лют. – (1)

Дух непокори і волелюбності / Г. П. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2001. – 27 квіт. – (1)

Загін врятувало дівча / Г. П. Лотоцький // Зміна. – 1987. – 25 квіт. – (1)

Задум виник у Пляшевій / Г. П. Лотоцький // Вісті Рівненщини. – 2004. – 2 квіт. – (1)

Козацькі могили – для жіночого монастиря? / Г. П. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2001. – 15 черв. – (1)

Навіки разом / Г. П. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 1984. – 7 січ. – (1)

Наступальна тактика Богдана Хмельницького / Г. П. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2001. – 18 трав. – (2)

Поле Берестецької битви / Г. П. Лотоцький // Відем. – 1999. – 27 лют. ; 24 квіт. – (1)

Світлий пам'яті І. К. Свешнікова / Г. П. Лотоцький // Волинь. – 2005. – 28 жовт. – (1)

Література про Г. П. Лотоцького

«Козацькі могили» // Горохів. вісн. – 1991. – 12 черв. – (2)

Козацькому роду нема переводу // Лісовий і мислив. журн. – 2001. – № 3. – С. 3. – (2)

Музею – 40 літ // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2007. – 15 черв. – (1)

Нові видання про «Козацькі могили» // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2004. – 11 черв. – (1)

Реставрація «Козацьких могил» // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2001. – 29 трав. – (1)

ЛОТОЦЬКИЙ ПАВЛО ЯКОВИЧ

(*1930 – †2012)

Народився 19 листопада 1930 р. в с. Пляшева Радивилівського району Рівненської області в селянській сім'ї.

Навчався у Пляшевській школі. Середню школу закінчив у с. Демидівка. З 1949 р. працював на різних роботах у місцевому колгоспі ім. Б. Хмельницького. З 1950 по 1953 рр. проходив службу у лавах Радянської армії. Після звільнення в запас працював секретарем Пляшевської семирічної школи, а з 1958 р. – вчителем фізичного виховання та праці. Згодом, працюючи уже вчителем історії у цій же школі, Павло Якович організував краєзнавчий гурток і невеликий музейний куточок, головною темою якого стала історія Берестецької битви та історія села Пляшева. З часом історичний куточок перетворився у цікавий музей.

У вересні 1965 р. у Пляшевській школі відбувся районний семінар вчителів історії, підсумком якого стало рішення його учасників організувати на «Козацьких могилах» музей на громадських засадах, директором якого одногolosно обрали Павла Яковича Лотоцького.

Вже 30 вересня 1965 р. виконкомом Рівненської обласної ради депутатів трудящих було прийнято рішення № 838 «Про відкриття музею-заповідника в селі Пляшева Млинівського району». Саме з цього документу і розпочалася історія створення музею «Козацькі могили» і новий період у житті самого Павла Яковича. 15 січня 1966 р. Лотоцького П. Я. було призначено першим завідувачем і молодшим науковим працівником філіалу Рівненського краєзнавчого музею «Козацькі могили».

17 червня 1967 р. у Пляшеві в офіційній обстановці було відкрито музей «Козацькі могили». З відкриттям музею Павлу Яковичу довелося займатися не лише екскурсійною та експозиційною роботою, а також організацією ремонтно-будівельних робіт, матеріальним забезпеченням, упорядкуванням території. На нього лягла відповідальність за створення експозиції музею, а також значне екскурсійне навантаження. П. Я. Лотоцькому доводилося вирішувати питання, пов'язані з проведенням реставрації пам'яток архітектури на острові Журавлиха. А за роки його роботи їх було проведено цілий ряд: у 1972 р. реставраторами Київської реставраційної майстерні була виконана реставрація живопису Георгіївської церкви, у 1987–1989 рр. на цьому ж храмі було перекрито куполи та позолочено хрести, проведено реставрацію іконостасу Михайлівської церкви XVII ст. У лютому 1989 р., під час свого виступу на звітно-виборних профспілкових зборах П. Я. Лотоцький порушив питання про необхідність відкриття Свято-Георгіївського храму для Богослужінь. 11 січня 1990 р. Свято-Георгіївський храм уже було освячено. З того часу його використовують за призначенням. 12 червня 1991 р. постановою Кабінету Міністрів УРСР комплекс пам'яток історії та культури поля Берестецької битви 1651 р. було оголошено державним історико-меморіальним заповідником, а 27 липня 1991 р. музею-заповіднику «Козацькі могили» надано статус Державного історико-меморіального заповідника «Поле Берестецької битви». Музей перейшов у безпосереднє підпорядкування Міністерству культури УРСР, пізніше Міністерству культури України. В цьому ж році Лотоцького П. Я. призначено на посаду директора заповідника, на якій він працював до 1993 р.

Павло Якович був нагороджений урядовими нагородами, похвальними грамотами, нагрудними значками та медалями, Почесною відзнакою «За багаторічну і плідну працю в галузі культури». Він став першим лауреатом обласної премії за збереження історико-культурної спадщини імені Ігоря Свєшнікова. 23 вересня 1995 р. Указом Президента України П. Я. Лотоцькому було присвоєно звання Заслуженого працівника культури України.

11 листопада 2012 р. на вісімдесят другому році життя П. Я. Лотоцький відійшов у вічність.

Теми наукових досліджень: національно-визвольна війна українського народу XVI–XVII ст.; Берестецька битва 1651 р.

Публікації

Національний пантеон – «Козацькі могили» : іст.-краєзн. нарис / В. Рожко, В. Пришляк, П. Лотоцький [та ін.]. – Луцьк : Медіа, 2003. – 544 с. – (1)

Берестецька битва і боротьба за незалежність / П. Я. Лотоцький // Берестецька битва в історії України : тези IV республік. наук.-теорет. конф., 19 черв. 1993 р. / Держ іст.-мемор. заповідник «Поле Берестец. битви» ; упоряд. І. Г. Пашук, В. Й. Сидорук ; худож. оформл. В. М. Войтович. – Острів, 1993. – С. 41–42. – (1)

З історії створення музею на острові Журавлиха / П. Я. Лотоцький // Національний пантеон «Козацькі могили» : зб. тез іст.-краєзн. конф., присвяч. 40-річчю створення музею «Козац. могили» / Держ. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестец. битви» ; авт.-упоряд. Л. Галабуз, Г. Лотоцький. – Рівне, 2007. – С. 3–5. – (1)

Місця оповіті таємницями / П. Я. Лотоцький // Матеріали конференції, присвяченої 360-й річниці початку Визвольної війни 1548–1654 років / Держ. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестец. битви» ; авт.-упоряд. Л. Галабуз, Г. Лотоцький. – Рівне, 2008. – С. 33. – (1)

Нове відродження Козацьких могил / П. Я. Лотоцький // Берестецька битва в історії України : тези III республік. наук.-теорет. конф., 26 черв. 1992 р. / Держ іст.-мемор. заповідник «Поле Берестец. битви» ; упоряд. І. Г. Пашук, З. І. Оверчук. – Рівне, 1992. – С. 73–76. – (1)

Організація та проведення розкопок на місці битви під Берестечком / П. Я. Лотоцький // Життєвий і творчий шлях І. К. Свешнікова : зб. тез наук. конф. – Рівне, 2005. – С. 37–39. – (1)

Побачене і пережите / П. Я. Лотоцький // Національний пантеон «Козацькі могили» : іст.-краєзн. нарис / В. Рожко, В. Пришляк, П. Лотоцький [та ін.]. – Луцьк : Медіа, 2003. – С. 140–205. – (1)

Про будівництво на острові Журавлиха / П. Я. Лотоцький // Берестецька битва в історії України : зб. тез наук. конф. / Держ. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестец. битви» ; упоряд. Л. С. Галабуз, Г. П. Лотоцький. – Рівне, 2006. – С. 63–64. – (1).

Українська православна церква / П. Я. Лотоцький // Берестецька битва в історії України : матеріали і тези V наук.-теорет. конф. – Рівне, 1994. – С. 38. – (2)

Як вдруге відроджувались «Козацькі могили» / П. Я. Лотоцький // Берестецька битва в історії України : матеріали і тези шостої наук.-теорет. конф., присвяч. 400-річчю з дня народж. Богдана Хмельницького, 24–25 черв. 1995 р. / Держ. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестец. битви» ; упоряд. і ред. І. Г. Пашук ; худож. Г. Г. Непомнящий. – Рівне, 1995. – С. 124–125. – (1)

Вивчаймо, гордімося, не заплямуймо / П. Я. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 1990. – 7 лип. – (1)

Відродження / П. Я. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 1990. – 23 січ. – (1)

Генерали вчилися в козаків / П. Я. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2000. – 18 січ. – (1)

Заради майбутнього / П. Я. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 1990. – 14 черв. – (1)

Земля відкриває таємниці / П. Я. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2000. – 16 трав. – (1)

Злодій з дипломом юриста / П. Я. Лотоцький // Горохів. вісн. – 1991. – 12 черв. – (2)

І один у полі воїн / П. Я. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 1999. – 20 квіт. – (1)

І помолились за героїв праведників / П. Я. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2000. – 11 лют. – (1)

Козацькі могили / П. Я. Лотоцький // Горохів. вісн. – 1991. – 12 черв. – (2)

Козацькі могили на острові Журавлиха / П. Я. Лотоцький // Духовна нива [Рівне]. – 2005. – квіт. – (1)

Крамольні думи / П. Я. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2000. – 21 січ. – (1)

Місця оповіті таємницями / П. Я. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2001. – 15 черв. – (1)

Монастирщина / П. Я. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2001. – 8 черв. – (1)

Політична помилка / П. Я. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 1999. – 16 квіт. – (1)

Прийди і вклонися Козацьким могилам / П. Я. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2005. – 1 лип. – (1)

Про каплицю, парафіяльний храм та «древнє хранилище» / П. Я. Лотоцький // Духов. нива [Рівне]. – 2005. – лют. – (1)

Святкова зустріч / П. Я. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2000. – 28 квіт. – (1)

Хто ми такі і чий ми діти / П. Я. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 1989. – 11 лют. – (1)

Чиновники «при сполненні» / П. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2000. – 11 лип. – (1)

Як реставрували роботи І. Їжакевича / П. Я. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2000. – 30 черв. – (1)

Література про П. Я. Лотоцького

Баламут під Берестечком // Вільне сл. – 1993. – 27 лют. – (1)

Будівничому музею на «Козацьких могилах» – 80 // Вісник+К. – 2010. – 9 груд. – (2)

Галабуз Л. С. Пам'яті Павла Лотоцького / Л. С. Галабуз // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2012. – 16 листоп. – (1)

До питання музею на Козацьких могилах // Духов. нива [Рівне]. – 2005. – трав. – (1)

Заповіднику 35 // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2002. – 18 груд. – (1)

Зачаровані вогнем : (Козац. могили : історія, пам'ять) // Культура і життя. – 1988. – 28 серп. – (2)

Козацькі могили // Робітнич. газ. – 1968. – 9 жовт. – (2)

Козацькою славою і легендами овіяно // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2007. – 20 квіт. – (1)

Лащук І. Свою долю пов'язав з «Козацькими могилами» / І. Лащук // Вільне сл. – 2000. – 29 листоп. – (1)

Музеєві 40 літ // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2007. – 15 черв. – (1)

Мушировський В. М. Хранитель слави козацької / В. М. Мушировський // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2001. – Вип. 9, ч. 2. – С. 183–189. – (1)

Павло Лотоцький : справа всього життя // Волинський музей : історія та сучасність. – Луцьк, 2004. – Вип. 3. – С. 204. – (2)

Свідницький В. Хранитель / В. Свідницький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 1991. – 15 черв. – (1)

Сербін Г. Не буде прощення Г. Сербін // Прапор перемоги [Радивилів]. – 1989. – 15 квіт. – (1)

Тубіна С. Першим лауреатом премії ім. І. Свешнікова став Павло Лотоцький / С. Тубіна // Вісті Рівненщини. – 2006. – 5 трав. – (1)

Юркова О. Перший лауреат / О. Юркова // Вільне сл. – 2006. – 11 трав. – (1)

Ящук В. Нові видання про «Козацькі могили» / В. Ящук // Прапор перемоги [Радивилів]. – 2004. – 11 черв. – (1)

Ящук В. «Та ще мене гайворони укрили...» / В. Ящук // Прапор перемоги [Радивилів]. – 1989. – 14 листоп. – (1)

ЛУЦЬ ВІКТОР ДАНИЛОВИЧ

Народився 30 грудня 1955 р. в м. Станіслав (тепер м. Івано-Франківськ).

Навчався у середній школі № 2 смт Клевань Рівненського району, середніх школах № 1, № 18, № 4 м. Рівне. У 1972 р. закінчив Рівненську дитячу художню школу (викладач А. Мартиненко). У 1983 р. закінчив Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка за спеціальністю «Історія».

З 1976 по 1981 рр. – робітник на Рівненському заводі високовольтної апаратури.

З 1981 р. працює в Рівненському обласному краєзнавчому музеї. Завідувач художнім відділом Рівненського обласного краєзнавчого музею.

Експозиційна робота: у Рівненському обласному краєзнавчому музеї створив експозиції волинського іконопису XVII–XIX ст. та станкового малярства. У 1984 р. з с. Дорогобуж Гощанського району Рівненської області до Рівненського обласного краєзнавчого музею привезена одна з найстаріших українських ікон «Богородиця Одигітрія» (XIII ст.).

Займається художнім оформленням та дизайном книг, буклетів, листівок та ін.

Викладач культурологічних та мистецтвознавчих дисциплін у вищих навчальних закладах м. Рівного (Рівненський державний гуманітарний університет, Рівненський інститут слов'янознавства Київського славистичного університету, Національний університет водного господарства та природокористування).

Член Національної спілки художників України (2000 р.).

Теми наукових досліджень: історія образотворчого мистецтва України; художня культура Волині; волинський іконопис; дослідження та атрибуція творів мистецтва; консервація та реставрація мистецьких пам'яток.

Публікації

Мистецька спадщина [Почаївської лаври] / В. Д. Луц // Почаївська Свято-Успенська лавра / П. А. Ричков, В. Д. Луц. – К. : Техніка, 2000. – С. 96–123. – (Нац. святині України). – (1)

Мистецька спадщина [князів Острозьких] / В. Д. Луц // Архітектурно-мистецька спадщина князів Острозьких / П. А. Ричков, В. Д. Луц. – К. : Техніка, 2002. – 168 с. : іл. – (Нац. святині України). – (1)

Мистецькі скарби Володимирського краю / В. Д. Луц // Сакральне мистецтво Володимир-Волинського / П. А. Ричков, В. Д. Луц. – К. : Техніка, 2004. – 192 с. : іл. – (Нац. святині України). – (1)

Портрет Романа Федоровича Сангушка / В. Д. Луц // Український портрет XVI–XVIII ст. : кат.-альб. – К. : Артания Нова, 2004. – С. 114–115. – (2)

Рівненський обласний краєзнавчий музей : до 100-річчя першого музею в Рівному / В. Д. Луц. – Рівне : Волин. береги, 2006. – 8 с. – (1)

Архітектура в іконописі Волині XV–XVI ст. / В. Д. Луц // Архітектурна спадщина Волині : зб. наук. пр. – Рівне : М. Дятлик, 2008. – Вип. 1. – С. 133–139. – (1)

Архітектурний стафаж в іконописі Волині XVII–XVIII ст. / В. Д. Луц // Архітектурна спадщина Волині : зб. наук. пр. – Рівне : М. Дятлик, 2010. – Вип. 2. – С. 136–148. – (1)

Виставка «Народний іконопис Волині» : (ікони Рівнен. Полісся) / В. Д. Луц // Пам'ятки України. – 1998. – № 1. – С. 23–26. – (2)

Волинські ікони XIII–XVI ст. / В. Д. Луц // Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2000. – Вип. 5. – С. 65–86. – (2)

Волинські ікони з Львівської картинної галереї (ЛКГ) та Харківського художнього музею / В. Луц, З. Откович // Волинська ікона : питання історії вивч., дослідж. та реставр. : [тези та матеріали II міжнар. наук. конф.]. – Луцьк, 1995. – С. 24–34. – (2)

Волинські ікони страшного Суду / В. Д. Луц // Волинська ікона : дослідж. та реставр. – Луцьк, 2012. – Вип. 19 : матеріали XIX міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 24–25 жовт. 2012 р. – С. 36–43. – (2)

Волинські експедиції Данила Щербаківського / В. Д. Луц // Національний художній музей України : Історія. Сучас. стан. Пробл. розв. : матеріали ювіл. наук. конф. – К., 1999. – С. 13–15. – (2)

Волинські краєзнавці у спогадах Миколи Петрова / В. Д. Луц // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть : питання дослідж., збереження та реставр. : матеріали VI міжнар. наук. конф. по волин. іконопису, м. Луцьк, 1–3 груд. 1999 р. : наук. зб. – Луцьк, 1999. – С. 22–23. – (2)

Волинські сторінки у спогадах Миколи Петрова / В. Д. Луц // Історія релігій в Україні : матеріали IX міжнар. конф., 11–13 трав. 1999 р. – Л., 1999. – Кн. 1 : (А–М). – С. 209–212. – (2)

Датовані волинські ікони XVI – першої половини XVIII ст. з колекції Рівненського краєзнавчого музею / В. Д. Луц // Волинська ікона : питання

історії вивч., дослідж. та реставр. : [тези та матеріали II міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 29 листоп. – 1 груд. 1995 р.], – Луцьк, 1995. – С. 51–54. – (1)

Дерев'яні різьблені хрести XV–XVIII ст. з Волинського давньосховища / В. Д. Луц // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк : Надстир'я, 2009. – Вип. 16. – С. 134–140. – (2)

Деякі особливості матеріалів живопису волинських ікон / Ю. Братушко, Л. Лугіна, В. Луц, В. Цитович // Реставрація музейних пам'яток в сучасних умовах : проблеми та шляхи їх вирішення : міжнар. наук.-практ. конф. : тези та матеріали доп., 27–29 трав. 1998 р. – К., 1998. – С. 16–19. – (2)

З історії вивчення та колекціонування волинського іконопису / В. Д. Луц // Слов'янський вісник : міжвід. наук. зб. – Рівне, 1998. – Вип. 1. – С. 182–187. – (1)

З листування Ореста Фотинського / В. Д. Луц // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть : питання дослідж., збереження та реставр. : матеріали VI міжнар. наук. конф. по волин. іконопису, м. Луцьк, 1–3 груд. 1999 р. : наук. зб. – Луцьк, 1999. – С. 8–12. – (2)

Забута стаття про О. М. Дверницького / В. Луц, О. Морозова // Минувле і сучасне Волині та Полісся : Володимир-Волинський в історії України та Волині : зб. наук. пр. : матеріали XIV Волин. наук. істор. краєзн. конф., присвяч. 13-й річниці Незалежності України і 680-й річниці надання Володимир-Волинському Магдебурз. права. – Луцьк, 2004. – С. 94–98. – (2)

Збірка волинських ікон Рівненського краєзнавчого музею / В. Д. Луц // Родовід. – 1994. – № 8. – С. 38–51. – (1)

Ікона Богородиці із Зимненського монастиря / В. Д. Луц // Волинська ікона : питання історії вивч., дослідж. та реставр. : [доп. та матеріали IV наук. конф., м. Луцьк, 17–13 груд. 1997 р.]. – Луцьк, 1997. – С. 49. – (1)

Ікона Богородиці Одигітрії з Троїцького монастиря / В. Д. Луц // Zamojszczyzna i Wołyń w minionym tysiącleciu : historia, kultura, sztuka : konferencja naukowa. – Zamość, 2000. – S. 117–119. – (2)

Іконописна майстерня Острога першої половини XVII ст. / В. Д. Луц // Волинська ікона : питання історії вивч., дослідж. та реставр. : [тези та матеріали II міжнар. наук. конф.], – Луцьк, 1996. – С. 32–33. – (2)

Інвентарні описи Дерманського монастиря XVI–XVII в науковому доробку Володимира Вуйцика / В. Д. Луц // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк : Надстир'я, 2003. – Вип. 10 : матеріали X міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 17–19 верес. 2003 р. – С. 164–168. – (1)

Історичні матеріали про православні храми північних районів Рівненщини в «Описании церквей и приходов Минской епархии» / В. Д. Луц // Волинь незабутня : тези IV регіон. наук.-практ. конф., 23–24 лют. 1993 р. – Рівне, 1993. – С. 28–30. – (1)

Культурно-мистецьке життя Рівного початку XX ст. в листуванні Миколи Біляшівського / В. Д. Луц // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 223–224. – (1)

Матеріали до історії музейних збірок волинського іконопису / В. Д. Луц // Волинська ікона : питання історії вивч., дослідж. та реставр. : наук. зб. : [матеріали V наук. конф., м. Луцьк, 27–28 серп. 1998 р.]. – Луцьк, 1998. – С. 22–32. – (1)

Митрополит Андрей Шептицький та дослідження і колекціонування волинських старожитностей / В. Д. Луц // Волинська ікона : питання історії вивч., дослідж. та реставр. : наук. зб. : [матеріали V наук. конф., м. Луцьк, 27–28 серп. 1998 р.] – Луцьк, 1998. – С. 36–45. – (1)

Народна ікона Рівненського Полісся / В. Д. Луц // Волинська ікона : питання історії, вивч., дослідж. та реставр. : [тези та матеріали наук. конф., присвяч. 90-річчю П. М. Жолтовського, 23–24 листоп. 1994 р.] – Луцьк, 1994. – С. 30–33. – (1)

Невідомі пам'ятки сфрагістики і металопластики Волині домонгольської доби / В. Д. Луц // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть : наук. зб. – Луцьк : Надстир'я, 2000. – Вип. 7 : матеріали VII міжнар. наук. конф. з волин. іконопису, м. Луцьк, 27–28 листоп. – С. 22–24. – (1)

Опис Троїцького монастиря у Межирічі Острозькому 1862 року / В. Д. Луц // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині : наук. зб. – Луцьк : Надстир'я, 2001. – Вип. 8 : матеріали VIII міжнар. наук. конф. Луцьк, 13–14 груд. 2001 р. – С. 122–134. – (1)

Пожежа палацу Любомирських у Рівному на сторінках місцевої преси і документів з Державного архіву Рівненської області / В. Д. Луц, Л. А. Леоннова // Архітектурна спадщина Волині : зб. наук. пр. / за ред. П. А. Ричкова. – Рівне : М. Дятлик, 2012. – Вип. 3. – С. 170–176. – (1)

Спогади академіка Миколи Петрова / В. Д. Луц // Сакральне мистецтво Волині : наук. зб. – Луцьк, 2002. – Вип. 9 : матеріали IX міжнар. наук. конф. м. Луцьк, 31 жовт. – 1 листоп. 2002 р. – С. 80–94. – (1)

150 святинь Великої Волині = 150 Sanctities of Voluynia : [фотоальбом] / ідея, авт. проекту та фотогр. О. Харват ; тексти ст., наук. агрибуція експонатів В. Луц, М. Бендюк ; пер. англ. мовою В. Скринський. – Рівне, 2011. – 225 с. – (1)

Термінологічний словник іконописних термінів / В. Д. Луц // Волинська ікона : питання історії вивч., дослідж. та реставр. : [тези та матеріали II міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 29 листоп. – 1 груд. 1995 р.] – Луцьк, 1995. – С. 55–56. – (1)

Фізико-хімічні та стратиграфічні дослідження живопису волинських ікон / Ю. Братушко, Л. Лугіна, В. Луц, В. Цитович // Волинська ікона : питання історії вивч., дослідж. та реставр. : [доп. та матеріали IV наук. конф., м. Луцьк, 17–13 груд. 1997 р.] – Луцьк, 1997. – С. 98–107. – (1)

Шляхами Великої Волині / О. Харват, В. Луц. – Рівне, 2012. – 288 с. – (2)

Щоденники волинських експедицій Данила Щербаківського / В. Д. Луц // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть : питання дослідж. збереження та реставр. : наук. зб. : [матеріали VI міжнар. наук. конф. по волин. іконопису, м. Луцьк, 1–3 груд. 1999 р.] – Луцьк, 1999. – С. 12–22. – (1)

Wołyńskie ikony XIII–XVI wieku / W. Luc // Przegląd Wschodni. – Warszawa, 2001. – T. 7, Z. 3. – S. 749–774. – (2)

Дубно : карта-путівник / В. Луц [та ін.]. – Тернопіль, 2003. – (2)

Острого : карта-путівник / В. Луц [та ін.]. – Тернопіль, 2006. – (2)

Острого : путівник / В. Луц [та ін.]. – Тернопіль, 2004. – (2)

- Острожчина : карта-путівник / В. Луц [та ін.]. – Тернопіль, 2004. – (2)
Рівне : карта-путівник / В. Луц [та ін.]. – Тернопіль, 2003. – (2)
Чернігів : карта-путівник / В. Луц [та ін.]. – Тернопіль, 2003. – (2)

Художнє оформлення, дизайн книг

- Архітектурна спадщина Волині : зб. наук. пр. / відп. ред. В. А. Гурин. – Рівне : М. Дятлик, 2008. – Вип. 1. – 146 с. – (1)
Архітектурна спадщина Волині : зб. наук. пр. / за наук. ред. П. А. Ричкова. – Рівне : М. Дятлик, 2010. – Вип. 2. – 214 с. – (1)
Архітектурна спадщина Волині : зб. наук. пр. / за ред. П. А. Ричкова. – Рівне : М. Дятлик, 2012. – Вип. 3. – 314 с. – (1)
Виткалов С. В. Рівненщина : культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності : монографія / за ред. В. Г. Виткалова. – Рівне : М. Дятлик, 2012. – 416 с. : іл. – (1)
Візітв Ю. М. «Сокольство – це віра, братерство і гарт» = «Sokolstwo – to wiara, braterstwo i hart» / Ю. М. Візітв. – Рівне : М. Дятлик, 2012. – 224 с. – (2)
Данильчук Г. Ф. Рівне у долях його мешканців / Г. Ф. Данильчук. – Рівне : М. Дятлик, 2012. – 192 с. – (1)
Декоративно-прикладне мистецтво Рівненщини : (колект. моногр.) / упоряд. і наук. ред. В. Г. Виткалов. – Рівне : М. Дятлик, 2010. – 224 с. : іл. – (1)
Етнокультура Рівненського Полісся / упоряд. В. П. Ковальчук. – Рівне : М. Дятлик, 2009. – 376 с. : іл. – (1)
Народна творчість : культ.-просвіт. вісн. – 2012. – № 1. – 64 с. – (1)
Озимчук О. Б. Історія Стародавньої Греції та Риму в термінах, іменах та назвах / О. Б. Озимчук. – Рівне : М. Дятлик, 2012. – 224 с. : іл. – (2)
Прищеп Б. А. Дорогобуж на Горині у Х–ХІІІ ст. / Б. А. Прищеп. – Рівне : М. Дятлик, 2011. – 250 с. – (1)
Прищеп О. П. Вулицями Рівного : сторінки історії / О. П. Прищеп. – Рівне : М. Дятлик, 2006. – 223 с. – (1)
Прищеп О. П. Міста Волині у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. / О. П. Прищеп. – Рівне : М. Дятлик, 2010. – 287 с. – (1)
Прищеп О. П. Історичне краєзнавство Волині / О. П. Прищеп, Б. А. Прищеп. – Рівне : М. Дятлик, 2008. – 352 с. – (1)
Стоколос Н. Г. Драма церкви : до історії скасування Греко-Уніатської Церкви в Російській імперії та викорінення її духовно-культурних надбань : [монографія] / Н. Г. Стоколос, Р. М. Шеретюк. – Рівне : М. Дятлик, 2011. – 348 с. – (1)
Стоколос Н. Г. Драма церкви : до історії скасування Греко-Уніатської Церкви в Російській імперії та викорінення її духовно-культурних надбань : [монографія] / Н. Г. Стоколос, Р. М. Шеретюк. – 2-ге вид. – Рівне : М. Дятлик, 2012. – 348 с. – (1)
Шеретюк Р. Греко-Уніатська Церква в контексті етноконфесійної політики Російської імперії на Правобережній Україні (кінець ХVІІІ–ХІХ ст.) : [монографія] / Р. Шеретюк. – Рівне : Волин. обереги, 2012. – 432 с. – (1)

Література про В. Д. Луца

- Столярчук Б. Митці Рівненщини : енциклопед. довід. – Рівне : О. Зень, 2011. – С. 194. – (1)

ЛЮБЕЦЬКА НАДІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА

Народилася 26 квітня 1971 р. в с. Плоска Дубенського району Рівненської області.

Навчалася у Плосківській восьмирічній школі (1986), Семидубській середній школі (1988). Закінчила Луцький державний педагогічний інститут ім. Лесі Українки за спеціальністю «Історія та методика виховної роботи» (1988–1993).

Працювала в Судобицькій загальноосвітній школі I–II ступенів (вчитель історії та географії, 1995–1999). З 1999 р. заступник директора по науковій роботі Державного історико-культурного заповідника м. Дубно.

Нагороджена Почесними грамотами Міністерства культури і туризму України та Центрального комітету профспілки працівників культури України (2008 р.), Рівненської обласної державної адміністрації (2007), Грамотами управління культури і туризму Рівненської обласної державної адміністрації (2011), Рівненської обласної організації профспілки працівників культури (2013).

Теми наукових досліджень: історія Дубенщини; видатні постаті Дубенщини.

Публікації

Волинські гусарські дороги Надії Дурової / Н. О. Любецька // Сторінки воєнної історії Волині : минуле і сучасне Волині та Полісся : матеріали XXX Всеукр. наук.-практ. іст.-краєзн. конф., м. Луцьк, 24–25 берез. 2009 р. : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 30. – С. 119–122. – (2)

Галицькі й волинські міста в «Записках» Н. Дурової / Н. О. Любецька // Бродівщина – край на межі Галичини й Волині : матеріали III краєзн. конф., присвяч. 925-й річниці першої писем. згадки про Броди та 425-й річниці надання Бродам магдебурз. права. – Броди, 2009. – С. 146–150. – (2)

Дещо з історії церкви Покрови Пресвятої Богородиці в с. Плоска Дубенського району / Н. О. Любецька // Сакральна спадщина Дубенщини : матеріали Міжнар. наук. іст.-краєзн. конф., присвяч. 1025-річчю хрещення Київ. Русі. – Дубно, 2013. – С. 130–134. – (2)

Джерелознавча база про волинських чехів у Державному історико-культурному заповіднику міста Дубна / Н. О. Любецька // Чехи і Дубенщина : матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф., присвяч. 60-річчю репатріації чехів на етнічну Батьківщину. – Дубно, 2008. – С. 84–87. – (1)

Дубенський Тараканівський, Загорецький форт / Н. О. Любецька // Ювіляри України. Події та особистості XXI століття. – К., 2009. – Вип. 3. – С. 42–45. – (2)

З історії дубенського археолого-антропологічного музею 1930-х рр. / Н. О. Любецька // Там, де Ікви срібні хвилі плинуть... : матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф., присвяч. укр.-пол. взаєминам на Дубенщині. – Дубно, 2005. – С. 53–54. – (1)

З історії 41-го Селенгінського піхотного полку та його перебування у Дубні / Н. О. Любецька // Сторінки воєнної історії Волині : минуле і сучасне Волині та Полісся : матеріали XXX Всеукр. наук.-практ. іст.-краєзн. конф., м. Луцьк, 24–25 берез. 2009 р. : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 30. – С. 124–127. – (2)

Історія Дубна в «Єврейской Енциклопедии» / Н. О. Любецька // Єврейському народові : матеріали Міжнар. наук. іст.-краєзн. конф., присвяч. укр.-євр. взаєминам на Дубенщині. – Дубно, 2006. – С. 14–18. – (2)

Методика музейного менеджменту і маркетингу (на прикладі Державного історико-культурного заповідника м. Дубна) / Н. О. Любецька // Музейний менеджмент і маркетинг. Використання інформаційних технологій в музеї : матеріали наук.-практ. конф. – Шепетівка, 2011. – С. 22–26. – (2)

Мовна дилема у роздвоєній душі Гоголя / Н. О. Любецька // Дубно – Гоголю : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 200-річчю від дня народж. М. В. Гоголя. – Дубно, 2009. – С. 54–57. – (1)

Органи Дубенського міського самоврядування в XVI–XVIII ст. / Н. О. Любецька // Дубно і світ : матеріали Міжнар. ювіл. наук.-теорет. конф., присвяч. 900-річчю м. Дубна. – Дубно, 2000. – С. 36–37. – (1)

Пантелеймон Куліш і національна ідея / Н. О. Любецька // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2009. – Вип. 7 : [190-річчю від дня народж. П. О. Куліша присвяч.]. – С. 11–14. – (1)

Приватновласницьке місто Дубно / Н. О. Любецька // Магдебурзькому праву в місті Дубні – 500 років : матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. – Дубно, 2007. – С. 23–26. – (1)

Prosimetrum о. Віталія – рукописна пам'ятка початку XVIII ст. / Н. О. Любецька // Сакральна спадщина Дубенщини : матеріали Міжнар. наук. іст.-краєзн. конф., присвяч. 1025-річчю хрещення Київ. Русі. – Дубно, 2013. – С. 146–149. – (2)

Романтична історія поета Анатолія Мальчевського та Кароліни Ходкевич / Н. О. Любецька // Поляк за походженням, українець по духу : матеріали Міжнар. наук. другої укр.-пол. конф., присвяч. 215-й річниці з дня народж. класика пол. л-ри, уродженця дубен. землі А. Мальчевського. – Дубно, 2008. – С. 26–27. – (2)

Спроби продажу приватновласницького міста Дубна в архівних документах / Н. О. Любецька // Магдебурзькому праву в місті Дубні – 500 років : матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. – Дубно, 2007. – С. 46–50. – (1)

Фундатор міста К. І. Острозький та його роль в історії Литовсько-руської держави / Н. О. Любецька // Магдебурзькому праву в місті Дубні – 500 років : матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. – Дубно, 2007. – С. 6–13. – (1)

МАКАРОВА ОЛЬГА ВІКТОРІВНА

Народилася 21 березня 1961 р. в м. Рівне. Навчалася в загальноосвітній школі № 3 м. Рівне. З 1981 по 1985 рр. навчалася в Рівненському державному інституті культури, спеціальність «Бібліотекар-бібліограф».

З 1980 р. працювала в Рівненському обласному краєзнавчому музеї техніком фондів. З 1992 р. – провідний зберігач фондів Рівненського обласного краєзнавчого музею.

Бере участь в організації постійно діючих експозицій, виставок, підборі матеріалів для проведення лекцій та наукових досліджень експонатів.

Теми наукових досліджень: фондова колекція фольклорно-етнографічних матеріалів та декоративно-ужиткового мистецтва.

Публікації

Колекція різьблених виробів із фондів РОКМ / О. В. Макарова // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. береги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 241–242. – (1)

Фольклорно-етнографічні фонди : колекція РОКМ по Зарічнен. р-ну / О. В. Макарова // Етнокультура Волинського Полісся і Чорнобильська трагедія / упоряд. С. І. Шевчук. – Рівне : Волин. береги, 1998. – Вип. 3 : Зарічнен. р-н Рівнен. обл. – С. 280–285. – (1)

МАНДРИК ВАСИЛЬ ЯКОВИЧ

Народився 27 червня 1923 р. в с. Радянське Волчанського району Харківської області.

Навчався в Ашхабадському військово-піхотному училищі. У серпні 1942 р. – автоматник спецроти 18-ї гвардійської стрілецької дивізії 3-ї ударної армії. У грудні 1942 р. отримав важкі поранення і обмороження. Інвалід Великої Вітчизняної війни. У післявоєнні роки (1946–1984) працював на партійній роботі.

З квітня 1984 р. до червня 1987 р. працював директором Рівненського обласного краєзнавчого музею.

Як учасник Великої Вітчизняної війни нагороджений медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» та одинадцятьма медалями. Нагороджений орденом Трудового Червоного прапора (1977), Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР (1983).

Теми наукових досліджень: історія Рівненщини.

Публікації

Історія міст і сіл Української РСР : [Т.] : Ровен. обл. / редкол. т. : А. В. Мяловицький, В. Я. Мандрик, О. П. Молчанов [та ін.]. – К. : Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1973. – 656 с. – (1)

Література про В. Я. Мандрика

Мушировський В. Ветерани війни – ветерани музею / В. Мушировський // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 217–223. – (1)

Про В. Мандрика – С. 221–222.

Підготував В. М. Мушировський

МАНЬКО МИКОЛА ПАВЛОВИЧ

Народився 9 квітня 1962 р. в с. Новомалин Острозького району Рівненської області.

В 1969–1977 рр. навчався у Новомалинській восьмирічній школі, в 1979 р. закінчив Острозьку СШ № 1. Після закінчення школи працював бібліотекарем с. Вельбівне та у кормозаготівельній бригаді колгоспу «Авангард» рідного села. Після навчання на історичному факультеті Київського держав-

ного університету ім. Т. Шевченка (1980–1985) 5 років викладав історію та політичну економію в середньому профтехучилищі м. Андрушівка на Житомирщині. З 14 серпня 1990 р. працював в Державному історико-культурному заповіднику м. Острога старшим науковим працівником відділу історії та завідувачем цього відділу, з 1995 р. – вченим секретарем, з 2003 р. і до сьогодні – на посаді заступника директора з наукової роботи.

Голова Острозького науково-краєзнавчого товариства «Спадщина» ім. князів Острозьких (з 1997 р.), Голова оргкомітету наукових конференцій «Острог на порозі 900-річчя» (1997–1999), «Острозькі краєзнавчі читання» (2000–2013), «Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині» (2006, 2009, 2011), «Волинська книга : історія, дослідження, колекціонування» (2005, 2013). Упорядник та голова редакційної групи «Острозького краєзнавчого збірника» (шість випусків – 2004, 2007, 2008, 2010, 2012, 2013), наукових збірників «Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині» (три випуски – 2006, 2009, 2011), «Волинська книга : історія, дослідження, колекціонування» (два випуски – 2005, 2013).

Почесний член Національної спілки краєзнавців України з 1995 р.

Нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2000), Почесною грамотою Рівненської обласної державної адміністрації.

Теми наукових досліджень: історія музейної справи та краєзнавчих досліджень; історичне краєзнавство Острожчини.

Публікації

Дев'ятсотлітній Острог : іст.-краєзн. нарис / М. П. Манько. – Острог, 2000. – 54 с. – (1)

Новомалин у просторі і часі : краєзн. дослідж. волин. села : монографія / М. М. Лаврук, А. В. Мельник, М. П. Манько [та ін.] ; за ред. М. М. Лаврука, А. В. Мельника. – Харків : Чайка, 2013. – 744 с. – (1)

Одвічні джерела. Острогу – 900 : бібліогр. покажч. / Рівнен. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. : П. І. Демчук, М. П. Манько, Н. П. Тимошук ; наук. консультанти : М. П. Ковальський, І. В. Мілясевич ; ред. : Л. Г. Сахнюк. – Рівне : Волин. обереги, 2000. – 192 с. – (1)

Братство ім. князів Острозьких в Острозі / М. П. Манько // Острозька академія XVI–XVII ст. : енциклопедія / Нац. ун-т «Остроз. акад.» ; редкол. : І. Пасічник, П. Кралюк, А. Атаманенко [та ін.]. – Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2011. – С. 59–62. – (1)

Бурчак-Абрамович Микола (*1858, с. Городня, нині Любомльського району Волинської обл. – †04.11.1938, м. Житомир) / М. П. Манько // Острозька академія XVI–XVII ст. : енциклопедія / Нац. ун-т «Остроз. акад.» ; редкол. : І. Пасічник, П. Кралюк, А. Атаманенко [та ін.]. – Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2011. – С. 70. – (1)

Горович Ісайя (*1555, м. Прага – †1630) / М. П. Манько // Острозька академія XVI–XVII ст. : енциклопедія / Нац. ун-т «Остроз. акад.» ; редкол. : І. Пасічник, П. Кралюк, А. Атаманенко [та ін.]. – Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2011. – С. 89. – (1)

Лук'янович Павло (*1855 чи 1856, с. Щедрогоща Ковельського повіту Волинської губернії – †1917, м. Житомир) / М. П. Манько // Острозька академія XVI–XVII ст. : енциклопедія / Нац. ун-т «Остроз. акад.» ; редкол. : І. Пасічник, П. Кралюк, А. Атаманенко [та ін.]. – Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2011. – С. 202. – (1)

Сендульський Аполлоній (*17.10.1830, с. Садки, нині Шумського району Тернопільської обл. – †7.01.1882, с. Сивки, нині Білогірського району Хмельницької обл.) / М. П. Манько // Острозька академія XVI–XVII ст. : енциклопедія / Нац. ун-т «Остроз. акад.» ; редкол. : І. Пасічник, П. Кралюк, А. Атаманенко [та ін.]. – Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2011. – С. 407. – (1)

Сельський Арсеній (*8.06.1860, с. Хролин, нині Шепетівського району Хмельницької обл. – †?) / М. П. Манько // Острозька академія XVI–XVII ст. : енциклопедія / Нац. ун-т «Остроз. акад.» ; редкол. : І. Пасічник, П. Кралюк, А. Атаманенко [та ін.]. – Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2011. – С. 408. – (1)

Струменський Михайло (*? – †?) / М. П. Манько // Острозька академія XVI–XVII століття : енциклопедія / Нац. ун-т «Остроз. акад.» ; редкол. : І. Пасічник, П. Кралюк, А. Атаманенко [та ін.]. – Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2011. – С. 427–428. – (1)

Теодорович Микола (*1856, м. Гродно – †не раніше 1915, м. Саратов) / М. П. Манько // Острозька академія XVI–XVII століття : енциклопедія / Нац. ун-т «Остроз. акад.» ; редкол. : І. Пасічник, П. Кралюк, А. Атаманенко [та ін.]. – Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2011. – С. 432. – (1)

Тучемський Михайло (*5(17).09.1872, с. Понебель Ровенського повіту Волинської губернії – †23.04.1945 р., м. Кременець Тернопільської обл.) / М. П. Манько // Острозька академія XVI–XVII століття : енциклопедія / Нац. ун-т «Остроз. акад.» ; редкол. : І. Пасічник, П. Кралюк, А. Атаманенко [та ін.]. – Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2011. – С. 438–439. – (1)

Фотинський Орест (*1863, с. Батьків, нині Радивилівський район Рівненської обл. – †1931, м. Житомир) / М. П. Манько // Острозька академія XVI–XVII століття : енциклопедія / Нац. ун-т «Остроз. акад.» ; редкол. : І. Пасічник, П. Кралюк, А. Атаманенко [та ін.]. – Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2011. – С. 443–444. – (1)

Аполоній Сендульський – краєзнавець Острога і Волині / М. П. Манько // Матеріали I–III науково-краєзнавчих конференцій «Остріг на порозі 900-річчя» (1990–1992 рр.). – Сокаль, 1992. – Ч. 1. – С. 120–122. – (1)

Архівні знахідки з історії українського соціалістичного руху в Острозі і повіті / М. П. Манько // Волинь незабутня : тези VI регіон. наук.-практ. конф. «Нові краєзн. дослідж. у контексті нац. відродження України». – Рівне, 1995. – С. 42–44. – (2)

Архівно-документальний фонд Державного історико-культурного заповідника м. Острога / М. П. Манько // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн.

музей. – Рівне : Рівнен. друк., 1996. – Вип. 1 : 100-річчю музейної справи на Рівненщині присвяч. – С. 90–95. – (1)

Афанасій Лотоцький (архімандрит Амвросій) і його волинезнавча спадщина / М. П. Манько // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2005. – Вип. 2 : до 165-річчя заснування Рівнен. гімназії. – С. 28–29. – (1)

Бердичівське видання 1907 року книги Острозького єврейського краєзнавця Менахема Мендла Бібера / М. П. Манько, Р. С. Шпізель // Бердичів древній і вічно молодий : наук. зб. «Велика Волинь» : пр. Житомир. наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині. Т. 32 / голов. ред. М. Ю. Костиця. – Житомир : Косенко, 2005. – С. 19–21. – (2)

Богоявленський собор – основний елемент герба м. Острога / М. П. Манько, О. В. Гладуненко // Друга наукова геральдична конференція, Львів, 18–21 листопада 1992 р. : зб. тез, повідомл. та доп. – Л., 1992. – С. 16–17. – (2)

Випускник Волинської духовної семінарії в Острозі Афанасій Лотоцький (архімандрит Амвросій) / М. П. Манько // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2007. – Вип. 2. – С. 96–100. – (2)

Вихідці із східних повітів Волині у Волинській духовній семінарії в Острозі / М. П. Манько // Малинщина у просторі і часі : матеріали Всеукр. наук.-краєзн. конф. – Малин, 1996. – С. 89–90. – (2)

Вихованець Волинської духовної семінарії в Острозі Степан Хотовицький – видатний вчений-медик першої половини XIX ст. / М. П. Манько, Р. С. Шпізель // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2004. – Вип. 1. – С. 19–20. – (1)

Волинезнавча спадщина Афанасія Лотоцького (Архімандрита Амвросія) / М. П. Манько // Музейна справа на Житомирщині : історія, досвід, проблеми : наук. зб. «Велика Волинь» : пр. Житомир. наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині. Т. 33 / голов. ред. М. Ю. Костиця. – Житомир, 2005. – С. 333–336. – (2)

Волинський історик, краєзнавець і етнограф Федір Кудринський (1867–1933) / М. П. Манько // Західне Полісся : історія і культура. – Рівне, 2004. – Вип. 1 : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 30-річчю Сарнен. іст.-етногр. музею, м. Сарни, 3–4 груд. 2004 р. – С. 74–79. – (1)

Волинські матеріали «Словника географічного Крулевства Польського і інших країв словянських» та їх автори / М. П. Манько // Звягель древній і вічно молодий : тези всеукр. наук.-краєзн. конф. з нагоди 200-річчя утворення Волин. губернії, 200-річчя Волин. єпархії та 200-річчя найменування м. Звягеля Новоградом-Волинським, 13–16 верес. 1995 р. – Новоград-Волинський, 1995. – С. 225–226. – (1)

Володимир Короленко і волинський дослідник Федір Кудринський / М. П. Манько // Духовні витоки Житомирщини : наук. зб. «Велика Волинь» : пр. Житомир. наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині. Т. 29 / голов. ред. М. Ю. Костиця. – Житомир : М. Косенко, 2003. – С. 54–57. – (2)

Громадські організації Острога і повіту в міжвоєнний період [1920–30-і рр.] / М. П. Манько // Остріг на порозі 900-річчя : матеріали IV наук.-краєзн. конф. – Остріг, 1993. – С. 103–104. – (1)

До біографії Миколи Теодоровича / М. П. Манько // Бердичівщина : поступ у третє тисячоліття : наук. зб. «Велика Волинь» : пр. Житомир. наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині. Т. 22 / голов. ред. М. Ю. Костиця. – Житомир : М.А.К, 2002. – С. 54–57. – (2)

До історії чеських поселень на Волині / М. П. Манько // Велика Волинь : минуле і сучасне : тези регіон. наук. конф., 14–16 листоп. 1991 р. – Рівне, 1991. – С. 28–30. – (1)

До післяволинської біографії Миколи Теодоровича та з'ясування дати і місця його смерті / М. П. Манько // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2004. – Вип. 1. – С. 36–37. – (1)

До питання про час заснування та дату першої писемної згадки про Новомалин / М. П. Манько // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2008. – Вип. 3. – С. 57–67. – (2)

Діонісій Августиневич і Острізька організація української соціал-демократичної партії в 1907 р. / М. П. Манько // Матеріали V науково-краєзнавчої конференції «Остріг на порозі 900-річчя». – Остріг, 1994. – С. 96–98. – (1)

Діяльність Нетішинського краєзнавчого музею по вивченню історії зниклих сіл регіону / М. П. Манько, О. М. Романчук // Історія міст і сіл Великої Волині. – Житомир, 2002. – Т. 25, ч. 2. – С. 77–82. – (2)

Етапи становлення музейної справи в Острозі / М. П. Манько // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині : наук. зб. / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Острозьке наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких. – Острог, 2009. – Вип. 2. – С. 3–6. – (1)

З історії чеських поселень на Волині в II-й половині XIX ст. / М. П. Манько // Остріг на порозі 900-річчя : (1990–1992 рр.) : матеріали I–III наук.-краєзн. конф. Ч. 1. – Сокаль, 1992. – С. 118–120. – (1)

Зафіксований народний переказ про «Вельбівську республіку» на Острожчині доби Української Революції / М. Манько, О. Романчук // Проблеми українського державотворення : історія і сучасність : у 2 т. Т. 1 : наук. зб. «Велика Волинь» : пр. Житомир. наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині. Т. 35 / голов. ред. М. Ю. Костиця. – Житомир : М. Косенко, 2007. – С. 110–112. – (2)

Іван Гаврилович Вовченко – просвітник Бердичева / М. П. Манько, О. В. Гладуненко // Бердичів древній і вічно молодий : наук. зб. «Велика Волинь» : пр. Житомир. наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині. Т. 32 / голов. ред. М. Ю. Костиця. – Житомир : М. Косенко, 2005. – С. 257–260. – (2)

Історична драма Юзефа Крашевського «Гальшка» / М. П. Манько, О. В. Гладуненко // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2004. – Вип. 1. – С. 60–61. – (1)

Краєзнавець Аполоній Сендунський – автор нариса про Берестечко / М. П. Манько // Берестецька битва в історії України : тези III Республік. наук.-теор. конф., 26 черв. 1992 р. / Рівнен. обл. орг. Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури ; упр. культури Рівнен. обл. держ. адмін. ; Рівнен. краєн. т-во ; Держ. іст. мемор. заповідник «Поле Берестец. битви». – Рівне, 1992. – С. 46–49. – (1)

Лев Біншток – один з піонерів єврейської публіцистики в Україні / М. П. Манько, Р. С. Шпігель // Єврейська історія та культура кінця XIX – початку XXI ст. – К., 2003. – С. 70–74. – (2)

Лев Біншток – єврейський публіцист та краєзнавець з Волині / М. П. Манько // Житомиру – 1120 (884–2004) : наук. зб. «Велика Волинь» : пр. Житомир. краєзн. т-ва дослідників Волині. Т. 31 / голов. ред. М. Ю. Костиця. – Житомир : М. Косенко, 2004. – С. 343–346. – (2)

Матеріали до біографії М. А. Тучемського – краєзнавця, освітнього і церковно-громадського діяча Волині / М. П. Манько // Діяльність бібліотек по збереженню культурної спадщини і відродження духовності народу : матеріали Всеукр. наук. краєзн. конф. – Житомир, 1996. – С. 183–185. – (2)

Матеріали до родоводу Олекси Стефановича / М. П. Манько // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2004. – Вип. 1. – С. 62–64. – (1)

Михайло Тучемський (1872–1945) / М. П. Манько // Острозькі просвітники XVI–XX ст. – Острог, 2000. – С. 187–192. – (1)

Михайло Тучемський (1872–1945) / М. П. Манько // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в м. Острозі і на Волині : наук. зб. – Острог, 2006. – Вип. 1. – С. 19–25. – (1)

Михайло Тучемський – організатор науково-історичної бібліотеки в Острозі 1916 р. / М. П. Манько // Історія бібліотечної справи Рівненщини : зб. ст. і тез доп. наук.-практ. конф. «Б-ки Рівненщини : історія і сучасність». – Рівне, 1999. – С. 25–29. – (1)

Михайло Тучемський – засновник і перший керівник історичного музею в Острозі / М. Манько, М. Данилюк // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2012. – Вип. 5. – С. 3–8. – (1)

Нарис історії церкви святого Іоанна Богослова села Новомалин / М. П. Манько // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині : наук. зб. / Держ. іст.-культ. заповід. м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких. – Острог, 2011. – Вип. 3. – С. 201–222. – (1)

Національний склад населення міст Волині кінця XIX ст. із врахуваннями «військово-гарнізонного фактора» / М. П. Манько // Національні меншини Правобережної України : історія і сучасність : наук. зб. «Велика Волинь» : пр. Житомир. наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині. Т. 18 / відп. ред. М. Ю. Костиця. – Житомир : Волинь, 1998. – С. 29–30. – (2)

Незабутні : постаті острозького музейництва і краєзнавства / М. П. Манько, М. М. Данилюк // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в м. Острозі і на Волині : наук. зб. – Острог, 2006. – Вип. 1. – С. 8–18. – (1)

Новомалин в роки національно-визвольної війни 1648–1657 рр. / М. П. Манько // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2010. – Вип. 4. – С. 110–112. – (2)

Освітні заклади Новомалина до Першої світової війни / М. П. Манько // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2012. – Вип. 5. – С. 72–81. – (1)

Основоположник острозького музейництва Михайло Тучемський і родина Островських із Вілії / М. П. Манько, М. М. Данилюк // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в м. Острозі і на Волині : наук. зб. – Острог, 2006. – Вип. 1. – С. 19–25. – (1)

Острог – резиденція житомирських православних архієреїв (1795–1825) / М. П. Манько // Житомир в історії Волині і України : тези Всеукр. наук.-краєзн. конф. / ред. М. Ю. Костиця. – Житомир, 1994. – С. 97–100. – (2)

Острог – єпархіальний центр Волині (1795–1825 рр.) / М. П. Манько // Остріг на порозі 900-річчя : матеріали VI Остроз. конф. – Остріг, 1996. – С. 137–139. – (2)

Пам'ятки єврейської історії та культури в зібранні Державного історико-культурного заповідника м. Острога / М. П. Манько, Р. С. Шпізель // Доля єврейської духовної та матеріальної спадщини в ХХ ст. : зб. наук. пр. : матеріали ІХ наук. конф. «Євр. історія та культура в країнах Центр. та Сх. Європи» / Ін-т юдаїки, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 2002. – С. 325–329. – (2)

Передмова / М. П. Манько // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в м. Острозі і на Волині : наук. зб. – Острог, 2006. – Вип. 1. – С. 3–7. – (1)

Перспективи створення музею єврейської історії та культури в складі Державного історико-культурного заповідника м. Острога / М. П. Манько // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2013. – Вип. 6. – С. 458–462. – (2)

Питання розвитку народних промислів напередодні Другої світової війни у виданнях Товариства розвитку східних земель Польщі / М. П. Манько // Минуле і сучасне Волині та Полісся : народне мистецтво і духовність : зб. наук. пр. : матеріали Другої Волин. обл. наук.-етногр. конф., м. Луцьк, 12–13 трав. 2005 р. – Луцьк, 2005. – Вип. 15. – С. 18–19. – (2)

Питання розвитку народних промислів Західного Полісся і їх державної та громадської підтримки напередодні Другої світової війни / М. П. Манько // Природно-ресурсний комплекс Західного Полісся : історія, стан, перспективи розвитку : матеріали наук.-практ. конф. м. Березне, 25–26 квіт. 2007 р. / Надслучан. ін-т. – Березне, 2007. – С. 158–160. – (1)

Православна церква і становлення історико-краєзнавчих досліджень на Волині / М. П. Манько // Духовне відродження культури України : традиції і сучасність : матеріали і тези наук. конф. – Рівне, 1994. – С. 200–202. – (2)

Проблеми музейної експозиції в пам'ятках старовинної архітектури (на матеріалах Вежі Мурованої міста Острога) / М. П. Манько, О. В. Гладуненко // Волинь незабутня : тези ІV регіон. наук.-практ. конф. «Краєзн. дослідж. з історії Волині. Нові підходи, форми і методи». – Рівне, 1993. – С. 12–15. – (2)

Священик і педагог Дмитро Іполитович Писаржевський / М. П. Манько // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2007. – Вип. 2. – С. 100–101. – (2)

Старокостянтинівський протоієрей Никанор Карашевич (1819–1897) і його публікації в пресі / М. П. Манько, О. М. Романчук // Кобудь – Костянтинів – Старокостянтинів : історія, археологія, культура, архітектура : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 800-літтю міста, 10–11 берез. 2006 р. : наук. зб. «Велика Волинь» : пр. Житомир. наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині. Т. 34. – Старокостянтинів, 2006. – С. 351–356. – (2)

Стефан Барановський – волинський краєзнавець 2-ї половини ХІХ ст. / М. П. Манько // Велика Волинь : минуле і сучасне : (матеріали міжнар. наук.-краєзн. конф., жовт. 1994 р.). – Хмельницький ; Ізяслав ; Шепетівка, 1994. – С. 61–64. – (1)

Уродженець Волині Терентій Теодорович про участь євреїв-оборонців у судових процесах проти православної ієрархії в більшовицькій Росії / М. П. Манько // Релігія і церква в історії Волині : зб. наук. пр. / М-во регіон. розв. і буд-ва України, Кременець.-Почаїв. держ. іст.-архітектур. заповідник ; ред. В. Собчук. – Кременець : Астон, 2007. – С. 190–194. – (2)

Церковні краєзнавці Волині кінця ХІХ – почат. ХХ ст. – дослідники, популяризатори і зберігачі спадщини Острозької слов'яно-греко-латинської

академії / М. П. Манько // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині : наук. зб. / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких. – Острог, 2009. – Вип. 2. – С. 91–102. – (2)

Церковні краєзнавці Волині кінця XIX – почат. XX ст. – дослідники і популяризатори історії книги та друкарства / М. П. Манько // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2012. – Вип. 5. – С. 463–474. – (1)

Ювеналій Тиховський і його волинезнавчий доробок / М. П. Манько // Діячі науки і мистецтва рідного краю у розвитку української національної культури : зб. матеріалів і тез. наук. конф., 29–30 верес. 1998 р. – Рівне, 1998. – С. 24–28. – (2)

Ювеналій Тиховський – краєзнавець і дослідник Волині / М. П. Манько // Історія міст і сіл Великої Волині. – Житомир, 2002. – Т. 25, ч. 2. – С. 3–5. – (2)

Ювеналій Тиховський – дослідник волинської книги / М. П. Манько // Волинська книга : історія, дослідж., колекціонування : наук. зб. – Острог, 2005. – Вип. 1. – С. 68–71. – (1)

Юзеф Кшивіцький – автор волинських матеріалів визначної пам'ятки польської краєзнавчої літератури «Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich» / М. П. Манько // Українська полоністика. – Житомир, 2004. – Вип. 1 : Іст.-філос. дослідж. – С. 62–65. – (2)

Юзеф Кшивіцький – автор волинських матеріалів визначної пам'ятки польської краєзнавчої літератури «Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich» / Манько М. П. // Метафора спільного дому : Заславщина багатьох культур. – Ізяслав ; Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2006. – (2)

Яків Лобачевський (1789–1871) / М. П. Манько // Острозькі просвітники XVI–XX ст. – Острог, 2000. – С. 160–165. – (1)

Ян Фітцке про перспективи розвитку музейної справи на Волині напередодні Другої світової війни / М. П. Манько // Волинський музей : історія і сучасність : тези та матеріали І наук.-практ. конф., присвяч. 65-річчю Волин. краєзн. музею та 45-річчю Колодяжен. літ. мемор. музею Лесі Українки, 16–17 черв. 1994 р. – Луцьк : Ініціал, 1997. – С. 9. – (2)

МАРЧУК ІГОР ВОЛОДИМИРОВИЧ

Народився 16 серпня 1974 р. в м. Рівне. Навчався в загальноосвітній школі № 18 м. Рівне. Закінчив історичний факультет Львівського національного університету ім. І. Франка.

З 1996 по 2003 р. працював вчителем історії Обарівської загальноосвітньої школи Рівненського району. З 2003 р. працює в Рівненському обласному краєзнавчому музеї : молодший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи, завідуючий відділом «Інституту дослідів Волині».

З 2002 р. член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Теми наукових досліджень: історія Волині першої половини XX ст.; український національно-визвольний рух на Волині.

Публікації

Брати Бусли. Життя за Україну / О. Іщук, І. Марчук. – Л. : Літопис УПА, 2011. – 128 с. – (1)

Від «Дерманської республіки» до «Дерманської трагедії» / А. А. Жив'юк, І. В. Марчук. – Рівне : М. Дятлик, 2011. – 160 с. – (1)

Життя і творчість Ніла Хасевича / О. Іщук, І. Марчук ; вступ. ст. укр. та англ. мовами написана Д. Даревич. – Торонто ; Л. : Літопис УПА, 2011. – 429 с. : іл. (Літопис Укр. Повстан. Армії, Б-ка ; Т. 10). – (1)

Записки повстанця : спогади / М. Андрощук, І. Марчук. – Л. : Літопис УПА, 2011. – 128 с. – (1)

Командир УПА-Північ Дмитро Клячківський – «Клим Савур» : монографія / І. Марчук. – Рівне : О. Зень, 2009. – 168 с. – (1)

Ніл Хасевич. Воїн. Митець. Легенда / упоряд. : А. А. Криштальський, І. Нестерук, Н. Пушкар, І. Марчук. – Луцьк : Терен, 2010. – 100 с. – (1)

Ростислав Волошин / І. Марчук. – Л. : Літопис УПА, 2012. – 128 с. – (2)

Сотник УПА Петро Гудзоватий – «Очеретенко» / І. Марчук. – Л. : Літопис УПА, 2011. – 120 с. – (1)

Українська Повстанча Армія / С. Музичук, І. Марчук. – Рівне, 2006. – 56 с. – (2)

МІЧУДА ВОЛОДИМИР ДМИТРОВИЧ

(*1943 – †2008)

Народився 28 листопада 1943 р. в м. Рівне. Навчався у середній школі № 10 м. Рівне. В 1964 р. заочно закінчив художню студію в м. Баку (Азербайджанська РСР).

З 1960 по 2005 рр. працював у Рівненському обласному краєзнавчому музеї художником-оформлювачем.

Оформляв виставки вагон-музею, автомuzeю: «Людина і релігія» (1974), «Велика Перемога», «Природні багатства Рівненщини» (1985), «Під прапором братерства» (1986), «Народу подвиг вікопомний» (1990), «Людина з легенди» (1986), «В братерній сім'ї народів» (1986). Тематичні виставки до обласних, всеукраїнських наукових конференцій, круглих столів, ювілеїв: «Т. Г. Шевченко і Рівненщина» (1987), «У вирі воєнного лихоліття»: до 50-річчя УПА (1992), «Обпалена пам'ять»: до 50-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників (1994), «З історії грошового обігу в Україні» (1995), «Святі землі Волинської» (1996), «Наш біль Чорнобиль» (1996), «100-річчя музейної справи на Рівненщині» (1996), «Вони пройшли Афган» (1999), «Перемозі – 55» (2000), «Via Regia – дорога європейської культури» (2004).

Нагороджений медаллю «20 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні» (1965), медаллю «Ветеран праці» (1970).

Помер Володимир Дмитрович 14 вересня 2008 р., похований в м. Рівне.

Література про В. Д. Мічуду

Мушировський В. М. Справа всього життя / В. М. Мушировський // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2009. – Вип. 7 : [190-річчю від дня народж. П. О. Куліша присвяч.]. – С. 92–95. – (1)

Столярчук Б. Й. Митці Рівненщини : енциклопед. довід. / Б. Й. Столярчук. – Рівне, 2011. – С. 220. – (1)

Підготував В. М. Мушировський

МОЛЧАНОВ ОЛЕКСАНДР ПРОКОПОВИЧ

(*1922 – †1975)

Викладач, музеєзнавець, історик. Народився 2 червня 1922 р. у селі Анастасіївка Анастасіївського району Ростовської області (Російська Федерація). Закінчив філософський факультет Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка.

Працював референтом Дрогобицької обласної організації товариства «Знання». З липня 1950 р. – старший науковий працівник музею «Могила Т. Шевченка», в Інституті філософії АН УРСР. Переїхав у м. Рівне в 1952 р., де працював на посадах завідуючого відділом, директора Рівненського обласного краєзнавчого музею, завідуючого відділом обласної газети «Червоний прапор». З вересня 1963 р. перейшов на викладацьку роботу в Український інститут інженерів водного господарства, де став кандидатом філософських наук. Був відповідальним секретарем книги «Історія міст і сіл УРСР. Ровенська область» (1973), готував статті про населені пункти Рівненщини у різних енциклопедичні видання, публікувався на сторінках газет.

Помер 7 грудня 1975 року. Похований у м. Рівне.

Публікації

Історія міст і сіл Української РСР. В 26 т. [Т] : Ровен. обл. / редкол. т. : В. Я. Мандрик, О. П. Молчанов. – К. : Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1973. – 656 с. – (1)

Олеко Дундич / О. П. Молчанов. – К. : Політвидав України, 1959. – 111 с. – (1)

Ровно / О. Молчанов, К. Закалюк, М. Бабій [та ін.]. – Ровно : Ровен. обл. вид-во, 1957. – 92 с. – (1)

Ровно / О. П. Молчанов. – Л. : Кн.-журн. вид-во, 1961. – 76 с. – (1)

Ровно : іст.-архіт. нарис / О. П. Молчанов. – К. : Будівельник, 1976. – 78 с. – (1)

Література про О. П. Молчанова

Герасименко П. Книга про героя громадянської війни / П. Герасименко // Червон. прапор. – 1960. – 13 берез. – (1)

Пашук І. Краєзнавці Рівненщини / І. Пашук // Вільне сл. – 1998. – 29 лип. – (1)

Пашук І. Літературно-краєзнавча енциклопедія Рівненщини : А–Я / І. Пашук. – Рівне : Волин. береги, 2005. – 212 с. : іл. – С. 125. – (1)

Сербін Г. Сторінки оновлення / Г. Сербін // Червон. прапор. – 1973. – 10 лип. – (1)

Підготувала Н. І. Кожушко

МОРОЗОВА ОЛЬГА ВОЛОДИМИРІВНА

Народилася 21 січня 1979 в м. Рівне. Навчалася в загальноосвітній школі № 2 м. Рівне. Закінчила Рівненський державний гуманітарний університет.

З 2001 р. займала посаду наукового співробітника відділу етнографії Рівненського обласного краєзнавчого музею, з 2002 р. працює у відділі давньої історії.

Теми наукових досліджень: історія благодійництва на Волині наприкінці XIX – поч. XX ст.

Публікації

Благодійна діяльність у Корці / О. Морозова // Корцю – 850 років : наук. зб. матеріалів і тез наук.-краєзн. конф., 13–14 жовт. 2000 р. – Корець ; Рівне : Волин. обереги, 2000. – С. 75–76. – (1)

Благодійництво в [Рівненській] гімназії / О. Морозова // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2005. – Вип. 2 : до 165-річчя заснування Рівнен. гімназії. – С. 67–68. – (1)

Благодійництво в освіті на Волині (кінець XIX – поч. XX ст) / О. Морозова // Наукові записки. [Сер. Культурологія] / Нац. ун-т «Остроз. акад.». – Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2006. – Вип. 1. – С. 149–156. – (1)

Виховні заходи як розвиток духовно-творчого потенціалу молоді / О. В. Морозова, Т. П. Морозова // Проблеми реалізації духовно-творчого потенціалу молоді : пошуки, перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Рівне, 17–18 жовт. 1996. – Рівне, 1996. – Вип. 1. – С. 132–143. – (1)

Віч-на-віч з історією / О. Морозова, В. Гордич // Вільне сл. – 1999. – 1 груд. – С. 4. – (1)

Забута стаття про О. М. Дверницького / О. Морозова [та ін.] // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Володимир-Волинський в історії України та Волині : зб. наук. пр. : матеріали XIV Волин. наук. істор.-краєзн. конф., присвяч. 13-й річниці Незалежності України і 680-й річниці надання Володимир-Волинському Магдебур. права. – Луцьк, 2004. – С. 94–98. – (2).

Міфологічні персонажі двох поем / О. Морозова, Л. Галуха // Слово молодим дослідникам : зб. матеріалів і тез міжвузів. наук.-теорет. конф. аспірантів, молодих викладачів та студ., квіт. 1998 р. – Рівне, 1998. – С. 82–84. – (1).

Народні свята та обряди Староколястинівського повіту, записані П. П. Чубинським / О. Морозова [та ін.] // Староколястинів і край у просторі часу : матеріали краєзн. наук.-практ. конф. – Хмельницький, 1997. – (2)

Товариства взаємодопомоги бідним учням як форма благодійної діяльності / О. Морозова // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 65–67. – (1)

Фотоальбом рівненських навчальних закладів / О. Морозова // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 210–215. – (1)

Функції символіки у контексті зимової обрядовості / О. Морозова [та ін.] // Проблеми успадкування зимових звичаїв та обрядів : матеріали 3-ої Міжнар. наук. конф. / за ред. Я. Поліщука, П. Лобаса. – Рівне, 1997. – (2).

Церковне благодійництво на Дубенщині / О. Морозова // Дубно і світ : Міжнар. ювіл. наук.-теорет. конф., присвяч. 900-річчю міста Дубна, 25–26 серп. 2000 р. – Дубно, 2000. – С. 77–78. – (1).

МУШИРОВСЬКИЙ ВОЛОДИМИР МАКАРОВИЧ

Народився 7 жовтня 1940 р. в с. Судобичі Дубенського району. Навчався в Здовбицькій семирічній школі, Семидубській середній школі Дубенського району, Рівненському профтехучилищі № 4.

Закінчив історичний факультет Львівського державного університету ім. І. Франка.

Працював на Рівненському заводі високовольтної апаратури слюсарем механоскладальних робіт. З 1971 р. працює в Рівненському обласному краєзнавчому музеї науковим співробітником, завідувачим відділом, заступником директора музею. У 2000–2005 рр. працював викладачем кафедри документальних комунікацій Рівненського державного гуманітарного університету (по сумісництву).

Нагороджений медаллю «Ветеран праці» 1987 р.

Почесний член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Теми наукових досліджень: музеєзнавство, холодна і вогнепальна зброя.

Публікації

Ветерани війни – ветерани музею / В. М. Мушировський // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 217–223. – (1)

Видатні та культурні діячі краю в дослідженнях Рівненського обласного краєзнавчого музею / В. М. Мушировський // Діячі науки і мистецтва рідного краю у розвитку української національної культури : зб. матеріалів і тез наук. конф., 20–30 верес. 1998 р. – Рівне, 1998. – С. 62–65. – (2)

Дослідник, музеєзнавець, експозиційник : до ювілею Пономарьової Т. О. – завідувачої сектору стародав. історії Рівнен. обл. краєзн. музею / В. М. Мушировський // Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР. – Рівне, 2013. – Вип. 11 : [присвяч. розв. музейн. справи та краєзнавства Волині]. – С. 114–117. – (1)

Гурій Бухало – науковець, дослідник, ветеран Рівненського обласного краєзнавчого музею / В. М. Мушировський // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 152–156. – (1)

Зброя музейного арсеналу / В. М. Мушировський // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 58–59. – (1)

Колекція зброї Рівненського обласного краєзнавчого музею / В. Мушировський, І. Марчук // Наукові записки / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2008. – Вип. 12. – С. 287–295. – (2)

Музей і людина / В. Мушировський, П. Савчук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 160–163. – (1)

Музейники за покликанням / В. М. Мушировський // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2012. – Вип. 10 : [до 80-річчя з дня народж. Г. Бухала]. – С. 22–28. – (1)

Раритети музею / В. М. Мушировський // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2005. – Вип. 2 : до 165-річчя заснування Рівнен. гімназії. – С. 44–47. – (1)

Справа всього життя / В. М. Мушировський // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2009. – Вип. 7 : [190-річчю від дня народж. П. О. Куліша присвяч.]. – С. 92–95. – (1)

Сторінки історії музею / В. М. Мушировський // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Рівнен. друк., 1996. – Вип. 1 : [100-річчю музейн. справи на Рівненщині присвяч.]. – С. 7–11. – (1)

Хранитель слави козацької / В. М. Мушировський // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2011. – Вип. 9, ч. 2. – С. 183–189. – (1)

Література про В. М. Мушировського

Булига О. Творці музейного дивосвіту // Поєднані Волиню : іст.-краєзн. нариси. Кіносценарії / О. Булига. – Рівне : Волин. береги, 2010. – С. 151–158. – (1)

Пашук І. Незраджене покликання / І. Пашук // Вільне сл. – 2000. – 9 жовт. – (1)

НАГОРНА ІННА ЄВГЕНІВНА

Народилася 21 серпня 1973 р. в м. Рівне. З 1980 р. до 1990 р. навчалася у рівненській середній школі № 9. У 1988 р. закінчила з відзнакою художню школу. З 1991 р. навчалася на філологічному факультеті Рівненського педагогічного інституту, який закінчила у 1996 р.

У 1991–1993 рр. працювала екскурсоводом у туристичній фірмі «Азалія». З 1993 р. – науковим редактором у редакційно-видавничій групі «Реабілітовані історією». У 2001–2002 рр. викладала українську літературу в Рівненському аграрному коледжі. З 2002 по 2006 р. працювала вчителем образотворчого мистецтва у Навчально-виробничому об'єднанні № 18.

Працювала над художнім оформленням більше сімдесяти книг рівненських авторів. З 2006 р. очолила відділ «Літературного музею Уласа Самчука» Рівненського обласного краєзнавчого музею.

У 2008 р. І. Є. Нагорна розпочала упорядковувати і видавати «Бібліотечку Літературного музею Уласа Самчука в Рівному» – серію книг авторів та розповідей про авторів, що співпрацювали з Уласом Самчуком, якими певною мірою заповнено прогалину у висвітленні літературно-мистецького життя в Україні в 1941–1943 рр.

Понад десять років І. Нагорна веде громадську роботу в Рівненському обласному об'єднанні Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Г. Шевченка. Є членом Союзу Українок.

Теми наукових досліджень: творчий і життєвий шлях письменника У. Самчука.

Публікації

Горліс-Горський Ю. Отаман Хмара : твори / Ю. Горліс-Горський ; упоряд. І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2012. – 63 с. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Горохович А. Багатшати душею : твори / А. Горохович ; упоряд. І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2011. – 53 с. – Із змісту : Нагорна І. Від упорядника. – С. 3–4. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Демо-Довгопільський А. Живе слово – рухом, звуком, барвою : твори / А. Демо-Довгопільський ; упоряд. І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2009. – 50 с. – Із змісту : Нагорна І. Жив театром і Україною. – С. 36–49. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Журба Г. Зорі світ заповідають... : повість / Г. Журба ; упоряд. І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2011. – 132 с. – Із змісту : Нагорна І. Письменниця творила в Здолбунові. – С. 128–130. – (Б-чка Літ. музею Уласа Самчука). – (1)

Коломиєць А. Жити так, щоб не гасла жадоба краси... : твори / А. Коломиєць ; упоряд. І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2010. – 69 с. – Із змісту : Нагорна І. На орбіті «Волині». – С. 57–60. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Кононенко Х. До нової роботи : статті та матеріали / Х. Кононенко ; упоряд. І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2012. – 45 с. – Із змісту : Нагорна І. Харитина – це милосердя. – С. 24–32. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Кучерук А. На шляху правди немає смерті : твори / А. Кучерук ; упоряд. І. Нагорна – Рівне : Азалія, 2008. – 55 с. – Із змісту : Нагорна І. Від упорядника. – С. 52–53. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Літературний музей Уласа Самчука в Рівному : путівник / упоряд. І. Нагорна. – Рівне, 2007. – 16 с. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Лятурина О. Гляньте у правічне багькове лице : твори / О. Лятурина ; упоряд. І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2010. – 65 с. – Із змісту : Нагорна І. Від упорядника. – С. 3–4. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Митрополит Іларіон. Твою тільки луку ці руки косили : твори / Іларіон, Митрополит ; упоряд. І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2013. – 61 с. – Із змісту : Нагорна І. «І терня станеться за рожу». – С. 3–7. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Мосендз Л. Волинський рік : поема / Л. Мосендз ; упоряд. І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2010. – 67 с. – Із змісту : Нагорна І. Від упорядника. – С. 3–4. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Неблудний син Великої Волині : спогади та матеріали про Уласа Самчука / упоряд. І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2008. – 108 с. – Із змісту : Нагорна І. Від упорядника. – С. 3–5. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Нивинський А. Віки плывуть над Києвом : повість / А. Нивинський ; упоряд. І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2012. – 164 с. – Із змісту : Нагорна І. Від упорядника. – С. 3–4. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Носаль М. Волинські скарби – лікарські рослини : твори / М. Носаль ; упоряд. І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2009. – 58 с. – Із змісту : Нагорна І. Від упорядника. – С. 3–5. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Ольжич О. Рінь : твори / О. Ольжич ; упоряд. І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2012. – 57 с. – Із змісту : Нагорна І. Побратимство. – С. 3–5. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Перевезена через скитання : розповідь про один музейний експонат (картину Федора Кричевського «Полтавський красвид») / І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2010. – 32 с. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Самчук У. Шумлять жорна : драма / У. Самчук ; упоряд. І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2012. – 60 с. – Из змісту : Нагорна І. Нерозкручені «Жорна». – С. 3–7. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Сацюк О. В тяжку родився ти годину... : твори / О. Сацюк ; упоряд. І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2010. – 67 с. – Из змісту : Нагорна І. Сувора правда його життя і слова. – С. 59–66. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Стефанович О. Похитнулися міри й виміри : твори / О. Стефанович ; упоряд. І. Нагорна. – Острог ; Рівне : Азалія, 2009. – 56 с. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (2)

Теліга О. Вітрами й сонцем Бог мій шлях намітив : твори / О. Теліга ; упоряд. І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2009. – 70 с. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

У дні виняткового часу. Просвітницько-духовна та культурна діяльність Уласа Самчука в рівненський період його життя і творчості (1941–1943 роки) / І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2008. – 54 с. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Хасевич Н. Найживіша галузь мистецтва : твори / Н. Хасевич ; упоряд. І. Нагорна. – Рівне : Азалія, 2009. – 59 с. – Из змісту : Нагорна І. Вкарбований у час. – С. 3–23. – (Б-чка Літ. музею У. Самчука). – (1)

Антоніна Горохович. Свіча її пам'яті / І. Нагорна // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2011. – Вип. 9, ч. 2. – С. 190–192. – (1)

Из фондів Літературного музею Уласа Самчука (до 81-ї річниці від дня загибелі Симона Петлюри) / І. Нагорна // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2007. – Вип. 5 : [присвяч. 190-річчю від дня народж. М. І. Костомарова]. – С. 82–83. – (1)

Канадський період життя і творчості Уласа Самчука / І. Нагорна // Західноканадський збірник. – Едмонтон ; Острог, 2012. – Ч. 6. – С. 274–277. – (2)

Літературний музей Уласа Самчука в Рівному / І. Нагорна // Західноканадський збірник. – Едмонтон ; Острог, 2012. – Ч. 6. – С. 278–282. – (2)

Наймолодший пагінець краєзнавчого музею / І. Нагорна // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 48–50. – (1)

Спочатку була поїздка до Києва / І. Нагорна // Іван Гончар і його музей. Чи актуальне народне? – К., 2011. – (2)

Сувора барва його життя і слів / І. Нагорна // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 223–227. – (1)

Тієї далекої осені / І. Нагорна // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 67–68. – (1)

Біля старого фортепіано / І. Нагорна // Зелені шати. – 2012. – 29 черв. – (1)
Біля старого фортепіано / І. Нагорна // Сл. Просвіти. – 2012. – 18–24 жовт. – (1)

- В пам'ять Валеріяна Поліщука / І. Нагорна // Свобода. – 2012. – 30 листоп. – (2)
- В пам'ять письменника / І. Нагорна // Свобода. – 2012. – 15 лип. – (2)
- Вшанували Олексу Стефановича / І. Нагорна // Літ. Україна. – 2012. – 25 жовт. – (1)
- Вшанували Олексу Стефановича / І. Нагорна // Свобода. – 2012. – 23 листоп. – (2)
- Вшанували пам'ять видатної письменниці Антоніни Горохович / І. Нагорна // Свобода. – 2011. – 22 квіт. – (1)
- Вшанували Уласа Самчука / І. Нагорна // Сл. Просвіти. – 2013. – 27 лют. – (1)
- Гості з Бразилії / І. Нагорна // Вісті Рівненщини. – 2008. – 1 лют. – (1)
- До 81-ої річниці від дня загибелі С. Петлюри / І. Нагорна // Волинь. – 2007. – 18 трав. – (1)
- До нової роботи / І. Нагорна // Літ. Україна. – 2012. – 25 жовт. – (1)
- За заповітом письменника / І. Нагорна // Літ. Україна. – 2008. – 16 лип. – (1)
- Збережено для нащадків / І. Нагорна // Волинь. – 2006. – 19 трав. – (1)
- Згадали земляка-сміхотворця / І. Нагорна // Літ. Україна. – 2012. – 10 трав. – (1)
- «І терня станеться за рожу» / І. Нагорна // Сл. Просвіти. – 2013. – 10 січ. – (1)
- Літературний музей / І. Нагорна // Сім днів. – 2008. – 11 квіт. – (1)
- Літературний музей Уласа Самчука / І. Нагорна // Вісті Рівненщини. – 2006. – 8 верес. – (1)
- Наймолодший пагінець краєзнавчого. У Рівному запрацював Літературний музей Уласа Самчука / І. Нагорна // Волинь. – 2006. – 11 серп. – (1)
- Осінні мелодії Крем'янця / І. Нагорна // Зелені шати. – 2012. – 30 листоп. – (1)
- Перший відгук – із Канади / І. Нагорна // Вісті Рівненщини. – 2010. – 18 берез. – (1)
- Письменники на телеекрані / І. Нагорна // Вісті Рівненщини. – 2007. – 29 черв. – (1)
- Повернення / І. Нагорна // Зелені шати. – 2007. – 17 серп. – (1)
- Подарунок музеєві з Канади / І. Нагорна // Свобода. – 2012. – 10 лют. – (2)
- Пригадали Уласа Самчука / І. Нагорна // Свобода. – 2013. – 11 січ. – (2)
- Припізніла зустріч / І. Нагорна // Літ. Україна. – 2012. – 15 берез. – (2)
- Свіча її пам'яті / І. Нагорна // Зелені шати. – 2011. – 22 квіт. – (1)
- Свіча пам'яті Уласа Самчука / І. Нагорна // Свобода. – 2011. – 4 берез. – (1)
- Тієї далекої осені / І. Нагорна // Вісті Рівненщини. – 2007. – 15 черв. – (1)
- У Музеї Уласа Самчука / І. Нагорна // Свобода. – 2012. – 2 берез. – (2)
- У Рівному видали поетичну збірку митрополита Іларіона (Огієнка) / І. Нагорна // Духовна нива [Рівне]. – 2013. – Ч. 1 – січ. – (1)
- У Рівному вшанували Антоніну Горохович / І. Нагорна // Рівне Ракурс. – 2013. – 7 берез. – (1)
- У Рівному презентували видання творів Оксани Лятуринської / І. Нагорна // Літ. Україна. – 2012. – 23 лют. – (1)
- Улас Самчук : Свіча пам'яті / І. Нагорна // Літ. Україна. – 2011. – 23 черв. – (1)
- Уласова «Свіча пам'яті» / І. Нагорна // Волинь. – 2009. – 3 лип. – (1)
- Час і місце в Рівному / І. Нагорна // Літ. Україна. – 2007. – 14 черв. – (1)

НАГОРНЮК ОЛЕКСІЙ АНАТОЛІЙОВИЧ

Народився 3 квітня 1978 р. в м. Рівне. Навчався у середній школі № 15 м. Рівне. Закінчив державну художню середню школу ім. Т. Г. Шевченка (м. Київ), Рівненський інститут слов'янознавства (факультет романо-германської та слов'янської філології за спеціальністю «Мистецтвознавство»).

З 2007 р. працює в Рівненському обласному краєзнавчому музеї старшим науковим співробітником відділу «Інституту дослідів Волині».

Займається аудіовізуальною антропологією Полісся та Волині (створення етнографічних фільмів, аудіозаписи музичного та прозового фольклору, етнографічна фотографія). Є учасником етнографічних експедицій на Полісся України та Білорусі, Волинь, у Чорнобильську зону (з 1999 р.), співавтор мультимедійних дисків «Полісся – пісні та люди», «Сварицевичі», «На краю боліт».

Член рівненської громадської організації «Творче об'єднання «Свіча».

Теми наукових досліджень: етнографічна некрополістика; сакральна топографія; символіка народного мистецтва Полісся та Волині.

Публікації

Вузькоколіяка. 106 кілометрів Полісся : фотоальбом / О. А. Нагорнюк. – Рівне, 2008. – 60 с. – (1)

Архаїчні надгробки на Поліссі : (за матеріалами з с. Зелень Дубровиц. р-ну Рівнен. обл.) / О. А. Нагорнюк // Західне Полісся : історія та культура / упоряд. А. М. Українець. – Рівне, 2006. – Вип. 2 : матеріали краєзн. конф., присвяч. 60-літтю утворення Зарічнен. р-ну та 20-літтю аварії на Чорнобил. АЕС. – С. 158–172. – (1)

Картографування явищ поховально-поминальної атрибутики на межі Західного і Середнього Полісся / О. А. Нагорнюк // Проблеми етномузикології : зб. наук. ст. з геогр. атл. / ред.-упоряд. І. Клименко ; НМАУ ім. П. І. Чайковського. – К., 2011. – Вип. 6. – С. 104–111. – (2)

Конструктивні особливості надгробків-«хаток» північної Волині та Полісся / О. А. Нагорнюк // Архітектурна спадщина Волині : зб. наук. пр. / за ред. П. А. Ричкова. – Рівне, 2012. – Вип. 3. – С. 191–195. – (1)

Матеріали до картографування явищ поховально-поминальної атрибутики та увялень, пов'язаних з кладовищами Середнього Полісся / О. Нагорнюк // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2008. – Вип. 6 : [155 років від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 235–239. – (1)

Надгробок як макрознак (конструктивні особливості, символіка і функції надгробків в поховально-поминальній традиції Західного Полісся) / О. А. Нагорнюк // Народознав. зошити [Київ]. – 2006. – №3–4 (69–70). – С. 438–445. – (2)

Напади татар на польські села в XV–XVII ст. у світлі народних переказів / О. А. Нагорнюк // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 227–237. – (1)

Народна топографія Рівненського Полісся / О. А. Нагорнюк // Етнокультура Рівненського Полісся / упоряд. В. П. Ковальчук. – Рівне, 2009. – С. 239–264. – (1)

Образ храму в народних уявленнях (за матеріалами з Рівненського Полісся) / О. А. Нагорнюк // Західне Полісся : історія та культура / ред.-упоряд. А. Українець. – Рівне, 2009. – Вип. 3 : матеріали краєзн. конф., присвяч. 35-річчю Сарнен. істор.-етногр. музею та 100-річчю від дня народж. письм. Б. Шведа. – С. 64–75. – (1)

Урочище Старець поблизу с. Луко як приклад трансформації уявлень, пов'язаних із померлими раптовою смертю / О. А. Нагорнюк // Західне Полісся : історія та культура / ред.-упоряд. А. Українець. – Рівне, 2012. – Вип. 4 : Володимирець, р-н Рівнен. обл. – С. 137–145. – (1)

Archaiczne nagrobki drewniane na Polesiu // Cmentarze jako znak kultury pogranicza polsko-wschódniopolskiego / red. Feliks Czyżewski. – Lublin : Wydawnictwo uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2011. – S. 133–142. – (2)

НАХРАТОВА ТЕТЯНА ТИМОФІЇВНА

Народилася 29 січня 1953 р. в м. Рівне. Навчалася в загальноосвітній школі № 20 м. Рівне. З 1971 по 1976 р. навчалася у Воронежському державному університеті (Російська Федерація) на історичному факультеті.

З 1978 р. працює в Рівненському обласному краєзнавчому музеї науковим співробітником відділу історії релігії та атеїзму.

З 1987 р. – провідний зберігач відділу фондів Рівненського обласного краєзнавчого музею. Проводить роботу по обліку та збереженню документального фонду, бере участь в організації постійних експозицій та виставок, в роботі наукових конференцій та ін.

Теми наукових досліджень: історія греко-католицької церкви в Україні; історія створення католицьких орденів на Волині XVI–XIX ст.; життя та діяльність Ф. Р. Штейнгеля, Х. Й. Флегера, Б. Тена.

Публікації

Єзуїти у нашому краї / Т. Т. Нахратова // Волинь незабутня. – Рівне : Рівнен. обл. упр. статистики, 1994. – С. 24–27. – (1)

Життя та діяльність Федора Рудольфовича Штейнгеля : (за матеріалами фонд. збірки Рівнен. обл. краєзн. музею та Держ. архіву Рівнен. обл.) / Т. Т. Нахратова // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 194–197. – (1)

З історії діяльності католицьких орденів на Волині / Т. Т. Нахратова // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Рівнен. друк., 1996. – Вип. 1 : [100-річчю музейн. справи на Рівнен. присвяч.]. – С. 139–144. – (1)

З історії діяльності католицьких орденів на Волині XVI–XIX ст. / Т. Т. Нахратова // Історія релігії в Україні : пр. XIII міжнар. наук. конф. – Л. : Логос, 2003. – Кн. 2. – С. 37–38. – (2)

НІКІТЧУК АЛЛА ОЛЕКСАНДРІВНА

Народилася 27 червня 1955 р. в с. Волоськ Дніпропетровської області.

Навчалася у Волоській середній школі Дніпропетровської області. Закінчила Рівненський інститут інженерів водного господарства, Республіканський інститут підвищення кваліфікації працівників культури.

Працювала інженером-гідротехніком, інженером Рівненського обласного центру науково-технічної інформації.

Працює в Костопільському районному краєзнавчому музеї: старший науковий співробітник, головний зберігач фонду.

Нагороджена грамотами Костопільської районної ради та Костопільської районної державної адміністрації за внесок в розвиток музейної справи.

Член районного краєзнавчого товариства Національної спілки краєзнавців України.

Теми наукових досліджень: історія Костопільської єврейської громади; край у роки Другої Світової війни, окупація; історія краю з 1920 по 1939 рр.; Костопільська польська громада в 1920–1939 рр.; костопільчани на фронтах Другої Світової війни; звільнення Костопільщини в січні 1944 р.

Публікації

Завітайте до музею : [про Костоп. район. краєзн. музей] / А. Вакулка, А. Карп'юк, А. Нікітчук // Вічеве сл. [Костопіль]. – 2003. – 17 трав. – (1)

Костопіль у роки Другої світової війни. Окупація / А. Нікітчук // Віче Костопільщини. – 2009. – 8 трав. – (1)

Музей запрошує / А. Нікітчук // Віче Костопільщини. – 2008. – 13 груд. – (1)

НІКОЛЬЧЕНКО ЮЗЕФ-ВЛАДИСЛАВ МОЙСЕЙОВИЧ

Народився 2 листопада 1946 р. в м. Сарни Рівненської області. Закінчив середню школу № 11 м. Рівне. З 1964 по 1970 рр. навчався у Харківському державному університеті.

Працював у Харківському державному університеті, в Харківському інституті мистецтв. З 1970 по 1973 рр. працював завідувачем відділу охорони пам'яток Рівненського обласного краєзнавчого музею. З 1973 по 1981 рр. – заступник директора Рівненського обласного краєзнавчого музею з наукової роботи. З 1981 по 1991 рр. заступник начальника Рівненського обласного управління культури, з 1991 по 1998 рр. – начальник обласного управління культури; радник голови обласної державної адміністрації з питань культурного будівництва. З 1998 р. працює у Маріупольському гуманітарному інституті (з червня 2004 р. – Маріупольський державний гуманітарний університет).

Заслужений працівник культури України (1998). Відмінник освіти України (2006).

Теми наукових досліджень: охорона пам'яток історії і культури; археологія; історія України; історія української культури; історія українського діловодства та документування.

Публікації

Довідник з археології України : Ровен. обл. / І. Свешніков, Ю. Нікольченко. – К. : Наук. думка, 1982. – 113 с. – (1)

Історія України : навч. посіб. / А. С. Міносян, О. В. Бондар, Ю. М. Нікольченко. – Х. : ХДУХТ, 2007. – 142 с. – (2)

Історія України : тести, контрол. питання, практ. завдання до всіх тем курсу для студ. спец. «Документознавство та інформ. діяльн.» : навч.-метод. посіб. / Ю. М. Нікольченко, Г. І. Батичко, О. С. Тухватулліна / МДГУ. – Маріуполь, 2011. – 89 с. – (2)

Муровицьке городище / Б. Прищепа, Ю. Нікольченко. – Маріуполь : Рената, 2001. – 80 с. – (2)

Артефактні документи як джерела вивчення Литовських статутів / Ю. М. Нікольченко, Г. М. Лисенко // Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. : іст. науки. Філол. науки. Політ. науки. – К., 2011. – С. 193–198. – (2)

Археологічні методи дослідження подій битви під Берестечком та матеріальної культури її учасників / Ю. М. Нікольченко // Берестецька битва в історії України : матеріали наук.-практ. конф. – Рівне, 1996. – С. 105–107. – (1)

Берестецька битва в історії України / Ю. М. Нікольченко // Науковий збірник матеріалів VIII Всеукраїнської науково-краєзнавчої конференції, присвяченої 350-річчю битви під Берестечком, 16–17 черв. 2001 р. – Рівне : Ліста, 2001. – 104 с. – (2)

Вплив Північного Причорномор'я та Візантії на Погориння за матеріалами Літописного Дорогобужа / Ю. М. Нікольченко // «Историко-культурное наследие Причерноморья : изучение и использование в образовании и туризме» : III Межд. науч.-практ. конф., (Ялта, 28–30 апр. 2011 г.) : тезисы докладов и сообщений конф. – Ялта, 2011. – С. 76–78. – (2)

Вплив Північного Причорномор'я та Візантії на православну культурну традицію Погориння за матеріалами Літописного Дорогобужа / Ю. М. Нікольченко // «Святитель Игнатий Мариупольский : подвиг веры и созидания» : матеріали Всеукр. науч. конф., (Маріуполь, 15–16 ноябр. 2011 г.). – Маріуполь, 2011. – С. 113–119. – (2)

Деякі особливості мови поетичного роману Ліни Костенко «Берестечко» / Ю. М. Нікольченко // Берестецька битва в історії України : наук. зб. матеріалів VIII Всеукр. наук.-краєзн. конф., присвяч. 350-річчю битви під Берестечком, 16–17 черв. 2001 р. – Рівне, 2001. – С. 53–57. – (2)

Доктор історичних наук Ігор Кирилович Свешніков / Ю. М. Нікольченко // Діячі науки і культури рідного краю у розвитку української національної культури : зб. матеріалів тез наук. конф., 29–30 верес. 1998 р. – Рівне, 1998. – С. 51–57. – (1)

Документна традиція Київської Русі Х–ХІІІ ст. за Іпатським літописним зводом / Ю. М. Нікольченко, О. В. Ставніча // Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2010. – Вип. 16 : у 2 т. Т. 2. – С. 27–31. – (1)

Дослідження поля Берестецької битви археологічними методами / Ю. М. Нікольченко // Збірник наукових праць : історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Х. : Планета-Прінт, 2010. – Вип. 38. – С. 188–192. – (2)

Загадка Торговицького городища / Ю. М. Нікольченко // Дорогобужу на Волині – 925 (1084–2009) : іст. розвідки дослідників краю. – Рівне, 2009. – С. 84–86. – (1)

Інформаційний простір України у добу Національно-демократичної революції 1917–1920 рр. : аналіз актових джерел / Ю. М. Нікольченко, В. В. Дубницька // Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. : іст. науки. Філософ. науки. Політ. науки. – К., 2011. – Вип. 49 (№7). – С. 207–214. – (2)

Історико-культурознавчі студії І. К. Свешнікова / Ю. М. Нікольченко // Життєвий і творчий шлях І. К. Свешнікова : зб. тез наук. конф. – Рівне, 2005. – С. 61–64. – (1)

Історіографічні студії Українсько-російських взаємин у контексті Переяславських домовленостей січня 1654 року / Ю. М. Нікольченко // Збірник наукових праць : історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Х. : Планета–Прінт, 2010. – Вип. 38. – С. 188–192. – (2)

Класифікація документів битви під Берестечком : документ. аспект / Ю. М. Нікольченко, Є. Ю. Дежкіна // Берестецька битва в історії України : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 360-річчю Берестецької битви / Нац. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестец. битви» ; упоряд. : Л. Галабуз, О. Борисюк. – Рівне, 2011. – С. 63–67. – (1)

Культура потрібна всім / Ю. М. Нікольченко // Нар. творчість. – 1997. – № 2. – (1)

Літописна Муравиця у контексті розвитку міст / Ю. М. Нікольченко // Декоративно-прикладне мистецтво Рівненщини : колект. моногр. / упоряд. і наук. ред. В. Г. Виткалов. – Рівне, 2010. – С. 116–128. – (1)

Літописна Муравиця у контексті розвитку міст-фортець Північно-Західної Русі X–XII ст. / Ю. М. Нікольченко // Збірник наукових праць : історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Х. : Майдан, 2009. – Вип. 36. – С. 6–13. – (2)

Літописний Дорогобуж як центр торговельних зв'язків Погоринської землі / Ю. М. Нікольченко // Українська культура в іменах і дослідженнях : наук. зап. / Рівнен. держ. ін.-т культури. – Рівне, 1997. – Вип. 1. – С. 139–140. – (1)

Наукові студії Г. В. Бухала / Ю. М. Нікольченко // Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР. – Рівне ; Луцьк : Волин. старожитності, 2012. – Вип. 10 : [до 80-річчя з дня народж. Г. Бухала]. – С. 11–14. – (1)

Нове дослідження з історії національно-визвольної війни / Ю. М. Нікольченко // Берестецька битва в історії України : зб. тез наук. конф., 25–26.10.2006 р. – Рівне : Волин. обереги. – 2006. – Вип. 4. – С. 8–11. – (1)

Новосілля Ровенського обласного краєзнавчого музею / Ю. М. Нікольченко, Г. Бухало // Пам'ятки України. – 1979. – № 3. – С. 17–18. – (1)

Печать князя Давида / Ю. М. Нікольченко // Дорогобужу на Волині – 925 (1084–2009) : іст. розвідки дослідників краю. – Рівне, 2009. – С. 107–108. – (1)

Погоринські землі в літописній історії Київської Русі / Ю. М. Нікольченко // Збірник наукових праць : історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди – Х. : Планета–Прінт, 2008. – Вип. 3. – С. 7–11. – (2)

Про роботу рятувальної археологічної експедиції на Рівненщині / Ю. М. Нікольченко // Археологія. – К., 1978. – Вип. 2. – С. 69–72. – (2)

Скарб монет XVI–XVII століть із Березного [Рівненська область] / Ю. М. Нікольченко // Декоративно-прикладне мистецтво Рівненщини : колект. моногр. / упоряд. і наук. ред. В. Г. Виткалов. – Рівне : М. Дятлик, 2010. – С. 135–140. – (1)

Стародавня історія населення Зарічненського району на Рівненщині / Ю. М. Нікольченко // Етнокультура Волинського Полісся і Чорнобильська трагедія. – Рівне : Волин. обереги, 1998. – Вип. 3 : (Зарічнен. р-н Рівнен. обл.) – С. 11–15. – (1)

Торговецький скарб / Ю. М. Нікольченко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей ; наук. ред. Г. Бухало. – Рівне, 1996. – Вип. 1 : 100-річчю музейн. справи на Рівненщині присвяч. – С. 38–44. – (1)

Торговицький скарб і декоративно-прикладне мистецтво південно-Західної Русі X–XIII ст. / Ю. М. Нікольченко // Декоративно-прикладне мистецтво Рівненщини : колект. моногр. / упоряд. і наук. ред. В. Г. Виткалов. – Рівне : М. Дятлик, 2010. – С. 129–134. – (1)

Унікальний скарб з Березного / Ю. М. Нікольченко // Волинські дзвони : наук.-краєзн. альм. – 1999. – Вип. 3. – С. 15–16. – (1)

Унікальний скарб монет XVI–XVII ст. з Березного на Рівненщині / Ю. М. Нікольченко // Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. : іст. науки. Філол. науки. Політ. науки. – К., 2009. – Спецвип. – С. 185–197. – (2)

Археологічні пам'ятки Рівненщини / Ю. М. Нікольченко // Червон. прапор. – 1971. – 29 серп. – (1)

Загадки Торговицького городища / Ю. М. Нікольченко // Червон. прапор. – 1971. – 7 груд. – (1)

Луна далеких віків / Ю. Нікольченко, Є. Шморгун // Червон. прапор. – 1971. – 29 листоп. – (1)

Жодного закладу не приватизовано / Ю. М. Нікольченко // Рівне. – 1994. – 1 жовт. – (1)

Хранителі минувщини / Ю. М. Нікольченко // Вільне сл. – 1996. – 27 берез. – (1)

Підготували В. М. Муширковський, Л. Г. Сахнюк

НОВИЦЬКИЙ ЙОСИП ВЛАДИСЛАВОВИЧ

(*1878 – †1964)

Історія Острозького музею нерозривно пов'язана з ім'ям Йосипа Владиславовича Новицького, який виступив надійним спадкоємцем та продовжувачем справи Братства імені князів Острозьких у створенні музею. За довгі роки роботи він придбав сотні експонатів, зібрав основні колекції, які зараз є в музеї, перетворив невеликий клерикальний музей Братства на справжній історичний музей, значну науково-просвітительську установу.

Народився 1 (13) січня 1878 р. в с. Сермаки Подільської губернії у старовинній дворянській сім'ї, в якій був середнім сином. В 1895 р. сім'я Новицьких переїхала до Острога. Батьки Йосипа – Владислав та Марія Новицькі зай-

малися кондитерською справою: у власному ж будинку вони випікали солодкі тістечка та продавали їх у власному кафе.

У 1896 р. Новицький закінчив Острозьку чоловічу гімназію, після неї – повний курс Київського комерційного училища П. М. Натансона. На початку 1900-х рр. він працював учителем у міському училищі м. Золотоноші (Полтавської губернії), згодом переїхав до Острога і почав працювати домашнім учителем.

Педагогічна діяльність його не дуже приваблювала, проте захоплювали історія й археологія. Тому Й. Новицький вступає на археологічне відділення Московського археологічного інституту імені Миколи II, який закінчує в березні 1916 р. Захистивши дисертацію на тему «Східне питання. Аналіз формул та їх рішення» і склавши на відмінно іспити з усіх тридцяти предметів, що викладались в інституті, Й. Новицький був удостоєний звання вченого археолога і зарахований дійсним членом інституту.

У 1917 р. Й. В. Новицький повернувся до Острога й очолив музей Братства ім. князів Острозьких. Він досконало знав історію, мистецтво, історію мови та літератури, історію установ, історичну географію, етнографію, слов'янську та грецьку палеографію, епіграфіку, антропологію, геологію, нумізматику, музезнавство, археологію, історію архітектури і естетичних вчень та декілька мов. Й. Новицький побував у багатьох країнах, брав участь у розкопках єгипетських пірамід, мав чималий досвід археологічних досліджень. Особливо захоплювався він Єгиптом та Англією як країною високої культури.

Збереглося чимало документів про діяльність Й. Новицького в музеї в 1919–1920 рр. Всі вони безпосередньо пов'язані з Острозьким революційним комітетом, який розпочав свою роботу в травні 1919 р. 18 червня 1919 р. за пропозицією Острозького повітового відділу народної освіти при ревкомі був створений «Тимчасовий повітовий комітет по охороні пам'ятників мистецтва і старовини», на чолі якого був поставлений Й. В. Новицький. Комітет повинен був зареєструвати всі пам'ятки старовини і мистецтва, що знаходилися в Острозькому повіті, скласти їх докладний опис, зробити фотографії, здійснювати нагляд за пам'ятками та ліквідувати причини їх руйнування. Комітет мав право на придбання пам'ятників старовини і мистецтва, якщо їм загрожувала неминуча загибель та знищення. Мав свою лабораторію, кабінет, музей, архів, бібліотеку, свій бланк. Комітет постійно перебував у замку князів Острозьких. Острозький музей знаходився під опікою комітету. На виділені ревкомом кошти комітет упорядковував музей, закуповував обладнання, виплачував зарплату шести працівникам музею. З реквізиторського відділу при Острозькому ревкомі в музей були передані книги, картини, гравюри, фарфорові та бронзові вироби та інші речі, що мали художню та історичну цінність. Так по списку, складеному 19 липня 1919 р., музей отримав з ревкому 577 експонатів. Всі архітектурні споруди Острога, яким було більше ста років, комітет взяв на облік, під охорону. Ніяких перебудов, ремонтів, змін архітектури не дозволялося робити без його нагляду. Члени комітету розчищали та упорядковували старовинні пам'ятки Острога, проводили розкопки курганів, активно співпрацювали із архівами та Братством імені князів Острозьких.

У середині серпня 1919 р. в Острог вступили польські війська. У цей час, не порозумівшись із владою, Й. Новицький не зміг працювати у музеї в замку. Він створив власний «Региональный русский музей И. В. Новицкого» і працював у ньому до 1939 р.

У 1930-і рр. Й. Новицький займався дослідженням документальних джерел. Зокрема він написав «Хронологію міста Острога та князів Острозьких». У 1938 р. в Рочнику Волинському Й. Новицький опублікував досі невідомий історикам документ «Осідлість міста Острога», складений у 1703 р. острозьким старостою Яном Вільгельмом Ротаріушем. У документі були докладно описані вулиці Острога, архітектурні споруди та будинки, перераховані обов'язки міщан. Крім того у документі містився опис сіл Межирича, Бельмажа, Розважа, Хорова, Дерев'яного. У журналі «Ziemia Wołyńska» (лютий, 1939 р.) була опублікована стаття Й. Новицького про виявлення ним могили відомого історика Острога Станіслава Кардашевича, яку йому пощастило знайти після детального обстеження польського акрополю в Острозі. У кінці 1920-х – на початку 1930-х рр. Й. Новицький опублікував багато своїх статей у варшавському журналі «Воскресное чтение». Публікації Й. Новицького розкрили ще одну грань його багатой натури, показали його як талановитого письменника, лірика, філософа, який глибоко усвідомлював, що вік прагматизму, який наступає, позбавить людину здатності відчувати і любити, роз'єднає її з Богом, приведе до бездуховності. Цьому згубному процесові протистоїть високе мистецтво.

17 вересня 1939 р. Острог був зайнятий радянськими військами. Йосип Новицький знову почав працювати в історичному музеї. 10 вересня 1940 р. він продав у музей за 7000 карбованців 1520 експонатів (стародруки, документи, книги, твори мистецтва, предмети старовини), які зміг зібрати у 1920–1930-і рр. для свого власного музею. Багато експонатів він передав у історичний музей безкоштовно.

Коли на початку липня 1941 р. Острог був окупований німецькими військами, Й. Новицький був призначений Острозьким головою, оскільки досконало володів німецькою мовою. Проте німецька влада дуже швидко змінила рішення, знявши його з цієї посади за те, що він самовільно роздав населенню зерно та борошно з казенних складів. Музей, очолюваний Й. Новицьким, продовжував працювати. Правда експозиція його була небагатою. Кращі експонати Новицький надійно сховав у своєму будинку та у друзів. Велика заслуга Й. Новицького у врятуванні від загибелі цінних речей з єврейської синагоги.

Й. Новицький був художньо обдарованою людиною. Грав на різних музичних інструментах, зокрема на цитрі, малював аквареллю й олійними фарбами, точно визначав монети і печатки, був фахівцем у галузі історії мистецтва і архітектури, музеологом та археологом.

Останні роки життя Йосипа Владиславовича були нелегкими. У 1951 р. він був звільнений з роботи за неприхильне ставлення до радянського уряду.

Помер 24 грудня 1964 р., похований на П'ятницькому кладовищі по вулиці Бельмаж. Будинок Й. Новицького знесли під час зведення в Острозі адміністративної будівлі.

Публікації

Исторические экскурсии / И. В. Новицкий // Воскресное чтение. – 1929. – № 39. – С. 553. – (2)

К вопросу о происхождении названия «Польша» / И. В. Новицкий // Воскресное чтение. – 1929. – № 21. – С. 260. – (2)

Лжедмитрий I в Дерманском монастыре / И. В. Новицкий // Воскресное чтение. – 1928. – № 40. – С. 607–609. – (2)

Острожские легенды (к 400-летию юбилея кн. К. И. Острожского) / И. В. Новицкий // Воскресное чтение. – 1933. – № 42–43. – (2)

Острожский Богоявленский собор / И. В. Новицкий // Воскресное чтение. – 1929. – № 30. – С. 482–483. – (2)

Церковное древнехранилище / И. В. Новицкий // Воскресное чтение. – 1929. – № 19. – С. 308. – (2)

Церковь св. Троицы в с. Межиричах под Острогом / И. В. Новицкий // Воскресное чтение. – 1929. – № 15–14. – С. 237. – (2)

Odnalezienie grobu historyka Stanisława Kardaszewicza w Ostrogu / J. W. Nowicki // Ziemia Wołyńska. – 1939. – № 2. – (2)

Osiadłość miasta Ostroga anno 1708 / J. W. Nowicki // Rocznik Wołyński. – Równie, 1939. – Т. 7. – С. 179–228.

Література про Й. В. Новицького

Атаманенко В. Наукова та музейна діяльність Й. В. Новицького / В. Атаманенко // Волинська книга : історія, дослідж., колекціонування : наук. зб. – Острог, 2005. – С. 13–29. – (1)

Баталов В. «Без милостині і молитви безплідні» (Св. Ів. Златоуст) / В. Баталов // Замкова гора [Острог]. – 2005. – 12 листоп. – (1)

Бондарчук Я. В. Дослідник острозького краю / Я. В. Бондарчук // Життя і сл. [Острог]. – 1991. – 8 жовт. – (1)

Бондарчук Я. В. Дослідник острозької старовини / Я. В. Бондарчук // Місто [Острог]. – 1996. – 23 серп. – (1)

Бондарчук Я. В. Йосиф Новицький (1878–1964) / Я. В. Бондарчук // Острозькі просвітники XVI–XX ст. – Острог, 2000. – С. 193–202. – (1)

Бондарчук Я. Йосип Владиславович Новицький / Я. Бондарчук // Матеріали VII–IX науково-краєзнавчої конференції «Остріг на порозі 900-річчя» (1996–1998 роки). – Острог : Нац. ун-т «Остроз. акад.». – 2000. – С. 23–31. – (2)

Бондарчук Я. В. Йосиф Новицький – засновник Острозького музею / Я. В. Бондарчук // Матеріали I–III науково-краєзнавчої конференції «Остріг на порозі 900-річчя» (1990–1992). – Сокаль, 1992. – Ч. 1. – С. 30–32. – (1)

Габіт М. Наукові досліді в Острозі / М. Габіт // Волинь. – 1993. – 11 лют. – (2)

Гладуненко О. Унікальні люди на унікальній конференції / О. Гладуненко // Замкова гора [Острог]. – 2013. – 15 черв. – (1)

Ковальський М. П. Варшавський часопис «Воскресное чтение» (1924–1939 рр.) про минуле і тогочасне м. Острога і Волині / М. П. Ковальський, І. М. Ковальська, Т. М. Ковальська // Матеріали IV науково-краєзнавчої конфе-

ренції «Остріг на порозі 900-річчя» / Наук.-краєзн. т-во «Спадщина». – Остріг, 1993. – С. 74–86. – (1)

Ковальський М. П. Острозькі краєзнавці Йосип Новицький і Станіслав Кардашевич / М. П. Ковальський // Життя і сл. [Острог]. – 1992. – 27 трав. – (1)

Новак С. Нове кохання до княжни Гальшки прийшло... через три з половиною століття / С. Новак // Літопис Заходу. – 2006. – 5 жовт. – (1)

Цимбалюк Є. Дивак із Острога закохався у жінку, старшу... на 339 років / Є. Цимбалюк // Вільне сл. – 2006. – 28 верес. – (1)

Цимбалюк Є. Дивак із Острога закохався у жінку, старшу... на 339 років / Є. Цимбалюк // Цимбалюк Є. Редут. – Рівне : Овід, 2006. – С. 106–113. – (1)

Цимбалюк Є. Острозький дивак // Обірвана молитва за Україну / Є. Цимбалюк. – Рівне : Рівнен. друк., 2009. – С. 146–152. – (1)

Підготував М. П. Манько

ОСТРОВСЬКИЙ МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ

(*1897 – †1975)

Дослідник Волині, археолог.

Народився 6 вересня 1897 р. в м. Дубно у сім'ї фельдшера. Після закінчення початкової школи в м. Острозі у 1909 р. поступає на навчання в Острозьку гімназію. У 1915 р. під час евакуації м. Острога був вивезений до Києва, де й закінчив у 1917 р. п'яту гімназію «Товариства викладачів» (так записано в автобіографії). У 1918 р. вступив у відкритий стараннями гетьмана П. Скоропадського Київський університет, але за станом здоров'я переїхав до родини у Кам'янець-Подільський. Вступив до місцевого університету на агрономічне відділення, де провчився два роки. Захворівши на брюшний тиф та залишившись без засобів існування, повернувся до матері у м. Дубно. Після тривалих хвороб втратив працездатність, тому не зміг повернутися на навчання. Надалі поповнював освіту, виписуючи лекції, та надавав приватні уроки. У 1928 р., долучившись до діяльності дубенського краєзнавчого кола, почав збирати та реєструвати пам'ятки Волині.

Як делегат Державного археологічного музею у Варшаві на Волинь (1936–1939) обмежував свої дослідження дубно-крем'янецьким регіоном. Був одним з творців повітового музею у Дубному, а в часи Другої світової війни – його директором. З 1938 р. до останніх років життя незмінно працював у музеях : до 1946 р. – у Дубенському, а з 1946 р. – у Дубенському, Крем'янецькому. Помер у січні 1975 р. у Кременці.

Оскільки творча спадщина М. І. Островського публікувалась за життя переважно у місцевих газетах, про неї невідомо широкому загалу. Сьогодні відомо лише про незначну кількість його наукових публікацій. Це передусім матеріали з розкопок пам'яток кам'яної, бронзової та римської доби. Щоправда коротка згадка про значний доробок ученого присутня фактично в усіх археологічних оглядах цієї території. Зокрема по пам'ятках княжої доби знаходимо її в зведенні львівського археолога О. О. Ратича.

Як дослідник багатьох археологічних епох М. І. Островський відомий переважно завдяки збору поверхневого археологічного матеріалу на десятках багаточисельних пам'яток регіону.

Проте маловідомими залишилися спроби цього невтомного краєзнавця досліджувати стаціонарними розкопками пам'ятки княжої доби в регіоні. Про окремі з них є лише короткі згадки в археологічній карті, підготовленій фахівцями Інституту суспільних наук у Львові 1982 року.

Ще перед війною, входячи до дубенського краєзнавчого кола, М. І. Островський дослідив десятки городищ у селах Будераж, Варковичі, Мирогоща, Острів, над р. Іквою – Підлужжя, Верба, Листвин та ін. Часто (так було, зокрема, в X–XI ст.) ці укріплення слугували сховищами для мешканців поселень княжої доби, виявлених ученим у селах : Будераж (на південний схід від городища, на піщаних дюнах за р. Збитенкою), Волиця (коло кургану при дорозі на Дубно), Завалля («праворуч від дороги в кінці села»), Мирогоща, урочище «Коло цвинтаря» (виявлено сліди печищ та глиняної обмазки, хрестик із сірого шиферу), Рогізне (біля церкви).

Учений активно займався археологією під час і після Другої світової війни. Описуючи городище південно-східніше від Дубнівського замку, яке він вивчав у 1946 р., учений занотовує обстежені ним місця з «грубим шаром попелу від зруйнованих будинків».

У важкі післявоєнні роки саме він брав активну участь у роботах усіх археологічних експедицій, які досліджували Південно-Східну Волинь (керівники експедицій – М. Ю. Смішко, М. О. Тиханова, І. І. Тереножкін та ін.). Особливо великим є внесок дослідника у серйозні широкомасштабні археологічні дослідження в краї у 1947 р., які провела Дубно-Крем'янецька археологічна експедиція Інституту археології під керівництвом відомого історика, археолога та етнографа Михайла Яковича Рудинського (1887–1958), у той час зав. відділом первісної археології цього інституту. Під час її роботи за участю М. І. Островського було складено детальну археологічну карту з фіксацією укріплень на значних територіях у верхів'ях р. Ікви.

У 1946 та 1951 рр. на підставі Відкритого листа Інституту археології АН УРСР він самостійно розпочав археологічні дослідження Кременецького замку. Того ж 1951 р. М. І. Островський взяв участь в експедиції, організованій Рівненським обласним історико-краєзнавчим музеєм, у Залужжі Дубровицького району Рівненщини, де в заплаві р. Случ було досліджене ранньосередньовічне городище. Виявлені ученим матеріали дають змогу трактувати цю пам'ятку як один з перших дружинних осередків на Поліссі.

Особливо плідною у науковому плані була співпраця із загоном з вивчення фортець Інституту історії матеріальної культури АН СРСР з Ленінграда, який працював на Крем'янецьчині під керівництвом П. О. Раппопорта у 1961 р. Того ж року учений досліджував городище княжого Шумська у с. Онішківці.

Чималою є роль М. І. Островського у складанні колекцій та побудові експозицій Дубенського та Крем'янецького краєзнавчих музеїв. Саме тут частково збереглися пам'ятки з розкопок ученого. Дубенщина завдячує М. І. Островському цілою низкою археологічних досліджень і відкриттів та вагомим поповненням фондової колекції предметами археології.

Література про М. І. Островського

Дмитренко М. Михайло Іванович Островський – дослідник ранніх поселень на Дубнівщині / М. Дмитренко // Історія музейництва, пам'ятко-охоронної справи, краєзнавства і туризму в м. Острозі і на Волині : наук. зб. – Острог, 2006. – Вип. 1. – С. 125–130. – (1)

Дмитренко Т. Островський Михайло Іванович – дослідник ранніх поселень на Дубенщині / Т. Дмитренко // Історико-культурна спадщина Дубна : правові, історичні, мистецькі та музейні аспекти : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 15-річчю створення Держ. іст.-культ. заповідника м. Дубна. – Дубно, 2008. – С. 47–49. – (1)

Свешніков І. К. Довідник з археології : Ровенська обл. / І. К. Свешніков, Ю. М. Нікольченко. – К. : Наук. думка, 1982. – 114 с. – (1)

Терський С. В. Михайло Іванович Островський – дослідник пам'яток княжої доби на Волині (до 110-річчя від дня народження) / С. В. Терський // Минувле і сучасне Волині та Полісся : Олександр Цинкаловський і край : матеріали 27-ї Міжнар. наук. іст.-краєзн. конф., присвяч. 1020-й річниці від першої писем. згадки про Володимир та 110-річчю від дня народж. О. Цинкаловського (м. Володимир-Волинський, 22 лют. 2008 р.). – Луцьк, 2008. – С. 283–285. – (1)

Терський С. В. Михайло Іванович Островський – дослідник пам'яток княжої доби на Рівненщині (до 110-річчя від дня народження) / С. В. Терський // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 111–115. – (1)

Карий І. П. Пам'ятки середньовічного оборонного мистецтва Південної Волині у дослідженнях українських археологів міжвоєнного періоду [Електронний ресурс] / І. П. Карий, С. В. Терський. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/vnulp/Armia/2009_652/04.pdf. – Назва з екрана.

Підготувала Л. М. Малишева

ПАНЕК ЙОЗЕФ

(*1880 – †1961)

Вчений ботанік, громадський діяч.

Народився 15 жовтня 1880 р. в с. Отичка поблизу м. Рівне в родині чеських колоністів, які поселились на Волині в другій половині XIX ст. Його дідусь Август Панек був професором Празького університету, а батько Франтішек Панек займався будівництвом водяних млинів на Волині.

Йозеф Панек навчався в початковій школі в м. Заславль та в Житомирській класичній гімназії, яку закінчив у 1901 р. У тому ж році він поступив до Київського університету Святого Володимира, де вивчав природничі науки, спеціалізуючись на ботаніці. Під час навчання в університеті Й. Панек захоплюється науковою роботою, яка не була, однак, єдиним захопленням студента. Йозеф Панек був активним діячем студентських соціал-демократичних організацій, виступав на нелегальних робітничих зібраннях в Києві. За цю

діяльність він був виключений із університету й заключений на чотири місяці до Лук'янівської в'язниці, а пізніше примусово призваний на півроку до військової служби. Лише через декілька років Й. Панек зміг відновити навчання в університеті. В 1911 р. він одержав диплом першого ступеня за наукову роботу «Нарис рослинності Рівненського повіту».

Й. Панек навчався також на однорічних педагогічних курсах при Київському навчальному окрузі. В 1912 р. він розпочинає педагогічну діяльність як вчитель природничих дисциплін і географії. З 1912 по 1913 р. Й. Панек працює в гімназії Перетятка в Києві, а з 1913 по 1918 р. – у чоловічій та жіночій гімназії в м. Пирятині поблизу Полтави.

В 1918 р. Йозеф Панек переїздить до Рівного й з того часу до 1939 р. працює в польській приватній гімназії «Освіта». До 1941 р. він вчителює у середніх школах Рівного, а з 1941 по 1947 рр. працює науковим співробітником Рівненського краєзнавчого музею, займається дослідженням флори Волині.

Під час гітлерівської окупації Й. Панек зазнав переслідувань від німецької влади за переховування єврейської дитини.

У квітні 1947 р. Йозеф Панек емігрував до Чехословаччини, де кілька місяців перебував в осередку для переселенців. У вересні 1947 р. переїздить до Вроцлава (Польща). В 1951 р. отримує польське громадянство.

У Вроцлавському університеті Й. Панек спочатку працює ад'юнктом на кафедрі фармацевтичної ботаніки, а з 1950 р. – хранителем гербарію на кафедрі морфології та систематики рослин. Основною діяльністю його в той час було впорядкування, каталогізація та збереження гербарних зразків рослин, зібраних у різні роки в Гірській Сілезії.

У 1956 р. Й. Панек вийшов на пенсію. Складені Й. Панеком каталоги рослин гербарію Вроцлавського університету служать науці до цього часу.

Останні роки свого життя він провів в будинку опіки. 19 березня 1961 р. Йозеф Панек помер. Він похований на Грабишівському цвинтарі у Вроцлаві (Польща).

Наукова спадщина Йозефа Панека невелика. Його перу належить лише чотири наукові статті, опубліковані в 30-ті роки ХХ ст. У рівненському науково-краєзнавчому щорічнику «Rocznik Wołyński» та в краківському журналі «OchroŃa Przyrody». У його першій науковій статті (1930), присвяченій рослинності околиць міста Рівного, детально описані рослинні угруповання, наведені флористичні списки, розглянуті фітогеографічні особливості досліджуваної території. В цій праці Й. Панек вперше описує степову рослинність Вишневої гори, яка розміщена в околицях сіл Городок, Зозів та Шпанів. Детальному та ґрунтовному опису рослинного покриву Вишневої гори присвячені ще дві статті Й. Панека (1931, 1933). Ці роботи становлять інтерес не лише з наукової, але й з фітосозологічної точки зору, оскільки в них вперше висунута ідея про необхідність охорони унікальної степової рослинності Вишневої гори.

Стаття Й. Панека «Степова та скельна рослинність лісової Волині» (1939) є результатом узагальнення багаторічних досліджень автора на території сучасних Волинської, Рівненської, Житомирської областей та Кременецького району Тернопільської області.

Автор вперше встановлює закономірності поширення степової та скельної рослинності на Волині. Він складає конспект «найважливіших рослин Во-

лині», в якому зібрані детальні хорологічні відомості про 195 найцікавіших у ботаніко-географічному та фітосозологічному відношеннях видів флори Волині. Не меншу наукову цінність має зібраний Й. Панеком на Волині гербарій, який нараховує понад 500 зразків і зберігається у фондах Рівненського та Волинського краєзнавчих музеїв.

Йозеф Панек був хорошим популяризатором наукових знань. Про це свідчать його краєзнавчі нариси про природу Волині та її охорону, які були опубліковані в рівненській обласній газеті «Червоний прапор» у 40-і роки. На жаль праці Й. Панека мало відомі сучасним дослідникам і цінна інформація та оригінальні наукові ідеї, які в них містяться, майже не залучені до активу сучасної науки.

Публікації

Roślinność ocolic Równego / J. Panek // Rocznik Wołyński. – 1930. – Т. 1. – S. 57–79. – (2)

Roślinność stepowa i naskalna lessowego Wołynia / J. Panek // Rocznik Wołyński. – 1939. – Т. 2. – S. 26–66. – (2)

Zespół wisienki stepowej (Prunetum fruticosae) i jego sukcesia / J. Panek // Rocznik Wołyński. – 1931. – Т. 2. – S. 403–452. – (2)

Wiśniowa góra na Wołyniu / J. Panek // Ochrona Przyrody. – 1933. – R. 3. – S. 72–78. – (2)

Література про Й. Панека

Життя та діяльність Йозефа Панека : (до 130-річчя від дня народж. вченого) / В. І. Мельник, В. О. Володимирець, О. М. Сауш, Т. М. Гладовська ; Надслуч. ін.-т. – Рівне : Волин. обереги, 2012. – 88 с. – Зміст : Мельник В. І. Життєвий шлях Йозефа Панека. – С. 4–9 ; Володимирець В. О. Гербарна колекція Й. Ф. Панека в Рівненському обласному краєзнавчому музеї / В. О. Володимирець, О. М. Сауш, Т. М. Гладовська. – С. 10–72 ; Володимирець В. О. Газетні публікації Й. Панека / В. О. Володимирець, О. М. Сауш, Т. М. Гладовська. – С. 73–86. – (1)

Каталог гербарію Стефана Мацка та Йозефа Панека : із фондів ВКМ / В. Олешко, Л. Савчук, Т. Андреева. – Луцьк, 2005. – 582 с. – (2)

Ланшина Л. Йозеф Панек – дослідник рослинного світу Волині : (до 50-ї річниці від дня смерті науковця) / Л. Ланшина // Історія музейництва та пам'яткоохоронної справи в Острозі та на Волині : наук. зб. / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога. – Острог, 2011. – Вип. 3. – С. 51–54. – (1)

Мельник В. І. Йозеф Панек – дослідник рослинного світу Волині / В. І. Мельник // Вісник Нетішинського краєзнавчого музею. – 2002. – № 1. – С. 114–116. – (2)

Rostański K. Panek Józef (1880–1961) / K. Rostański // Słownik biologów polskich. – Warszawa : PWN, 1987. – S. 410. – (2)

Rostański K. Wspomnienie o Józefie Panku, byłym kustoszu zielnika Instytutu botaniki Uniwersytetu Wrocławskiego, w 25 rocznicę jego śmierci / K. Rostański // Acta Universitatis Wratislaviensis. – 1988. – № 974. Prace Botaniczne XL. – S. 3–5. – (2)

Підготувала Н. М. Кожан

ПАРХОМЕНКО ТЕТЯНА ПЕТРІВНА

Народилася 25 березня 1975 р. в м. Рівне. В 1992 р. закінчила середню школу № 20 та вступила на художньо-педагогічний факультет Рівненського державного інституту культури, спеціалізація – «Українознавець-етнолог, викладач фахових дисциплін».

З 1996 р. працює в Рівненському краєзнавчому музеї. У 1998 р. вступила до аспірантури Київського Національного університету культури та мистецтв. Тема дисертаційного дослідження «Народні обряди, звичаї й вірування, пов'язані з бджільництвом (Рівненське Полісся. Друга половина IX–XX ст.)».

У 2001 р. повернулася до Рівненського обласного краєзнавчого музею. За сумісництвом працювала в Палаці дітей та молоді в Школі традиційної народної культури для старшої та молодшої фольклорних груп «Веснянка» (2001); при обласній Малій академії наук учнівської молоді (керівник гуртка з етнології), в Центрі захисту культурної спадщини при МНС України (етнограф) у 1999, 2003–2006, 2012–2013 рр.

З перервою на навчання в аспірантурі (1996–1998, 2002) працювала у відділі етнографії Рівненського обласного краєзнавчого музею на посадах молодшого наукового (1996–1998, 2002), наукового (2003–2004), старшого наукового співробітника (з 2005).

У 2003–2004 рр. за фінансової підтримки Рівненської обласної держадміністрації була керівником комплексної етнографічно-культурологічної експедиції «Шляхами Південної Рівненщини». Постійний член оргкомітету з проведення «Музейних годин». Як керівник експедиційної групи та викладач дисципліни «Етнографія» працювала у Першій Всеукраїнській літній школі фольклористики Малої академії наук України на базі смт Дубровиця (2010). Член міського й обласного журі відділення фольклору та етнографії Малої академії наук.

Учасник численних експедицій з обстеження Рівненської, Київської, Житомирської, Вінницької областей. Учасник комплексних фольклорно-етнографічних експедицій у Зону відчуження в 2004 р. У складі Рівненського фольклорно-етнографічного товариства обстежувала північні райони Рівненщини (1998–2000). Приймала участь в експедиції від Центру захисту культурної спадщини при МНС України в Рокитнівський район (2006), експедиції відділу етнографії – в Острозький (2007), в Зарічненський (2008), в Дубровицький (2010), в Демидівський (2012) райони, в археологічних експедиціях у Дорогобуж (2002) та Пересопницю (2005).

Брала участь в організації експозицій та виставок.

Член Рівненського обласного фольклорно-етнографічного товариства, член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Тематика наукових досліджень: календарна й сімейна обрядовість; традиційні народні промисли; бджільництво; фольклор.

Публікації

Бджільництво в контексті святкування Трійці на Поліссі / Т. Пархоменко // Минувле і сучасне Волині та Полісся : Ковель і ковельчани в історії України та Волині : матеріали XII Всеукр. наук. іст.-краєзн. конф., присвяч. 12-й річниці

Незалежності України і 485-й річниці надання Ковелю Магдебурз. права : зб. наук. пр. : у 2 ч. Ч. 2. – Луцьк : Надстир'я, 2003. – С. 141–143. – (2)

Використання воску в народному знахарстві / Т. Пархоменко // Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся : матеріали комплекс. наук. експедицій Рівнен. фольклор.-етногр. т-ва. – Рівне : Волин. обереги, 2001. – Вип. 1. – С. 27–38. – (1)

Використання продуктів бджільництва в поминальних обрядах Зелених свят / Т. Пархоменко // Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся / голов. ред. і упоряд. В. П. Ковальчук. – Рівне : Перспектива, 2003. – Вип. 4. – С. 112–118. – (1)

Використання хлібної діжки в традиційній обрядовості українців / Т. Пархоменко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2009. – Вип. 7 : [190-річчю від дня народж. П. О. Куліша присвяч.]. – С. 116–121. – (1)

Вогонь у звичаях поліщуків / Т. Пархоменко // Слово молодим дослідникам : зб. матеріалів і тез міжвуз. наук.-теорет. конф., 28–29 листоп. 1996 р. – Рівне, 1996. – С. 81–85. – (1)

Вогонь у пісенній поезії рідного краю (за зразками календарно-звичаєвої поезії) / Т. Пархоменко // Діячі науки і культури рідного краю : матеріали і тези наук.-практ. конф. студ., аспірантів та молодих викл. вузів м. Рівного, 22–29 трав. 1995 р. – Рівне, 1995. – С. 20–22. – (2)

Глиняний посуд у народних звичаях та обрядах / Т. Пархоменко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 243–247. – (1)

Два кольори мої, два кольори / А. Українець, Т. Пархоменко // Рівне – 720 : від давнини до сучасності : в 2 кн. Кн. 2. – Рівне : Волин. обереги, 2003. – С. 71–75. – (1)

Експедиційна робота відділу етнографії РОКМ (1996–2004) / Т. Пархоменко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2005. – Вип. 2 : до 165-річчя заснування Рівнен. гімназії. – С. 54–57. – (1)

Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся / ред.-упоряд. В. Ковальчук. – Рівне : Перспектива, 2002. – Вип. 2. – 120 с. : іл. – Із змісту : [Колядки] : На твоєму дворі / записала в 1998 р. Пархоменко Т. П. в с. Глинне Рокитнів. р-ну від Ходакевич М. Ф., 1934 р. н., Рябушиць Т. С., 1952 р. н. ; нотація Гапон Л. Д. – С. 24 ; На твоєму дворі дуб зеленістої / записала в 1998 р. Пархоменко Т. П. в с. Нетреба Рокитнів. р-ну від Козел А. С., 1928 р. н. ; нотація Гапон Л. Д. – С. 27 ; [Веснянки] : Ой виходьте, веснянки / записала в 1998 р. Пархоменко Т. П. в с. Глинне Рокитнів. р-ну від Ходакевич М. Ф., 1934 р. н. ; нотація Гапон Л. Д. – С. 58 ; Гей весна, гей красна / записала в 1998 р. Пархоменко Т. П. в с. Познань Рокитнів. р-ну від Колодич Д. Я., 1926 р. н. ; нотація Гапон Л. Д. – С. 59. – (1)

Календарні звичаї та обряди / Т. Пархоменко // Етнокультура Рівненського Полісся / упоряд. В. Ковальчук. – Рівне : М. Дятлик, 2009. – С. 119–192. – (1)

Календарно-обрядові пісні Березнівщини : колядки та щедрівки / записала Т. П. Пархоменко ; транскрипція Л. Гапон, Н. Боярської // Літопис Березнівщини : наук. зап. Березнів. музею. – Рівне : О. Зень, 2011. – Вип. 1. – С. 178–199. – (1)

Комплектування етнографічної колекції Рівненського обласного краєзнавчого музею / А. Українець, Т. Пархоменко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. береги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 32–37. – (1)

Медовий Спас / Т. Пархоменко // Ого. – 2002. – 16 серп. – (1)

Музейні гостини – 2012 : до 20-ї річниці свята / А. Українець, Т. Пархоменко, О. Нагорнюк // Рівненський обласний краєзнавчий музей. – Рівне, 2012. – 8 с. – (2)

Оберегове застосування свічки та льону в народних віруваннях та обрядах Західного Полісся / Т. Пархоменко // Західне Полісся : історія та культура. – Рівне, 2004. – Вип. 1 : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 30-річчю Сарнен. іст.-етногр. музею, м. Сарни, 3–4 груд. 2004 р. – С. 140–148. – (1)

Особливості виготовлення сітчастих поясів. Пояс у народних віруваннях і звичаях / Т. Пархоменко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 239–245. – (1)

Поетичні образи бджоли в колядній пісенності Українського Полісся / Т. Пархоменко // Нар. творчість та етногр. – 2001. – № 1–2. – С. 70–73. – (1)

Пояс у народних віруваннях і звичаях / Т. Пархоменко // Декоративно-прикладне мистецтво Рівненщини : колект. моногр. / упоряд. і наук. ред. В. Г. Виткалов. – Рівне : М. Дятлик, 2010. – С. 77–83. – (1)

Про традиції колодкового бджільництва на Рівненському та Київському Поліссі / Т. Пархоменко // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2000. – Вип. 1. – С. 120–130. – (1)

Регіональна специфіка лісових промислів Житомирщини / Т. Пархоменко // Музейна справа на Житомирщині : пр. Житомир. наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині. Т. 33. – Житомир : Косенко, 2005. – С. 108–113. – (2)

Ритуальне використання обрядових страв з медом у різдвяно-новорічному циклі свят / Т. Пархоменко // Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся. – Рівне : Перспектива, 2002. – Вип. 2. – С. 9–21. – (1)

Ритуальне використання продуктів бджільництва в поховально-поминальній обрядовості / Т. Пархоменко // Народознав. зошити [Київ]. – 2001. – № 2. – С. 14–15. – (2)

Ритуальне використання продуктів бджільництва в родинних обрядах / Т. Пархоменко // Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся / ред.-упоряд. В. Ковальчук. – Рівне : Перспектива, 2003. – Вип. 3. – С. 17–27. – (1)

Ритуальне використання продуктів бджільництва у великодній обрядовості / Т. Пархоменко // Народознав. зошити [Київ]. – 2000. – № 5–6. – С. 842–850. – (2)

Ритуальне застосування свічки в весільних обрядах / Т. Пархоменко // Ми нуле і сучасне Волині й Полісся : народна культура – шлях до себе : зб. наук. пр. – Луцьк, 2003. – Вип. 11 : матеріали Волин. обл. наук.-етногр. конф., м. Луцьк, 10–11 квіт. 2003 р. – С. 108–109. – (2)

Ритуальне застосування свічки у весільних обрядах / Т. Пархоменко // Нар. творчість та етногр. – 2004. – № 5. – С. 89–92. – (1)

Символ вогню у зимовій поезії Волинського Полісся / Т. Пархоменко // Проблеми успадкування зимових народних звичаїв та обрядів : зб. матеріалів і тез Другої наук.-практ. конф., 19–21 січ. 1996 р. – Рівне, 1996. – С. 125–131. – (2)

Символіка вогню в українських купальських звичаях / Т. Пархоменко // Діячі науки і культури рідного краю : матеріали і тези наук.-практ. конф. студ., аспірантів та молодих викл. вузів м. Рівне, 23–25 трав. 1994 р. – Рівне, 1994. – С. 49–51. – (1)

Традиції весільних обрядів Рівненського Полісся / Т. Пархоменко // Етнокультурна спадщина Полісся / ред.-упоряд. В. Ковальчук. – Рівне : Перспектива, 2006. – Вип. 7. – С. 61–68. – (1)

Традиції соломоплетіння на Рівненщині / Т. Пархоменко // Етнокультурна спадщина Полісся / голов. ред. і упоряд. В. Ковальчук. – Рівне : Перспектива, 2004. – Вип. 5. – С. 11–17. – (1)

Традиційна купальська обрядовість Рівненщини / Т. Пархоменко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2005. – Вип. 3 : до 150-річчя від дня народж. Д. І. Яворницького. – С. 98–105. – (1)

Традиційна новорічна обрядовість Житомирського та Рівненського Полісся / Т. Пархоменко // Етнокультурна спадщина Полісся / ред. та упоряд. В. Ковальчук. – Рівне : Перспектива, 2005. – Вип. 6. – С. 51–55. – (1)

Традиційний водний транспорт українців / Т. Пархоменко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2011. – Вип. 9, ч. 2. – С. 193–202. – (1)

Традиційні сільськогосподарські знаряддя праці в експозиції Рівненського обласного краєзнавчого музею / Т. Пархоменко // Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР. – Рівне, 2012. – Вип. 10 : [до 80-річчя з дня народж. Г. Бухала]. – С. 161–165. – (1)

Фольклорно-етнографічні обстеження Зарічненського району студентами Рівненського державного інституту культури / Т. Пархоменко // Західне Полісся : історія та культура / ред. та упоряд. А. Українець. – Рівне : О. Зень, 2006. – Вип. 2 : матеріали краєзн. конф., присвяч. 60-літтю утворення Зарічнен. р-ну та 20-літтю аварії на Чорнобил. АЕС. – С. 145–157. – (1)

Фольклорно-етнографічні фонди музею / О. Макарова, Т. Оласюк, Т. Пархоменко, А. Українець // Етнокультура Волинського Полісся і Чорнобильська трагедія. – Рівне, 1998. – Вип. 2 : Зарічнен. р-н Рівнен. обл. – С. 280–285. – (1)

Література про Т. П. Пархоменко

Береза Ю. Рівнянка з чорнобильським смутком в очах / Ю. Береза // Провінційка. – 2006. – 16 берез. – (1).

Гриб В. Життя у зоні відчуження е! / В. Гриб // Сім днів. – 2006. – 3 лют. – (1)

Захарчук-Чугай Р. Про експедиції в районі Чорнобильщини / Р. Захарчук-Чугай // Бюлетень Львівського філіалу ННДРУС України : інформ. вип. – Л., 2007. – С. 150–155. – (2)

Марчук Л. Батьківщина, яку ми не знаємо / Л. Марчук // CITY LIFE. – 2006. – № 5(22). – С. 24–27. – (2)

Марчук Л. Зустріч з президентом у зоні відчуження / Л. Марчук // Рівне час. – 2005. – 22 груд. – (1)

Марчук Л. Чорнобиль, якого ми не знаємо / Л. Марчук // Рівне час. – 2006. – 13 квіт. – (1)

Столярчук Б. Й. Пархоменко Тетяна Петрівна // Митці Рівненщини : енциклопед. довід. / Б. Й. Столярчук. – Рівне : О. Зень, 2011. – С. 250. – (1)

Тименюк К. «Чорнобиль, якого ми не знаємо» / К. Тименюк // Вісті Рівненщини. – 2006. – 10 лют. – (1)

Ющук Б. Рівнянка з чорнобильським смутком в очах / Б. Ющук // Рівнен. діалог. – 2006. – 3 берез. – (1).

Одарченко В. Календарні звичаї та обряди Рівненщини закарбувала в книзі Тетяна Пархоменко [Електронний ресурс] / В. Одарченко. – Режим доступу : <http://www.radiosvoboda.org/content/article/1360015.html>. – Назва з екрана.

ПАШКОВСЬКА (МАСЯЄВА) АЛІНА МИКОЛАЇВНА

Народилася 24 жовтня 1981 р. в м. Норильськ (Красноярський край, Російська Федерація).

Навчалася у середній школі № 25 м. Рівне. Закінчила Рівненське музичне училище та Національний університет «Острозька Академія».

З 2006 р. працює у Рівненському обласному краєзнавчому музеї старшим науковим співробітником.

Теми наукових досліджень: старовинні листівки XIX ст.; Волинський іконопис XIII–XIX ст.; портретний живопис XVIII–XX ст.; художники Рівненщини; скульптор Томаш-Оскар Сосновський.

Публікації

Рівне на ліногравюрах Євгена Чорного (з фондової колекції Рівненського обласного краєзнавчого музею) / А. Масяєва // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2007. – Вип. 5 : [присвяч. 190-річчю від дня народж. М. І. Костомарова]. – С. 69–72. – (1)

Рівне на листівках другої половини XIX – початку XX століття : кат. листівок з фондів Рівнен. обл. краєзн. музею / А. Масяєва // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 179–187. – (1)

Сакральні споруди Рівненщини на старовинних листівках початку XX ст. : кат. листівок з фондів Рівнен. обл. краєзн. музею / А. Масяєва // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2009. – Вип. 7 : [190-річчю від дня народж. П. О. Куліша присвяч.]. – С. 67–76. – (1)

Портрети родини Карвіцьких-Дуніних з Мізоча (спроба атрибуції) / А. Масяєва // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 194–198. – (1)

ПОЗІХОВСЬКА СВИТЛАНА ВОЛОДИМИРІВНА

Народилася 13 серпня 1957 р. в с. Тучин Гошанського району Рівненської області. В 1974 р. закінчила Тучинську середню школу. В 1979 р. – історичний факультет Київського державного університету ім. Т. Шевченка.

З 1979 р. працює у Державному історико-культурному заповіднику м. Острога на посадах завідувачої Музеєм книги та друкарства, директора заповідника. Чинна посада – завідувача Музеєм книги та друкарства.

Член міжнародної музейної організації International Council of Museums.

Теми наукових досліджень: історія книги; краєзнавство.

Публікації

Біблія в європейській культурній спадщині XVI–XVIII століть / С. В. Позіховська. – Святогірськ, 2012. – 10 с. – (2)

Мініатюрні стародруки XVI–XVIII століть в колекції Музею книги та друкарства м. Острога / С. Позіховська. – Донецьк, 2010. – (2)

Музей книги та друкарства м. Острога / С. Позіховська. – Тернопіль : Наш світ, 2004. – 6 с. – (2)

Стародруки Речі Посполитої XVII–XVIII ст. у Волинських збірках : каталог / Держ. арх. Волин. обл., Музей кн. та друкарства Держ. іст.-культ. заповідника м. Острога, Рівнен. краєзн. музей, Рівнен. обл. наук. б-ка, Волин. краєзн. музей ; уклад. С. В. Позіховська, О. Л. Позіховський. – Луцьк : [б. в.], 2006. – 102 с. : іл. – (2)

Стародруки Речі Посполитої XVI–XVIII ст. у зібраннях Музею книги та друкарства м. Острога і Волинського краєзнавчого музею : каталог / Музей кн. та друкарства Держ. іст.-культ. заповідника м. Острога, Волин. краєзн. музей ; уклад. О. Л. Позіховський, С. В. Позіховська. – Луцьк : [б. в.], 2005. – 104 с. + 7 арк. іл. – (2)

Музей книги та друкарства / С. Позіховська // Українська літературна енциклопедія. – К., 1990. – Т. 2. – С. 493–494. – (1)

Музей книги та друкарства в Острозі / С. Позіховська // Острозька Академія XVI–XVII ст. : енциклопедія. – Острог, 2010. – С. 243–244. – (1)

Музей книги та друкарства в Острозі / С. Позіховська // Острозька Академія : енциклопед. вид. – Острог, 1997. – С. 98–100. – (1)

Бердичівське видання «Koronasy cudownego obrazu Świętej Matki Bosky Niełmskiej» як джерело до вивчення Холмської Богородиці / С. Позіховська // Волинська ікона : дослідж. та реставрація. – Луцьк, 2005. – Вип. 12 : матеріали XIII міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 27–28 жовт. 2005 р. – С. 89–105. – (2)

Бердичівське видання «Koronasy cudownego obrazu Świętej Matki Bosky Niełmskiej» як джерело до вивчення Холмської Богородиці / С. Позіховська // Ікона Холмської Богородиці : дослідж. та матеріали. – Луцьк, 2010. – С. 190–194. – (2)

Бердичівські видання у збірці Музею книги та друкарства м. Острога / С. В. Позіховська // Бердичів древній і вічно молодий : наук. зб. «Велика Волинь». Т. 32. – Житомир : М. Косенко, 2005. – С. 40–44. – (2)

Білоруські стародруки в колекції Музею книги та друкарства м. Острога / С. Позіховська, О. Позіховський // Берасцейскія кнігазборы : матэрыялы міжнар. навук.-практ. канферэнцыі «Берасцейскія кнігазборы : праблемы і перспектывы даследавання», Брэст, 30–31 кастрычніка 2008 г. – Брэст : Паліграфіка, 2010. – С. 359–375. – (1)

Вертоград Печерський : каталог виставки видань Києво-Печерських паперів XVII – поч. XXI ст. (02.03.2004 – 15.04.2004) / Остроз. музей кн. та друкарства ; упоряд. С. Позіховська, Б. Никифорук ; ред. Е. Єршова ; авт. ідеї та тексту Б. Никифорук. – К. : [б. в.], 2004. – 32 с. – (2)

Вертоград Печерський : острозькі сторінки / С. Позіховська // Друкарство. – 2004. – № 3(56). – С. 72–73. – (1)

Видання друкарні Києво-Печерської лаври XVII–XVIII ст. в колекції Музею книги та друкарства в м. Острозі / С. В. Позіховська // Могилянські читання 2008 : зб. наук. пр. – К., 2009. – С. 249–264. – (2)

Виставкова діяльність як один із пріоритетних напрямків музейної діяльності (у розрізі співпраці музеїв Волині) / О. Кононюк, С. Позіховська // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 55–58. – (1)

Виставковий проект «Біблія в європейській культурній традиції XVI–XIX ст.» / С. В. Позіховська // Святогірський альманах 2012 : зб. наук. пр. КЗ «Держ. іст.-культ. заповідник у м. Святогірську». – Донецьк : Ваш імідж, 2012. – С. 126–144. – (2)

Відлуння «Волинських афін» : архітектура древнього Острога очима відомих істориків, письменників, поетів / С. В. Позіховська // Проблеми збереження і використання культурної спадщини в Україні : всеукр. наук.-практ. конф., м. Святогірськ, 25–27 трав. 2005 р. – Слов'янськ : Печат. двор, 2005. – С. 101–116. – (2)

Волинські Афінні та їх околиці у працях істориків, письменників, поетів / С. В. Позіховська // Вісник Нетішинського краєзнавчого музею. – Нетішин, 2002. – Вип. 1. – С. 230–242. – (2)

Государственный историко-культурный заповедник города Острога. Отдел истории книги и книгопечатания (часть экспозиции) / С. Позиховская // Музеи книжного дела : указ. музеев книги мира. – М., 1987. – С. 43–44. – (2)

До історії створення і комплектування книжкової колекції Музею книги та друкарства в Острозі / С. Позіховська // Волинський музей : історія і сучасність : наук. зб. – Луцьк, 2004. – Вип. 3. – С. 365–368. – (2)

До історії створення і комплектування книжкової колекції Музею книги та друкарства в Острозі / С. Позіховська // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2007. – Вип. 2. – С. 199–205. – (1)

До питання історії Музею книги та друкарства в Острозі / С. Позіховська // Вісник Нетішинського краєзнавчого музею. – Нетішин, 2011. – Вип. 4. – С. 162–166. – (1)

До питання коронування чудотворного образу Матері Божої Холмської / С. Позіховська // Ікона Холмської Богородиці : дослідж. та матеріали. – Луцьк, 2010. – С. 80–83. – (2)

До питання коронування чудотворного образу Матері Божої Холмської / С. Позіховська // Волинська ікона : дослідж. та реставрація. – Луцьк, 2006. – Вип. 13 : матеріали XIII міжнар. наук. конф., м. Луцьк – м. Володимир-Волинський, 2–3 листоп. 2006 р. – С. 43–46. – (2)

До питання створення експозиції Музею книги та друкарства в Острозі / С. Позіховська // Волинська книга : історія, дослідж., колекціонування : наук. зб. – Острог, 2005. – Вип. 1. – С. 3–12. – (1)

До питання формування збірки краєзнавчої літератури XIX століття у фондах Державного історико-культурного заповідника м. Острога / С. Позіховська // Актуальні питання культурології : альм. наук. т-ва «Афіна» каф. культурології РДГУ / ред. В. Г. Виткалов. – Рівне, 2010. – Вип. 9. – С. 27–31. – (1)

Збірка російської кириличної книги XV – початку XIX століть в колекції Музею книги та друкарства м. Острога / С. Позіховська // Волинська ікона : дослідж. та реставрація : наук. зб. / Музей волин. ікони. – Луцьк : Волин. краєзн. музей, 2009. – Вип. 16 : матеріали XVI міжнар. наук. конф., присвяч. 105-й річниці від дня народж. П. Жолтовського, 70-ї річниці утворення Волин. обл. та 810-ї річниці Галицько-Волин. князівства, м. Луцьк, 4–5 листоп. 2009 р. – С. 218–222. – (2)

Іконографія образу Богородиці на прикладі колекції українських кирилических стародруків XVI–XVIII ст. у збірці Музею книги та друкарства м. Острога / С. Позіховська // Волинська ікона : дослідж. та реставрація : [матеріали XI міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 3–4 листоп. 2004 р.] – Луцьк, 2004. – С. 152–160. – (1)

«Ілюстрований путівник по Волині» Мечислава Орловича як одне з джерел вивчення історії м. Луцька 20-х – 30-х років XX ст. / С. Позіховська // Старий Луцьк : наук.-інформ. зб. ЛДІКЗ. – Луцьк : Обл. друк., 2005. – С. 195–198. – (2)

Книга Є. Гіжицького «Spis ważniejszych miejscowości w powiecie Starokostantynowskim na Wołyniu» як важливе джерело у вивченні історії Волині / С. Позіховська // Кобудь. Костянтинів. Старокостянтинів : історія, археологія, культура, архітектура : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 800-літтю міста, 10–11 берез. 2006 р. : наук. зб. «Велика Волинь». Т. 34. – Старокостянтинів, 2006. – С. 278–282. – (2)

Листи В. Жуковського і В. Ганки графу Д. М. Блудову в колекції Державного історико-культурного заповідника м. Острога / С. В. Позіховська // Острог на порозі 900-річчя : матеріали VI Остроз. наук. конф. – Острог, 1995. – С. 167–169. – (2)

Луцьке видання «Directorium officii divini ac Missarum» в колекції Музею книги та друкарства м. Острога / С. Позіховська // Старий Луцьк : наук.-інформ. зб. ЛДІКЗ. – Луцьк : Тетен, 2011. – Вип. 7. – С. 473–476. – (2)

Мініатюрні стародруки XVI–XVIII ст. в колекції Музею книги та друкарства м. Острога / С. Позіховська // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2012. – Вип. 5. – С. 438–447. – (2)

Музейна експозиція : старі проблеми та нові тенденції (на прикладі музеїв Великої Волині) / О. Кононюк, С. Позіховська // Вісник Одеського історико-краєзнавчого музею. – Одеса, 2006. – Вип. 3. – С. 93–95. – (2)

Некоторые проблемы создания и оформления Музея книги (в связи с открытием Музея книги и книгопечатания в г. Остроге) / С. В. Позиховская, А. Л. Позиховский // Визуальная пропаганда книжных памятников : сб. науч. труд. – М., 1989. – С. 132–134. – (2)

Острожский музей книги / С. В. Позиховская // Русская речь : науч.-популяр. журн. АН СССР. – М. : Наука, 1988. – С. 120–122. – (2)

Пантелеймон Юр'єв – збирач Острозької старовини, легенд, переказів / С. В. Позіховська // Вісник Нетішинського краєзнавчого музею. – Нетішин, 2003–2004. – № 2–3. – С. 247–253. – (2)

Передне слово / С. Позіховська // Огнева О. Біблія у світовій книжковій спадщині : кат. вист. / О. Огнева, О. Златогорський. – Луцьк : Обл. друк., 2005. – С. 4–5. – (2)

Праця Адама Войничча «Łuck na Wołyniu. Opis historyczno – fiziograficzny» як одне з джерел до вивчення історії міста / С. Позіховська // Старий Луцьк : наук.-інформ. зб. ЛДІКЗ. – Луцьк : Терен, 2008. – Вип. 4. – С. 195–199. – (2)

Російські богослужбові книги XVI–XVIII ст. музею книги / С. Позіховська // Волинська ікона : дослідж. та реставрація : наук. зб. – Луцьк, 2012. – Вип. 19 : матеріали XIX міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 24–25 жовт. 2012 р. – С. 220–223. – (2)

Російські стародруки в збірці Музею книги та друкарства Державного історико-культурного заповідника м. Острога / С. Позіховська // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині : наук. зб. – Острог, 2011. – Вип. 3. – С. 483–489. – (1)

Спільна виставкова діяльність музеїв Великої Волині : стан та перспективи / С. Позіховська // Волинський музей : історія і сучасність : наук. зб. ЛДІКЗ. – Луцьк, 2009. – Вип. 4. – С. 214–218. – (2)

Спомини, закарбовані у глині / С. Позіховська, О. Позіховський // Кераміка. Стиль. Мода. – 2003. – № 2. – С. 78–81. – (2)

Стародруки Речі Посполитої у зібранні Музею книги та друкарства м. Острога / С. Позіховська // Минуле та сучасне Волині та Полісся. Розвиток бібліотечної справи в краї : матеріали XVI Волин. наук. іст.-краєзн. конф., присвяч. 65-річчю Волин. держ. обл. універс. наук. б-ки ім. Олени Пчілки, 1–2 черв. 2005 р. – Луцьк, 2005. – С. 11–18. – (1)

Стародруки Речі Посполитої XVII–XVIII ст. у збірках волинських наукових та науково-освітніх установ / С. Позіховська // Старий Луцьк : наук.-інформ. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 5. – С. 272–277. – (2)

Стародруки та рукописи XVII століття в Святих горах / С. В. Позіховська // Святі гори в історії Слобідської України : виставка (стародруки, археол. знахідки, мистец. твори) : довід. вид. – Донецьк, 2012. – С. 78–112. – (2)

Стародруки та рукописи XVII століття в Святих горах / С. В. Позіховська // Святогірський альманах 2011 : зб. наук. пр. – Донецьк, 2011. – С. 158–164. – (2)

Суботник 1693 року із села Погорільці на Рівненщині як одне з джерел до вивчення історії та генеалогії родини кн. Острозьких / О. Позіховський,

С. Позіховська // Волинська ікона : дослідж. та реставрація : наук. зб. – Луцьк : Волин. краєзн. музей, 2008. – Вип. 15 : матеріали XV міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 25–26 верес. 2008 р. / Музей волин. ікони. – С. 181–183. – (1)

Українські стародруки мазепинської доби у збірці Музею книги та друкарства м. Острога / С. В. Позіховська // Могилянські читання 2009 : зб. наук. пр. – К., 2010. – С. 219–227. – (2)

Museum Książki i drukarstwa w Ostrógu (na 20-lecie założenia) / S. Pozichowska // Ostróg. Biuletyn Koła przyjaciół Ostróga nad Horyniem. Rok 16. Wrzesień, 2006 r. – Szczecin, 2006. – № 59. – S. 37–39. – (2)

Starodruki Rzeczypospolitej w zbiorach Muzeum Książki i Drukarstwa miasta Ostroga / S. Pozihovska, O. Pozihovski // Libri separatis : inspiracje do badań nad starodrukami polskimi w bibliotekach Rosji, Białorusi, Ukrainy i Litwy. – Kraków : Kolegium Kolombinum, 2010. – S. 81–89. – (2)

«Суботнік» 1693 г. з сяла Пагарельцы на Ровеншчыне як адна з крыніц да вывучення гісторыі і генеалогіі роду князёў Астрожскіх / С. Пазіховская, А. Пазіховскі // Дабраверны князь Канстанцін (Васілій) Астрожскі – славыты асветнік і абаронца праваслаўя : зб. матэрыялаў Міжнар. навук.-багаслоў. канф., Тураў-Брэст, 11–12 мая 2008 г. – Брэст : БрДУ імя А. С. Пушкіна, 2011. – С. 71–73. – (2)

ПОЗИХОВСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ЛЕОНТІЙОВИЧ

Народився 24 лютого 1958 р. в с. Хорів Острозького району Рівненської області. В 1975 р. закінчив Хорівську середню школу, в 1980 р. – історичний факультет Львівського університету ім. І. Франка.

З 1980 р. працює у Державному історико-культурному заповіднику м. Острога на посадах завідуючого Музеєм книги та друкарства, завідуючим відділом нумізматики (чинна посада).

Лауреат обласної премії ім. І. Свешнікова.

Теми наукових досліджень: нумізматика; історія книги; археологія неоліту Волині.

Публікації

Білоруські стародруки в колекції Музею книги та друкарства м. Острога / С. Позіховська, О. Позіховський // Берасцейскія кнігазборы : матэрыялы міжнар. навук.-практ. канферэнцыі «Берасцейскія кнігазборы : праблемы і перспектывы даследавання». Брэст, 30–31 кастрычніка 2008 г. – Брэст : Паліграфіка, 2010. – С. 359–375. – (1)

Борисоглібський енкалпін з Рівненщини / О. Позіховський, В. Петегиріч // Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. – Л., 2005. – Вип. 9. – С. 337–340. – (2)

Бурштинові амулети з Острожчини / О. Л. Позіховський // Археологія. – 2010. – № 1. – С. 66–68. – (1)

Виробничий комплекс волино-люблінської культури в с. Зимне / О. Позіховський // Нариси культури давньої Волині / за заг. ред. Г. Охріменка. – Луцьк : Волин. обл. друк, 2006. – С. 285–295. – (1)

Голишів і проблема періодизації енеоліту Західної Волині / О. Л. Позіховський // Археологія. – 2010. – № 2. – С. 4–18. – (1)

Грошовий обіг на Волині XIV–XVII ст. : (за матеріалами монет. скарбів у фондах Держ. іст.-культ. заповідника м. Острог Рівнен. обл.) / О. Л. Позіховський, Р. М. Шуст // Вісник Львівського університету : [зб. наук. пр.]. – Л., 2005. – Вип. 39–40. – С. 529–547. – (2)

До питання про етноміграційні процеси на території Волинського Полісся в епоху енеоліту / О. Позіховський // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2005. – Вип. 3 : до 150-річчя від дня народж. Д. І. Яворницького. – С. 110–115. – (1)

Дослідження ґрунтового могильника 4–3 тис. до н. е. в м. Острог / О. Позіховський, В. Самолук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. береги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 155–158. – (1)

Енеолітичний кремаційний могильник в околицях Острога на Західній Волині / О. Л. Позіховський, В. О. Самолук // Археологія. – 2008. – № 1. – С. 28–41. – (1)

Житлове будівництво в Острозі у X – на початку XII ст. за матеріалами досліджень 2004 року / О. Л. Позіховський, Б. А. Прищепка // Археологічні дослідження в Межиріччі Вісли, Дністра та Тиси у 2000–2007 рр. – Л., 2011. – С. 132–149. – (2)

Керамічні матеріали з пам'ятки Розваж-Кошара на Острожчині / О. Позіховський, Г. Охріменко, В. Охріменко // Олександр Цинкаловський та праісторія Волині / Г. Охріменко, Н. Скляренко, О. Каліщук [та ін.]. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2007. – С. 710–727. – (2)

Матеріали до каталогізації пам'яток Трипільської культури Середнього Погориння / О. Позіховський // Археологічна спадщина Яна Фітцке / за ред. Г. В. Охріменка. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2005. – С. 279–314. – (2)

Нові пам'ятки городоцько-здовбицької культури в середньому Погоринні / К. Бунятян, О. Позіховський // Вісник Нетішинського краєзнавчого музею / відп. ред. О. Кононюк. – Нетішин, 2011. – Вип. 4 : матеріали II іст.-краєзн. конф. «Півд.-Сх. Волинь в контексті історії України» (до 10-річчя відкриття експозиції міськ. краєзн. музею м. Нетішина), м. Нетішин, 27 верес. 2011 р. – С. 84–94. – (1)

Пам'ятки культури кулястих амфор в околицях Острога / О. Л. Позіховський, К. П. Бунятян // Археологія. – 2012. – № 2. – С. 54–67. – (1)

Пізнотрипільське поселення біля с. Голишів на Західній Волині / О. Позіховський, Г. Охріменко // Археологічна спадщина Яна Фітцке / за ред. Г. В. Охріменка. – Луцьк : Волин. обл. друк, 2005. – С. 216–278. – (2)

Поселення городоцько-здовбицької культури неподалік Острога / О. Л. Позіховський, К. П. Бунятян // Археологія. – 2011. – № 3. – С. 82–101. – (1)

Поселення Лендль-Полгарської культурно-історичної спільноти біля села Вільбівне на Волині (за матеріалами розкопок 2002 р.) / О. Позіховський //

Археологічна спадщина Яна Фітцке / за ред. Г. В. Охріменка. – Луцьк : Волин. обл. друк, 2005. – С. 206–215. – (2)

Стародруки Речі Посполитої XVI–XVIII ст. у зібраннях Музею книги та друкарства м. Острога і Волинського краєзнавчого музею : каталог / Музей кн. та друкарства Держ. іст.-культ. заповідника м. Острога, Волин. краєзн. музей ; уклад. О. Л. Позіховський, С. В. Позіховська. – Луцьк : [б. в.], 2005. – 104 с. + 7 арк. : іл. – (2)

Стародруки Речі Посполитої XVII–XVIII ст. у Волинських збірках : каталог / Держ. архів Волин. обл., Музей книги та друкарства Держ. іст.-культ. заповідника м. Острога, Рівнен. краєзн. музей, Рівнен. обл. наук. б-ка, Волин. краєзн. музей ; уклад. С. В. Позіховська, О. Л. Позіховський. – Луцьк : [б. в.], 2006. – 102 с. : іл. – (2)

A Settlement of the Horodotsko-Zdovbytska Culture near Ostroh / K. P. Bunyatan, O. L. Pozikhovskiy // Ukrainian Archeology. – 2011. – P. 38–56. – (2)

Holyshiv and the Problem of Division into Periods of the Copper Age in Western Volyn Region / O. L. Pozikhovskiy // Ukrainian Archeology. – 2010. – P. 28–39. – (2)

Starodruki Rzeczypospolitej w zbiorach Muzeum Książki i Drukarstwa miasta Ostroga / S. Pozihovska, O. Pozihovski // Libri separatis : inspiracje do badań nad starodrukami polskimi w bibliotekach Rosji, Białorusi, Ukrainy i Litwy. – Kraków : Kolegium Kolombinum, 2010. – S. 81–89. – (2)

«Суботнік» 1693 г. з сяла Пагарельцы на Ровеншчыне як одна з крыніц да вивучення гісторыі і генеалогіі роду князёў Астрожскіх / С. Пазіховская, А. Пазіховскій // Дабраверны князь Канстанцін (Васілій) Астрожскі – славыты асветнік і абаронца праваслаўя : зб. матэрыялаў Міжнар. навук.-багаслоў. канф., Тураў–Брэст, 11–12 мая 2008 г. – Брэст : БрДУ імя А. С. Пушкіна, 2011. – С. 71–73. – (2)

ПОНОМАРЬОВА ТЕТЯНА ОЛЕКСАНДРІВНА

Народилася 2 жовтня 1948 р. у м. Гвардійськ Калінінградської області (Російська Федерація).

У 1955–1966 рр. навчалася у загальноосвітніх школах міст: Вайзенфельс (НДР), Галле (НДР), Луцьк, Ізяслав (Хмельницької області). З 1966 по 1971 рр. навчалася на історичному факультеті Саратовського державного університету (Російська Федерація).

У 1972 р. очолила відділ історії дораянського періоду Рівненського обласного краєзнавчого музею, з 2005 р. – завідувача сектором історії давнього часу. З 1993 р. – викладач-сумісник кафедри культурології Рівненського державного гуманітарного університету. Доцент кафедри культурології Рівненського державного гуманітарного університету.

Учасник археологічних експедицій з дослідження античного міста Херсонес (Севастополь) (керівник С. Стржелецький), давньоруських Дорогобужа, Муравиці (керівник Ю. Нікольченко), пам'яток трипільської культури Чер-

каської області (керівник О. Цвек), давньоруського Києва (керівник П. Толочко), поля Берестецької битви 1651 р. («Козацькі могили») (кер. І. Свешніков).

Брала участь у роботі експедиції з обстеження культових приміщень Рівненської області (кер. доктор мистецтвознавства П. Жолтовський).

Надавала наукові консультації та практичну допомогу у роботі із створення експозицій районних краєзнавчих музеїв у Млинові, Корці, Березному, Сарнах, а також музею-заповідника «Козацькі могили» (нині «Поле Берестецької битви» с. Пляшева Радивилівського району).

Брала участь у створенні експозиції та виставок Рівненського обласного краєзнавчого музею.

У 2011 р. створювала експозицію «Культурно-археологічного центру «Пересопниця» в с. Пересопниця Рівненського району.

Член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Теми наукових досліджень: життя та творчість письменника В. Г. Короленка; Берестецька битва 1651 р.; Рівненщина в давні часи історії.

Публікації

Берестецька битва 1651 року мовою документів : за матеріалами наук. спадщини І. Свешнікова : хрестоматія / Т. О. Пономарьова, В. Г. Виткалов. – Рівне : Волин. береги, 2005. – 404 с. – (1)

Каталог найважливіших знахідок з місця Берестецької битви 1651 року : за матеріалами археолог. експедиції музею / авт. тексту І. К. Свешніков, Т. О. Пономарьова. – Рівне : Облполіграфвидав, 1986. – 12 с. – (1)

Колекція періодики Рівненського обласного краєзнавчого музею : спроба систематизації / Т. О. Пономарьова, В. Г. Виткалов. – Рівне : Волин. береги, 1999. – 46 с. – (1)

Пересопниця : іст.-краєзн. нарис : (до 850-річчя писем. згадки) / Т. О. Пономарьова, В. Г. Виткалов, Я. М. Мельник. – Рівне : Волин. береги, 1999. – 42 с. – (1)

Ровенський краєзнавчий музей : путівник / Г. М. Антонова, Ю. М. Нікольченко, Т. О. Пономарьова, Г. В. Бухало. – Л. : Каменярь, 1978. – С. 32–53. – (2)

Ровенский краеведческий музей : путеводитель / Т. А. Пономарева, Г. Н. Антонова, Ю. М. Никольченко, Г. В. Бухало. – Л. : Каменярь, 1982. – С. 27–43. – (1)

Світла особистість імперії темряви : В. Г. Короленко на Рівненщині : джерела, літ. дослідж. та краєзн. нариси / Т. О. Пономарьова. – Рівне : Рівнен. друк., 2010. – 304 с. – (1)

100-річчя музейної справи на Рівненщині / упоряд. : Г. Бухало, Т. Пономарьова. – Рівне, 1996. – 7 с. – (1)

Археологічні матеріали Ігоря Свешнікова у фондах Рівненського обласного краєзнавчого музею / Т. О. Пономарьова, О. С. Булига // Життєвий та творчий шлях І. К. Свешнікова : до 90-річчя від дня народж. видат. історика-археолога : зб. тез наук. конф. – Рівне, 2005. – С. 8–10. – (1)

Архів І. Свешнікова / Т. О. Пономарьова // Берестецька битва 1651 р. в історії, літературі та мистецтві : наук. зб. : [до 350-річчя Берестец. битви та

10-річчю незалежності України присвяч.] / Ін-т мистец. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне, 2001. – С. 82–88. – (1)

В. Короленко в пам'ятках образотворчого мистецтва / Т. О. Пономарьова // Українська культура : минуле, сучасне та шляхи розвитку / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2001. – Вип. 6. – С. 57–67. – (2)

В. Короленко і Туцевичі / Т. О. Пономарьова // Велика Волинь : матеріали наук.-практ. конф. – Рівне, 2000. – С. 29–34. – (2)

В. Короленко про гімназію, її учнів та педагогів / Т. О. Пономарьова // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2005. – Вип. 2 : до 165-річчя заснування Рівнен. гімназії. – С. 79–90. – (1)

В. Г. Короленко в мистецькій культурі XIX – першої половини XX ст. / Т. О. Пономарьова // Українська культура : минуле, сучасне та шляхи розвитку : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2003. – Вип. 8. – С. 19–25. – (1)

В. Г. Короленко і сучасне краєзнавство / Т. О. Пономарьова // Культура ХХІ ст. : стан, проблеми, перспективи. – Рівне : РДГУ, 2008. – (2)

Відтворення Берестецької битви на макеті / Т. О. Пономарьова, П. А. Ричков / Берестецької битві – 340 років : тези II респ. наук.-теорет. конф., 15 черв. 1991 р. – Рівне, 1991. – С. 83–85. – (1)

Вивчення Рівненського періоду життя та творчості В. Короленка / Т. О. Пономарьова // Феномен В. Короленка : погляд із III тисячоліття : зб. наук. пр. Полтав. держ. пед. ун-ту. – Полтава, 2004. – С. 175–178. – (2)

Володимир Короленко в Рівному : до історії однієї фотографії / Т. О. Пономарьова // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 197–199. – (1)

Володимир Короленко на Рівненщині / Т. О. Пономарьова // Погорина : літ.-краєзн. журн. Рівненщини. – 2010. – № 12–13. – С. 343–347. – (1)

Ворцелі зі Степаня / Т. О. Пономарьова // Західне Полісся : історія та культура / ред.-упоряд. А. М. Українець. – Рівне, 2009. – Вип. 3 : матеріали краєзн. конф., присвяч. 35-річчю утворення Сарнен. іст.-етногр. музею та 100-річчю від дня народж. письмен. Б. Шведа. – С. 34–39. – (1)

Деякі актуальні проблеми наукового і художнього проектування сучасних музейних експозицій / Т. О. Пономарьова // Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2005. – Вип. 9. – С. 104–109. – (1)

До історії ілюстрування волинського циклу творів В. Г. Короленка : (за матеріалами зб. фондів Рівнен. обл. краєзн. музею) / Т. О. Пономарьова // Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2002. – Вип. 7. – С. 59–67. – (1)

До історії створення колекції «В. Г. Короленко на Рівненщині» в обласному музеї / Т. О. Пономарьова // Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР. – Рівне, 2013. – Вип. 11 : [присвяч. розвитку музейн. справи та краєзнавства Волині]. – С. 150–158. – (1)

«Доповідна записка попечителя Київського навчального округу Міністру народної освіти Російської імперії» про переведення гімназії до Рівного / Т. О. Пономарьова // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2005. – Вип. 2 : до 165-річчя заснування Рівнен. гімназії. – С. 71–74. – (1)

З історії формування музейної мережі краю / Т. О. Пономарьова // Українська культура : минуле, сучасне та шляхи розвитку : міжвузів. зб. наук. пр. / Рівнен. держ. ін-т культури. – Рівне, 1997. – Вип. 2. – С. 103–110. – (1)

Короленкіана О. Храбровицького у фондах музею / Т. О. Пономарьова // Діячі науки і мистецтва рідного краю : зб. матеріалів і тез наук. конф. – Рівне, 2000. – С. 21–25. – (2)

Культурне будівництво в Україні 1917–1995 рр. / Т. О. Пономарьова // Українська культура : сторінки історії ХХ ст. / В. Виткалов. – Рівне : Ліста, 1996. – С. 268–431. – (1)

В. Г. Короленко на Рівненщині : до питання дослідж. юнац. років письм. на Волині / Т. О. Пономарьова // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Рівнен. друк., 1996. – Вип. 1 : 100-річчю музейн. справи на Рівненщині присвяч. – С. 66–73. – (1)

Культурологічні аспекти історіографічних поглядів В. Г. Короленка / Т. О. Пономарьова // Укр. культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2005. – Вип. 10. – С. 19–24. – (1)

Любомирські – будівники культури Рівненського краю / Т. Пономарьова, Н. Шолудько // Нова пед. думка. – 2000. – № 3–4. – С. 134–138. – (1)

М. Костомаров про гімназію, її учнів та педагогів / Т. О. Пономарьова // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2005. – Вип. 2 : до 165-річчя заснування Рівнен. гімназії. – С. 74–76. – (1)

Мистецька культура українського козацтва / Т. Пономарьова, В. Виткалов // Українська культура : минуле, сучасне та шляхи розвитку / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2000. – Вип. 5. – С. 139–149. – (1)

Місто – зодчий, місто – солдат : висловлювання про м. Рівне / Т. О. Пономарьова // Рівне – 720 : від давнини до сучасності : В 2 кн. Кн. 1 / голов. ред. Г. Сербін ; упоряд. : Г. Бухало, В. Шанюк, С. Шевчук. – Рівне : Волин. обереги, 2003. – С. 226–229. – (1)

Музейна педагогіка / Т. О. Пономарьова // Українська культура : минуле, сучасне та шляхи розвитку / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 1998. – Вип. 3. – С. 41–44. – (1)

Місто Рівне : сторінки історії XVII ст. / Т. О. Пономарьова // Волинь незабутня : тези V регіон. наук.-практ. конф. – Рівне, 1994. – С. 8–20. – (2)

Перший досвід вивчення історії козаччини Ігоря Свешнікова / Т. О. Пономарьова // Берестецька битва в історії України : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 360-річчю Берестец. битви / Нац. іст.-культ. заповідник «Поле Берестец. битви» ; упоряд. : Л. Галабуз, О. Борисюк. – Рівне, 2011. – С. 83–86. – (1)

Поколінний розпис Штейнгелів / Т. О. Пономарьова // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 49–52. – (1)

Рівненська бібліотека князів Любомирських / Т. О. Пономарьова // Бібліотеки Рівненщини : історія і сучасність : зб. ст. і тез наук.-практ. конф. – Рівне, 1999. – С. 23–25. – (1)

Рівненська бібліотека князів Любомирських / Т. О. Пономарьова // Волинь незабутня : тези VI регіон. наук.-практ. конф. – Рівне, 1995. – С. 61–63. – (2)

Рівненські адреси В. Короленка / Т. О. Пономарьова // Велика Волинь : матеріали наук.-практ. конф. – Житомир, 2003. – С. 51–57. – (2)

Рівненські малюнки В. Короленка / Т. О. Пономарьова // Діячі науки і мистецтва рідного краю : зб. матеріалів і тез наук. конф. – Рівне, 1999. – С. 150–156. – (2)

Родина Ворцелів із Степані / Т. О. Пономарьова // Волинь незабутня : тези IV регіон. наук.-практ. конф. «Краєзн. дослідж. з історії Волині. Нові підходи, форми і методи». – Рівне, 1993. – С. 33–35. – (1)

Родина письменника В. Г. Короленка на Волині / Т. О. Пономарьова // Велика Волинь : минуле й сучасне : (матеріали міжнар. наук.-краєзн. конф., жовт. 1994 р.). – Хмельницький ; Ізяслав ; Шепетівка, 1994. – С. 502–505. – (1)

Т. Г. Шевченко і М. І. Костомаров : до історії формування поглядів та взаємовідносин / Т. О. Пономарьова // Тарас Шевченко і сучасність : зб. матеріалів і тез міжнар. наук.-теорет. конф., 21 трав. 1996 р. – Рівне, 1996. – С. 227–230. – (1)

Тихий подвиг материнської любові / Т. О. Пономарьова // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 13–17. – (1)

Володимир Галактіонович Короленко і Рівненщина : до 150-річчя від дня народж. : бібліогр. покажч. / Рівнен. держ. обл. б-ка ; уклад. : Т. О. Пономарьова, Н. М. Кожан ; наук. ред. : В. П. Ярошук. – Рівне : Волин. обереги, 2003. – 55 с. – (1)

Література про Т. О. Пономарьову

Дослідник, музеєзнавець, експозиційник : (до ювілею Пономарьової Т. О. – завідувача сектору стародавньої історії Рівненського обласного краєзнавчого музею) / В. Мушировський // Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР. – Рівне, 2013. – Вип. 11 : [присвяч. розв. музейн. справи та краєзнавства Волині]. – С. 114–117. – (1)

ПРИЩЕПА БОГДАН АНАТОЛІЙОВИЧ

Народився 14 серпня 1957 р. в с. Остапівка Миргородського району Полтавської області.

У 1964–1974 рр. навчався в середній школі № 1 смт Рокитне Рівненської області. З 1974 по 1979 рр. – у Київському державному університеті ім. Т. Шевченка на історичному факультеті.

З 1979 по 1997 рр. працював у Рівненському обласному краєзнавчому музеї науковим співробітником, завідуючим відділу охорони пам'яток історії та культури, згодом – сектору охорони пам'яток археології, пізніше – відділу історії. Археолог.

Відмінник освіти України. Лауреат обласної премії управління культури Рівненської облдержадміністрації ім. Бориса Тена (за монографію «Літописний Дорогобуж в період Київської Русі: до історії населення Західної Волині в X–XIII століттях» (1997)). Лауреат обласної премії Рівненської обласної ради ім. Ігоря Свешнікова у галузі охорони культурної спадщини (2012).

У 2010 р. отримав диплом переможця обласного конкурсу «Краща книга Рівненщини» у номінації «Краще навчальне видання та підручники» за книгу «Історичне краєзнавство Волині» (2008).

Член спілки археологів України.

Теми наукових досліджень: давня і середньовічна історія та археологія Волині.

Публікації

Волинські скарби XI – початку XII ст. в контексті політичних подій на території Київської Русі / Б. Прищепа // Слов'янський світ і Україна : зб. наук. пр. на пошану ректора Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту, проф. Р. Постоловського. – Рівне : О. Зень, 2011. – С. 9–17. – (1)

Давні землероби Волині : (пам'ятки археології на Хрінницькому водоймищі) / Д. Козак, В. Шкоропад, Б. Прищепа. – К., 2004. – 300 с. : 235 іл. – (1)

Дорогобуж у X–XIII ст. : автореф. дис... канд. іст. наук : 07.00.04 / Б. А. Прищепа ; НАН України, Ін-т археології. – К., 1998. – 16 с. – (1)

Дослідження поселення ранніх слов'ян у Пересопниці / Б. Прищепа // Археологічні дослідження Львівського університету. – Л. : ЛНУ ім. І. Франка, 2010. – Вип. 13. – С. 276–295. – (2)

Дорогобуж на Горині у X–XIII ст. / Б. Прищепа. – Рівне, 2011. – 250 с. – (1)

Заселення старої частини міста Рівне в світлі археологічних досліджень / Б. Прищепа // Архітектурна спадщина Волині : зб. наук. пр. – Рівне, 2012. – Вип. 3. – С. 196–202. – (1)

Історія археологічних досліджень Пересопниці / Б. Прищепа // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне, 2011. – Вип. 21. – С. 255–265. – (1)

Літописний Дорогобуж в період Київської Русі : до історії населення Західної Волині в X–XIII ст. / Ю. М. Нікольченко, Б. А. Прищепа. – Рівне, 1996. – 248 с. – (1).

Основні результати археологічних досліджень волинських міст епохи Київської Русі у 1991–2010 рр. / Б. Прищепа // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне, 2012. – Вип. 23. – С. 327–344. – (1)

Погоринські міста в епоху Київської Русі / Б. Прищепа // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне, 2011. – Вип. 22. – С. 226–228. – (1)

Ранньослов'янське поселення поблизу села Хрінники Рівненської області / Д. Н. Козак, Б. А. Прищепа // Археологія. – 2012. – № 3. – С. 52–64. – (2)

Археологічні дослідження Волині : бібліогр. покажч. наук. пр. і творч. доробку / Б. Прищепа. – Рівне : Рівнен. ін-т слов'янознавства Київ. славіст. ун-ту, 2007. – 28 с. – (1)

Література про Б. А. Прищепу

Булига О. Археолог зі стажем / О. Булига // Булига О. Поєднанні Волинию : іст.-краєзн. нариси. Кіносценарій / О. Булига, В. Булига. – Рівне : Волин. обереги, 2010. – 225 с. – (1)

Костриця М. Відданий археологічній науці / М. Костриця // Прищепя Б. А. Археологічні дослідження Волині : бібліогр. покажч. наук. пр. і творч. доробку. – Рівне : Рівнен. ін-т слов'янознавства Київ. славист. ун-ту, 2007. – С. 3–5. – (2)

Пшеничний Ю. Прищепя Б. А. – дослідник середньовічної історії Дубенщини / Ю. Пшеничний // Історико-культурна спадщина Дубна : правові, іст., мистец. та музейні аспекти : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 15-річчю створення Держ. іст.-культ. заповідника м. Дубна / Держ. іст.-культ. заповідник м. Дубна. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. – С. 68–70. – (1)

Савчук Б. П. Про історичне краєзнавство / Б. П. Савчук, П. О. Савчук // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне, 2009. – Вип. 15. – С. 299–300. – (1)

Савчук П. У пошуках скарбів на Рівненщині / П. Савчук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2011. – Вип. 9, ч. 2. – С. 262–265. – (1)

ПРИЩЕПА ОЛЕНА ПЕТРІВНА

Народилася 8 серпня 1957 р. в м. Сміла Черкаської області.

У 1964–1974 рр. навчалася у Смілянській середній школі № 10. Закінчила Київський державний університет імені Т. Шевченка (1974–1979).

З 1982 по 2003 рр. працювала в Рівненському обласному краєзнавчому музеї старшим науковим співробітником.

Нагороджена почесними грамотами Міністерства освіти і науки України (2005), Рівненської обласної ради (2010). Отримала диплом переможця обласного конкурсу 2010 року «Краща книга Рівненщини» у номінації «Краще історико-краєзнавче видання» за книгу «Вулицями Рівного: погляд у минуле» (2006).

Член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України (1993–2008), дійсний член Житомирського науково-краєзнавчого товариства (1993–2012).

Теми наукових досліджень: краєзнавство; музеєзнавство; історична урбаністика.

Публікації

Вулицями Рівного : погляд у минуле / О. П. Прищепя. – Рівне, 2006. – 223 с. – (1)

Вулицями старого міста : топонім. дослідж. з історії Рівного / О. П. Прищепя. – Рівне : Рівнен. друк., 1997. – 154 с. – (1)

Історичне краєзнавство Волині : навч. посіб. / Б. А. Прищепя, О. П. Прищепя. – Рівне : М. Дятлик, 2011. – 352 с. – (1)

Міста Волині у другій половині XIX – на початку XX ст. / О. П. Прищепя. – Рівне : М. Дятлик, 2010. – 287 с. – (1)

Історичні дослідження Волині : бібліогр. покажч. / О. П. Прищепя. – Рівне, 2007. – 18 с. – (1)

Волинь : основні етапи територіального розвитку / О. П. Прищепа, Б. А. Прищепа // Актуальні проблеми географії, екології, історії Великої Волині : *akademia* на пошану доц. М. Ю. Костриці : наук. зб. «Велика Волинь» : пр. Житомир. наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині. Т. 27 / голов. ред. М. І. Лавринович. – Житомир : М. Косенко, 2004. – С. 245–258. – (2)

Вчительський (педагогічний) інститут (1940–1960-і рр.) / О. П. Прищепа // Вища педагогічна освіта і наука України : історія, сьогодення та перспективи розвитку. Рівнен. обл. / ред. рада вид. : В. К. Кремень (голова) [та ін.] ; редкол. тому : Р. М. Постоловський (голов. ред.) [та ін.]. – К. : Знання України, 2010. – С. 203–228. – (2)

Документальні фонди середніх навчальних закладів Волинської губернії у Державному архіві Рівненської області / О. П. Прищепа, Л. А. Леонова // Архіви України. – 2012. – № 2. – С. 149–164. – (2)

Колекції української діаспори у фондів збірках Рівненського обласного краєзнавчого музею / О. П. Прищепа // Наукові записки / Нац. ун-т «Остроз. акад.» ; Укр. іст. т-во. – Острог, 2007. – Вип. 9 : матеріали Другої міжнар. наук. конф. «Укр. діаспора : пробл. дослідж.». – С. 454–460. – (2)

Музей у культурному житті Рівного початку ХХ ст. / О. П. Прищепа // Краєзнавство та музейна справа в Україні : матеріали Всеукр. наук.-краєзн. конф., присвяч. 145-річчю заснування Житомир. обл. краєзн. музею, м. Житомир, 27–29 жовт. 2010 р., наук. зб. «Велика Волинь» : пр. Житомир. наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині. Т. 44 / голов. ред. М. Ю. Костриця. – Житомир : М. Косенко, 2010. – С. 24–27. – (2)

Навчальні заклади у формуванні освітньо-культурного середовища повітових міст і містечок Правобережної України (кінець ХVІІІ – початок ХХ ст.) // Науковий вісник Чернівецького університету ім. Ю. Федьковича : Історія. Політ. науки. Міжнар. відносини : зб. наук. пр. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2011. – Вип. 583–584. – С. 137–143. – (2)

Періодичні видання початку ХХ ст. про діяльність музею Рівненського сільськогосподарського товариства / О. П. Прищепа // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 11–15. – (1)

Сторінки історії українського краєзнавства в останній праці Г. С. Дем'янчука : рец. на кн. : Дем'янчук Г. С. Українське краєзнавство : сторінки історії / Г. С. Дем'янчук, Б. Г. Дем'янчук, А. Г. Дем'янчук. – К. : Просвіта, 2006. – 296 с. / О. П. Прищепа // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне, 2008. – Вип. 12. – С. 300–301. – (2)

Шляхи поширення книги в культурному просторі міст Правобережної України (ХІХ – початок ХХ ст.) / О. П. Прищепа // Книжкова та рукописна культура : історія, методологія, джерельна база : тези доп. і повідомл. : міжнар. наук. конф., Львів, 17–18 трав. 2012 р. / упорядкув. і наук. ред. Л. Голова-тої. – Л., 2012. – С. 79–82. – (2)

Література про О. П. Прищепу

Ковальський М. П. Краєзнавчі розповіді про старі вулиці Рівного // Історія міст і сіл Великої Волині : наук. зб. «Велика Волинь» : пр. Житомир. наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині. Т. 25, ч. 2 / голов. ред. М. Ю. Костриця. – Житомир : М. Г. Косенко, 2002. – С. 234–235. – (2)

Костриця М. П. Закохана у волинський край : (до 50-річчя О. П. Прищепи) // Бердичівська земля у плині часу : в 2 т. Т. 2 : наук. зб. «Велика Волинь» : пр. Житомир. наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині», Т. 37. – Житомир : М. Косенко, 2007. – С. 310–312. – (2)

ПШЕНИЧНИЙ ЮРІЙ ЛЕОНІДОВИЧ

Народився 15 січня 1985 р. в м. Дубно. Навчався у Дубенській загально-освітній школі № 8 (гімназія № 2). Закінчив Національний університет «Острозька академія».

Працює в Державному історико-культурному заповіднику м. Дубна науковим співробітником відділу історії.

Теми наукових досліджень: археологічні дослідження Дубенського району Рівненської області.

Публікації

Артефакт єврейської общини міста Дубна / Ю. Пшеничний // Знак : вісн. Укр. геральд. т-ва. – Л., 2009. – Вип. 54. – С. 5. – (2)

Археологічні знахідки з Дубенського городища / Ю. Пшеничний // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2011. – Вип. 9, ч. 2. – С. 234–242. – (1)

Археологічні розвідки на території міста Дубна у 2011 р. / Ю. Пшеничний // Твердиня над Іквою : матеріали міжнар. наук. іст.-краєзн. конф., присвяч. 520-річчю Дубенського замку / Держ. іст.-культ. заповідник м. Дубна. – Дубно, 2012. – С. 32–46. – (1).

Багаточарове поселення Мирогоща – урочища Зашляховці / Ю. Пшеничний // Культура Волині та Волинського Полісся княжої доби. – Луцьк, 2008. – С. 292–299. – (1)

Грунтові поховання здовбицького етапу городоцько-здовбицької культури доби ранньої бронзи на території південно-західної Волині / Ю. Пшеничний // Бродівщина – край на межі Галичини й Волині. – Броди, 2009. – С. 25–29. – (1)

Давня Дубенщина у світлі відкриттів І. К. Свєшнікова / Ю. Пшеничний // Історико-культурна спадщина Дубна : правові, іст., мистец. та музейні аспекти : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 15-річчю створення Держ. іст.-культ. заповідника м. Дубна / Держ. іст.-культ. заповідник м. Дубна. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. – С. 90–95. – (1)

Датована кахля з фондів Дубенського заповідника / Ю. Пшеничний // Історико-культурна спадщина Дубна : правові, іст., мистец. та музейні аспекти : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 15-річчю створення Держ. іст.-культ. заповідника м. Дубна / Держ. іст.-культ. заповідник м. Дубна. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. – С. 96–97. – (1)

До питання про літописний Дубен / Ю. Пшеничний // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2010. – Вип. 4. – С. 236–246. – (2)

Дослідження споруди 2 на острові Дубовець в місті Дубні / Ю. Пшеничний // Історико-культурна спадщина Дубна : правові, іст., мистец. та музейні аспекти : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 15-річчю створення Держ. іст.-культ. заповідника м. Дубна / Держ. іст.-культ. заповідник м. Дубна. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. – С. 109–118. – (1)

Дубенські підземелля : символічна традиція та реалії / Ю. Пшеничний // Дубно – Гоголю : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 200-річчю від дня народж. М. В. Гоголя, м. Дубно, 18 трав. 2009 р. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2009. – С. 103–109. – (1)

Дубно на периферії великої війни 1812 / Ю. Пшеничний // Україна та Волинь у наполеонівських війнах. – Луцьк, 2012. – Вип. 41. – С. 241–242. – (2)

Історія формування археологічної експозиції в історико-культурному заповіднику м. Дубна / Ю. Пшеничний // Твердина над Іквою : матеріали міжнар. наук. іст.-краєзн. конф., присвяч. 520-річчю Дубен. замку / Держ. іст.-культ. заповідник м. Дубна. – Дубно, 2012. – С. 21–31. – (1).

Карта Дубна 1671 р. Ульріха фон Вердума / Ю. Пшеничний // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 46–48. – (1)

Керамічний комплекс ранніх слов'ян із с. Липа Дубенського району Рівненської області / Ю. Пшеничний // Актуальні проблеми вітчизняної та все-світньої історії. – Рівне, 2010. – Вип. 20. – С. 269–271. – (2)

Матеріали з розкопок М. І. Островського на поселенні Липа в урочищі «Вітерщина» Дубенського району Рівненської області / Ю. Пшеничний // Волино-Подільські археологічні студії. – Луцьк, 2012. – Вип. 3. – С. 163–169. – (2)

Нові знахідки з Листвинського городища / Ю. Пшеничний // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 109–110. – (1)

Пам'ятки археології в селі М'ятин / Ю. Пшеничний // Млинів : іст.-краєзн. дослідж. – Млинів, 2008. – С. 22–24. – (2)

Пам'ятки поморсько-кльшової культури басейну Ікви та Стубли / Ю. Пшеничний // Волинський музей : історія і сучасність. – Луцьк, 2009. – Вип. 4. – С. 386–391. – (2)

Прищепя Б. А. – дослідник середньовічної історії Дубенщини / Ю. Пшеничний // Історико-культурна спадщина Дубна : правові, іст., мистец. та музейні аспекти : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 15-річчю створення Держ. іст.-культ. заповідника м. Дубна / Держ. іст.-культ. заповідник м. Дубна. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. – С. 68–70. – (1)

Сліди військового побуту на Тараканівському форті / Ю. Пшеничний // Історико-культурна спадщина Дубна : правові, іст., мистец. та музейні аспекти : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. 15-річчю створення Держ. іст.-культ. заповідника м. Дубна / Держ. іст.-культ. заповідник м. Дубна. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. – С. 119–120. – (1)

В пошуках зниклого монастиря / Ю. Пшеничний // Наше дзеркало [Дубно]. – 2010. – 3 листоп. – (1)

Випадки злочину і покарання в історії Дубна / Ю. Пшеничний // Наше дзеркало [Дубно]. – 2012. – 1 лют. – (1)

Дубенські мости / Ю. Пшеничний // Наше дзеркало [Дубно]. – 2009. – 19, 26 серп. – (1)

Масонство у Дубні / Ю. Пшеничний // Наше дзеркало [Дубно]. – 2009. – 14 жовт. – (1)

Містичні події в історії Дубна / Ю. Пшеничний // Наше дзеркало [Дубно]. – 2012. – 25 січ. – (1)

Монастир на острові Дубовець / Ю. Пшеничний // Скриня [Дубно]. – 2012. – 1 листоп. – (1)

Рідкісні катаклізми та природні явища в історії Дубна / Ю. Пшеничний // Наше дзеркало [Дубно]. – 2012. – 18 січ. – (1)

Чи була битва під Дубном між поляками і росіянами у вересні 1660 року? / Ю. Пшеничний // Наше дзеркало [Дубно]. – 2010. – 1 груд. – (1)

РАВЧУК ГРИГОРІЙ РОМАНОВИЧ

(*1895 – †1986)

Історик, етнолог, музеолог, громадський діяч.

Народився 20 квітня 1895 р. в с. Борисові Ізяславського району Хмельницької області. Його батьки – Анастасія та Роман – походили із заможних православних селян. Вони були посесорами с. Вітовці (сучасне с. Заріччя Хмельницької області), яке було надане їм у розпорядження плужнянською графинею. Маючи потяг і можливість до навчання, майбутній історик почав його в Борисівській церковно-приходській школі. Закінчивши її з відзнакою, він отримав рекомендацію для навчання у гімназії. Середню освіту Григорій Равчук здобув в Острозі, з яким він пов'язав свій життєвий шлях в повоєнний період – у стінах Острозької чоловічої гімназії, у якій навчався протягом 1905–1913 рр.

1913 р. Г. Р. Равчук став студентом історичного відділення історико-філологічного факультету університету Св. Володимира, який закінчив у 1918 р. Зразу ж після отримання ним вищої освіти 1918 року починається його трудова діяльність на освітянській ниві. Він працює викладачем української мови в Богуславській гімназії. Через деякий час завідує Борисівською чотирикласною школою, а згодом там же і бібліотекою. У 1923 р. Г. Р. Равчук переходить до м. Острога, де обіймає посаду секретаря Острозького товариства «Просвіта», що постало навесні 1917 р. в Острозі. З 1924 р. Г. Р. Равчук працював учителем української мови та літератури в м. Бровари Київської області.

Після такого плідного етапу своєї діяльності, яка була розцінена як «прояви націоналізму», етнологу довелось на деякий час відмовитись від дослідницької роботи. Тому він вже з 1931 р. працює в тресті «Кузбас-вугілля», потім з

1935 р. – рахівником будівельної контори у м. Чернігові. Деякий час займався сільським господарством : був обліковцем в с. Талка Архангельської області.

У 1937 р. Г. Р. Равчук зазнав репресій, причиною яких послужила його участь у товаристві «Просвіта» в першій половині 1920-х рр. У 1944 р. Г. Р. Равчук повертається з Сибіру в с. Борисів у пошуках роботи.

У 1949 р. досвідчений етнолог почав працювати рахівником в Острозькому музеї. У цей час він знайомиться із здобутками Острозького краєзнавства : вивчає історію краю, збирає нові етнологічні матеріали. У нього виникають нові ідеї. 1956 р. Г. Р. Равчук фактично отримує диплом за сприянням М. С. Більдіна. З цього часу Григорій Романович обіймає посаду наукового працівника музею.

З самого початку праці в музеї Григорій Романович постійно збагачує експозицію цієї установи. В Острозі Г. Р. Равчук читав лекції на історико-культурологічні теми, проводив екскурсії, плідно працював як дослідник.

Г. Р. Равчук був відомий як етнолог і в столичних колах дослідників – він тісно співпрацював з Інститутом мистецтвознавства, фольклору та етнографії Академії наук УРСР.

Незважаючи на перешкоди, досвідчений музеолог 1958 р. впорядкував та видав «Путівник по історичних пам'ятках м. Острога». Подібні путівники з ідентичною назвою були видані в 1960, 1961 та в 1964 рр.

Григорій Романович дбає про те, щоб створити художній відділ музею, в якому експонуватимуться зразки образотворчого мистецтва.

Він як музеолог намагався популяризувати історію країни, краю, донести до народу усвідомлення його як такого, що має свою власну багатомістову історію, культуру, традиції, звичаї та обряди.

У 1960 р. вийшла з друку у книжково-журнальному видавництві м. Львів книга Григорія Равчука «Острог і його околиці» в серії «Нариси з історії західноукраїнських міст і сіл».

В цілому книга має значну цінність, бо вперше за часів радянської влади була видана праця, автор якої виділив історію Острога та Острожчини з найдавніших часів до кінця 1950-х рр.

У Державному архіві Рівненської області зберігається справа, у якій міститься короткий історичний нарис: «Справка по истории городов Корец, Острог и Межиричи», написаний Г. Равчуком. Під такою назвою ця праця не була видана, лише окремо були опубліковані статті в пресі про Острог, Корець, Межиричі.

1968 року Григорій Романович виходить на пенсію, але продовжує досліджувати минуле Волині, зокрема Острога. Робота в цьому напрямку виявилася найбільш плідною.

6 квітня 1986 р. життєвий шлях історика, етнолога закінчився.

У 1987 році посмертно було видано краєзнавчий нарис «Острог» у співавторстві з І. О.Ткачем.

Теми наукових досліджень: історія Острозького краю; етнологічна спадщина; музеєзнавство.

Публікації

Острог : краєзн. нарис / Г. Р. Равчук, І. О. Ткач. – Л. : Каменяр, 1987. – 47 с. : іл. – (1)

Острог і його околиці : нариси з історії зах.-укр. міст і сіл / Г. Равчук. – Л., 1960. – 116 с. – (2)

Острозький район. Острог / Г. Р. Равчук, І. О. Ткач // Історія міст і сіл Української РСР : [Т.] : Ровен. обл. / редкол. т. : А. В. Мяловицький, В. Я. Мандрик, О. П. Молчанов [та ін.]. – К. : Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1973. – С. 431–446. – (1)

Путівник по історичних пам'ятках м. Острога / Г. Р. Равчук. – Рівне, 1958. – (2)

Путівник по історичних пам'ятках м. Острога / Г. Р. Равчук. – Рівне, 1960. – (2)

Путівник по історичних пам'ятках м. Острога / Г. Р. Равчук. – Рівне, 1961. – (2)

Путівник по історичних пам'ятках м. Острога / Г. Р. Равчук. – Рівне, 1964. – (2)

Боротьба трудящих Острозького району за звільнення від окупаційного режиму і фашистської диктатури буржуазно-поміщицької Польщі : сторінки історії / Г. Равчук // Зоря комунізму [Острог]. – 1959. – 21 жовт. – (2)

Великий Кобзар на Волині / Г. Равчук // Рад. життя [Гоща]. – 1964. – 7 берез. – (2)

Вітчизняна війна 1812 року : до 150-річчя Бородинської битви / Г. Равчук // Рад. життя [Гоща]. – 1962. – 5 серп. – (2)

Вони вчилися в Острозі. Літературознавець П. К. Волинський / Г. Равчук // Зоря комунізму [Острог]. – 1962. – 13 січ. – (2)

Гоща : міста і села. Управління / Г. Равчук // Рад. життя [Гоща]. – 1962. – 8 черв. – (2)

Для вас, заочники. Вийшли з друку нові книги / Г. Равчук // Зоря комунізму [Острог]. – 1961. – 23 груд. – (2)

Документи Богдана Хмельницького : з історії нашого краю / Г. Равчук // Рад. життя [Гоща]. – 1962. – 28 груд. – (2)

Історія Української РСР : нові книги / Г. Равчук // Зоря комунізму [Острог]. – 1962. – 24 берез. – (2)

Корець : наші міста і села / Г. Равчук // Рад. життя [Гоща]. – 1962. – 3 серп. – (2)

Межиріч : наші міста і села / Г. Равчук // Рад. життя [Гоща]. – 1962. – 29 серп. – (2)

Минуле острозьких селян / Г. Равчук // Рад. життя [Гоща]. – 1962. – 16 груд. – (2)

Музей пропагує передовий досвід / Г. Равчук // Зоря комунізму [Острог]. – 1961. – 7 груд. – (2)

Новомалин : історія міст і сіл нашого району / Г. Равчук // Рад. життя [Гоща]. – 1964. – 18 лют. – (2)

Новомалин : село на Ровенщині / Г. Равчук // Червон. прапор. – 1964. – 15 січ. – (1)

- Одвічні джерела / Г. Равчук // Зоря комунізму [Острог]. – 1961. – 30 листоп. – (2)
- Острог : міста і села. Управління / Г. Равчук. // Рад. життя [Гоща]. – 1962. – 20 черв. – (2)
- Острозька друкарня / Г. Равчук, О. Швед // Зоря комунізму [Острог]. – 1959. – 6 верес. – (2)
- Пам'ятки природи потрібно берегти / Г. Равчук // Зоря комунізму [Острог]. – 1959. – 22 лип. – (2)
- Перші книги на Україні : до 400-річчя книгодрукування на Україні / Г. Равчук // Рад. життя [Гоща]. – 1964. – 14 берез. – (2)
- По залах музею : до 25-річчя возз'єднання зах.-укр. земель з Рад. Україною / Г. Равчук // Рад. життя [Гоща]. – 1964. – 8 верес. – (2)
- Про походження назв площ і вулиць м. Острога / Г. Равчук // Зоря комунізму [Острог]. – 1961. – 10 черв. – (2)
- Северин Наливайко : док. нарис / Г. Р. Равчук // Зоря комунізму [Острог]. – 1972. – 18 квіт. – (1)
- Слідами історичної слави / Г. Р. Равчук // Соц. культура. – 1957. – № 5. – С. 7–9. – (2)
- Сплав лісу по річці Горинь у ХІХ ст. / Г. Равчук // Зоря комунізму [Острог]. – 1961. – 29 квіт. – (2)
- Творчість його незабуття / Г. Равчук // Зоря комунізму [Острог]. – 1972. – 2 груд. – (1)
- Фольклорно-етнографічні матеріали Острозького краєзнавчого музею / Г. Р. Равчук // Нар. творчість та етногр. – 1964. – № 1. – С. 69–71. – (2)

Література про Г. Р. Равчука

- Близняк М. Острозький музейник, краєзнавець, етнолог Григорій Равчук / М. Близняк // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в м. Острозі і на Волині : наук. зб. – Острог, 2006. – Вип. 1. – С. 38–50. – (1)
- Пашук І. Г. До біобібліографічного словника краєзнавців Рівненщини / І. Г. Пашук // Волинські дзвони : літ.-краєзн. альм. – Рівне, 1999. – Вип. 3. – С. 110. – (1)
- Пашук І. Г. Равчук Григорій Романович // Літературно-краєзнавча енциклопедія Рівненщини : А – Я / І. Г. Пашук. – Рівне : Волин. обереги, 2005. – С. 152–153. – (1)
- Столярчук Б. Й. Равчук Григорій Романович // Фольклористи Рівненщини : бібліогр. довід. / Б. Й. Столярчук. – Вид. 2-е перероб. й доп. – Рівне, 1995. – С. 53–54. – (1)
- Шевчук С. Фольклор Волині в народознавчих студіях Г. Р. Равчука / С. Шевчук // Матеріали І–ІІІ науково-краєзнавчої конференції «Остріг на порозі 900-річчя (1990–1992 рр.)» : матеріали І–ІІІ наук.-краєзн. конф. – Острог, 1992. – Ч. 2. – С. 102–103. – (1)

Підготував М. П. Манько

РОМАНЧУК ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 2 вересня 1949 р. в м. Острозі.

Навчався у Новородчицькій восьмирічній школі та середній школі с. Кутянка Острозького району. Закінчив Острозьке професійно-технічне училище побутовиків та Березнівську лісову школу.

Археолог за покликанням. Брав участь в археологічних розкопках на території Хмельницької та Рівненської областей. З 1988 р. працював в Державному історико-культурному заповіднику м. Острога на посадах завідувача фотолaboratorії та реставратора кераміки. З 1995 р. працює в краєзнавчому центрі-музеї м. Нетішина Хмельницької області. Згодом завідував сектором археології міського краєзнавчого музею м. Нетішина.

Автор експозицій музею: «Історія села Дорогоща», «Археологія». Брав участь у монтажі експозицій «Ткацтво», «Історія села Нетішина», «Історія міста Нетішина», «Шлях хліба», «Ремесла», а також природничих експозиційних залів.

Учасник експедицій в селах Славутського, Ізяславського та Білогірського районів Хмельницької області та Острозького району Рівненської області, ботанічних експедицій Інституту ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України, Національного науково-природничого музею НАН України.

У 2005 р. під егідою Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи та Державного науково-виробничого підприємства «Центр захисту культурної спадщини від надзвичайних ситуацій» брав участь в експедиції у районі Житомирської області.

Теми наукових досліджень: історія; археологія; етнографія; видатні постаті Рівненщини, Хмельниччини.

Публікації

Ашельская стоянка Спивак-1 на Волині / А. Н. Романчук, И. Т. Черняков // Карпатика. Давня та середньовічна історія Карпато-Дунайського ареалу. – Ужгород, 2006. – Вип. 34. – С. 4–20. – (2)

Балярний промисел у селі Баляри (нині Хотень-2) давньої острозької римо-католицької парафії / О. М. Романчук // Воляння з Волині = Wołania z Wołynia. – 2003. – № 53. – С. 35–38. – (1)

Ботанічна експозиція Нетішинського краєзнавчого музею (концептуальні засади, принципи побудови, структура, експозиційне вирішення та науковий супровід) / Л. І. Крицька, В. В. Новосад, Л. Д. Морозова, О. М. Романчук [та ін.] // Вісник Нетішинського краєзнавчого музею. – Нетішин, 2002. – Т. 1. – С. 30–42. – (1)

Весільний обряд на Березнівщині (початок та 30-і роки ХХ ст.) / О. Романчук // Західне Полісся : історія та культура : наук. зб. – Рівне, 2004. – Вип. 1 : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 30-річчю Сарнен. іст.-етногр. музею, м. Сарни, 3–4 груд. 2004 р. – С. 180–190. – (1)

Використання польського бурштину за доби бронзи / О. Романчук, Г. Охріменко, Н. Телетьон // Вісник Нетішинського краєзнавчого музею : матеріали II іст.-краєзн. конф. «Півд.-Сх. Волинь в контексті історії України», м. Нетішин,

27 верес. 2011 р. / відп. ред. О. Кононюк. – Нетішин, 2011. – Вип. 4 : до 10-річчя відкриття експозиції міськ. краєзн. музею м. Нетішина. – С. 132–136. – (2)

Діяльність Нетішинського краєзнавчого музею по вивченню історії зниклих сіл регіону / О. Романчук, М. Манько // Історія міст і сіл Великої Волині. – Житомир, 2002. – Т. 25, ч. 2. – С. 77–82. – (2)

Гідроелектростанція в с. Межирічі Острозького району / О. Романчук // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2007. – Вип. 2. – С. 187–190. – (2)

Гончарний комплекс початку 19 століття села Колом'є на Славутчині / О. М. Романчук // Вісник Нетішинського краєзнавчого музею. – Нетішин, 2002. – Т. 1. – С. 195–199. – (1)

«Гурнікі» села Кам'янка на Ізяславщині / О. М. Романчук // Минуле і сучасне Волині і Полісся : народне мистецтво і духовність : матеріали Другої Волин. обл. наук.-етнограф. конф., 12–13 трав. 2005, м. Луцьк. – Луцьк, 2005. – С. 115–120. – (2)

До питання вивчення ремесел Березнівського Полісся / О. Романчук // Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся. – Рівне, 2003. – Вип. 3. – С. 57–59. – (1)

Життєвий шлях Феодосія Гнатовича Антонюка / О. Романчук // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині : наук. зб. / упоряд. М. П. Манько. – Острог, 2011. – Вип. 3. – С. 47–50. – (2)

З історії вивчення археологічних пам'яток в районі Нетішина / О. Романчук // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині : наук. зб. – Острог, 2009. – Вип. 2. – С. 57–59. – (2)

З історії вивчення археологічних пам'яток села Новомалин та його околиць / О. Романчук // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2008. – Вип. 3. – С. 9–16. – (2)

З історії німецької колонії Михайлівка на Ізяславщині / О. Романчук // Сангушківські читання : зб. наук. пр. I Всеукр. наук. конф., 24–25 січ. 2003 р., м. Славута. – Л., 2004. – С. 186–191. – (2)

З історії села Кудрин колишнього Острозького (тепер Здолбунівського) повіту / О. Романчук // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2008. – Вип. 3. – С. 125–130. – (2)

З історії сільського краєзнавчого музею с. Колом'є / О. Романчук // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в м. Острозі і на Волині. – Острог, 2006. – Вип. 1. – С. 213–219. – (1)

З історії чеської колонії Ядвоніно Острозького повіту / О. Романчук, С. Медлярська // Метафора спільного дому : Заславщина багатьох культур : матеріали наук. конф. 21–22 груд. 2006 р. – Ізяслав, Острог, 2006. – С. 57–67. – (2)

І села теж вмирають / О. Романчук // Воляння з Волині = Wołanie z Wołynia. – 2004. – № 56. – С. 28–30. – (1)

Колонія Михайлівка. Роки відродження – роки занепаду / О. М. Романчук // Воляння з Волині = Wołanie z Wołynia. – 2003. – № 51. – С. 31–34. – (1)

Матеріали до археологічної карти Березнівщини доби бронзи / О. Романчук // Археологічна спадщина Яна Фітцке / упоряд. Г. Охріменко, О. Златогорський ; за ред. Г. В. Охріменка. – Луцьк, 2005. – С. 419–447. – (1)

Млини Березнівщини на початку 1920-х років / О. М. Романчук // Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся. – Рівне, 2003. – Вип. 4. – С. 130–135. – (1)

Невідоме городище X ст. поблизу с. Зіньки Білогірського району Хмельницької області / О. М. Романчук // Вісник Нетішинського краєзнавчого музею. – Нетішин, 2003–2004. – Вип. 2–3. – С. 128–134. – (2)

Нова археологічна пам'ятка на Березнівщині / О. Романчук, О. Позіховський // Археологічні дослідження Львівського університету. – Л., 2003. – Вип. 6. – С. 79–87. – (2)

Нові матеріали з пам'яток доби енеоліту із околиць с. Новомалин / О. Романчук // Волинський музей : історія і сучасність : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 4. – С. 502–508. – (2)

Нові матеріали з пам'яток доби енеоліту із околиць с. Новомалин [Остроз. р-ну Рівнен. обл.] / О. Романчук // Пашкевич Г. О. Розвиток землеробства на території Волині (VI–II тис. до н. е.) : навч. посіб. / Г. О. Пашкевич, Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2010. – С. 246–265. – (2)

Нові палеоботанічні дані з пам'яток енеоліту та бронзового віку пам'яток Волині / Г. Пашкевич, Г. Охріменко, О. Позіховський, О. Романчук // Нариси культури давньої Волині / за ред. Г. Охріменка. – Луцьк, 2006. – С. 400–403. – (1)

Пам'ятки пізнього палеоліту Березнівщини / О. Романчук // Охріменко Г. В. Кам'яна доба на території Північно-Західної України (XII–III тис. до н. е.) / Г. В. Охріменко. – Луцьк, 2009. – С. 397–433. – (2)

Пам'ятки часів Київської Русі з околиць села Новомалин на Острозьщині / О. Романчук // Історія музейництва, пам'яток охоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині : наук. зб. – Острог, 2009. – Вип. 2. – С. 69–77. – (2)

Попередні підсумки археологічних досліджень слов'яно-руських об'єктів в Острозі в 2004 р. / Б. А. Прищеп, О. Л. Позіховський, О. М. Романчук // Вісник Нетішинського краєзнавчого музею. – Нетішин. – 2003–2004. – Вип. 2–3. – С. 120–127. – (2)

Поселення лінійно-стрічкової кераміки в с. Могиляни Острозького району / О. Романчук, О. Бондарчук // Охріменко Г. В. Кам'яна доба на території Північно-Західної України (XII–III тис. до н. е.) / Г. В. Охріменко. – Луцьк, 2009. – С. 434–441. – (2)

Поселення перших землеробів на землях Північної Рівненщини (Березнівщини) / О. Романчук // Волинський музей : історія і сучасність : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 4. – С. 320–325. – (2)

Промисли та ремесла села Теремного : випал вугілля, бондарство / О. Романчук // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2004. – Вип. 1. – С. 16–19. – (1)

Річка Горинь : минуле і сьогодення / О. Романчук // Збереження та захист екосистеми річки Горинь. – Нетішин, 2004. – С. 6–11. – (2)

Розкопки на території костелу Успіння Пресвятої Богородиці Діви Марії в м. Острозі Рівненської області / Б. А. Прищеп, О. Л. Позіховський, О.

М. Романчук, В. С. Чекурков // Археологічні дослідження в Україні 2003–2004 рр. – Запоріжжя, 2005. – С. 262–265. – (2)

Село Білотин в минулому і сьогодні / О. Романчук // Воляннa з Волині = Wołanie z Wołynia. – 2004. – № 57. – С. 33–36. – (1)

Слов'янське городище поблизу села Зінки на річці Вілії / Б. А. Прищепа, О. М. Романчук // Літопис Хмельниччини – 2007 : краєзн. зб. – Хмельницький, 2007. – С. 86–94. – (2)

Старокостянтинівський протоієрей Никанор Карашевич (1819–1897) і його публікації в пресі / О. Романчук, М. Манько // Кобудь – Костянтинів – Старокостянтинів : історія, археол., культура, архіт. : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 800-літтю міста, 10–11 берез. 2006 р. : наук. зб. «Велика Волинь» : пр. Житомир. наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині. Т. 34. – Старокостянтинів, 2006. – С. 351–356. – (2)

Стоянка ашельської доби Співак біля м. Нетішина на р. Горинь / О. М. Романчук, І. Т. Черняков // Вісник Нетішинського краєзнавчого музею. – Нетішин, 2002. – Т. 1. – С. 135–144. – (1)

Технологія виготовлення коловоротків (на матеріалах Острозького району) / О. Романчук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2005. – Вип. 3 : до 150-річчя від дня народж. Д. І. Яворницького. – С. 134–138.

Топоніми села Теремне / О. Романчук // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2007. – Вип. 2. – С. 180–184. – (2)

Традиційні промисли Дорогощі / О. М. Романчук // Вісник Нетішинського краєзнавчого музею. – Нетішин, 2002. – Т. 1. – С. 187–194. – (1)

Трипільські поселення на Березнівщині – крайні відомі північні пункти цієї культури на Рівненському Поліссі / О. Романчук // Нариси культури давньої Волині / за ред. Г. Охріменка. – Луцьк, 2006. – С. 296–300. – (2)

I wioski tez umierają / О. Romanczuk // Ostróg. – 2005. – Rok. 15. – № 54. – S. 27–30. – (2)

Rzemiosło balarskie w wiosce Balary (obecnie Choteń II), dawniej Ostrogskiej parafii Rzymskokatolickiej / О. Romanczuk // Ostróg. – 2005. – Rok 14. – № 53. – S. 21–24. – (2)

Був колись хутір Клиновець / О. Романчук // Замкова гора [Острог]. – 2010. – 24 лип. – (1)

Відомий оперний співак Львова Андрій Поліщук – наш земляк / О. М. Романчук // Нетішин. вісн. – 2003. – 15 лют. – (2)

Відомий український вчений-терапевт Іван Базилевич – березнівчанин / О. Романчук // Надслучан. вісн. [Березне]. – 2005. – 26 січ. – (1)

Вілія – окраса історичної спадщини краю / О. Романчук // Нетішин. вісн. – 2004. – 5 листоп. – (2)

Гончарство на Новому місті / О. Романчук // Замкова гора [Острог]. – 2011. – 4 черв. – (1)

Краєзнавчі читання в Острозі / О. Романчук // Перспектива. – 2007. – 8 груд. – (2)

Курси медичних сестер в Острозі в роки окупації / О. Романчук // Замкова гора [Острог]. – 2001. – 17 листоп. – (1).

Написати історію населених пунктів / О. Романчук // Надслучан. вісн. [Березне]. – 2004. – 28 лют. – (1)

Паперові фабрики на території району / О. Романчук // Надслучан. вісник [Березне]. – 2005. – 5 листоп. – (1)

Польські археологи Тадеуш Сулімівський та Ян Фітцке – перші дослідники пам'яток археології району / О. М. Романчук // Надслучан. вісн. [Березне]. – 2007. – 6 січ. – (1)

Розділив долю інших хуторів / О. Романчук // Надслучан. вісн. [Березне]. – 2004. – 13 жовт. – (1)

Сангушків ліс – пам'ятка природи і свідок тривожних подій / О. Романчук, Н. Кухоцька // Нетішин. вісн. – 2004. – 26 берез. – (2)

Якщо добре покопатись / О. Романчук // Перспектива. – 2008. – 16 серп. – (2)

САУШ ОЛЬГА МИХАЙЛІВНА

Народилася 12 березня 1960 року в м. Рівне. Навчалася в загальноосвітній школі № 5 м. Рівне. У 1985 р. закінчила Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка за спеціальністю «Географ».

З 1978 р. працює в Рівненському обласному краєзнавчому музеї молодшим науковим працівником, старшим науковим працівником. З 1997 р. – завідувач відділу природи.

Член Українського ботанічного товариства. Голова секції з охорони рослинного світу Українського товариства охорони природи.

Теми наукових досліджень: флора та фауна Рівненщини; охорона природи краю.

Публікації

Життя та діяльність Йозефа Панека : (до 100-річчя від дня народж. вчен.) / Надслуч. ін-т ; В. І. Мельник, В. О. Володимирець, О. М. Сауш, Т. М. Гладовська. – Рівне : Волин. обереги, 2012. – 88 с. – (1)

Міжзональна межа на Погоринні / Б. С. Жураковський, О. М. Сауш, О. В. Нагорна. – Рівне, 2008. – 44 с. – (1)

У поході за збереження довкілля / О. М. Сауш. – Рівне, 2009. – 10 с. – (2)

Водоймище на Поліссі в часи Дніпровського зледеніння / Б. С. Жураковський, О. М. Сауш // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2009. – Вип. 7 : [190-річчю від дня народж. П. О. Куліша присвяч.]. – С. 36–39. – (1)

Загальний огляд родини Orchidaceae та необхідність охорони її представників / В. Володимирець, О. Сауш // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 259–262. – (1)

Зародження землеробства на Волині та Поліссі / Б. С. Жураковський, О. М. Сауш // Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР. – Рівне, 2013. – Вип. 11 : [присвяч. розв. музейн. справи та краєзнавства Волині]. – С. 54–55. – (1)

Історія вивчення фітобіоти на території Рівненської області (на основі гербарного матеріалу Рівненського обласного краєзнавчого музею) / О. М. Сауш // Збереження та відтворення різноманіття природно-заповідних територій : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 10-річчю Рівнен. природ. Заповідника, м. Сарни, 11–13 черв. 2009 р. – Рівне, 2009. – С. 288–290. – (1)

Кремій на Погоринні / О. М. Сауш // Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР. – Рівне, 2012. – Вип. 10 : [до 80-річчя з дня народж. Г. Бухала]. – С. 78–82. – (1)

Невідомі сторінки з наукової спадщини та життя Віллібальда Бессера / О. М. Сауш // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 266–268. – (1)

Природа навколо Пересопниці / О. М. Сауш // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2011. – Вип. 9, ч. 2. – С. 266–268. – (1)

СВЄШНІКОВ ІГОР КИРИЛОВИЧ

(*1915 – †1995)

Історик, археолог.

Народився 19 жовтня 1915 р. в Києві. Навчався у Дубенській гімназії (закінчив у 1935 р.), у Львівському державному університеті на історичному факультеті в 1945–1950 рр.

Працював завідуючим відділом історії первісного суспільства Львівського історичного музею (1945–1959), старшим науковим працівником, потім провідним науковим працівником відділу археології Інституту суспільних наук АН УРСР (тепер інститут українознавства імені І. П. Крип'якевича НАН України) – з 1959 по 1995 рр. Приймав активну участь у міжнародних та республіканських наукових конференціях з археології.

Надавав наукові консультації та практичну допомогу у збиранні артефактів, їх реставрації, оформленні виставок і постійних експозицій Дубенського і Рівненського краєзнавчих музеїв, а також музею-заповідника «Козацькі могили». Допомога в організації і проведенні виставок за темою «Берестецька битва 1651 р.» в Україні, Польщі, Канаді. З цієї ж теми надавав консультації провідним музеям України, Польщі і Російської Федерації.

Кандидат історичних наук (1958 р.), доктор історичних наук (1972 р.). Почесний член Польської академії наук; член ради по захисту кандидатських і докторських дисертацій при Інституті археології АН УРСР (Київ) та при Інституті українознавства імені І. П. Крип'якевича НАН України (Львів); член редколегії археологічних видань Інституту українознавства імені І. П. Крип'якевича НАН України (Львів); член головної редакції міжнародного квартальника «Акти археології Карпат» (Краків).

Був членом Президії і головою секції пам'яток археології Львівської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та куль-

тури; членом Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України (на той час – Рівненського обласного краєзнавчого товариства).

Помер 20 серпня 1995 р. в м. Дубно.

Теми наукових досліджень: пам'ятки племен бронзової доби Прикарпаття і Західного Поділля; історія населення Передкарпаття, Поділля і Волині в кінці III – на початку II тисячоліття до нашої ери; давньоруський Звенигород; Берестецька битва 1651 р.

Публікації

Археологічні пам'ятки Прикарпаття Волині. Доба бронзи та раннього заліза / І. К. Свешніков, Л. І. Крушельницька, Л. Г. Мацкев [та ін.]. – К., 1982. – 194 с. – (2)

Археологічні пам'ятки Прикарпаття і Волині кам'яного віку / І. К. Свешніков, І. П. Герета, Р. Т. Грибович [та ін.]. – К., 1981. – 310 с. – (2)

Археологія доби українського козацтва XVI–XVIII ст. / І. К. Свешніков, Д. Я. Телегін, І. С. Винокур [та ін.]. – К., 1997. – 336 с. – (2)

Битва під Берестечком / І. К. Свешніков. – Л., 1993. – 304 с. – (1)

Довідник з археології України : Ровен. обл. / І. К. Свешніков, Ю. М. Нікольченко. – К., 1982. – 115 с. – (1)

История населения Предкарпатья, Подолии и Волины в конце III – начале II тысячелетия до н. э. : автореф. дисс. д-ра ист. наук / И. К. Свешников. – М., 1971. – 41 с. – (2)

Історія населення Передкарпаття, Поділля і Волині в кінці III – на початку II тисячоліття до н. е. / І. К. Свешніков. – К., 1974. – (2)

Каталог найважливіших знахідок з місця Берестецької битви / І. К. Свешніков, Т. О. Пономарьова. – Ровно, 1986. – 12 с. – (1)

Музей-заповідник «Козацькі могили» : корот. фотопутівник / І. К. Свешніков. – К., 1990. – 12 с. – (1)

Музей-заповідник «Козацькі могили» : путівник / І. К. Свешніков. – Л., 1990. – 94 с. – (1)

Організація історико-побутових експедицій в історичних і краєзнавчих музеях / І. К. Свешніков, Г. М. Власова. – К., 1960. – (2)

Археологічні дослідження в с. Муравиця / І. К. Свешніков // Археологія. – 1978. – Вип. 27. – (2)

Берестечко / І. К. Свешніков // Жовтень. – 1985. – № 7. – С. 91–108. – (1)

Богатые погребения комаровской культуры в с. Иванья Ровенской области / И. К. Свешников // Сов. археология. – 1968. – № 2. – С. 159–168. – (2)

Вогнепальна козацька зброя періоду Визвольної війни 1648–1654 рр. за матеріалами з розкопок місця Берестецької битви / І. К. Свешніков // Праці центру пам'яткознавства. – К., 1993. – Вип. 2. – С. 136–142. – (2)

Городоцько-здобицька культура / І. К. Свешніков // Українська радянська енциклопедія : в 12 т. Т. 3. – К., 1979. – (2)

Городокско-здобицкая культура на Волины / И. К. Свешников // Археология Украинской ССР : в 3 т. Т. 1. – К., 1985. – С. 381–384. – (1)

Давні племена Прикарпаття і Волині за доби бронзи / І. К. Свешніков //

Стародавнє населення Прикарпаття і Волині. Доба первіснообщинного ладу. – К., 1974. – С. 182–227. – (1)

Исследования Ровенского отряда / И. К. Свешников, В. М. Конопля // Археологические открытия 1977. – М., 1978. – С. 383–384. – (2)

К вопросу о сходстве и различии тшинецкой и комаровской культур / И. К. Свешников // Материалы и исследования по археологии СССР. – 1964. – № 130. – С. 86–92. – (2)

Комаровская культура / И. К. Свешников // Советская историческая энциклопедия : в 12 т. Т. 7 / глав. ред. : Е. М. Жуков. – М., 1965. – С. 551. – (2)

Костянецьке поселення / І. К. Свешніков // Радянська енциклопедія історії України : в 4 т. Т. 2. – К., 1970. – С. 486. – (2)

Культура кулястих амфор / І. К. Свешніков // Археологія Української РСР : в 3 т. Т. 1. – К., 1971. – С. 240–250. – (2)

Культура линейно-ленточной керамики на территории Верхнего Поднестровья и Западной Волыни / И. К. Свешников // Сов. археология. – 1954. – Т. 20. – С. 100–130. – (2)

Культура шаровидных амфор / И. К. Свешников // Археология Прикарпаття, Волини и Закарпаття. Энеолит, бронза и раннее железо. – К., 1990. – С. 43–49. – (1)

Культура шаровидных амфор / И. К. Свешников // Археология Украинской ССР : в 3 т. Т. 1. – К., 1985. – С. 280–291. – (1)

Культура шаровидных амфор / И. К. Свешников // Археология СССР : свод археолог. источников. – М., 1983. – Вып. 27. – 86 с. – (2)

Культури шнурової кераміки західної частини УРСР / І. К. Свешніков // Археологія Української РСР / голов. ред. : С. М. Бібіков : в 3 т. Т. 1. – К., 1971. – С. 292–308. – (2)

Культуры шнуровой керамики / И. К. Свешников // Археология Прикарпаття, Волини и Закарпаття. Энеолит, бронза и раннее железо. – К., 1990. – С. 49–58. – (1)

Милоградская культура / И. К. Свешников // Археология Прикарпаття, Волини и Закарпаття. Энеолит, бронза и раннее железо. – К., 1990. – С. 162–164. – (1)

Могильник III–IV століть н. е. у с. Дитиничі Ровенської області / І. К. Свешніков, М. Ю. Смишко // Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. – К., 1961. – Вип. 3. – (2)

На місці Берестецької битви / І. К. Свешніков // Жовтень. – 1977. – № 7. – С. 118–125. – (2)

Новые похоронения культуры кулястих амфор у Ровенській області / І. К. Свешніков // Археологія. – 1973. – Вип. 10. – С. 63–69. – (2)

Нові похоронения початку бронзової доби на Західній Волині / І. К. Свешніков // Studia Archaeologica. – 1993. – № 1. – С. 23–31. – (2)

Новые погребения культур шнуровой керамики на Волини / И. К. Свешников // Археологические открытия 1970. – М, 1971. – С. 241–242. – (2)

Новые погребения начала бронзового века на Западной Волыни / И. К. Свешников // Рос. археология. – 1993. – № 9. – С. 165–176. – (2)

Новые раскопки места Берестецкой битвы / И. К. Свешников // Археологические открытия 1973. – М., 1974. – С. 340–341. – (2)

Озброєння козацького війська за матеріалами розкопок місця Берестецької битви 1651 р. / І. К. Свешніков // Українське козацтво : витоки, еволюція, спадщина. – К., 1993. – Вип. 2. – С. 161–170. – (1)

Особисті речі козаків з розкопок місця Берестецької битви / І. К. Свешніков // Нові археологічні дослідження пам'яток українського козацтва. – К., 1992. – С. 31–43. – (2)

Пам'ятки культур шнурової кераміки в басейні р. Устя / І. К. Свешніков // Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. – К., 1962. – Вип. 4. – С. 44–53. – (2)

Пам'ятки мілоградської культури в басейні р. Горинь / І. К. Свешніков // Археологія. – 1971. – Вип. 2. – С. 68–81. – (2)

Пам'ятки культур шнурової кераміки в с. Здолбица (УСРСР) / І. К. Свешніков // Краткие сообщения Института истории материальной культуры. – 1961. – Вип. 85. – (2)

Племена комарівської культури / І. К. Свешніков // Стародавнє населення Прикарпаття і Волині. Доба первіснообщинного ладу. – К., 1974. – С. 183–195. – (1)

Племена культур шнурової кераміки / І. К. Свешніков // Стародавнє населення Прикарпаття і Волині. Доба первіснообщинного ладу. – К., 1974. – С. 158–159. – (1)

Племена культури кулястих амфор / І. К. Свешніков // Стародавнє населення Прикарпаття і Волині. Доба первіснообщинного ладу. – К., 1974. – С. 152–158. – (1)

Племена культури Ноа / І. К. Свешніков // Стародавнє населення Прикарпаття і Волині. Доба первіснообщинного ладу. – К., 1974. – С. 195–201. – (1)

Племена лужицької культури / І. К. Свешніков // Стародавнє населення Прикарпаття і Волині. Доба первіснообщинного ладу. – К., 1974. – С. 223–227. – (1)

Племена мілоградської культури / І. К. Свешніков // Стародавнє населення Прикарпаття і Волині. Доба первіснообщинного ладу. – К., 1974. – С. 268–272. – (1)

Поселення культури шнурової кераміки в с. Городок Ровенської області / І. К. Свешніков // Краткие сообщения Института истории материальной культуры. – 1964. – Вип. 97. – С. 127–134. – (2)

Прикарпаття і Волинь – складова частина первісної батьківщини слов'ян / І. К. Свешніков // Торжество історичної справедливості. – Л., 1968. – С. 7–14. – (2)

Проблема походження комаровської культури / І. К. Свешніков // Енеолит і бронзовий век України. – К., 1976. – (2)

Робота Ровенської експедиції / І. К. Свешніков, В. М. Конопля // Археологічні відкриття 1974. – М., 1975. – С. 351–352. – (2)

Роботи Мльновського отряда / І. К. Свешніков, В. М. Конопля, М. М. Кучинко [и др.] // Археологічні відкриття 1978. – М., 1979. – С. 401–402. – (2)

Роботи Ровенської експедиції / І. К. Свешніков, В. М. Конопля // Археологічні відкриття 1975. – М., 1976. – С. 390–391. – (2)

Роботи Ровенської експедиції / І. К. Свешніков // Археологічні відкриття 1972. – М., 1973. – С. 330–331. – (2)

Работы Ровенской экспедиции / И. К. Свешников, В. М. Конопля // Археологические открытия 1981. – М., 1983. – С. 319. – (2)

Ранний период бронзового века Прикарпатья и Волыни / И. К. Свешников // Археология Прикарпатья, Волыни и Закарпатья. Энеолит, бронза и раннее железо. – К., 1990. – С. 58–63. – (1)

Раскопки и разведки в бассейне р. Иквы / И. К. Свешников, В. М. Конопля // Археологические открытия 1976. – М., 1977. – С. 370–371. – (2)

Раскопки кургана бронзового века в с. Иванья Ровенской области / И. К. Свешников // Археологические открытия 1966 г. – М., 1967. – С. 197–199. – (2)

Раскопки на месте Берестецкой битвы / И. К. Свешников / Археологические открытия 1971. – М., 1972. – С. 394–395. – (2)

Раскопки поселения в с. Остров / И. К. Свешников // Археологические открытия 1980. – М., 1981. – С. 309–310. – (2)

Средний период бронзового века Прикарпатья и Волыни. Тшинецко-комаровская культура / И. К. Свешников // Археология Прикарпатья, Волыни и Закарпатья. Энеолит, бронза и раннее железо. – К., 1990. – С. 78–88. – (1)

Стжижовская культура / И. К. Свешников // Археология Прикарпатья, Волыни и Закарпатья. Энеолит, бронза и раннее железо. – К., 1990. – С. 64–73. – (1)

Стжижовская культура / И. К. Свешников // Археология Украинской ССР: в 3 т. Т. 1. – К., 1985. – С. 384–391. – (1)

У світлі німецької хроніки / І. К. Свешніков, Ю. А. Мицик // Жовтень. – 1985. – № 7. – С. 85–91. – (1)

Bitwa pod Beresteszkciem w swietle zrodel historycznych i wyników badań archeologicznych / I. Swiesznikow // Muzealnictwo Wojskowe. – Warszawa, 1991. – Т. 5. – (2)

Krzemieniarstwo kultury ceramiki sznarowej na Wołyniu // Z otchłani Wieków / I. Swiesznikow. – Wrocław ; Poznań, 1967. – R. 33. – (2)

Ze studijow nad kultura ceramiki sznurowej na Wołyniu, Podkarpaciu i Podolu // Sprawozdania z posiadzen Komisji Oddzialu PAN w Krakowie / I. Swiesznikow. – Kraków, 1966. – (2)

Література про І. К. Свешнікова

Буняк Л. Хотин / Л. Буняк // Прапор перемоги [Радивилів]. – 1987. – 31 жовт. – (1)

Галабуз Л. До ювілею вченого-історика і археолога / Л. Галабуз // Вільне сл. – 1995. – 22 лип. – (1)

Грицайчук В. Про І. Свешнікова (фоторозповідь) / В. Грицайчук // Прапор перемоги [Радивилів]. – 1991. – 1 черв. – (1)

Ігор Кирилович Свешніков (некролог) // Вільне сл. – 1995. – 23 серп. – (1)

Ірченко М. Ювілей у жовтні / М. Ірченко // Вільне сл. – 1995. – 31 трав. – (1)

Лотоцький Ю. Ігор Свешніков / Ю. Лотоцький // Прапор перемоги [Радивилів]. – 1995. – 9 серп. – (1)

Мельник Н. Хотин / Н. Мельник // Прапор перемоги [Радивилів]. – 1995. – 21 січ. – (1)

Мерпет Н. Я. Памяти Игора Кирилловича Свешникова (1915–1995) / Н. Я. Мерпет // Рос. археология. – 1997. – № 1. – С. 246–253. – (2)

Пашук І. Краєзнавці Рівненщини : біобібліогр. довід. / І. Пашук // Вільне сл. – 1998. – 11 листоп. – (1)

Плясковський І. І. К. Свешніков – дослідник поля Берестецької битви / І. Плясковський // Берестецька битва в історії України : матеріали і тези шостої наук.-теорет. конф., присвяч. 400-річчю з дня народж. Б. Хмельницького, [Рівне], 24–25 черв. 1995 р. – Рівне, 1995. – С. 50–52. – (1)

Суходуб З. Земля повертає пам'ять / З. Суходуб // Дзвін. – 1996. – № 6. – С. 88–95. – (1)

Юхимчук М. Ігор Свешніков – видатний дослідник козацтва / М. Юхимчук // Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР. – Рівне, 2013. – Вип. 11 : [присвяч. розв. музейн. справи та краєзнавства Волині]. – С. 266–269. – (1)

Ігор Кирилович Свешніков : до 80-річчя від дня народж. / упоряд. І. Г. Пашук. – Рівне, 1995. – 38 с. – (1)

Життєвий та творчий шлях І. К. Свешнікова : до 90-річчя від дня народж. видаг. історика-археолога : зб. тез наук. конф. – Рівне, 2005. – 95 с.

340 років Берестецькій битві : анот. бібліогр. довід. / Рівнен. держ. обл. універс. наук. б-ка, Обл. краєзн. музей, Обл. орг. укр. т-ва охорони пам'яток іст. та культ., Обл. краєзн. т-во, Т-во укр. мови ім. Т. Г. Шевченка «Просвіта» ; упоряд. : К. В. Краєвська ; наук. кер. : Г. В. Бухало ; ред. : О. М. Хромих. – Рівне : РВВ обл. упр. по пресі, 1991. – С. 166. – (1)

Підготувала Т. О. Пономарьова

СЕЛЕДЕЦЬ ВОЛОДИМИР ДЕНИСОВИЧ

(*1914 – † ?)

Народився 8 травня 1914 р. в с. Великі Дорогостаї Млинівського району Рівненської області.

Навчався у Дубенському міському семирічному училищі, у Дубенській гімназії ім. Станіслава Конаровського (1935). До 1937 р. давав приватні уроки. Працював контролером автомобільної фірми, буфетником кооперативного ресторану, канцеляристом, контролером електростанції.

У березні 1944 р. був мобілізований до Радянської армії, у якій служив до листопада 1945 р. Брав участь у боях Другої світової війни у Прибалтиці, Німеччині, Чехословаччині. З 1947 р. працював у Дубенському історико-археологічному музеї старшим науковим співробітником. З 1969 р. – завідуючий Дубенського філіалу Рівненського обласного краєзнавчого музею. Створив три народних музеї на Дубенщині. Брав участь в археологічних розкопках разом з І. К. Свешніковим.

Учасник Другої світової війни, нагороджений орденом Слави III ступеня, медаллю «За перемогу над Німеччиною у роки Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр.».

У 1968 р. отримав Знак Міністерства культури СРСР «За відмінну працю».

Голова районного комітету профспілки працівників культури, член президії обласного комітету профспілки працівників культури.

Теми наукових досліджень: історичне краєзнавство; історія Дубенщини.

Публікації

Дубно / В. Д. Селедець, П. О. Савчук, Л. Є. Дещинський // Історія міст і сіл Української РСР. [Т.] : Ровенська обл. / редкол. т. : А. В. Мяловицький, В. Я. Мандрик, О. П. Молчанов [та ін.]. – К. : Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1973. – С. 204–219. – (1)

Література про В. Д. Селедця

Музей і людина / П. Савчук, В. Мушировський // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 160–163. – (1)

Мушировський В. Ветерани війни – ветерани музею / В. Мушировський // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 217–223. – (1)

Про В. Д. Селедця. – С. 218.

Яремчук О. Перші серед багатьох / О. Яремчук // Берестецька битва в історії України : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 360-річчю Берестец. битви / Нац. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестец. битви». – Рівне, 2011. – С. 165–166. – (1)

Підготував В. М. Мушировський

СЕМЕНОВИЧ ОЛЕНА ЛЕОНІДІВНА

Народилася 16 січня 1983 р. в м. Рівне.

Навчалася в Невірківській загальноосвітній школі (1989–2000) та в Рівненському державному гуманітарному університеті на художньо-педагогічному факультеті (2000–2007).

З 2005 р. – науковий співробітник відділу історії Рівненського обласного краєзнавчого музею, з 2006 р. – старший науковий співробітник художнього відділу.

Теми наукових досліджень: мистецьке життя Рівненщини; життя та творчість художників Олександра Лаворика, Миколи Ліханова; іконопис Волині; історія міста Рівного.

Публікації

Відтворені реліквії / О. Семенович // Берестецька битва в історії України : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 360-річчю Берестец. битви / Нац. іст.-мемор. заповідник «Поле Берестец. битви». – Рівне, 2011. – С. 106–110. – (1)

Дослідження археологічних пам'яток як форма репрезентації регіональної духовної культури студентської молоді (на прикладі давньоруської культури Волині) / О. Семенович // Актуальні питання культурології : альм. наук. т-ва «Афіна» каф. культурології. – Рівне : РДГУ, 2006. – Вип. 5. – С. 111–113. – (1)

З історії чудотворної ікони Заставницької (з смт Гоща Рівненської області) / О. Семенович // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк, 2012. – Вип. 19 : матеріали XIX міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 24–25 жовт. 2012 р. – С. 128–131. – (2)

Зустріч з іконою в процесі її творення / О. Семенович // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2012. – Вип. 10 : до 80-річчя з дня народж. Г. Бухала. – С. 196–200. – (1)

Ікона «Богородиця Одигітрія Дорогобузька» : від Середньовіччя до сьогодення / О. Семенович // Християнство в історії української духовної культури. – Біла Церква, 2013. – С. 86–89. – (2)

Ікона тим, «хто врятував світ» / О. Семенович // Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР. – Рівне, 2013. – Вип. 11 : [присвяч. розв. музейн. справи та краєзнавства Волині]. – С. 202–206. – (1)

Іконописні традиції Волині у творчості Олександра Лаворика / О. Семенович // Волинська ікона : дослідж. та реставр. : наук. зб. – Луцьк, 2013. – Вип. 20 : матеріали XX міжнар. наук. конф., м. Луцьк, 27–28 серп. 2013 р. – С. 113–119. – (2)

Історіографія давньоруської культури Волині / О. Семенович // Актуальні питання культурології : альм. наук. т-ва «Афіна» каф. культурології. – Рівне : РДГУ, 2007. – С. 33–37. – (1)

Краєзнавчі публікації XIX – першої третини XX ст. у фондах і бібліотеці РОКМ / О. Семенович // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2009. – Вип. 7 : [190-річчю від дня народж. П. О. Куліша присвяч.]. – С. 154–164. – (1)

Музейні установи в системі освіти, культури і туризму (на прикладі Рівненського обласного краєзнавчого музею) / О. Семенович // Актуальні питання культурології : альм. наук. т-ва «Афіна» каф. культурології : у 2 т. Т. 1. Вип. 8. – Рівне : РДГУ, 2009. – С. 173–177. – (1)

Непізнані шляхи Невіркової : краєзн. аспект / О. Семенович // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2005. – Вип. 3 : до 150-річчя від дня народж. Д. І. Яворницького. – С. 148–150. – (1)

Орнаментика Пересопницького Євангелія / О. Семенович // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2011. – Вип. 9, ч. 1 : [присвяч. 450-річчю з часу створення Пересопниц. Євангелія]. – С. 42–46. – (1)

Святиня з поля бою / О. Семенович // Берестецька битва – відгомін боротьби за віру Христову : зб. тез наук.-практ. конф., присвяч. 1025-й річниці хрещення Русі, 365-й річниці початку Визвол. війни 1648–1657 рр., 362-й річниці Берестец. битви. – Рівне, 2013. – С. 166–172. – (2)

Талант із Божою іскрою / О. Семенович // Вісті Рівненщини. – 2013. – 4 січ. – (1)

Чорнобильська трагедія у творчості художника О. Лаворика / О. Семенович // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 273–277. – (1)

СИДОРЕНКО ВАСИЛЬ ЯКОВИЧ

(*1914 – †1994)

Народився 21 квітня 1914 р. в с. Сумали Троїцького району Челябінської області (Російська Федерація).

З 1936 по 1938 рр. навчався у Саратовському вищому бронетанковому училищі.

З 1938 по 1958 рр. – служив у Радянській армії (полковник у відставці). Воював на фронтах Великої Вітчизняної війни (1941–1945), учасник визволення Рівненщини від німецько-фашистських загарбників. У 1941–1945 рр. – відповідальний редактор багатотиражної газети «За Родину» 121-ї стрілецької дивізії. З 1964 р. працював у Рівненському обласному краєзнавчому музеї. З 1971 р. – завідуючий фондами, 1971–1984 рр. – директор Рівненського обласного краєзнавчого музею, 1984–1985 рр. – старший науковий співробітник відділу історії. Ініціатор створення експозиції обласного музею, районних і громадських музеїв. Сприяв початку та подальшому проведенню археологічних досліджень на полі Берестецької битви.

Нагороджений багатьма урядовими нагородами : орденами «Червоної Зірки» (1943), Вітчизняної війни II ступеня, Вітчизняної війни I ступеня (1954 р.), «Червоної зірки» (1951), Червоного Прапора (1956) та 12-ма медалями.

Член Рівненського обласного товариства Всеукраїнської спілки краєзнавців. Помер у червні 1994 р.

Теми наукових досліджень: історія Радянської армії; історія Великої Вітчизняної війни; визволення Рівненщини; партизанський рух на Рівненщині.

Підготував В. М. Мушировський

СОКОЛЕНКО СВІТЛАНА МИКОЛАЇВНА

Народилася 17 червня 1948 р. в м. Рівне. Навчалася в ЗОШ № 19 м. Рівне. Закінчила Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка за спеціальністю «Історик, викладач історії та суспільствознавства».

З 1966 по 1970 рр. працювала технічним секретарем Рівненського обкому ЛКСМ України, з 1970 по 1975 рр. – інструктором відділу студентської і шкільної молоді та піонерії.

З 1975 р. почала працювати в Рівненському обласному краєзнавчому музеї: завідувача відділом науково-просвітницької та масової роботи, завідувача відділом фондів музею. З 1991 р. по лютий 2002 р. – заступник директора з наукової роботи. З 2001 р. по 2013 р. – завідувача відділом фондів.

Обіймаючи посаду завідувачою відділом науково-просвітницької та масової роботи, організувала та брала активну участь у пересувних виставках «Вагон-музей» та «Авто-музей».

Організувала фондову роботу Рівненського обласного краєзнавчого музею та районних музеїв.

Очолювала профспілкову організацію музею.

Нагороджена грамотами та подяками Міністерства культури України, управління культури і туризму Рівненської облдержадміністрації та адміністрації музею.

Теми наукових досліджень: роль музеїв у вихованні підростаючого покоління.

СОКОЛЯНСЬКИЙ ПРОКІП АНДРІЙОВИЧ

(*1913 – †1971)

Народився 21 липня 1913 р. в с. Дмухайлівка Гупалівської волості Новомосковського повіту Катеринославської губернії (нині Магдалинівський район Дніпропетровської області).

Закінчив місцеву школу у 1928 р. Навчався у Новомосковському педагогічному технікумі.

З 1930 р. почав педагогічну діяльність. Спершу був направлений до Амвросіївського відділення народної освіти, працював вчителем Боровської залізничної, Ряцанської середньої шкіл. Згодом вступив до Одеського державного університету на філологічне відділення, але незабаром перейшов на історичний факультет. У 1940 р. його направили на роботу до Західної України вчителем історії та заступником директора заочної частини Дерманської медшколи тодішнього Мізоцького району. Приїхав із сім'єю, але незабаром був змушений покинути Дермань. Почалася Велика Вітчизняна війна. Учасник Великої Вітчизняної війни, має урядові нагороди. Після війни працював в Острозькому педагогічному училищі. Потім (у зв'язку з тим, що цей заклад перевели у Дубно), почав працювати в тих же стінах, але вже як вчитель школи-інтернату. З 1962 до 1964 рр. – директор музею. Згодом Прокіп Андрійович знову повертається на педагогічну «ниву». Працював викладачем історії аж до своєї смерті, яка раптово настала 22 квітня 1971 року.

Похований на П'ятницькому кладовищі в м. Острозі.

Література про П. А. Соколянського

Гладуненко О. І краєзнавець, і педагог, і музейний працівник / О. Гладуненко // Замкова гора [Острог]. – 2013. – 31 серп. – (1)

Ковальський М. У труді як у бою. Прокіп Андрійович Соколянський (1913–1971) / М. Ковальський // Замкова гора [Острог]. – 2001. – 5 трав. – (1)

Ковальський М. Прокіп Соколянський (1913–1971) / М. Ковальський // Острозькі просвітники 16–20 ст. – Острог, 2000. – С. 395–411. – (1)

Мельничук М. Спасибі / М. Мельничук // Зоря комунізму [Острог]. – 1986. – 5 жовт. – (1)

Підготував М. П. Манько

СТРУМЕНСЬКИЙ МИХАЙЛО

(* ? – † ?)

Краєзнавець і музейний працівник Острога в другій половині 1910-х рр. ХХ століття. Походив із священницької родини Острозького повіту. Закінчив Волинську духовну семінарію (1910) і Московську духовну академію (між 1914–1916). Ще під час навчання в академії налагодив співпрацю з Братством імені князів Острозьких в Острозі та його давньосховищем (з 1916 р. – історичним музеєм). Разом із засновником і першим хранителем музею Михайлом Тучемським займався систематизацією і збором архівних матеріалів. Інвентаризував, описував і опрацьовував острозькі музейні колекції. Старо-

друки, якими опікувались М. Тучемський та М. Струменський, становлять основу колекції Острозького музею книги та друкарства.

В часописі Московської духовної академії «Богословский вестник» і окремим відбитком надрукував статтю «Из Острожской старины» (1916) з коротким історичним нарисом про Острог доби князів Острозьких та їх академії, інформацією про давньосховище і бібліотеку Братства імені князів Острозьких, атрибуцією і науковим описом понад 30 рукописних книг XVI–XVIII ст. із музейної колекції Острога (перший друкований каталог острозького музею). Автор статті про реставрацію замку та відкриття історичного музею в Острозі, плани його подальшої праці (надрукована у 1917 р.).

В роки української революції М. Струменський – активний працівник Острозького повітового комітету охорони пам'яток мистецтва і старовини (ОСТРУКОПИС). За його безпосередньої участі врятовано від загибелі цінні архівні і книжкові зібрання, історичні і мистецькі колекції із замків, маєтків, монастирів, установ Острога, Дерманя, Межиріччя, Новомалина, Плужного, Славути та ін.

Після 1920 р., як і інші діячі Братства імені князів Острозьких, М. Струменський був усунутий від музейної роботи новою польською адміністрацією. Подальша його доля невідома.

Публікації

Из Острожской старины / М. Струменский. – Сергиев Посад, 1916. – (2)

Реставрация замка князей Острожских в г. Остроге / М. Струменский // Волын. епарх. ведом. – 1917. – № 5–6. – С. 10. – (2)

Література про М. Струменського

Гаврилюк С. Історичне пам'яткознавство Волині, Холмщини і Підляшшя (XIX – початок XX ст.) / С. Гаврилюк. – Луцьк, 2008. – С. 230, 409, 432. – (1)

Манько М. Струменський Михайло (* ? – † ?) / М. Манько // Острозька академія XVI–XVII ст.: енциклопедія / Нац. ун-т «Остроз. акад.». – Острог, 2011. – С. 427–428. – (1)

Підготував М. П. Манько

ТИШКЕВИЧ РАЇСА КОСТЯНТИНІВНА

Народилася 8 лютого 1946 р. в с. Студянка Дубенського району Рівненської області. Навчалася в Смизькій середній школі Дубенського району Рівненської області. Після закінчення вступила до Кременецького державного педагогічного інституту, який закінчила в 1967 р. за спеціальністю «Вчитель математики».

Викладала математику у Сатіївській середній школі (1967–1968, 1969–1970), Плосківській восьмирічній школі (1968–1969). З 1970 по 1974 рр. працювала вчителем математики у Сарненському СПТУ № 21.

З 1 листопада 1974 р. очолює Сарненський історико-етнографічний музей.

У 1988 р. нагороджена обласною літературно-мистецькою премією ім. Бориса Тена, у 1997 р. – регіональною премією «За відродження Волині».

Заслужений працівник культури України (1993).

З 1992 р. є членом Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України. З 2008 р. – член Спілки журналістів України.

Теми наукових досліджень: краєзнавство, народознавство та етнографія.

Публікації

Сарни : іст.-краєзн. нарис / Р. К. Тишкевич. – Костопіль : Роса, 2004. – 84 с. – (1)
Фольклорно-етнографічний ансамбль «Троян» села Люхча Сарненського району / Р. К. Терешко (Р. К. Тишкевич), С. І. Шевчук. – Рівне, 1987. – 4 с. – (2)

Весільні обряди на Сарненщині / Р. К. Тишкевич // *Минуле і сучасне Волині й Полісся : роде наш красний : зб. наук. пр.* – Луцьк, 2007. – Вип. 1. – С. 45–52. – (2)

До біографії Бориса Шведа (1906–1945) / Р. К. Тишкевич // *Західне Полісся : історія та культура / ред.-упоряд. А. Українець.* – Рівне : О. Зень, 2009. – Вип. 3 : матеріали краєзн. конф., присвяч. 35-річчю утворення Сарнен. іст.-етногр. музею та 100-річчю від дня народж. письм. Б. Шведа. – С. 118–122. – (1)

До історії створення Сарненського історико-етнографічного музею (1974–2004) / Р. К. Тишкевич // *Західне Полісся : історія та культура.* – Рівне, 2004. – Вип. 1 : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 30-річчю Сарнен. іст.-етногр. музею, м. Сарни, 3–4 груд. 2004 р. – С. 46–55. – (1)

До історії створення Сарненського історико-етнографічного музею / Р. К. Тишкевич // *Народна культура України : традиції і сучасність : матеріали міжнар. наук. конф., присвяч. 40-річчю заснування Нац. музею нар. архіт. та побуту України.* – К. : Задруга, 2010. – С. 135. – (2)

Древньоруський Куст на Поліссі / Р. К. Тишкевич // *Минуле і сучасне Волині : тези доп. II Волин. іст.-краєзн. конф.* – Луцьк, 1988. – С. 139–140. – (2)

Дослідник і патріот поліського краю [Антончик А. Х.] / Р. К. Тишкевич // *Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей.* – Рівне, 2012. – Вип. 10 : [до 80-річчя з дня народж. Г. Бухала]. – С. 211–215. – (1)

За тебе, рідна Україно / Р. Тишкевич, Н. Свищевська. – Рівне : Овід, 2012. – (2)

Збірка традиційної поліської вишивки у фондах Сарненського краєзнавчого музею / Р. Тишкевич // *Тези доповідей науково-практичної конференції з питань охорони пам'яток народного мистецтва.* – Хуст, 1988. – С. 41–43. – (2)

«Зелені святки» на Волинському Поліссі / Р. Тишкевич // *Велика Волинь : минуле і сучасне : тези регіон. наук. конф., 14–16 листоп. 1991 р.* – Рівне, 1991. – С. 76–79. – (1)

Етнографічна спадщина Рівненського Полісся / Р. Тишкевич // *Західне Полісся : історія та культура.* – Рівне : О. Зень, 2009. – Вип. 3 : матеріали краєзн. конф., присвяч. 35-річчю утворення Сарнен. іст.-етногр. музею та 100-річчю від дня народж. письм. Б. Шведа / ред.-упоряд. А. Українець. – С. 58–64. – (1)

Мистецтво вишивки Рівненського Полісся / Р. Тишкевич // *Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся.* – Рівне : Перспектива, 2004. – С. 18–30. – (1)

Мистецтво вишивки Рівненського Полісся / Р. Тишкевич // *Західне Полісся : історія та культура / ред. та упоряд. А. Українець.* – Рівне : О. Зень, 2006. – Вип. 2 : матеріали краєзн. конф., присвяч. 60-літтю утворення Зарічн. р-ну та 20-літтю аварії на Чорнобил. АЕС. – С. 173–182. – (1)

Мистецтво вишивки Рівненського Полісся / Р. Тишкевич // *Минуле і сучасне Волині й Полісся* : зб. наук. пр. – Луцьк, 2003. – С. 113–116. – (2)

Поліська намітка / Р. Тишкевич // *Нар. творчість та етногр.* – 1992. – № 2. – С. 62–68 ; *Волин. дзвони.* – 1995. – Вип. 1. – С. 34–38. – (1)

Поліська намітка і використання її в побуті та обрядах / Р. Тишкевич // *Тези доповідей і повідомлень I Тернопільської обласної наукової історико-краєзнавчої конференції.* – Тернопіль, 1990. – С. 20–23. – (2)

Поліський серпанок у свідомості місцевих жителів / Р. Тишкевич // *Декоративно-прикладне мистецтво Рівненщини* : (колект. моногр.) / упоряд. та наук. ред. В. Г. Виткалов. – Рівне : М. Дятлик, 2010. – С. 58–65. – (1)

Просвітницька діяльність Авеніра Коломийця / Р. Тишкевич // *Твердина над Іквою* : матеріали міжнар. наук. конф., присвяч. 520-й річниці Дубен. замку. – Дубно, 2012. – С. 146. – (1)

Проблеми дослідження й збереження традиційної культури Полісся, опаленого Чорнобилем / Р. Тишкевич // *Минуле і сучасне Волині й Полісся* : край на межі тисячоліть : зб. наук. пр. – Луцьк, 2002. – С. 223–225. – (2)

Проблеми збереження матеріальної і духовної культури Полісся : / Р. Тишкевич // *Проблеми збереження матеріальної і духовної культури Полісся* : тези доп. I наук.-практ. конф., м. Сарни, 1–2 листоп. 1994 р. – Сарни, 1994. – С. 1–4. – (1)

Події Першої світової війни на Сарненщині / Р. Тишкевич // *Минуле і сучасне Волині та Полісся* : сторінки воєнної історії Маневиччини та Полісся : наук. зб. – Луцьк, 2006. – С. 16–17. – (2)

Розвиток Просвіти на Сарненщині / Р. Тишкевич // *Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей.* – Рівне : Волин. обереги, 2005. – Вип. 3 : до 150-річчя від дня народж. Д. І. Яворницького. – С. 156–161. – (1)

Сарненський історико-етнографічний музей / Р. Тишкевич // *Західне Полісся* : історія та культура / ред.-упоряд. А. Українець. – Рівне : О. Зень, 2009. – Вип. 3 : матеріали краєзн. конф., присвяч. 35-річчю утворення Сарнен. іст.-етногр. музею та 100-річчю від дня народж. письм. Б. Шведа. – С. 3–4. – (1)

Традиційні промисли та ремесла Рівненського Полісся / Р. Тишкевич // *Волинь незабутня* : тези IV регіон. наук.-практ. конф. «Краєзн. дослідж. з історії Волині. Нові підходи, форми і методи». – Рівне, 1993. – С. 44–46. – (1)

Традиційні промисли і ремесла Волинського Полісся / Р. Тишкевич // *Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся.* – Рівне : Перспектива, 2003. – Вип. 3. – С. 60–68. – (1)

Українська народна вишивка : на прикладі поліського краю / Р. Тишкевич // *Декоративно-прикладне мистецтво Рівненщини* : (колект. моногр.) / упоряд. та наук. ред. В. Г. Виткалов. – Рівне : М. Дятлик, 2010. – С. 34–41. – (1)

Література про Р. К. Тишкевич

Тишкевич Раїса Костянтинівна // *Рівненщина. Новітня історія України* / В. Болгов, І. Болгов ; Укр. акад. геральдики ; Укр. наук. т-во геральдики та лексикології. – К., 2006. – С. 342. – (2)

Тишкевич Раїса Костянтинівна // *Хто є хто в Рівному.* – Рівне : Перспектива, 2001. – С. 192–194. – (2)

Шевчук С. І. На сторожі народних творинь / С. І. Шевчук // *Зміна.* – 1987. – 15 січ. – (1)

ТОЛСТУХА ЛІЛІЯ ВАСИЛІВНА

Народилася 14 червня 1945 р. в м. Рівне. У 1971 р. закінчила факультет романо-германської філології Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка.

З 1984 р. працює в Рівненському обласному краєзнавчому музеї : старшим науковим працівником відділу, завідуючою відділом науково-освітньої роботи, старшим науковим працівником. Займається перекладацькою роботою.

Нагороджена грамотами Міністерства культури України, Рівненської обласної державної адміністрації.

Теми наукових досліджень: еміграція мешканців Рівненщини в ХХ–ХХІ ст.

Публікації

Архівні матеріали з Німеччини / Л. Толстуха // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2005. – Вип. 2 : до 165-річчя заснування Рівнен. гімназії. – С. 48–49. – (1)

До історії переселення українців у Канаду : (за матеріалами кн. П. Шостака «Fog Our Children») / Л. Толстуха // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. береги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 142–144. – (1)

Документи Еміграційного Синдикату в Рівному як джерело інформації про еміграційний процес у краї в 20–30 роки ХХ ст. / Л. Толстуха // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2009. – Вип. 7 : [190-річчю від дня народж. П. О. Куліша присвяч.]. – С. 182–185. – (1)

Емігрантські дороги родини Неганових (до питання еміграції українців) / Л. Толстуха // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2007. – Вип. 5 : [присвяч. 190-річчю від дня народж. М. І. Костомарова]. – С. 116–120. – (1)

Еміграційний Синдикат у Рівному (20–30-ті роки ХХ ст.) / Л. Толстуха // АНТ. – 2007–2008. – № 19–21. – С. 34–40. – (2)

Знищення межиріцького гетто німецькими окупантами в селі Великі Межирічі Корецького району в 1942 році / Л. Толстуха // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 298–302. – (1)

Інтернування українських канадців під час Першої світової війни / Л. Толстуха // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2011. – Вип. 9, ч. 2. – С. 280–285. – (1)

Музейні гостини – 2012 / Л. Толстуха // Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР. – Рівне, 2012. – Вип. 10 : [до 80-річчя з дня народж. Г. Бухала]. – С. 219–223. – (1)

Художні вечори Георгія Косміаді в Рівному / Л. Толстуха // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 211–213. – (1)

ТУЧЕМСЬКИЙ МИХАЙЛО АНДРІЙОВИЧ

(*1872 – †1945)

Православний священник, церковно-громадський і освітній діяч на Волині кінця XIX – першої половини XX ст., публіцист, краєзнавець, дослідник і зберігач острозької давнини.

Народився 5(17) вересня 1872 р. в с. Понебель Ровенського повіту Волинської губернії (нині Рівненський район Рівненської області). Закінчив Волинську духовну семінарію в Кременці 1893 р. Вчителював і працював священником в Кременецькому повіті. З 1904 р. – спостережник («наблюдатель») церковно-парафіяльних шкіл Острозького повіту і священник Острозького Богоявленського собору. Ініціатор створення Братства імені князів Острозьких (1909 р.), реставрації замку князів Острозьких (1913–1914), відкриття в ньому історичного музею в серпні 1916 р.; його перший завідувач та зберігач фондів. В чисельних публікаціях в церковній періодиці популяризував Острогіану та спадщину слов'яно-греко-латинської академії. Зробив спробу встановити місцезнаходження праху князя В.-К. Острозького.

Радянським ревкомом та польською адміністрацією був усунутий від керівництва Острозьким історичним музеєм. В останні десятиріччя життя – настоятель кафедрального собору в Кременці, митрофорний протоієрей.

Завдяки ініціативам і діяльності М. Тучемського був збережений замок князів Острозьких, унікальні писемні, речові, образотворчі та архітектурні пам'ятки їх доби, закладено міцний фундамент розвитку краєзнавчих досліджень та музейної справи в місті.

Помер 23 квітня 1945 р. в м. Кременець Тернопільської області.

Публікації

Братство князей Острожских под покровом преподобного Феодора / М. Тучемский // Волин. епарх. вед. – 1909. – № 6. – С. 137–140. – (2)

Город Острог в современном князю К. К. Острожскому состоянии / М. Тучемский. – Почаев, 1913. – (2)

Деятельность Братства имени князей Острожских под покровом преподобного князя Феодора за первый год своего существования / М. Тучемский, И. Окоёмов // Волин. епарх. вед. – 1910. – № 48. – С. 881–884 ; № 49. – С. 901–902 ; № 50. – С. 927–930. – (2)

Документальные материалы к решению вопроса о месте погребения и нахождения ныне драгоценного праха князя Константина Константиновича Острожского / М. Тучемский // Волин. епарх. вед. – 1910. – № 52. – С. 965–966. – (2)

Життя і діяльність святого рівноапостольного кн. Володимира та хрещення при ньому Руси-України / М. Тучемський. – Кременець, 1938. – (2)

К прославлению преподобного Феодора, кн. Острожского, в родном ему г. Остроге : докум. данные / М. Тучемский // Волин. епарх. вед. – 1907. – №13-14. – С. 410–414. – (2)

Первое торжество на Волини в честь преподобного Феодора, кн. Острожского / М. Тучемский. – Почаев, 1907. – (2)

Первые страницы жизнедеятельности Братства им. князей Острожских в г. Остроге / М. Тучемский // Волин. епарх. вед. – 1908. – № 41. – С. 867–872. – (2)

По глухих закутках Волинського Полісся / М. Тучемський. – Кременець, 1938. – (2)

По глухих закутках Волинського Полісся / М. Тучемський. – Луцьк : Надстир'я, 2007. – 162 с. – (1)

Преподобний Федор, князь Острожский / М. Тучемский. – Почаев, 1911. – (2)

Сторожевой замок князей Острожских в г. Остроге / М. Тучемский. – Почаев, 1912. – 71 с. – (2)

Література про М. А. Тучемського

Бірюліна О. Архів Братства ім. кн. Острозьких / О. Бірюліна // Волинський музей : історія і сучасність : наук. зб. – Луцьк, 1999. – Вип. 2. – С. 31–33. – (2)

Бірюліна О. Михайло Тучемський – волинський релігійний та культурно-просвітницький діяч / О. Бірюліна // Острог на порозі 900-річчя : матеріали VI-ої Остроз. наук.-краєзн. конф. 1995 р. – Острог, 1996. – С. 16–18. – (2)

Манько М. Матеріали до біографії М. А. Тучемського – краєзнавця, освітнього і церковно-громадського діяча Волині / М. Манько // Матеріали Всеукраїнської науково-краєзнавчої конференції до 130-річчя Житомирської обласної наукової універсальної бібліотеки, м. Житомир, 23–25 трав. 1996 р. – Житомир, 1996. – С. 183–185. – (2)

Манько М. Михайло Тучемський (1872–1945) / М. Манько // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в м. Острозі і на Волині : наук. зб. – Острог, 2006. – Вип. 1. – С. 19–25. – (1)

Манько М. Михайло Тучемський [1872–1945] – засновник і перший керівник історичного музею в Острозі / М. Манько, М. Данилюк // Острозький краєзнавчий збірник / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. князів Острозьких ; за ред. М. Манька, М. Данилюк, С. Позіховської [та ін.]. – Острог : Нац. ун-т «Остроз. акад.», 2012. – Вип. 5. – С. 3–8. – (1)

Манько М. Михайло Тучемський і родина Островських : (документ із фондів Держ. іст.-культ. заповідника м. Острога) / М. Манько // Життя і сл. [Острог]. – 2006. – 30 верес. – (1)

Манько М. Родом із Понябеля : (із зб. «Рівнен. епархія», 2008 р., с. 96–97) / М. Манько // Войтович В. М. Пересопниця. Рівненський край : історія та культура / В. М. Войтович. – Рівне : В. Войтович, 2011. – С. 531–535. – (1)

Манько М. Серед уславлених імен Волині : Михайло Тучемський – краєзнавець, освітній і церковно-громадський діяч / М. Манько // Життя і сл. [Острог]. – 1996. – 13 квіт. – (1)

Манько М. Церковні краєзнавці Волині кінця XIX – початку XX століття – дослідники, популяризатори і зберігачі спадщини Острозької Слов'яно-Греко-Латинської академії / М. Манько // Рівненська епархія, 2008. – Рівне, 2009. – С. 91–98. – (1)

Пащук І. Незабутні автографи : до краєзн.-літ. сторінок [Рівнен.] р-ну / І. Пащук // Сл. і час [Рівне]. – 2003. – 29 серп. – (1)

Пушкар Н. Ю. Листи вчителів Острозького повіту з фронтів Першої світової війни / Н. Ю. Пушкар // Острог на порозі 900-річчя : матеріали VI-ої Остроз. наук.-краєзн. конф. 1995 р. – Острог, 1996. – С. 171–173. – (2)

Скорук Н. З когорти сільських достойників / Н. Скорук, В. Дифорт // Рідний край [Гоща]. – 2004. – 28 січ. – (1)

Уляновський В. І. Краєзнавча діяльність Братства імені князів Острозьких / В. І. Уляновський // Минуле і сучасне Волині : тези доп. і повідомл. II-ої Волин. іст.-краєзн. конф. – Луцьк, 1988. – Ч. 2. – С. 210–212. – (2)

Хведась А. О. Архів Братства ім. князів Острозьких як важливе джерело у вивченні історії Острозького краєзнавчого музею / А. О. Хведась // Острог на порозі 900-річчя : матеріали IV-ої Остроз. наук.-краєзн. конф. 1992 р. – Острог, 1993. – С. 179–181. – (1)

Підготував М. П. Манько

УКРАЇНЕЦЬ АЛЛА МИКОЛАЇВНА

Народилася 17 листопада 1957 р. в с. Тучин Гощанського району Рівненської області. У 1973–1975 рр. навчалася в Тучинській загальноосвітній школі, потім у загальноосвітній школі № 13 м. Рівне. У 1975 р. вступила до Рівненського державного педагогічного інституту ім. Д. З. Мануїльського, який закінчила 1979 р.

Розпочала трудовий шлях вчителем української мови та літератури у середній школі с. Ставичани Славутського району Хмельницької області (1979–1981).

З 1981 р. працює у Рівненському обласному краєзнавчому музеї: науковим співробітником, старшим науковим співробітником, завідувачем сектору, завідувачем відділу етнографії.

Автор етнографічної експозиції Рівненського обласного краєзнавчого музею (1986), автор проекту «Музейні гостини» Рівненського обласного краєзнавчого музею (проект започатковано у 1992 р.), учасник археологічних (с. Дорогобуж, с. Пересопниця, «Козацькі могили») та фольклорно-етнографічних експедицій з обстеження Рівненської, Київської, Житомирської областей та зони відчуження (Чорнобильський та Поліський райони Київської області, Овруцький район Житомирської області).

Заслужений працівник культури України (2008).

Нагороджена грамотами Міністерства культури та Міністерства освіти України, Рівненської обласної ради.

Почесний член Національної спілки краєзнавців України (2007).

Член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України, член Всеукраїнського об'єднання «Просвіта».

Теми наукових досліджень: етнографія та фольклор Рівненської області; краєзнавство.

Публікації

Західне Полісся : історія та культура / ред. і упоряд. А. Українець. – Рівне, 2004. – Вип. 1 : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 30-річчю Сарнен. іст.-етногр. музею, м. Сарни, 3–4 груд. 2004 р. – 273 с. – (1)

Західне Полісся : історія та культура / ред. та упоряд. А. Українець. – Рівне : О. Зень, 2006. – Вип. 2 : матеріали краєзн. конф., присвяч. 60-літтю утворення Зарічнен. р-ну та 20-літтю аварії на Чорнобил. АЕС. – 304 с. – (1)

Західне Полісся : історія та культура / ред.-упоряд. А. Українець. – Рівне : О. Зень, 2009. – Вип. 3 : матеріали краєзн. конф., присвяч. 35-річчю утворення Сарнен. іст.-етногр. музею та 100-річчю від дня народж. письм. Б. Шведа. – 160 с. – (1)

Західне Полісся : історія та культура / ред.-упоряд. А. Українець. – Рівне : О. Зень, 2012. – Вип. 4 : Володимирец. р-н Рівнен. обл. – 200 с. – (1)

Бджільництво на Рівненському Поліссі. До характеристики сучасного стану / А. М. Українець // Минуле і сучасне Волині і Полісся : край на межі тисячоліть : матеріали Х наук. іст.-краєзн. конф., яка відбулася у Старому Чарторийську, Маневичах, Четвертні та Новомалинську в 2000–2002 рр. : зб. наук. пр. – Луцьк, 2002. – С. 225–226. – (2)

Бджільництво на Рівненському Поліссі : до характеристики сучасного стану / А. М. Українець // Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся. – Рівне, 2001. – Вип. 2. – С. 46–51. – (1)

Весільне вбрання мешканців Рівненщини початку ХХ ст. / А. М. Українець // Етнокультурна спадщина Полісся / ред.-упоряд. В. Ковальчук. – Рівне : Рівнен. друк., 2008. – Вип. 7. – С. 83–91. – (1)

Вишивка Рівненського Полісся кінця ХІХ – початку ХХ ст. в контексті художньої практики доби / А. М. Українець // Декоративно-прикладне мистецтво Рівненщини : (колект. моногр.) / упоряд. та наук. ред. В. Г. Виткалов. – Рівне : М. Дятлик, 2010. – С. 22–33. – (1)

Давньоруський одяг Погориння / А. М. Українець // Нар. творчість та етногр. – 2003. – № 4. – С. 102–108. – (1)

Два кольори мої, два кольори / А. Українець, Т. Пархоменко // Рівне – 720 : від давнини до сучасності : в 2 кн. Кн. 2 / голов. ред. Г. Сербін ; упоряд. : Г. Бухало, В. Шанюк, С. Шевчук. – Рівне : Волин. обереги, 2003. – С. 71–75. – (1)

Доброчинна діяльність барона Ф. Р. Штейнгеля / А. М. Українець // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 34–42. – (1)

Дорогобуж у спогадах найстарішої мешканки села Марти Штаб / записала А. Українець // Дорогобужу на Волині – 925 (1084–2009) : іст. розвідки дослід. краю. – Рівне : О. Зень, 2009. – С. 353–361. – (1)

Дубровицькі серпанки / А. М. Українець // Велика Волинь : минуле і сучасне : (матеріали міжнар. наук. краєзн. конф., жовт. 1994 р.). – Хмельницький ; Ізяслав ; Шепетівка, 1994. – С. 378–379. – (1)

Духовна сутність волинського мистецтва вишивки / А. Українець // Українська народна творчість у поняттях міжнародної термінології : II Гончарів. читання : тези доп. – К., 1995. – С. 71–72. – (2)

Етнографічні дослідження на Волині (за матеріалами фондів № 366 і 160 Ф. Штейнгеля і Я. Гофмана) / А. М. Українець // Минуле і сучасне Волині : краєзнавство : історія, здобутки, перспективи : тези доп. та повідомл. II ре-

гійон. конф. «Велика Волинь» і IV обл. іст.-краєзн. конф., 8–10 жовт. 1992 р. – Луцьк, 1992. – С. 91–92. – (1)

Експедиційне обстеження [Дубровиц.] району в 1991–1992 роках / А. М. Українець // Дубровиці – 1000 років : зб. матеріалів наук.-краєзн. конф., присвяч. 1000-річчю першої писем. згадки про м. Дубровицю, провед. 16–17 верес. 2005 р. / ред. і упоряд. І. Г. Пашук. – Рівне : Перспектива, 2005. – С. 142–144. – (1)

Етнографічне обстеження Рівненського Полісся / А. М. Українець // Поліссезнавство : наук. фольклор.-етногр. та мистецтвознав. студії. – Рівне, 2006. – С. 113–120. – (2)

Етнографічні спостереження Ю. Крашевського / А. М. Українець // Юзеф Ігнаці Крашевський як явище світової культури : наук. зб. «Велика Волинь» : пр. Житомир. наук.-краєзн. т-ва дослідників Волині. Т. 28. – Житомир : Волинь, 2002. – С. 60–63. – (1)

Жіночі головні убори мешканців Рівненського Полісся (кінець XIX – поч. XX ст.) / А. М. Українець // Народознав. зошити [Київ]. – 2006. – № 3–4. – С. 451–456. – (2)

Колекція народного одягу з Гошанського району в зібранні Рівненського краєзнавчого музею / А. М. Українець // Гошанське Погориння : давнина і сучасність : наук. зб. матеріалів наук.-краєзн. конф., присвяч. 850-річчю Гощі, 14–15 черв. 2002 р. – Рівне : Перспектива, 2002. – С. 135–142. – (1)

Колекція народного одягу Санкт-Петербурзького музею етнографії народів СРСР / А. М. Українець // Волинь і Волинське зарубіжжя : тези доп. та повідомл. наук. конф. – Луцьк, 1994. – С. 196–198. – (2)

Комплектування етнографічної колекції Рівненського обласного краєзнавчого музею / А. М. Українець, Т. Пархоменко // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. береги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 32–37. – (1)

Культ предків у різдвяних обрядах українців / А. М. Українець // Проблеми збереження різдвяно-новорічного фольклору : [коляда] : матеріали і тези наук. конф. / упоряд. М. Федоришин ; ред. Я. Полішук. – Рівне, 1995. – С. 57–60. – (1)

Леся Українка – знавець народного вбрання Волині / А. М. Українець // Леся Українка та родина Косачів в контексті української культури : тези та матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., с. Колодяжне, 24–25 лют. 1996 р. – Луцьк : Ініціал, 1996. – С. 37–38. – (1)

Матеріали експедиційного обстеження Зарічненського району у 80–90-ті роки XX ст. / А. М. Українець // Західне Полісся : історія та культура / ред.-упоряд. А. Українець. – Рівне : О. Зень, 2006. – Вип. 2 : матеріали краєзн. конф., присвяч. 60-літтю утворення Зарічнен. р-ну та 20-літтю аварії на Чорнобил. АЕС. – С. 120–128. – (1)

На гостині до музею / А. М. Українець // Минувле і сучасне Волині й Полісся : нар. мистець і духовність : матеріали Другої Волин. наук.-етногр. конф., м. Луцьк, 12–13 трав. 2005 р. : зб. наук. пр. – Луцьк, 2005. – С. 61–62. – (2)

Народна медицина : традиції й сучасність / А. Українець, Ю. Наконечна // Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся. – Рівне : Перспектива, 2003. – Вип. 3. – С. 43–52. – (1)

Народне вбрання мешканців Рівненської області / А. М. Українець // Велика Волинь : минуле і сучасне : тези регіон. наук. конф., 14–16 листоп. 1991 р. – Рівне, 1991. – С. 100–103. – (1)

Народне гончарство Рівненщини / А. М. Українець // Волинь незабутня : тези IV регіон. наук.-практ. конф. «Краєзн. дослідж. з історії Волині. Нові підходи, форми і методи». – Рівне, 1993. – С. 46–48. – (1)

Народний одяг / А. М. Українець // Етнокультура Рівненського Полісся / упоряд. В. Ковальчук. – Рівне : М. Дятлик, 2009. – С. 29–62. – (1)

Народний одяг Волині в документальних та іконописних джерелах XVI–XVII ст. / А. М. Українець // Народознав. зошити [Київ]. – 2002. – № 3–4. – С. 245–252. – (2)

Народний одяг мешканців Березнівського району : (за матеріалами експедиц. дослідж.) / А. М. Українець // Літопис Березнівщини : наук. зап. Березнів. краєзн. музею / ред.-упоряд. Н. Трохлюк. – Рівне : О. Зень, 2011. – Вип. 1. – С. 45–64. – (1)

Народний одяг мешканців Володимирецького району / А. М. Українець // Західне Полісся : історія та культура. – Рівне : О. Зень, 2012. – Вип. 4 : Володимирец. р-н Рівнен. обл. – С. 100–120. – (1)

Народний одяг мешканців Рівненщини : (корот. іст. огляд) / А. М. Українець // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Рівнен. друк., 1996. – Вип. 1 : 100-річчю музейн. справи на Рівненщині присвяч. – С. 95–102. – (1)

Народний одяг мешканців Рокитнівського району / А. М. Українець // Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся : матеріали комплекс. наук. експедицій Рівнен. фольклор.-етногр. т-ва. – Рівне, 2001. – Вип. 1. – С. 10–26. – (1)

Особливості декорування народного одягу Південної Рівненщини (кінець XIX – початок XX ст.) / А. М. Українець // Етнокультурна спадщина Полісся / упоряд. : В. Ковальчук. – Рівне : Перспектива, 2005. – Вип. 6. – С. 135–142. – (1)

Особливості народно-побутової культури мешканців Сарненського району : (за матеріалами експедицій 2000–2001 рр.) // Західне Полісся : історія та культура / ред. і упоряд. А. Українець. – Рівне, 2004. – Вип. 1 : Матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 30-річчю Сарнен. іст.-етногр. музею, м. Сарни, 3–4 груд. 2004 р. – С. 108–122. – (1)

Особливості народного вбрання мешканців Сарненського району : за матеріалами експедиції Держ. наук. центру захисту культ. спадщини від техноген. катастроф МНС України // Західне Полісся : історія та культура / ред.-упоряд. А. Українець. – Рівне : О. Зень, 2009. – Вип. 3 : матеріали краєзн. конф., присвяч. 35-річчю утворення Сарнен. іст.-етногр. музею та 100-річчю від дня народж. письмен. Б. Шведа. – С. 97–105. – (1)

Поліські гончарі / А. М. Українець // Проблеми збереження матеріальної і духовної культури Полісся : тези доп. наук.-практ. конф., м. Сарни, 1–2 листоп. 1994 р. / Сарнен. іст.-етногр. музей. – Сарни, 1996. – С. 9–10. – (1)

Порівняльний аналіз орнаменталістики тканих та керамічних виробів : (на матеріалах фонд. колекцій Рівнен. обл. краєзн. музею) / А. М. Українець // Українське гончарство. – К., 1993. – С. 267–273. – (2)

Про маловідоме зі знанням справи / А. М. Українець // Цапун Р. Будичани. Традиційна спадщина. Чуднівський район Житомирської області. – Рівне : О. Зень, 2006. – С. 10–12. – (1)

Рівненське Полісся : до питання фіксації та збереження пам'яток традиц. нар. культури у сучас. умовах / А. М. Українець // *Культура України ХХІ ст. : діяльн. культуролог. закл. у сучас. ринк. умовах* : зб. матеріалів регіон. наук.-практ. конф., 30 листоп.–1 груд. 2001 р. – К. ; Рівне, 2001. – С. 63–67. – (1)

Рівненське Полісся : до питання фіксації пам'яток традиційної народної культури / А. М. Українець // *Минуле і сучасне Волині і Полісся : край на межі тисячоліть* : матеріали Х наук.-практ. конф., яка відбулася у Старому Чарторийську, Маневичах, Четвертні та Новомалинську в 2000–2002 рр. : зб. наук. пр. – Луцьк, 2002. – С. 226–227. – (2)

Розвиток традицій поліської вишивки в сучасному вишивальному мистецтві Рівненщини / Н. Жмура, А. Українець // *Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся*. – Рівне : Перспектива, 2003. – Вип. 3. – С. 69–77. – (1)

Розвиток традиційних видів декоративно-ужиткового мистецтва Рівненщини в наш час / А. М. Українець // *Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР*. – Рівне, 2013. – Вип. 11 : [присвяч. розв. музейн. справи та краєзнавства Волині]. – С. 229–232. – (1)

Сіамська принцеса Катерина Десницька й Рівненщина / А. Українець, М. Пашковський // *Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей*. – Рівне : Волин. обереги, 2005. – Вип. 3 : до 150-річчя від дня народж. Д. І. Яворницького. – С. 173–175. – (1)

«Скарби предивних узорів і гармонії барв...» : (на основі фонд. колекцій вишивок та писанок Рівнен. обл. краєзн. музею) / А. М. Українець // *Велика Волинь : минуле і сучасне : тези міжнар. краєзн. конф.* – Житомир, 1993. – С. 162–163. – (2)

Таємниці волинської писанки / А. М. Українець // *Волинська писанка : альбом*. – Рівне, 1992. – (2)

Торгівля тканинами та одягом на Волині в кінці XV – середині XVII ст. / А. М. Українець // *Український костюм у часі і просторі* : матеріали міжнар. конф., 16–18 груд. 2004 р. – К., 2004. – С. 124–134. – (2)

Торгівля тканинами, хутром та шкірою на Волині у XVI–XVII ст. / А. М. Українець // *Минуле і сучасне Волині й Полісся* : нар. культура – шлях до себе: матеріали Волин. обл. наук.-практ. конф., 10–11 квіт. 2003 р. – Луцьк, 2003. – С. 116–118. – (2)

Трійця : поминальні мотиви в традиційній обрядовості мешканців Західного Полісся / А. М. Українець // *Минуле і сучасне Волині та Полісся : Ковель і ковельчани в історії України та Волині* : матеріали XII Всеукр. наук. іст.-краєзн. конф., присвяч. 12-й річниці незалежності України і 485-й річниці надання Ковелю Магдебурз. права, м. Ковель, 23–24 жовт. 2003 р. : зб. наук. пр. – Луцьк, 2003. – Ч. 2. – С. 153–155. – (2)

Ушинські і Рівненщина / А. М. Українець // *Поспеловский Д. Память и время : (история семьи Ушинских-Поспеловских) / упоряд. Б. Столярчук ; ред. А. Українець, Н. Гавриш*. – Рівне : О. Зень, 2008. – С. 3–12. – (1)

Фольклорно-етнографічні фонди музею / А. Українець, О. Макарова, Т. Оласюк, Т. Пархоменко // *Етнокультура Волинського Полісся і Чорнобильська трагедія*. – Рівне : Волин. обереги, 1998. – Вип. 3 : Зарічнен. р-н Рівнен. обл. – С. 280–285. – (1)

- Бджільництво на Рівненському Поліссі / А. М. Українець // Нар. творчість. – 1999. – № 9. – (1).
- Гармонія народного вбрання / А. М. Українець // Червон. прапор. – 1991. – 13 листоп. – (1)
- Навіщо волинянці корона? / А. М. Українець // Нова Волинь. – 2000. – 14 верес. – (1)
- Ой на городі купалиця / А. М. Українець // Вісті Рівненщини. – 1998. – 8 лип. – (1)
- Поліські сорочки / А. М. Українець // Нар. творчість. – 1998. – № 7. – (1)
- Рівненські ярмарки / А. М. Українець // Волинь. – 1991. – 20 верес. – (1)
- У гості до стародруків / А. М. Українець // Діалог. – 1990. – 13 квіт. – (1)
- Хто похований у Рясниках, або маловідома історія про відому родину / А. М. Українець // Вільне сл. – 2007. – 17 квіт. ; 15 трав. – (1)
- Щоб не згасло народне горнило / А. М. Українець // Зміна. – 1990. – 24 листоп. – (1)
- Яка вона, волинська писанка? / А. М. Українець // Рівне. – 1991. – 6 квіт. – (1)

Література про А. М. Українець

- Данильчук Г. Дороги Алли Українець / Г. Данильчук // Вісті Рівненщини. – 2003. – 9 квіт. – (1)
- Ісаєв В. Дивосвіт рушника / В. Ісаєв // Експрес. – 2011. – 20–27 жовт. – (1)
- Марчук Л. У нас є чим подивувати світ / Л. Марчук // Дзвін. – 1996. – 13 груд. – (1)
- Пашук І. Експедиції у Зону відчуження / І. Пашук // Вільне сл. – 2006. – 26 квіт. – (1)
- Пашук І. Знати минувшину, берегти сучасне / І. Пашук // Вільне сл. – 1993. – 22 верес. – (1)
- Пашук І. Музейні гостини / І. Пашук // Вільне сл. – 1994. – 21 трав. – (1)
- Пашук І. Хто шукає – той знаходить / І. Пашук // Вільне сл. – 2011. – 20 серп. – (1)
- Пашук І. Щоб нащадки знали / І. Пашук // Вільне сл. – 1992. – 5 верес. – (1)
- Столярчук Б. Українець Алла Миколаївна // Митці Рівненщини : енцикл. довід. / Б. Столярчук. – Вид 2-е, доп., перероб. – Рівне : О. Зень, 2011. – С. 336. – (1)

ФЕДОРИШИН МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ

Народився 24 грудня 1958 р. у с. Сухівці Рівненського району Рівненської області.

Навчався у Сухівецькій восьмирічній школі, Клеванській середній школі № 1. Закінчив Миколаївське суднобудівне училище, Рівненський державний інститут культури, Рівненський державний гуманітарний університет.

Працював в м. Миколаєві на суднобудівному заводі «Океан». Завідував клубом у с. Іскра Рівненського району. Автор експозиції та директор районного краєзнавчого музею смт Клевань-2. Працював на ливарно-механічному заводі (м. Дубно). Директор громадського музею СПТУ № 23. Начальник від-

ділу культури Рівненського райвиконкому (автор експозиції музейного куточку «Літописна Пересопниця» у клубі с. Пересопниця у 1989 р.). Начальник відділу культури Рівненської міської управи (автор музейної експозиції «Світлиця Уласа Самчука» у міській дитячій бібліотеці). Головний адміністратор обласного театру ляльок. Директор художньо-виробничого комбінату обласної організації Національної спілки художників України (Рівне). Директор творчого об'єднання «Коляда» (Рівне). Начальник інноваційно-освітніх проєктів Рівненського економіко-гуманітарного інституту (Рівне). Заступник начальника, начальник відділу охорони культурної спадщини управління культури і туризму Рівненської облдержадміністрації.

З 2011 р. – директор КЗ «Культурно-археологічний центр «Пересопниця» Рівненської обласної ради (с. Пересопниця Рівненського району Рівненської області).

Автор гербів та прапорів поселень Рівненської області: Чудниця (2007), Тучин (2008) Гошанського району; Верхівськ (2008), Пересопниця (2008), Кривичі (2008), Ясениничі (2008), Шостаків (2008), Макотерти (2008), Шпанів (2008), Шубків (2008) Рівненського району.

Лауреат регіональної краєзнавчої премії «За відродження Волині» (1995 р.). Нагороджений Почесною грамотою та медаллю Рівненської обласної ради, Почесною грамотою Міністерства культури України, медаллю «Будівничий України» Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка.

З 1989 р. – член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України. Член Національної спілки журналістів (з 2005 р.). Член Національної музичної спілки (з 2006 р.). Член РОО Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка (2005–2009 рр. – голова обласного об'єднання).

Теми наукових досліджень: збереження колядних традицій засобами фольклорних фестивалів; Пересопниця як потенціал збереження історичного середовища.

Публікації

Археологічні зошити з Пересопниці : зб. ст. учасн. археол. симпозиуму «Розвиток ремесел у давньоруському місті Х–ХІІІ ст.», 1–3 жовт. 2013 р. / упоряд. М. Федоришин. – Рівне : О. Зень, 2013. – 72 с. – (1)

Державотворці : «Просвіта» Рівненщини на шляху до української України (1917–2007 рр.) : 140-річчю утворення Всеукр. «Просвіти» та 90-річчя «Просвіти» на Рівненщині присвяч. / упоряд. М. Федоришин ; ред. : Л. Рибенко ; літ. ред. : М. Пшеничний. – Рівне : О. Зень, 2008. – 234 с. – (1)

Замок у Клевані / М. Федоришин. – Вид. 2-е, доп. – Рівне ; Клевань, 2002. – 56 с. – (1)

Пересопниця літописна ХІІ–ХІV ст. / М. Федоришин. – Дрогобич : Коло, 2013. – 28 с. : іл. – (1)

Пересопницька Першокнига : до історії реформац. руху в Україні / М. Федоришин. – Рівне, 2005. – Кн. 2. – 84 с. – (1)

Пересопницька Русь : 10-й річниці Незалежності України присвяч. / М. Федоришин. – Рівне : Волин. береги, 2002. – Кн. 1 : Історія. Археологія. Культура. – 94 с. – (1)

Рукописна книга з Пересопниці : зб. ст. учасн. наук. симпозіуму «Рукописна книга Волині у XVI ст.», 14–15 жовт. 2013 р. / Культ.-археол. центр «Пересопниця» ; упоряд. М. Федоришин. – Рівне : О. Зень, 2013. – 68 с. – (1)

Сухівецькі схрони Бей Зота : Ніл Хасевич (1905–1952) : 100-річчю від дня народж. присвяч. / М. Федоришин. – Рівне, 2005. – 48 с. – (1)

Українська Першокнига / М. Федоришин. – Дубно, 1991. – 12 с. – (Б–чка вісн. «Наш край». Краєзн. сер. ; № 25(8). – (1)

Хутірбілівська ікона Божої Матері «Взыскание погибших» / М. Федоришин. – Дубно, 1991. – 12 с. – (Б–чка вісн. «Наш край». Краєзн. сер., № 26(8). – (1)

Вертеп с. Дерев'яне ; Вертеп с. Олександрія / М. Федоришин // Волинський вертеп : репертуар. зб. для фольклор. театрів / уклад. Р. Краплич. – Рівне, 1996. – С. 71. – (2)

Іван Вишенський у Дубні ; Гетьман Іван Мазепа / М. Федоришин // Над Іквою-рікою... : літ.-мистец. краєзн. альм. – Дубно, 2007. – С. 104. – (1)

Гощанський варіант «Інтермедії на Рожество Христово» / М. Федоришин // Гощанське Погориння : давнина і сучасність : наук. зб. матеріалів наук.-краєзн. конф., присвяч. 850-річчю Гощі, 14–15 черв. 2002 р. – Рівне ; Гоща : Перспектива, 2002. – С. 81–84. – (1)

Давньоруське мистецтво з Пересопницького князівства XI–XII ст. / М. Федоришин // Велика Волинь : минуле й сучасне : тези регіон. наук. конф., 14–16 листоп. 1991 р. – Рівне, 1991. – С. 99–100. – (1)

Де ж сліди Чорненської друкарні? / М. Федоришин // Остріг на порозі 900-річчя : матеріали VI Остроз. конф., 1995 р. – Остріг, 1996. – С. 67. – (2)

Дерев'яна церковна архітектура XVIII ст. на Волині / М. Федоришин // Велика Волинь : минуле й сучасне : (матеріали міжнар. наук. краєзн. конф., жовт. 1994 р.). – Хмельницький ; Ізяслав ; Шепетівка, 1994. – С. 406–407. – (1)

Історія і сліди Чорненської друкарні / М. Федоришин // Волинські дзвони : наук.-краєзн. альм. – Рівне, 1997. – Вип. 2. – С. 11–12. – (1)

Історія краю в піснях / М. Федоришин // «Повстанські ночі» : пісні укр. Повстан. армії, записані на Волині / упоряд. О. Смик. – Рівне, 1992. – Рівне, 1992. – С. 4. – (1)

Ми у вічі сміялися смерті : повстан. пісні / упоряд. Є. Шморгун ; записав М. Федоришин. – Рівне : Азалія, 1992. – С. 15, 19, 33, 68, 72, 97, 99. – (1)

Перший слов'янський фольклорний фестиваль «Коляда» : деякі підсумки та перспективи / М. Федоришин // Слов'янський фольклорний фестиваль «Коляда» : пробл. успадкування зимових нар. звичаїв та обрядів : зб. матеріалів і тез Другої наук.-практ. конф., 19–21 січ. 1996 р. / упоряд. М. Федоришин, І. Пащук. – Рівне, 1996. – С. 146–148. – (1)

Проблеми збереження рідвяно-новорічного фольклору : «Коляда» : (матеріали і тези наук. конф.) / упоряд. М. Федоришин. – Рівне, 1995. – Із змісту : Федоришин М. Передне слово. – С. 4 ; Федоришин М. Вертеп. – С. 108–112. – (1)

Поліський мандрівний друкар XVII ст. Павло Телиця : краєзн. розвідка до його біогр. / М. Федоришин // Діячі науки і культури рідного краю : зб. матеріалів наук. конф. – Рівне, 1995. – С. 101. – (2)

Поліський обряд «Водіння Куста» як явище давньої староукраїнської народної культури / М. Федоришин // Західне Полісся : історія та культура. – Рівне, 2004. – Вип. 1 : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 30-річчю Сарнен. іст.-етногр. музею, м. Сарни, 3–4 груд. 2004 р. – С. 207–210. – (1)

Польова царівна на дожинках в с. Підвисоке на початку ХХ ст. / М. Федоришин // Минувле і сучасне Волині і Полісся : нар. культура – шлях до себе : зб. наук. пр. – Луцьк, 2003. – Вип. 11. – С. 45. – (2)

Просвітницька роль православних монастирів на Волинському Поліссі перед Хмельниччиною (1636–1648 рр.) / М. Федоришин // Берестецька битва в історії України : зб. матеріалів 6-ї наук.-теорет. конф., присвяч. 400-річчю з дня народж. Б. Хмельницького, 24–25 черв. 1995 р. – Рівне, 1995. – С. 72–73. – (1)

Співець ріднокраю / М. Федоришин // Миколі Пшеничному – 50 : вибр. ст. та матеріали міжвуз. літ.-краєзн. конф., 11 листоп. 2004 р. – Рівне, 2005. – С. 3–5. – (1)

Сучасна вертепна драма у Рівному / М. Федоришин // Фольклористичні зошити : зб. наук. пр. – Луцьк, 2004. – Вип. 7. – С. 77. – (2)

Тенденції колядних фольклорних фестивалів, свят та конкурсів на Волині / М. Федоришин // Актуальні питання культурології : альм. наук. т-ва «Афіна» каф. культурології : матеріали II наук. конф. «Культуротворчий потенціал молоді і перспективи культ. інтеграції людства у ХХІ ст.». – Рівне, 2007. – С. 33. – (2)

Юзеф-Ігнацій Крашевський і Дубенщина / М. Федоришин // «Там, де Ікви срібні хвилі плинуть...» : матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф., присвяч. укр.-пол. взаєминам на Дубенщині, м. Дубно, 17–18 верес. 2005 р. – Дубно, 2005. – С. 6–7. – (1)

Битва під Гурбами / М. Федоришин // Сл. Просвіти [Рівне]. – 2008. – 8–14 трав. – (1)

Бронзовий кельт / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1991. – 17 груд. – (1)

Гетьман Іван Мазепа / М. Федоришин // Наш край [Дубно]. – 1990. – 21 верес. – (1)

Драгоманов на митниці / М. Федоришин // Прапор перемоги [Радивилів]. – 1989. – 21 січ. – (1)

Дубенські монастирі / М. Федоришин // Червона зірка [Дубно]. – 1988 – 3 серп. – (1)

Єдиний був ключ і порив / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1984. – 16, 19 верес. – (1)

Жуківщина – спадкоємниця князівства пересопницького / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1991. – 24 жовт. – (1)

Замок у Клевані / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1991. – 24 жовт. ; 17 груд. – (1)

Звертання до душі людської / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1991. – 26 берез. – (1)

Знай своє коріння / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1989. – 29 верес. – (1)

Іван Вишенський у Дубно / М. Федоришин // Червона зірка [Дубно]. – 1988. – 3 серп. – (1)

- Княгиня Марія повертається в Рівне / М. Федоришин // Ого. – 2003. – 14 лют. – (1)
- Мандрівка М. Костомарова у села Пересопницю і Тайкури / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1991. – 24 жовт. – (1)
- На схід дивились наші лиця / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1989. – 26 квіт. – (1)
- Найперша літописна згадка / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1991. – 17 груд. – (1)
- Намісто з Пересопниці / М. Федоришин // Червон. прапор. – 1991. – 13 листоп. – (1)
- Останній бункер Ніла Хасевича в Лавріна Стацюка / М. Федоришин // Волинь. – 2006. – 24 лют. – (1)
- Пам'ятки культурної спадщини – які вони сьогодні? / М. Федоришин // Вісті Рівненщини. – 2007. – 20 квіт. – (1)
- Пересопницьке Євангеліє / М. Федоришин // Молодь України. – 1992. – 22 трав. – (1)
- Письменник Крашевський у Городку / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1989. – 20 січ. – (1)
- Просвітянська хата / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1989. – 7 черв. – (1)
- Скільки років Рівному / М. Федоришин // Волинь. – 2003. – 21 лют. – (1)
- Скляні браслети / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1992. – 11 лют. – (1)
- Створено краєзнавче товариство / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1989. – 16 квіт. – (1)
- Створено спілку краєзнавців / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1990. – 13 квіт. – (1)
- Створюється районний краєзнавчий музей / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1984. – 9 жовт. – (1)
- Сухівецький замок / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1992. – 11 лют. – (1)
- У борні за волю / М. Федоришин // Сл. Просвіти [Рівне]. – 2008. – 28 лют. – 5 берез. – (1)
- Це – частка нашої історії / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1989. – 8 жовт. – (1)
- Щоб жила пам'ять / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1989. – 28 квіт. – (1)
- Щоб усі слов'яни стали добрими братами / М. Федоришин // Сл. правди [Рівне]. – 1989. – 13 січ. – (1)

Література про М. В. Федоришина

- Басараба В. У пошуках допомоги / В. Басараба // Червон. прапор. – 1985. – 1 берез. – (1)
- Гайовий Г. Краєзнавці України відзначають ювілей / Г. Гайовий // Вільне сл. – 1993. – 6 листоп. – (1)
- Доленко С. Нова книга про Пересопницю / С. Доленко // Рівне Час. – 2005. – 16 квіт. – (1)

Краєзнавці України : (сучасні дослідники рідного краю) : довідник / голов. ред. П. Т. Тронько. – К. ; Кам'янець-Подільський, 2003. – Т. 1. – С. 237. – (1)

Прилуцький В. Районний краєзнавчий / В. Прилуцький // Червон. прапор. – 1989. – 17 жовт. – (1)

Сара П. Нові імена лауреатів / П. Сара // Вільне сл. – 1995. – 4 листоп. – (1)

Семигіна Т. З чим ідемо до ювілею Уласа Самчука / Т. Семигіна // Сім днів. – 1994. – 25 лют. – (1)

Столярчук Б. Митці Рівненщини : енцикл. довід. / Б. Столярчук. – Рівне : О. Зень, 2011. – С. 339. – (1)

Столярчук Б. Фольклористи Рівненщини : біобібліогр. довід. / Б. Столярчук. – Рівне, 1995. – С. 63–64. – (1)

Краєзнавчі публікації Миколи Федоришина : бібліогр. покажч. / упоряд. І. Г. Пащук. – Рівне, 2001. – 12 с. – (1)

Миколі Федоришину – 50 : ювіл. бібліогр. довід. – Рівне, 2008. – 32 с. : іл. – (1)

ФОТИНСЬКИЙ ОРЕСТ ОКСЕНТІЙОВИЧ

(*1863–†1931)

Історик, організатор краєзнавчих досліджень, музейної та архівної справи на Волині кінця XIX – першої третини XX ст.

Народився 1863 р. в с. Батків (нині Радивилівський район Рівненської області). Закінчив Волинську духовну семінарію (1883) та Київську духовну академію (1887). Працював викладачем Житомирського жіночого духовного училища, Волинського народного університету, Житомирського інституту народної освіти (з 1922 – професор), очолював Волинське губернське архівне управління. Один із засновників і керівників Волинського єпархіального давньосховища (1893), Волинського церковно-археологічного товариства (1894), Товариства дослідників Волині (1900).

Як завідувач і головний зберігач єпархіального давньосховища в Житомирі та його бібліотеки проводив збір (найчастіше шляхом прийому пожертв від церков, монастирів, духовенства, приватних осіб), інвентаризацію та науковий опис писемних, речових та мистецьких пам'яток доби князів Острозьких, Острозького і Дерманського просвітницьких центрів кінця XVI – поч. XVII ст. Видав у трьох випусках (1893–1899 рр.; випуск 3 – у співавторстві з М. Бурчаком-Абрамовичем) короткий опис цих надходжень.

У 1899 р. здійснив наукову екскурсію по Острожчині, відвідавши Острог, Межиріч, Дермань, Дорогобуж. Висловив рекомендації про обов'язкове збереження цінної дерев'яної церкви на Новому Місті в Острозі, датованої ним XVI ст. (була розібрана перед Першою світовою війною). Домігся передачі у давньосховище (і цим увів у науковий обіг) зібрання стародруків і рукописних книг Дерманського монастиря. Сприяв становленню Братства імені князів Острозьких та музею в Острозі.

Помер в 1931 р. в Житомирі.

Теми наукових досліджень: літописний Дорогобуж; історія монастирського селянства XVII ст. (на дерманських архівних матеріалах); соцініанський рух на Волині XVI–XVII ст.; Острозька Біблія з цікавими своєю нетрадиційністю примітками до тексту Святого Письма «волинського вільнодумця» першої половини XVII ст.

Публікації

Волынский религиозный вольнодумец XVII в. / О. Фотинский // Чтения в историческом обществе Нестора-летописца. – К., 1905. – Кн. 18. Вып. 3–4. Отд. 2. – С. 71–102. – (2)

Волынь на XI Археологическом съезде / О. Фотинский // Волын. епарх. вед. – 1884. – № 1–2. – С. 1–26; № 3. – С. 49–116. – (2)

Волынь на XI Археологическом съезде в Киеве / О. Фотинский // Волын. епарх. вед. – 1899. – № 35. – С. 919. – (2)

Дорогобуж Волынский : ист.-археол. очерк / О. Фотинский // Труды Общества исследователей Волини. – Житомир, 1902. – Т. 1. – С. 33–91. – (2)

Из архива Жидичинского монастыря / О. Фотинский // Волынский историко-археологический сборник. – Почаев; Житомир, 1896. – Вып. 1. – С. 4–18. – (2)

Краткое описание памятников древности, поступивших в Волынское епархиальное древнехранилище с 1 июля 1893 года по 1 августа 1894 года / О. Фотинский // Волын. епарх. вед. – 1894. – № 30–36. – (2)

Краткое описание памятников древности, поступивших в Волынское епархиальное древнехранилище от 1 августа 1894 года по 1 ноября 1898 года / О. Фотинский, Н. М. Бурчак-Абрамович. – Почаев, 1899. – Вып. 3. – 138 с. – (2)

Краткое описание предметов древности, пожертвованных в Волынское епархиальное древнехранилище по июль 1893 года / О. Фотинский // Волын. епарх. ведом. – 1893. – № 29–32, 35. – (2)

О происхождении южно-русского казачества / О. Фотинский // Памятная книжка Волынской губернии на 1904 год. – Житомир, 1903. – С. 4. – (2)

Обыкновенные люди старой Волини : из семейной хроники двух поколений дворян Загоровких во 2 половине 16 века / О. Фотинский // Волынский историко-археологический сборник. – Почаев; Житомир, 1900. – Вып. 2. – С. 117–195. – (2)

Опис пам'яток старовини Волинської губернії / О. Фотинский // Киев. старина. – 1900. – № 71. – 198 с. – (2)

Очерк истории учреждения Общества исследователей Волини / О. Фотинский // Труды Общества исследователей Волини. – Житомир, 1902. – Т. 1. – С. 1–18. – (2)

Очерки из истории быта монастырских крестьян на Волини в 17–18 вв. / О. Фотинский // Труды Общества исследователей Волини. – Житомир, 1910. – Т. 3. – С. 1–46. – (2)

Побратимство и чин братотворения / О. Фотинский // Волынский историко-археологический сборник. – Почаев; Житомир, 1900. – Вып. 2. – С. 19–48. – (2)

Послание М. Никифора к волинскому князю Ярославу Святополковичу / О. Фотинский // Волынский историко-археологический сборник. – Почаев; Житомир, 1896. – Вып. 1. – С. 1–14. – (2)

Социнианское движение на Волыни в 16–17 вв. / О. Фотинский // Волын. епарх. ведом. – 1894. – № 25. – С. 709–717. – (2)

Экскурсия по Волынской губернии для описания памятников старины / О. Фотинский // Киев. старина. – 1890. – № 12. – С. 196–206. – (2)

Юрий Немирич. Эпизод из истории Волыни XVII века / О. Фотинский // Волынский историко-археологический сборник. – Почаев ; Житомир, 1896. – Вып. 1. – С. 3–29. – (2)

Література про О. О. Фотинського

Гаврилюк С. В. Историчне пам'яткознавство Волині, Холмщини і Підляштя (XIX – початок XX ст.) / С. В. Гаврилюк. – Луцьк, 2008. – С. 17, 28, 31, 32, 35. – (1)

Манько М. Церковні краєзнавці Волині кінця XIX – поч. XX ст. – дослідники, популяризатори і зберігачі спадщини Острозької слов'яно-греко-латинської академії / М. Манько // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині : наук. зб. / Держ. іст.-культ. заповідник м. Острога, Остроз. наук.-краєзн. т-во «Спадщина» ім. кн. Острозьких. – Острозьк, 2009. – Вип. 2. – С. 91–102. – (1)

Мишук С. М. Описування рукописів та стародруків Волинського єпархіального давньосховища та наукова спадщина О. О. Фотинського // Збирання та наукове описування рукописно-книжкової спадщини України (друга половина XIX – 30-ті роки XX ст.) : [монографія] / С. М. Мишук ; Нац. акад. наук України. – К., 2009. – С. 280–289. – (2)

Мишук С. Орест Оксентійович Фотинський (1862–1931) та його внесок у збирання, охорону та дослідження волинських книжкових старожитностей / С. Мишук // Наукові записки. Історичні науки / Нац. ун-т «Острозьк. акад.». – Острозьк, 2008. – Вип. 10. – С. 95–105. – (– (2)

Орест Фотинський (1862–1931) : біобібліогр. нарис до 150-річчя від дня народж. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; уклад. Л. Дейнека. – Луцьк, 2012. – (Дослідники Волині. Дати і долі ; Вип. 5). – (2)

Фотинський Орест // Енциклопедія українознавства : в 11 т. Т. 9 / голов. ред. В. Кубійович. – Л., 2000. – С. 3523. – (1)

Фотинський Орест // Острозька академія XVI–XVII ст. : енциклопедія. – Острозьк, 2011. – С. 443–444. – (1)

Підготував М. П. Манько

ШАЛІМОВА СВІТЛАНА ПАВЛІВНА

Народилася 1 січня 1947 р. в м. Рівне. Навчалася в середній школі № 20 м. Саранська Мордовської АРСР (Російська Федерація). З 1965 по 1970 рр. навчалася у Мордовському державному університеті (м. Саранськ) на географічному факультеті.

З 1974 р. працює в Рівненському обласному краєзнавчому музеї : молодшим науковим співробітником, старшим науковим співробітником відділу фондів. З 2001 р. завідує сектором обліку Рівненського обласного краєзнавчого музею.

У 80–90-х рр. XX ст. надавала методичну і практичну допомогу з обліку та збереження експонатів музеям Рівненської області (які входили до складу Рівненського обласного краєзнавчого музею) : Сарненському, Млинівському, Березнівському, Костопільському, Корецькому, Дубенському, музею-заповіднику «Козацькі могили» («Поле Берестецької битви»), музею в с. Дубрівськ Зарічненського району.

З 2011 по 2013 рр. брала участь в організації державного обліку музейних експонатів у Культурно-археологічному центрі «Пересопниця» (с. Пересопниця, Рівненський район, Рівненська область), який відкрився 29 серпня 2011 р. Опікується питаннями збереження експонатів основного та допоміжного фондів.

Теми наукових досліджень: державний облік та питання збереження експонатів речового фонду, документного фонду, фонду фотодокументів, археологічного фонду, фонду творів мистецтва, нумізматики.

ШАХМАТОВА ЛЮДМИЛА ЯКІВНА

Народилася 31 липня 1959 р. у м. Рівне. Навчалася в загальноосвітній школі № 11 м. Рівне. З 1978 по 1984 рр. навчалася в Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка.

З 1976 р. працює в Рівненському обласному краєзнавчому музеї : доглядач залів, науковий, старший науковий співробітник, завідувач відділу історії релігії та мистецтва. Після реорганізації відділу – провідний науковий співробітник з питань релігієзнавства, провідний науковий співробітник відділу етнографії.

Брала участь у створенні експозицій музеїв наукового атеїзму в м. Рівне та м. Березне. Автор експозицій та тимчасових виставок Рівненського обласного краєзнавчого музею.

Нагороджена грамотами Рівненської обласної державної адміністрації.

Теми наукових досліджень: християнські конфесії Рівненщини (історія та сучасність): формування колекції сакрального мистецтва Рівненського обласного краєзнавчого музею.

Публікації

Маловідомі сторінки з історії католицизму та його храмів у м. Рівному (II пол. XIX – 30-ті рр. XX ст.) / Л. Я. Шахматова // Волинь незабуття : тези V регіон. наук.-практ. конф. – Рівне, 1994. – С. 29–32. – (2)

Мелетій Смотрицький : ідеї і справи другого волинського періоду життя / Н. Г. Стоколос, Л. Я. Шахматова // Слов'янський вісник : міжвід. наук. зб. – Рівне, 1998. – Вип. 1. – С. 143–147. – (1)

Музейний літопис (директорат та завідувачі фондами 1944–1985 рр.) / Л. Я. Шахматова // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 29–32. – (1)

Небесна заступниця поліського краю свята діва Юліанія (князівна Гольшанська) / Л. Я. Шахматова // Дубровиці – 1000 років : зб. матеріалів на-

ук.-краєзн. конф., присвяч. 1000-річчю першої писем. згадки про м. Дубровицю, 16–17 верес. 2005 р. / ред. і упоряд. І. Г. Пашук. – Рівне : Перспектива, 2005. – С. 56–60. – (1)

«Римско-католический костел, называемый каплицей...» : до історії спорудження та функціонування каплиці в ім'я святого Станіслава в контексті суспільно-політичного життя м. Рівне (1856–1939 рр.) / Л. Я. Шахматова, Н. Г. Стоколос // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2005. – Вип. 2 : до 165-річчя заснування Рівнен. гімназії. – С. 24–27. – (1)

Святі Волині / Л. Я. Шахматова // Тези наукової конференції : до 100-річчя Волин. спарх. давньохосвища, 18–20 трав. 1993 р. – Житомир, 1993. – С. 9–11. – (2)

Спасівка – ластівка / Л. Я. Шахматова // Вісті Рівненщини. – 1993. – 17 серп. – (1)

Нехай святиться ім'я твоє / Л. Я. Шахматова // Діалог. – 1993. – № 34. – (1)

В ім'я воскресіння / Л. Я. Шахматова // Сім днів. – 1995. – 17–24 жовт. – (1)

Католицькі храми у Рівному / Л. Я. Шахматова // Сім днів. – 1996. – 23 листоп. – (1)

Свято Свят, Торжество Торжеств / Л. Я. Шахматова // Волинь. – 2001. – 20 квіт. – (1)

Різдво / Л. Я. Шахматова // Діалог. – 1991. – 4 січ. – С. 3. – (1)

ШЛАПАК ЛЮДМИЛА ВОЛОДИМИРІВНА

Народилася 26 липня 1950 р. в м. Рівне. Навчалася в Рівненській загальноосвітній школі № 7, яку закінчила у 1967 р. Закінчила Московський державний історико-архівний інститут (1974). Історик-архівіст, музеєзнавець, краєзнавець.

З 1969 до 1974 рр. працювала в Державному архіві Рівненської області старшим науковим співробітником. З 1974 до 1982 р. – в Рівненському обласному краєзнавчому музеї старшим науковим співробітником відділу історії, з 1983 по 1984 рр. – головним методистом тимчасової робочої групи по створенню виставки-звіту Рівненської області на ВДНГ УРСР. У 1985–1989 рр. очолювала обласну постійно діючу виставку товарів народного споживання при обласному управлінні торгівлі. З 1991 до 2013 р. завідувала відділом науково-методичної роботи Рівненського обласного краєзнавчого музею.

Є автором 30 музейних експозицій : музей історії міліції Рівненщини при обласному управлінні УМВС в Рівненській області, історії служби безпеки при обласному управлінні СБУ в Рівненській області, історії органів Прокуратури в Рівненській області, Дубровицький районний історико-етнографічний музей, меморіальні музеї У. Самчука та Б. Тена у Дерманській гімназії Здолбунівського району, Поліський літературний музей при Городецькій ЗОШ І–ІІІ ст. Володимирецького району, музей історії Поліського краю та вузькоколійної залізниці на ст. Антонівка Володимирецького району, музей історії с. Бугрин в Бугринському агротехнічному ліцеї, музей історії Рівненської

міської лікарні, санаторію «Червона калина», склозаводу «Консьмерс – село-Зоря», музей Президента України Л. Д. Кучми у Балашівському колегіїмі Березнівського району, музей воїнів-інтернаціоналістів у Рівненській ЗОШ № 23, музей історії «Просвіти» в Рівненській ЗОШ №15, музей історії лісу при Костопільському лігоспі, музей «Ремесла Волині» в Олександрійській школі-інтернаті Рівненського району та інші.

Є автором 8 авторських виставок. У 1990–1995 рр. створила 36 учбових кабінетів з історії України, українського війська, української культури, народознавства у навчальних закладах та військових частинах області. Учасник всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференцій.

Нагороджена Почесною Грамотою Міністерства культури України, почесними грамотами обласної Ради, обласної державної адміністрації, обласного управління культури і туризму.

Член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Теми наукових досліджень: історія краєзнавчих досліджень Рівненщини, розвиток музейної справи Рівненщини; історико-економічна історія краю.

Публікації

Г. В. Бухало і Рівненський обласний краєзнавчий музей / Л. Шлапак // Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР. – Рівне : Волин. старожитності. – 2012. – Вип. 10 : [до 80-річчя з дня народж. Г. Бухала]. – С. 18–21. – (1)

Коріння сучасних екологічних проблем Західного Полісся / Л. Шлапак // Українське Полісся : вчора, сьогодні, завтра : зб. наук. пр. – Луцьк, 1998. – С. 19–20. – (2)

Меліоративні покращення на Поліссі у 70-х роках ХІХ ст. – 30-х роках ХХ ст. / Л. Шлапак // Наукові записки / Нац. ун-т «Остроз. акад.». – Острог, 2000. – Вип. 1. – С. 126–128. – (2)

Меліорація Західного Полісся : історичний погляд на проблему / Л. Шлапак // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 290–294. – (1)

Наукова спадщина П. А. Тутковського – як джерело з історії Західного Полісся кінця ХІХ – поч. ХХ ст. / Л. Шлапак // Українське Полісся : вчора, сьогодні, завтра : зб. наук. пр. – Луцьк, 1998. – С. 167. – (2)

П. А. Тутковський : сторінки біографії : (до 140-річчя від дня народж.) / Л. Шлапак // Етнокультура Волинського Полісся і Чорнобильська трагедія / упоряд. С. І. Шевчук. – Рівне : Волин. обереги, 1998. – Вип. 3 : Зарічен. р-н Рівнен. обл. – С. 148–151. – (1)

Товариство дослідників Волині : погляд через століття / Л. Шлапак // Житомирщина на зламі тисячоліть : наук. зб. «Велика Волинь». Т. 21. – Житомир, 2000. – С. 21–22. – (2)

«Хочу бути просто українським письменником...» : (до 105-ї річниці від дня народж. У. Самчука) / Л. Шлапак // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 323–327. – (1)

Мистецтво життєтворчості / Н. Тарасович, Л. Шлапак // Сім днів. – 2006. – 24 берез. ; 31 берез. – (1)

Народні музеї Рівненщини / Л. Шлапак // Вісті Рівненщини. – 2010. – 11 лют. – (1)

Один з кращих знавців неорганічної природи України / Л. Шлапак // Сім днів. – 1998. – 28 берез. – (1)

Тут все дихає історією... : 12 лют. цього року виповнилося 15 р. з дня відкриття літ.-мемор. музею У. Самчука у Дермані Здолбунів. р-ну / Л. Шлапак // Вісті Рівненщини. – 2010. – 18 лют. – (1)

Чудовою свіжістю картин ви мені сказали так багато... / Л. Шлапак // Сім днів. – 2008. – 20 черв. – (1)

ШТЕЙНГЕЛЬ ФЕДІР РУДОЛЬФОВИЧ

(*1870–†1946)

Громадський та політичний діяч, дипломат. Засновник Городоцького музею – першого світського музею на Волині й сільського музею в Україні.

Народився 26 листопада (9 грудня) 1870 р. в родині інженера, статського радника Рудольфа Васильовича Штейнгеля, вихідця з Остзейського краю Німеччини. У восьмирічному віці Федір Штейнгель прибув разом з своїми батьками у с. Городок біля Рівного в маєток, який придбав батько. У 1890-х рр. навчався на природничому відділенні фізико-математичного факультету Варшавського університету. В 1904 р. продовжував навчання у Києві. Після закінчення університету співпрацював з цілим рядом наукових закладів та організацій, зокрема він був заступником голови Київського наукового товариства (голова М. С. Грушевський), активно співробітничав з Київським університетом св. Володимира, музеєм старожитностей і мистецтв у Києві.

У Городку Федір Рудольфович Штейнгель побудував школу, де селянські діти отримували безкоштовно освіту, побудував та утримував своїм коштом лікарню, заснував сільський хор.

Барон Ф. Штейнгель був депутатом першої державної думи Росії (1906). На початку 1908 р. став членом Товариства українських поступовців. Був членом комітету Південно-Західного фронту Всеросійського союзу міст. З 1915 р. він очолював цей комітет.

У 1917 р. Штейнгель очолював Київський виконавчий комітет, був обраний до президії Українського Національного конгресу. З 17 серпня 1917 р. Федір Штейнгель – на відповідальному посту Генерального секретаря (міністра) торгівлі і промисловості УНР, згодом був послом Української держави в Німеччині. У 1922 р. повернувся в Городок. Після приходу в Городок Червоної армії у вересні 1939 р. радянська влада конфіскувала всі земельні володіння, все майно, яке належало барону. У січні 1940 р. він у числі інших десятків тисяч німців-воляків-колоністів був депортований на історичну батьківщину Саксонію у Німеччину, де й помер у м. Раденбурзі, біля Дрездена, 11 лютого 1946 р.

Ім'я Федора Штейнгеля нерозривно пов'язане з першим Волинським музеєм, заснованим у Городку. Під час свого навчання у Варшаві Штейнгель познайо-

мився з Миколою Біляшівським, згодом українським археологом, етнографом, мистецтвознавцем, академіком АН України, директором Київського історичного музею. Це знайомство стало вирішальним у подальшій долі Ф. Р. Штейнгеля. Їх об'єднала одна мета – прислужитися рідному народу, зберегти його історико-культурне надбання. Втіленням цих прагнень стала організація музею в Городку.

Робота по створенню музею розпочалася ще у Варшаві. Розроблена Ф. Штейнгелем та М. Біляшівським програма цього закладу була першою в історії українського музеєзнавства спробою наукового підходу до організації музеїв та планування їх діяльності.

Влітку 1895 р. Микола Біляшівський приїхав до Городка, де для музею бароном було виділено частину будинку. Згодом Микола Біляшівський склав структурний план майбутнього музею. Цей заклад мав діяти по широкій програмі. Завдяки його багатогранній діяльності музей став справжньою музейною установою. Городоцький музей мав такі відділи: природознавчий, який включав колекції з геології, мінералогії, палеонтології, флори і фауни; географічний – зібрання карт, планів, видів місцевостей, збірки історико-статистичних матеріалів, давні акти, літописи, фотографії. Всього за рік було виявлено і зареєстровано 950 експонатів. 25 листопада 1896 р. був відкритий перший в Україні приватний краснавчий музей світського спрямування. Його експозиція висвітлювала історію волинського краю і була розрахована на масового відвідувача. Про цей музей писали свого часу у цілій низці видань, зокрема в петербурзьких, київських, львівських.

Барон Штейнгель не лише фінансував всі роботи, пов'язані з музеєм, та був власником музею, але й був співавтором програми його діяльності, активним членом наукового гуртка, що сформувався в Городку. З перших днів функціонування закладу він брав активну участь у роботі наукових з'їздів, конференцій, де виступав з повідомленнями та рефератами. На початковому етапі Федір Рудольфович очолив дослідну групу, яка займалася збиранням зоологічних колекцій для природного відділу, упорядковував експозицію відділу і здійснював наукове опрацювання експонатів. Високо оцінило наукове значення цих колекцій керівництво Університету Св. Володимира.

У сучасній історичній науці Федір Штейнгель більше відомий як археолог. Він проводив археологічні розкопки на території Волинської губернії. Ним була написана узагальнююча праця «Раскопки курганов в Волинской губернии, произведенные в 1897–1900 гг.». Величезний доробок у творчій діяльності барона становили фотознімки історичних пам'яток регіону. Федір Штейнгель співпрацював з багатьма науковими організаціями і товариствами. Зокрема був почесним членом Товариства дослідників Волині.

Робота в Городку продовжувалась до початку Першої світової війни. У зв'язку з наближенням лінії фронту у 1915 р. експонати з Городоцького музею було евакуйовано в маєток брата Ф. Штейнгеля Туїшко біля Туапсе. Подальша їх доля невідома. Бібліотека Штейнгеля потрапила у Київ, де в 1919 р. нею розпоряджалась Книжкова рада. В березні 1919 р. бібліотека перейшла в книгозбірню університета Св. Володимира, а потім у Всенародну бібліотеку України.

До 125-річчя з дня народження Федора Штейнгеля у Городку на будинку школи, яку він побудував, було відкрито пам'ятну дошку. Також ім'я Штейнгеля носить одна з вулиць міста Рівне та с. Городок.

Література про Ф. Р. Штейнгеля

Бухало Г. Барон Штейнгель / Г. Бухало // Червон. прапор. – 1991. – 7, 12, 14 листоп. – (1)

Бухало Г. Музей барона Федора Штейнгеля / Г. Бухало // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 1996. – Вип. 1 : 100-річчю музейної справи на Рівненщині присвяч. – С. 11–16. – (1)

Климчук А. Музей барона Федора Штейнгеля / А. Климчук // Історія музейництва і пам'яткоохоронної справи. – Острог, 2009. – С. 126–129. – (1)

Кушпетюк О. Федір Рудольфович Штейнгель та його роль в організації Городоцького музею / О. Кушпетюк // Волинський музей : історія та сучасність : наук. зб. – Луцьк, 2009. – С. 263–266. – (2)

Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей ; голов. ред. О. С. Булига. – Рівне : О. Зень, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – 338 с. – Із змісту : Булига О. Городоцький музей барона Штейнгеля як плід колективної праці / О. Булига. – С. 9–14 ; Шевчук С. Українознавча спадщина Городоцького музею / С. Шевчук. – С. 15–22 ; Миронець Н. Барон Федір Рудольфович Штейнгель : біогр. нарис. / Н. Миронець – С. 22–32 ; Романчук О. Барон Федір Штейнгель – засновник першого музею на Рівненщині. Етапи музейного будівництва краю / О. Романчук. – С. 33–34 ; Українець А. Добродійна діяльність барона Ф. Р. Штейнгеля / А. Українець. – С. 34–42 ; Климчук А. Архівні матеріали про життя та діяльність барона Федора Штейнгеля / А. Климчук. – С. 42–46 ; Пономарьова Т. Покоління розпис Штейнгелів / Т. Пономарьова. – С. 49–52 ; Лукашевич І. Людина великої душі : (спогади про Ф. Р. Штейнгеля Куліш-Лукашевич І. В.) / І. Лукашевич. – С. 52–63 ; Терлецький В. Натхненний діяльністю Федора Штейнгеля / В. Терлецький. – С. 63–66 ; Пашук І. Зустрічі, що не забулися : Михайло Грушевський і Федір Штейнгель / І. Пашук. – С. 67–69 ; Вернюк Я. Городоцький музей кінця XIX – поч. XX ст. у рукописних та друкованих джерелах / Я. Вернюк. – С. 76–79 ; Столярчук Б. Барон Ф. Р. Штейнгель і Городок / Б. Столярчук. – С. 84–85 ; Михайлова Р. Федір Штейнгель. Історія родини / Р. Михайлова. – С. 86–90. – (1)

Нахратова Т. Життя та діяльність Федора Рудольфовича Штейнгеля : (за матеріалами фонд. зб. Рівнен. обл. краєзн. музею та Держ. архіву Рівнен. обл.) / Т. Нахратова // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 194–197. – (1)

Непомящий Г. Життєвий шлях Ф. Штейнгеля / Г. Непомящий // Діячі науки і культури рідного краю : матеріали, тези наук. конф. студ., аспірантів, молодих викладачів. – Рівне, 1993. – С. 14–15. – (1)

Поліщук Я. Фундатор Городоцького музею / Я. Поліщук // Червон. прапор. – 1987. – 28 листоп. – (1)

Томашевський Г. Г. Городоцький музей барона Ф. Р. Штенгеля / Г. Г. Томашевський // Велика Волинь : минуле і сучасне : тези регіон. наук. конф., 14–16 листоп. 1991 р. – Рівне, 1991. – С. 33–35. – (1)

Шевчук С. Жертовність для утвердження України / С. Шевчук. – Рівне, 2002. – С. 3–17. – (1)

Підготувала Н. М. Кожан

ШУМОВСЬКИЙ ЮРІЙ ФЕДОРОВИЧ

(*1908–†2004)

Археолог, православний священик.

Народився 23 березня 1908 р. в с. Мирогоща Дубенського повіту Волинської губернії у родині священика (тепер Дубенський район). Навчався у Дубенській гімназії та Крем'янецькій духовній семінарії. У 1932 р. закінчив Варшавський університет. Під час навчання особливий інтерес і захоплення викликала археологія, яку він вивчав разом з теологією. У цьому ж році висвятився на священника і був призначений на роботу в Дубенську державну гімназію ім. С. Конарського, де працював до 1934 р. З 1 вересня 1934 р. до 25 червня 1935 р. викладав українську мову в молодших класах і релігію в усіх класах Рівненської приватної гімназії. Одночасно працював у приватній українській початковій школі ім. Івана Мазепи. Разом з тим проводив археологічні дослідження Волині як делегат Варшавського археологічного музею. У 1935–1936 рр. був вікарієм у с. Мирогоща, а упродовж 1939–1940 рр. працював вчителем російської та української мови у середній школі м. Здолбунова. В 1940–1941 р. викладав українську мову та літературу в Рівненській середній школі № 3. Педагогічну працю Ю. Шумовський поєднував з археологічною роботою у Ровенському краєзнавчому музеї. Під час окупації Рівного німецькими військами він проводив значну роботу для збереження краєзнавчих пам'яток. У вересні 1941 р. в музеї розпочалась робота по впорядкуванню фонду. До грудня 1941 р. Ю. Шумовський був завідувачем історичного відділу, а з 1942 р. став директором музею. Для популяризації науково-краєзнавчих досліджень Ю. Шумовський на сторінках газети «Волинь» опублікував низку статей: «Праісторія Волині», «Доісторичні тварини», «Містечко Острожець», «Дещо про м. Рівне», «Село Городок у минулому», «Село Мирогоща». До роботи в музеї він залучав українську молодь, рятуючи її від вивезення на примусові роботи до Німеччини. 4 листопада 1942 р. музей відчинив свої двері для відвідувачів. Одночасно Ю. Шумовський звернувся до мешканців краю щодо збору та передачі цінних експонатів до музею. Музей працював у Рівному упродовж 1941–1943 рр. На початку 1944 р. Ю. Шумовський з дружиною назавжди залишив Україну. Йому судилося довге життя, значну частину якого вчений прожив у США. В еміграції науковець долучився до вивчення світової історії. Останні роки служив священиком.

Публікації

Шумовський Ю. Дубенська гімназія в евакуації та в революції [1918] / підгот. до друку М. Пшеничний // Над Іквою-рікою : літ.-мистец. альм. – Дубно, 2007. – С. 153–155. – (1)

Література про Ю. Ф. Шумовського

Бухало Г. Професор із Мирогощі (про Юрія Шумовського) / Г. Бухало // Дубно і світ : міжнар. ювіл. конф., присвяч. 900-річчю м. Дубна, 25–26 серп. 2000 р. – Дубно, 2000. – С. 17–18. – (1)

Дмитренко Т. Дослідник Дубенщини передвоєнного часу / Т. Дмитренко // Кучінко М. М. Культура Волинського Полісся княжої доби / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко, В. Савицький. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. – С. 245–251. – (1)

Доброчинська В. Юрій Шумовський : віхи життя та діяльності (1908–2004) / В. Доброчинська // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії / голов. ред. Р. М. Постолювський. – Рівне : РДГУ, 2010. – Вип. 19. – С. 68–73. – (1)

Доброчинська В. Юрій Шумовський – послідовник музейної справи Федора Штейнгеля : із епістолярної спадщини / В. Доброчинська // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 79–83. – (1)

Доброчинська В. Юрій Шумовський сподвижник музейної справи на Рівненщині в окупаційний період (1941–1944 рр.) / В. Доброчинська // Краєзнавство та музейна справа в Україні : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 145-річчю заснування Житомир. обл. краєзн. музею, м. Житомир, 27–29 жовт. 2010 р. / голов. ред. М. Костриця. – Житомир, 2010. – С. 90–94. – (1)

Климчук А. Рівненський краєзнавчий музей в 1941–1944 рр. і Юрій Шумовський / А. Климчук // Музеї України. – 2009. – № 2. – С. 34–35. – (1)

Козак С. Шумовський Юрій (1908–2004) // Розсіяні по світах : волин. літ. еміграція : корот. біобібліогр. довід. / С. Козак. – К., 2007. – С. 56–57. – (1)

Пшеничний М. Наш видатний земляк Юрій Шумовський і євреї / М. Пшеничний // Єврейському народові : матеріали Міжнар. наук. іст.-краєзн. конф., присвяч. укр.-євр. взаєминам на Дубенщині. – Дубно, 2006. – С. 72–80. – (1)

Солдатюк М. Мирогощанський археолог // Мирогоща : іст.-краєзн. есе / М. Солдатюк, Л. Пшенична. – Дубно, 2009. – С. 8–10. – (1)

Скакальська І. Спогади Юрія Шумовського як джерело з історії діяльності духовної інтелігенції Волині першої половини ХХ ст. / І. Скакальська // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії / голов. ред. Р. М. Постолювський. – Рівне : РДГУ, 2010. – Вип. 20. – С. 247–250. – (1)

Цимбалюк Є. У храмі – з хрестом, на розкопках – з лопатою / Є. Цимбалюк // Погорина : літ.-краєзн. журн. Рівненщини. – Рівне. – 2008. – Вип. 4–5. – С. 212–215. – (1)

Цимбалюк Є. Як археолог із Волині натрапив на слід племені Мойсея / Є. Цимбалюк // Погорина : літ.-краєзн. журн. Рівненщини. – Рівне. – 2009. – Вип. 10–11. – С. 322–324. – (1)

Шумовський Юрій // Енциклопедія українознавства : в 10 т. / голов. ред. В. Кубійович. – Л., 2000. – Т. 10. – С. 3905. – (1)

Підготувала Н. М. Кожан

ЮРЧУК ОЛЬГА ПАВЛІВНА

Народилася 31 грудня 1951 р. в м. Новочеркаськ Ростовської області (Російська Федерація).

Навчалася в загальноосвітній школі № 20 м. Рівне. Закінчила Рівненський державний педагогічний інститут (філологічний факультет).

З 1973 по 1977 рр. працювала вчителем школи-інтернату с. Тучин Гощанського району Рівненської області. З 1977 по 1979 рр. – викладач Рівненського державного педагогічного інституту (нині Рівненський державний гуманітарний університет). З 1979 р. працює в Рівненському обласному краєзнавчому

музеї. З 1979 по 2001 р. – науковий працівник музею, з 2001 по 2013 р. – завідуюча відділом науково-освітньої роботи.

Засновник комплексної програми по роботі музею з дітьми молодшого віку (1987), в рамках якої розроблені і працюють театральньо-ігрові цикли музейних екскурсій, подорожей, інтерактивних занять: «Любій малечі про музейні речі» (програма для дошкільнят); «Твій друг музей!» (програма для учнів початкової школи).

Вивчає та впроваджує в практику сучасні методики маркетингу музейної діяльності з метою залучення більшої кількості музейних відвідувачів. Займається вивченням попиту населення на музейні послуги; розробляє сценарії культурно-мистецьких заходів, які проводить відділ; займається інформаційним супроводом музейних подій: дні відкритих дверей, відкриття виставок, започаткування тематичних лекторіїв, свят, фестивалів тощо; бере участь в рекламних акціях на телебаченні, радіо, в пресі, в навчальних установах; займається розробкою дизайну та виготовленням рекламних афіш, програм, запрошень на музейні заходи та акції; бере активну участь у роботі наукових конференцій, семінарів, круглих столів тощо.

Нагороджувалася почесними грамотами Міністерства культури України, Рівненської обласної ради, обласної державної адміністрації, міської ради, обласного управління культури і туризму.

Член Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Теми наукових досліджень: використання музейних можливостей в роботі з дітьми молодшого віку; нетрадиційні форми музейної роботи з дітьми молодшого віку; маркетинг і менеджмент в науково-освітній діяльності музею; музейна педагогіка.

Публікації

Відвідувач у маркетинговій діяльності музею / О. П. Юрчук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2011. – Вип. 9, ч. 2. – С. 306–311. – (1)

Волинське мереживо в Рівненському краєзнавчому музеї // Сім днів. – 2012. – 12 квіт. – (1)

Г. П. Косміаді – художник і педагог : (до 125-річчя від дня народж.) / О. П. Юрчук // Погорина : літ.-краєзн. журн. Рівненщини. – Рівне. – 2011. – Вип. 16–17. – С. 368–372. – (1)

Г. П. Косміаді – художник і педагог / О. П. Юрчук // АНТ : вісн. археол., мистец., культур. антропології. – 2007–2008. – № 19–21. – С. 79–84. – (2)

До питання музейного маркетингу / О. П. Юрчук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : О. Зень, 2008. – Вип. 6 : [присвяч. 155-річчю від дня народж. В. Г. Короленка]. – С. 164. – (1)

Естетичний гурток Г. Косміаді в Рівному / О. П. Юрчук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – Вип. 4 : [присвяч. 100-річчю з часу заснування першого музею в м. Рівне]. – С. 229–232. – (1)

З думкою про майбутнє : (сцен. еколог. свята) / О. П. Юрчук, Т. Л. Каук // Географія та основи економіки в шк. – 2005. – № 3. – С. 34–38. – (2)

Комплексна програма «Музей і діти» : шляхи розробки і реалізації // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Волин. береги, 2005. – Вип. 3 : до 150-річчя від дня народж. Д. І. Яворницького. – С. 183–185. – (1)

Культурно-освітня діяльність музею в сучасних умовах / О. П. Юрчук // Наукові записки / КЗ «Рівнен. обл. краєзн. музей» РОР. – Рівне, 2012. – Вип. 10 : [до 80-річчя з дня народж. Г. Бухала]. – С. 232–237. – (1)

Музей і відвідувач : (із досвіду роботи Рівнен. краєзн. музею) / О. П. Юрчук, О. С. Булига // Волинський музей : історія і сучасність : наук. зб. – Луцьк, 2004. – Вип. 3. – С. 167–168. – (2)

Нетрадиційні форми роботи з дітьми молодшого віку / О. П. Юрчук // Музей на рубежі епох : минуле, сьогодення, перспективи : матеріали наук.-практ. конф. – К., 1999. – С. 45–46. – (2)

Нетрадиційні форми роботи з дітьми молодшого віку / О. П. Юрчук // Матеріали науково-історичної конференції Дніпропетровського історичного музею. – Дніпропетровськ, 1999. – С. 155–156. – (2)

Свідок музейної історії : (кн. відгуків РКМ за 1979 р.) / О. П. Юрчук // Наукові записки / Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне, 2010. – Вип. 8 : [140-річчю від дня народж. Ф. Р. Штейнгеля присвяч.]. – С. 328–332. – (1)

ДЕРЖАВНІ МУЗЕЙ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ СТАНОМ НА 1 СІЧНЯ 2014 РОКУ

№ п/п	Назва закладу та підпорядкованість	Адреса	Директор, заступник директора з наукової роботи, головний зберігач (з нав. фондами)	Телефон, факс, e-mail
1.	Комунальний заклад «Рівненський обласний краєзнавчий музей» Рівненської обласної ради	33028, м. Рівне, вул. Драгоманова, 19	Буліга Олександр Степанович, Романчук Олег Степанович, Бачинська Алла Петрівна	(0362) 26-75-80 rivmuseum@ukr.net
	<i>Відділ</i>	34500, м. Сарни, Рівненська обл., вул. Просвіти, 20	Тишкевич Раїса Костянтинівна	(0255) 3-53-97 sarnymuzei@meta.ua
	«Літературний музей Уласа Самчука»	33013, м. Рівне, вул. Симона Петлюри, 17	Нагорна Інна Євгенівна	(0362) 26-14-54 rivmuseum@ukr.net
	«Музей бурштину» виставкова зала	33013, м. Рівне, вул. Симона Петлюри, 17	Данильчук Галина Федорівна	(0362) 26-14-54 rivmuseum@ukr.net
2.	Комунальний заклад «Культурно-археологічний центр «Пересопниця» Рівненської обласної ради	35337, с. Пересопниця, Рівненського району, Рівненської обл., вул. Вербова 22	Федоришин Микола Васильович, Баланович Володимир Петрович, Чапайло Оксана Олександрівна	(0362) 40-05-41 kolau@i.ua
3.	Костопільський районний краєзнавчий музей	35000, м. Костопіль, Рівненської обл., вул. Грушевського, 16	Вакулка Анатолій Феодосійович, Нікітчук Алла Олександрівна	(0257) 2-27-62 kostopil.museum@ukr.net
4.	Комунальний заклад «Березинський районний краєзнавчий музей» Березинської районної ради	34600, м. Березне, Рівненської обл., вул. Київська, 8	Трохлюк Наталія Олександрівна, Кривець Світлана Пилипівна	(0253) 5-48-69 muz_71@mail.ru
5.	«Корецький районний історичний музей» районної комунальної власності Рівненської області	34700, м. Корець, Рівненської обл., вул. Київська, 45	Брухлій Ніла Олександрівна	(0251) 2-27-37 koretsmuseum@ukr.net
6.	Комунальний заклад «Млинівський районний краєзнавчий музей» Млинівської районної ради Рівненської області	35100, смт Млинів, Рівненської обл., вул. І. Франка, 16	Тимошук Катерина Андріївна, Тимошук Ірина Володимирівна	(0259) 6-59-67 mlinivmuseum@gmail.com
7.	Радивилівський районний історичний музей	35500, м. Радивилів, Рівненської обл., вул. Кременецька, 24	Шикало Олеся Богданівна	(0233) 4-35-49 (096) 212 5037 radmuseum@i.ua
8.	«Заріченський районний краєзнавчий музей» Заріченської районної ради	34000, смт Заріччє, Рівненської обл., вул. Шевченка, 4	Блищик Олена Василівна, Шоломський Олександр Федорович	(0232) 3-07-73 (096) 2108108

№ п/п	Назва закладу та підпорядкованість	Адреса	Директор, заступник директора з наукової роботи, головний зберігач (зав. фондами)	Телефон, факс, e-mail
9.	Комунальний заклад «Дубровицький історико-етнографічний музей» Дубровицької районної ради	34100, м. Дубровиця, Рівненської обл., вул. Мирну, 16	Гром Наталя Миколаївна	(067) 3999430 nataktagrom@mail.ru
10.	Комунальний заклад «Володимирецький районний історичний музей» Володимирецької районної ради Рівненської області	34300, смт Володимирець, Рівненської обл., вул. Соборна, 30	Дуляницький Ярослав Миколайович	(03634) 2-42-88 (097) 7106901 volod_cultura@ukr.net
	Відділ : «Полський літературний музей»	34381, с. Городель, Володимирецького району Рівненська обл., вул. Авенра Колонійця 42	Дуляницький Ярослав Миколайович	(03634) 6-25-24 volod_cultura@ukr.net (097) 7106901
II	Музей історії вузькоколійної залізничці та Поліського краю»	34380, с. Антонівка Володимирецького району Рівненської обл.	Дуляницький Ярослав Миколайович	(096) 3073832 volod_cultura@ukr.net (097) 7106901
II	Комунальний заклад «Державний історико-культурний заповідник м. Острога» Рівненської області ради	35800, м. Острого, Рівненська область, вул. Академічна, 5	Кібалко Сергій Григорович, Манько Микола Петрович, Мазуренко Лариса Сергіївна	(0254) 2-26-56 dikzo@ostroh.uar.net
	Відділ : «Музей книги та друкарства»	35800, м. Острого, Рівненська область, вул. Папаніна, 5	Позіховська Світлана Володимирівна	(0254) 2-32-71 fond_ostrog@i.ua
	Нумізматична виставка	35800, м. Острого, Рівненська область, Провулок Незалежності, 45	Позіховський Олександр Леонтійович	(0254) 2-26-98 fond_ostrog@i.ua
12.	«Літературно-меморіальний музей Миколи Островського»	35852, с. Вілія Острозького району Рівненської області	Шокун Світлана Миколаївна	(03654) 54-3-52 fond_ostrog@i.ua
	Державний історико-культурний заповідник м. Дубна	35600, м. Дубно, Рівненська обл., вул. Замкова, 7а	Кічаний Леонід Святославович, Любецька Надія Олександрівна, Камінська Людмила Олександрівна	(0256) 3-24-64 4 35 68 zarovichnik@meta.ua
13.	Національний історико-меморіальний заповідник «Поле Берестецької битви»	35511, с. Пляшева Радивилівського району Рівненської обл.	Галабуз Леонід Сергійович, Борисюк Олександр Олександрович, Лотоцька Марія Андріївна	(0233) 28727, 28739 galabuz@mail.ru

ЗМІСТ

Від укладачів	3
Булига О. С. Музеї Рівненщини : минуле та сучасне	5
Андрухов Петро Зотович	7
Антонова Галина Миколаївна	10
Бабінчук Людмила Анатоліївна	12
Бачинська Алла Петрівна	12
Бендюк Микола Миколайович	13
Біляшівський Микола Федотович	17
Бондарчук Олександр Ананійович	22
Брухлій Ніла Олексіївна	24
Булига Олександр Степанович	25
Бурчак-Абрамович Микола Михайлович	31
Бухало Гурій Васильович	32
Вакулка Анатолій Феодосійович	34
Власкін Анатолій Петрович	35
Войтюк Олексій Петрович	36
Гавриленко Ольга Мефодіївна	37
Галабуз Леонід Сергійович	40
Галуха Любов Юріївна	41
Гарбарук Ольга Петрівна	45
Гордієнко Микола Максимович	45
Гроцька Оксана Олександрівна	46
Данилюк Марія Миколаївна	47
Данильчук Галина Федорівна	48
Данілічева Валентина Федорівна	52
Дідух Яків Петрович	54
Дмитренко Тамара Борисівна	56
Жолтовський Павло Миколайович	60
Каук Тетяна Леонідівна	64
Киян Едуард Федорович	65
Кожушко Наталія Іллівна	65
Куреньова (Дзівак) Віра Федорівна	68
Лотоцький Георгій Павлович	68
Лотоцький Павло Якович	70
Луц Віктор Данилович	74
Любецька Надія Олександрівна	79
Макарова Ольга Вікторівна	80
Мандрик Василь Якович	81
Манько Микола Павлович	81
Марчук Ігор Володимирович	88
Мічуда Володимир Дмитрович	89

Молчанов Олександр Прокопович	90
Морозова Ольга Володимирівна	90
Мушировський Володимир Макарович	92
Нагорна Інна Євгенівна	93
Нагорнюк Олексій Анатолійович	97
Нахратова Тетяна Тимофіївна	98
Нікітчук Алла Олександрівна	99
Нікольченко Юзеф-Владислав Мусійович	99
Новицький Йосип Владиславович	102
Островський Михайло Іванович	106
Панек Йозеф	108
Пархоменко Тетяна Петрівна	111
Пашковська (Масяєва) Аліна Миколаївна	115
Позіховська Світлана Володимирівна	116
Позіховський Олександр Леонтійович	120
Пономарьова Тетяна Олександрівна	122
Прищепа Богдан Анатолійович	126
Прищепа Олена Петрівна	128
Пшеничний Юрій Леонідович	130
Равчук Григорій Романович	132
Романчук Олександр Миколайович	136
Сауш Ольга Михайлівна	140
Свешніков Ігор Кирилович	141
Селедець Володимир Денисович	146
Семенович Олена Леонідівна	147
Сидоренко Василь Якович	148
Соколенко Світлана Миколаївна	149
Соколянський Прокіп Андрійович	150
Струменський Михайло	150
Тишкевич Раїса Костянтинівна	151
Толстуха Лілія Василівна	154
Тучемський Михайло Андрійович	155
Українець Алла Миколаївна	157
Федоришин Микола Васильович	162
Фотинський Орест Оксентійович	167
Шалімова Світлана Павлівна	169
Шахматова Людмила Яківна	170
Шлапак Людмила Володимирівна	171
Штейнгель Федір Рудольфович	173
Шумовський Юрій Федорович	176
Юрчук Ольга Павлівна	177
Додаток 1. Державні музеї Рівненської області станом на 1 січня 2014 р. ..	180

УДК 069(01)
ББК 91.9:79.1
М 895

Музейні фахівці Рівненщини : біобібліогр. покажч. / Рівнен. обл. універс. наук. б-ка ; уклад.: Н. М. Кожан, Л. М. Малишева ; консультант.: В. М. Мушировський ; ред.: О. Л. Промська, З. М. Тирак, Л. Г. Сахнюк ; відп. за вип.: В. П. Ярошук. – Рівне : Лапсюк В. А., 2014. – 208 с. – (Серія «Дослідники Рівненського краю»).

Біобібліографічний покажчик присвячений музейним фахівцям Рівненщини. Містить короткі біографічні відомості про кожного музейного фахівця, бібліографічні списки їхніх наукових праць та публікацій, а також документів про них.

Покажчик адресований історикам, краєзнавцям, журналістам, викладачам, студентам гуманітарних вузів, всім, хто цікавиться історією краю, літературним та суспільним життям в історичній ретроспективі.

Укладачі:

Неоніла Михайлівна Кожан, завідувача відділом акумуляції краєзнавчих документів та бібліографії Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки

Лідія Михайлівна Малишева, головний бібліотекар відділу акумуляції краєзнавчих документів та бібліографії Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки

Відповідальна за випуск:

Валентина Петрівна Ярошук, директор Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки, кандидат історичних наук, заслужений працівник культури

Консультант:

Володимир Макарович Мушировський, провідний науковий співробітник Рівненського обласного краєзнавчого музею

Редактори:

Олександра Леонідівна Промська, заступник директора з наукової роботи та автоматизації Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки, кандидат історичних наук

Зінаїда Миколаївна Тирак, завідувача відділом редакційно-видавничої роботи Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки

Людмила Гордіївна Сахнюк, бібліотекар відділу редакційно-видавничої роботи Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки

На обкладинці фото Ф. Штейнгеля, М. Тучемського, Ю. Шумовського, М. Біляшівського, Й. Новицького, О. Фотинського, І. Свєшнікова, Г. Бухала, В. Сидоренка, П. Андрухова, А. Українець, В. Луца, Г. Данильчук, С. Позіховської.

Підписано до друку 01.09.2014.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 11,5
Наклад 100. Зам. 89. Ціна договірна.

Підприємець Лапсюк В. А.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи РВ № 30 від 08.04.2005 р.
33016, м. Рівне, вул. Шухевича, 18/89. Тел. : 23-17-09.

Віддруковано ФОП Лапсюк В. А.
Св. ВОО № 735600 від 09.02.2001 р.
33016, м. Рівне, вул. Шухевича, 18/89. Тел. : 23-17-09.